

MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n Toimintakertomus

2023

Pohjois-Karjala **MTK**

MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Toimisto avoinna ma-pe klo 9.00-15.00

Osoite: Siltakatu 20 A 21 B, 80100 Joensuu
Puhelin: 020 413 3480
Sähköposti: pohjois-karjala@mtk.fi
Internet: pohjois-karjala.mtk.fi
Facebook: MTK-Pohjois-Karjala r.y.
Y-tunnus: 0207514-5
Maaseudun Tulevaisuuden ilmoituskonttori

Puheenjohtaja:

Maanviljelijä Kalle Myllynen
matkapuh. 050 537 7801
kalle.myllynen@mtk.fi

Varapuheenjohtaja:

Maanviljelijä Osmo Koponen
matkapuh. 044 534 6914
osmo.koponen@gmail.com

Toiminnanjohtaja:

Jari Rouvinen
matkapuh. 0400 331 566
jari.rouvinen@mtk.fi

Toimistos sihteeri:

Sirpa Kukkonen
matkapuh. 0400 695 398
sirpa.kukkonen@mtk.fi

Maaseutunuorten asiamies

Krista Autio
matkapuh. 050 477 5100
krista.autio@mtk.fi

MTK-POHJOIS-KARJALA R.Y.:N

Toimintakertomus 2023

Sisällysluettelo

Maatalous vaatii investointeja, mutta mistä rahat	5
MTK:n edunvalvonnan saavutuksia 2023 - Tämän me teimme	6
Maatalous- ja maaseutuyrittäminen ja maatilojen investointituet Pohjois-Karjalassa	10
Rahavirrat 2022 ja tilastoja 2023	12
MTK:n metsäedunvalvonta vuonna 2023	23
MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n toimintavuosi 2023	24
I. Toiminta-alue ja jäsenet	24
II. Liiton johtokunta, valiokunnat, edustajat, tilintarkastajat ja toimihenkilöt	24
III. Liiton toiminta	26
1. Yleiset kokoukset	26
2. Johtokunnan kokoukset	28
3. Valiokuntien ja muiden toimielinten kokoukset	30
4. Aloitteet, esitykset, kannanotot, kirjelmät ja lausunnot	39
5. Järjestötoiminta	41
5.1. Koulutus- ja kurssitoiminta	41
5.2. Luennot ja tiedotustoiminta, Maaseudun Tulevaisuus ja Mainio -jäsenlehti	42
5.3. Kuluttajatyö	43
5.4. MTK-yhdistysten toiminta	44
5.5. Maaseutunuorten toiminta	45
5.6. Järjestötapahtumat	48
5.7. MTK järjestöremontti ja Oiva	51
5.8. CAP27 oli pettymys Itä-Suomen kannalta	51
5.9. MTK oli vahvasti mukana Itä-Suomi vaikuttamisessa ja hallitusohjelmassa	52
5.10. Viennin kehittäminen nousi edunvalvonnan keskiöön	52
5.11. Pakastekuivaus investointi Kiteelle viivästyi	52
5.12. Yli maakunnallinen INKA-hanke ei toteutunut	53
5.13. Lintupelto- ja korkotushankkeet helpottivat hanhiongelmia	53
5.14. Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelma vastaa vastuullisuuteen	53
5.15. Metsäkatoasetus ja ennallistaminen	54
6. Toimihenkilöiden toiminta	54
7. Liiton toimisto	54
8. Kilpailulainsäädännön noudattaminen kokouksissa ja kunnioittavan keskustelun pelisäännöt	55
9. Maaseutuammattiin ry	56
10. Hankkeet	59
10.1. Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hanke	59
10.2. Grüne Woche 20.–29.1. Berlin	59
10.3. Tervetuloa järjestöön! -hanke	61
Tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2023	62
Tase 31.12.2023	63
Tilintarkastuskertomus	65
Toiminnantarkastuskertomus	67
MTK-Pohjois-Karjalan toimintasuunnitelma 2024	68
Maaseutunuorten toimintasuunnitelma 2024	70
MTK-Pohjois-Karjalan talousarvio vuodelle 2024	71
Tuottajain kaupallisten yritysten toiminta Pohjois-Karjalassa	
Metsä Group Pohjois-Karjalassa	72
LähiTapiola Itä	73
Osuuskunta Maitosuomi	74
Jäsenelle – kaikki hyödyt samalla sivulla	75
MTK-Pohjois-Karjalan alueen yhdistysten jäsentilasto 31.12.2023	86

Maatalous vaatii investointeja, mutta mistä rahat!

Alkutuotannon asema ruokaketjussa on säilynyt vakaana viimeiset 10 vuotta. Ongelmana kuitenkin on, että maataloustulosta on puuttunut keskimäärin melkein puolet tavoitetasosta, joka olisi noin 1–1.2 mrd. euroa. Karhisen työryhmän työstä on kulunut jo 5 vuotta, mutta tilanne ei ole juurikaan parantunut. Maatalouden liikevaihto on noussut viime vuosina 7–8 miljardiin euroon. Maatalouden yrittäjätulo eli yrittäjälle jäävä palkka ja omalle pääomalle saatava korko pieneni viime vuonna liki 23 prosenttia. Suurin syy yrittäjätulon romahdukseen johtui tuotantotukien noin 200 miljoonan euron alentumisesta verrattuna vuoteen 2022.

Pitkään jatkuneen tilanteen vaikutukset näkyvät tilojen toiminnan jatkuvuudessa ja nuorten kiinnostuksen hiipumisena maatalousyrittämistä kohtaan. Sukupolvenvaihdoksen tehneilläkin tiloilla ollaan vaikeuksissa tilan kehittämisen suhteen. Pankkien kiristyneet lainoitusehdot ovat tehneet isompien rakennusinvestointien tekemisen nuorille yrittäjille lähes mahdottomaksi. Vakuudet eivät riitä isompiin rakennusinvestointeihin korotetun investointituen aikana. Tilanteen paranemista odoteltaessa nuoren viljelijän into laskee ja investointituki heikkenee. Nykyinen tuottajahinta ei yksinkertaisesti taivu siihen, että navettainvestointi voitaisiin kuolettaa 15 vuodessa.

Pankkien usko on koetuksella maatalouteen. Kylän viimeisen navetan ongelma, tukien maksatusaikataulujen viivästykset, metsäkatoasetus ja Itä-Suomen yleinen investointi-ilmaston epävarmuus ovat nostaneet rahoituksen hintaa ja kynnystä liian korkealle. Ilman kehittyvää taloutta ja maataloutta menetämme alueen elinvoiman ja huoltovarmuuden, jotka luovat perustan myös rajaturvalle.

Maatalous on säästöalkoissa jo mielestäni oman osansa tehnyt sopeuttamisen osalta valtion budjettiin, kun inflaatio korotuksia EU-tukiin ei ole tullut 15 vuoteen vaan lisävastuita on kyllä jaettu roppakaupalla kuten esim. viherryttämiseen. Maatalouden osuus valtion budjetissa on pudonnut 8 prosentista 3:een EU-jäsenyyden aikana, joten leikkaukset täytyy tasapuolisuuden nimissä löytyä muualta.

Siksi ehdotankin, että byrokratian lisäämisestä viljelijöille on luovuttava ja palattava takaisin ruuantuotannon ja muun lisäarvoa tuottavan toiminnan edistämiseen maatalouspolitiikassa. Ruokamarssilla viljelijöiden vaatimuksena on ollut oikeuden mukainen tulonjako ruokaketjussa. Ilman kannattavaa alkutuotantoa meillä ei ole olemassa myöskään ruokaturvaa ja huoltovarmuutta. Kaupalla on mahdollisuus ja velvollisuus pienentää omaa katettaan näiden tavoitteiden saavuttamiseksi sekä edistää suomalaisten elintarvikkeiden myyntiä ruokakaupoissa.

Haasteista huolimatta maanviljelijä odottaa jälleen kerran pelloille pääsyä sitä mukaa, kun hanget laskevat ja lämpötila nousee ulkona.

Hyvää satokautta toivotellen!

Kalle Myllynen
puheenjohtaja

MTK:n edunvalvonnan saavutuksia 2023 - Tämän me teimme

MTK:n tärkein tehtävä on valvoa jäsentensä etua niin yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa kuin markkinoilla. Listasimme viime vuoden keskeisimmät edunvalvonnan sekä sitä tukevan viestinnän ja järjestötyön saavutukset.

Tämän me teimme

Metsänomistajat
Metsänhoitoyhdistykset ja MTK

Maatalousedunvalvonta

- Saimme maataloudelle hyvät hallitusohjelmakirjaukset:
  - Hallituskaudella ei tehdä kansallisesti sellaisia päätöksiä, jotka lisäävät maatalouteen kohdistuvia kustannuksia.
  - Tasausvaraus nostetaan 25 000 euroon.
  - Hallitus sitoutuu maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien parlamentaarisen arviointiryhmän loppuraporttiin ja aloittaa välittömät toimenpiteet esitysten toteuttamiseksi. Esim. elintarvikemarkkinalain ja kilpailulain arviointi tavoitteena parantaa viljelijöiden markkina-asemaa ja ruokaviennin tuplaaminen.
  - Suomi vaikuttaa EU:ssa siten, että eläintuotannossa noudatettavat toimintatavat tukevat eläinten hyvinvointia myös muissa jäsenmaissa. Tuotepakkausten alkuperä- sekä tuotantotapamerkintöjä parannetaan.
  - Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan tulee keskittyä ruokaturvan parantamiseen. Tukijärjestelmää on kehitettävä ja yksinkertaistettava siten, että maataloustuet kohdistuvat nykyistä paremmin varsinaiseen ruoantuotantoon. Hallitus sitoutuu toimimaan tämän periaatteen mukaisesti sekä nykyisen CAP-ohjelmakauden välitarkasteleissa että uuden kauden valmistelussa.
  - Hallitus ryhtyy toimenpiteisiin aktiivisessa ruoantuotannossa olevien peltojen saamiseksi korvauskelpoisuuden piiriin. Tämä toteutetaan siten, että viljelystä poistuneiden lohkojen korvauskelpoisuus jaetaan ELY-keskuksittain takaisin korvauskelvottomille lohkoille hakumenettelyn kautta. Siirto tilojen välillä toteutetaan ilman rahallista vastiketta.
  - Välitä viljelijästä -projektista tehdään pysyvä toimintamalli, ja lomituspalvelut säilytetään vähintään nykyisellä tasolla.
  - Fosforiasetuksen karjanlantapoikkeuksesta tehdään pysyvä.
- Sähkön ja lannoitteiden kustannustuki: 28 miljoonaa euroa maksettiin 13 000 maatilalle.
- Kriisituki nuorille viljelijöille: 11 miljoonaa euroa lisätukea nuorille.
- Investointitukien korotus
  - sika- ja siipikarjatiloihin
  - energiainvestoinneille
  - salaojainvestoinneille
  - yhteensä kymmeniä miljoonia euroja.
- Maatalouden tulotukiin ei kohdistunut hallitusneuvotteluissa leikkauksia:
  - Leikkaukset kohdennettiin hanke-, maaseutu ja ei tuottavaan toimintaan.
  - VM:n ehdotus oli suorita leikkauksia luonnonhaittakorvaukseen ja kansalliseen tukeen.
- Kansallisen tuen korotukset
  - teurashiehaille
  - sokerijuurikkaan kuljetustukeen.
- Tukien maksatusaikataulut: Ympäristökorvauksen ja luomukorvauksen maksatukset saatiin siirrettyä vuodelta 2024 vuodelle 2023.
- Vienti:
  - Vaikutimme hallitusohjelman valmisteluun siten, että ruokavienti on ensimmäistä kertaa huomioitu hallituksen kasvusuunnitelmissa (kts. Kasvun kaava). Hallitusohjelman mukaan suomalaisen puhtaan ruoan potentiaali hyödynnetään uudella kasvuohjelmalla, jolla lisätään ruokavientiä.
  - Kehitimme elintarvikeyritysten kansainvälistä myyntikykyä.
  - Johdimme Nordic Oats -yhdistyksen osallistumista ruoka-alan keskeisillä messuilla ja edustimme

- alkutuotantoa Etelä-Korean kanafestivaaleilla ja Kiinan elintarvikemessuilla.
- Vaikutimme EU:n menekinedistämispolitiikkaan niin, että kestäväällä tuotannolla on paremmat mahdollisuudet hyötyä rahoitustyökaluista.
- Kokosimme yritysryhmiä EU:n menekinedistämishoiduksen hyödyntämiseksi.
- Tuottajaorganisaatiot:
  - Paransimme valtakunnallisesti viljelijöiden ymmärrystä tuottajaorganisaatioiden merkityksestä.
  - Osallistimme laajasti viljelijöitä eri sektoreiden tuottajaorganisaatioiden valmistelutyöhön.
  - Paransimme viljelijöiden valmiuksia toimia markkinoilla.
- Kasvinsuojelu:
  - Haimme minor use -lupia sekä hätälupia kasvinsuojeluun, jotta valmisteita oli mahdollista käyttää tietyillä peltokasveilla sekä avomaanvihanneksilla.

- MTK:n hakemia minor use -lupia on voimassa noin 40 eri valmisteelle. Hätälupia on haettu vuosittain noin 5–10 kappaletta. MTK on EU:n aktiivisimpia toimijoita minor use- ja hätälupien hakeemisessa.
- Vaikutimme Brysselissä EU:n kasvinsuojelulainsäädännön valmisteluun, jotta pohjoisia olosuhteita ja Suomen syrjäinen markkina-asema huomioitiin paremmin.
- Vähittäiskauppa:
  - Tapasimme kaupan keskusliikkeiden valikoimista ja hankinnoista vastaavia tahoja ja veimme heille tietoa kotimaisen tuotannon kestävytydestä tuotantosektoreittain.
  - Toimme julkisuuteen tuotannon kohonneet kustannukset ja vaikutimme sitä kautta eri tuotteiden hinnoitteluun.

Metsäedunvalvonta

- Saimme metsänomistajille hyvän hallitusohjelman
- Saimme metsävähennyksen korotuksen valmisteluun. Metsävähennystä korotetaan 15 % -yksiköllä.
- Lisäsimme metsänhoitotöiden määriä.
- Pidimme metsäenergian uusiutuvana myös EU:n silmissä.
- Ohjasimme EU:n ennallistamisasetuksen oikeaan suuntaan.
- Loimme maailman parhaan puumarkkinainformaation mtk.fi-sivuille.

- Uudistimme METKA-järjestelmän metsänomistajan tavoitteiden mukaan.
- Onnistuimme puukaupan kilpailutuksella ylläpitämään puun hintoja, vaikka metsäteollisuuden tuotteiden hinnat laskivat.
- Syksyn Metsämarssi-kampanjalla toimme esiin metsän monia hyötyjä suomalaisille ja lisäsimme metsäalan arvostusta.

Maaseudun elinvoiman edunvalvonta

- EU-vaikuttamisessa MTK on toistuvasti ensimmäisenä kertonut faktat aloitteiden sisällöistä ja vaikutuksista ja vienyt määrätietoisesti asioita oikeaan suuntaan. Esimerkkejä laajasta ja kokonaisvaltaisesta EU-vaikuttamisesta ovat ennallistamisasetus, metsäkatoasetus, maaperädirektiivi ja yritys vastuudirektiivi.
- Vaikutimme päämäärätietoisesti kansallisiin ja kansainvälisiin luonnon monimuotoisuutta koskeviin prosesseihin mm. ohjaamalla EU:n ennallistamisasetusta parempaan suuntaan.
- Jatkoimme MTK:n ja SLC:n yhteisen luonnon monimuotoisuuden tiekartan tekemistä.
- Panostimme maanomistajajäsenten tuuli- ja aurinkovoimaneuvontaan ja koostimme **kattavan tukimateriaalikonaisuuden** jäsenten käyttöön.
- Vaikutimme aktiivisesti siihen, että lunastuslain uudistaminen on parhaillaan käynnissä ja hallitus priorisoi sen valmistumaan vuoden 2024 aikana.
- Vaikutimme maankäytön muutosmaksun valmisteluun ja sisältöön.
- Pyrimme yksinkertaistamaan metsäkatovapaiden tuotantoketjujen asetuksen toimeenpanoa ja ilmoitusjärjestelmää.
- Esitimme leikkauksia lannoitteiden polkumyynnittileihin ja hiilirajamekanismin (CBAM) kustannusvaikutuksiin

- Esitimme maa- ja metsätaloudelle toimivia taksonomiaehtoja vihreän rahoituksen perustaksi.
- Julkaisimme KiertoaSuomesta.fi -markkinapaikan sivuvirtojen tehokkaamman hyödyntämisen edistämiseksi.
- Esitimme kiertotalouden green deal-työhön lukuisia alkutuotantoa tukevia muutoksia.
- Laadimme maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman koulutusta ja neuvontaa koskevan selvityksen ja osallistuimme ehdotusten toimeenpanoon
- Johdimme luonnonvara-alan korkeakoulujen kansallista arviointia ja luonnonvara-alan koulutuksen osaamisen ennakoitua sekä osallistuimme koulutuksen kehittämiseen
- MTK:n edunvalvonnan seurauksena alle 2MW lämmitys tai työkaluiden biokaasua tuottavien laitojen hakiessa Energiavirastolta kestävyysjärjestelmän hyväksyntää, ovat järjestelmälle asetettavat vaatimukset heillä ratkaisevasti kevyemmät kuin muilla. Ellei tässä olisi onnistuttu, olisivat toiminnanharjoittajat alkaneet vuodenvaihteesta alkaen maksaa tuottamastaan biokaasusta maakaasun veron, koska kestävyysjärjestelmä puuttuu.
- Maatalouden (pellot ja metsät) vuokratulojen verokohtelu yhdenmukaistetaan muiden vuokratulojen kanssa.
- Ei kiinteistövero maa- ja metsätalousmaalle.

- Vastustimme matkailun alv:n (majoitus, aktiviteetit) suunnitteilla olevia verokantojen nostoa.
- Uudistimme maaseudun matkailukohteita markkinoivan Matkamaalle.fi -sivuston, sivuston hallinnoijana Lomalaidun ry
- Teimme esityksen EU:n itäiselle ulkorajalle tarvittavasta elpymis- ja kehittämisrahastosta, jolla vahvistetaan itäisen Suomen elinvoimaa ja turvallisuutta.
- Osallistuimme Suomessa toteutettavan EU:n alue- ja rakennepolitiikkaohjelman edistymisen ja tavoitteiden

den seurantaan, EU:n tulevan alue- ja rakennepolitiikan valmisteluun sekä Alueiden uudistamisen neuvottelukunnan toimintaan. Osallistuimme myös hallituskaudelle annettavan aluekehittämisspätöksen valmisteluun.

- Toteutimme ruokaturva- ja metsänomistajoihin kohdistettuja kehitysyhteistyöohankkeita FFD:n kanssa.

Viestintä ja yhteiskuntasuhteet edunvalvonnan tukena

- Huolehdimme, että medialla on tiedossaan MTK:n kannat ajankohtaisiin asioihin. MTK mainittiin vuoden aikana kotimaisessa mediassa noin 3000 kertaa.
- Saimme maaseudun ja sen elinkeinojen tarpeet vahvasti osaksi puolueiden ohjelmia ja lopulta hallitusohjemaan.
- Teimme pidettyjä kuluttajakampanjoita kotimaisesta ruuasta
- Syksyn Metsämarssi-kampanjalla toimme esiin metsän monia hyötyjä suomalaisille ja lisäsimme metsäalan arvostusta.
- Tavoitimme yhteensä 62 000 lasta ja nuorta ”Kokkaa kotimaista”-yhteistyön, maatilavierailujen, 4H-ruokakerhojen ja yrityskylien kautta
- Olimme mukana useilla messuilla ja tapahtumissa tapaamassa kuluttajia, jäseniä ja eri ammattiryhmiä.
- Uudistimme mtk.fi -kotisivumme ja nostimme kotimaista ruokaa, metsää ja maaseutua esille sosiaalisen median eri kanavissa.
- Laajensimme ja uudistimme jäsenlehti Mainion kaikille tuottajayhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsentalouksille (jakelu yht. noin 190000 kpl)
- Tuoreen jäsenpalvelututkimuksen mukaan paransimme sekä järjestön sisäistä että ulkoista viestintää.

Järjestötyö ja jäsenpalvelut kehittyivät

- Uusimme Mainion järjestön kaikkien perusjäsenien jäsenlehdeksi.
- Kehitimme järjestön jäsenviestintäkonsepteja (uutiskirjeet, webinaarit).
- MTK Hankinnat Oy:n jäsenedut laajenivat ja paranivat.
- Olimme vahvasti mukana Metsien Puolustusliiton ja Metsämarssin järjestelyissä.
- Järjestimme hallitusneuvotteluiden aikana Säätytalon edessä MTK:n viestien viemisen hallitusneuvottelijoille.
- Aloitimme normaalin järjestön koulutuksen ohella MTK-Akatemian rakentamisen.
- Pilottoimme toimihenkilöiden vaikuttajataitojen koulutuskokonaisuuden.
- Toteutimme jäsenmaksulaskutuksen ja kehitimme Oivaa vastaamaan vuoden 2024 laskutuksen muutoksiin.
- Valmistelimme valiokunta- ja verkostouudistukseen liittyen hallinto-ohjesäännön, joka otettiin käyttöön elokuussa 2023.
- Avustimme sekä MTK- että MH-yhdistyksiä niiden yhteen liittymisessä.
- Hoidimme järjestöruutiinit.

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

**PAREMMAN
elämän
PALVELUKSESSA**

**Maitotilayrittäjät ovat
maaseudun ylläpitäjä.**

Vastuullisuustekoja elämänlaadun,
luonnon monimuotoisuuden,
eläinten hyvinvoinnin ja
kestävän kehityksen hyväksi.

**Valma
kauppa**

**Monipuolinen ja palveleva Valmakauppa
maitotilayrittäjille**

Valmakaupat ovat auki myös kuluttajille.

Maatalous ja maaseutuyrittäminen Pohjois-Karjalassa

Pohjois-Karjalan maaseudun kehittämisen vuosikatsaus 2023 – uusi CAP-ohjelmakausi käyntiin

Maaseuturahastojen uuden ohjelmakauden (Suomen CAP-suunnitelma 2023–2027) toimeenpano käynnistyi vuonna 2023. Kehittämisrahoituksen hakumahdollisuudet avautuivat asteittain vuoden aikana. Tukipäätösten sekä maksatusten osalta järjestelmät ovat vielä osittain kehitysvaiheessa ja täysipainoiseen toimeenpanoon päästään kuluvan vuoden aikana.

Maatalouden toimintaympäristö muuttui uudistetun CAP-politiikan (EU:n yhteinen maatalouspolitiikka) ehtojen seurauksena sekä uuden satelliittidataan perustuvan monitoroinnin myötä. Monista toimintaympäristön haasteista huolimatta maaseudulla on halukkuutta panostaa tulevaisuuteen, mikä näkyy kehittämisrahoituksen hyvässä kysynnässä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen julkaisemasta maaseuturahaston vuosikatsauksesta käy ilmi, että Pohjois-Karjalaan saatiin viime vuonna 70 miljoonaa euroa julkista rahoitusta CAP-ohjelmasta. Lisäksi hankkeissa on mukana kuntien sekä hakijoiden omaa rahoitusta.

Yritysten kehittäminen ja hanketoiminta

Yritys- ja kehittämishanketukea haettiin 147 hankkeeseen (92 yrityshanketta ja 55 kehittämishanketta) yhteensä 7,9 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kokonaismäärästä Leader -ryhmien kautta haettiin yhteensä 2,3 miljoonaa euroa 94 hankkeeseen. Ensimmäiset yritystukipäätökset päästiin tekemään vasta loppuvuodesta muun muassa tietojärjestelmien kehitysvaiheen vuoksi. Yritystukea myönnettiin vuonna 2023 yhteensä 404 000 euroa kahdeksalle eri yritykselle. Uusia työpaikkoja syntyy myönnetyn tuen avulla arviolta 13 kpl. Varsinkin investoinnit energiatehokkuuteen sekä matkailuliiketoiminnan kehittämiseen ovat kiinnostaneet yrityksiä. Kehittämishankkeista ei voitu vuonna 2023 vielä tehdä tukipäätöksiä.

Investointeja maatalojen kehittämiseen ja omistajanvaihdoksiin sekä neuvontaan

Maatalojen investointitukea myönnettiin Pohjois-Karjalassa 2,6 miljoonaa 51 hankkeeseen vuonna 2023. Tukea haettiin kilpailukykyä kehittäviin investointeihin sekä ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistäviin koneisiin ja laitteisiin. Energiainvestoinneissa panostettiin aurinkoenergiaratkaisujen lisäksi myös muihin energiamuotoihin.

Sukupolvenvaihdosten osalta on nähtävissä positiivista kehitystä. Nuoren viljelijän aloitustukea vuonna 2023 myönnettiin seitsemälle maatilalle, kun edeltävänä vuonna tukea sai vain kaksi maatilaa. Viljelijöiden on mahdollista saada maaseuturahastosta tuettua neuvontaa mm. maatalan kehittämiseen ja muutoskestävyyteen liittyen. Neuvontaa on saatavissa myös viljelijän omaan hyvinvointiin ja jaksamiseen. Pohjois-Karjalassa käytettiin aktiivisesti maatalojen neuvontapalvelua. ELY-keskus teki vuonna 2023 neuvontapalveluista kaikkiaan 1728 päätöstä yhteensä 1,3 miljoonan euron edestä.

Maatalouden rakennemuutos jatkuu

Maatalouden tilanne jatkuu edelleen hyvin haasteellisena kustannuskehityksen vuoksi. Maatiloja maakunnassa oli vuonna 2023 kaikkiaan 1877 kpl, joista 253 luomutilaa. Aktiivitilojen määrä väheni edellisestä vuodesta 122 tilalla. Kaikkien maatalojen keskipeltopinta-ala oli 45,36 hehtaaria; luomutilojen keskipeltopinta-ala 76,38 hehtaaria ja tavanomaista tuotantotapaa harjoittavien tilojen 40,53 hehtaaria.

Maitotilojen määrän ja maidon kokonaistuotannon lasku jatkuu. Vuonna 2023 maitoa tuottavia tiloja oli 253 kpl, mikä on 23 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Maitomäärä lisääntyi Joensuussa ja Tohmajärvellä, muissa kunnissa maitomäärä väheni. Koko maakunnassa tuotettu maitomäärä oli 105 miljoonaa litraa, missä on vähennystä edellisestä vuodesta verrattuna 2,8 miljoonaa litraa.

Panostuksia luomuun ja marjanviljelyyn

Pohjois-Karjalan peltopinta-ala on 85 145 hehtaaria, joista luomutuotannossa on 19 324 hehtaaria. Luomutuotannossa Pohjois-Karjalan tilanne on edelleen hyvä, vaikka luomusitoumusten määrä laski viidenneksellä aikaisemmasta. Luomutuotannon osuus kokonaispeltopinta-alasta on 23 %, mikä on Suomen kärkitasoa. Valtakunnallisesti vastaava luku on 13 %. Maatilayritykset panostavat edelleen luomuun ja eläinten hyvinvointiin.

Marjanviljelyala jatkaa edelleen kasvuaan Pohjois-Karjalassa. Vuonna 2023 viljelty ala oli 1 017 hehtaaria, kun vuoden 2022 lopussa se oli 987 hehtaaria. Vuodesta 2015 lähtien ala on kasvanut kaikkiaan 282 hehtaarilla. Marjoista eniten viljeltyjä ovat mustaherukka ja mansikka. Eniten marjanviljelypinta-alaa löytyy Kiteeltä ja Ilomantsista.

Näkymät vuodelle 2024

Alkaneella ohjelmakaudella päätavoitteena on kokonaiskestävyys niin maatalojen kannattavuuden ja kilpailukyvyn, ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden kuin maaseudun monialaisen kehittämisenkin painopisteissä, toteaa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen maaseutu ja energia -yksikön päällikkö Timo Tanskanen. Pinnalla ovat uusien ratkaisujen kehittäminen ilmastonmuutokseen vaikuttamiseksi sekä ennen kaikkea vihreän siirtymän mahdollisuuksien hyödyntäminen uuden liiketoiminnan saamiseksi maaseudulle.

Pohjois-Karjalassa maaseuturahaston toimenpiteillä jatketaan vahvaa panostamista maatalojen ja yritystoiminnan kehittämiseen. Jatkuvuutta ja innovatiivisia ratkaisuja tarvitaan, jotta pystytään haastamaan toimintojen ja tuotannon siirtymäpaineet länteen ja etelään. Maaseuturahaston erilaisia tukimuotoja pyritään jatkossakin käyttämään monipuolisesti ja rohkeasti uuden yritystoiminnan aktivoimiseen sekä olemassa olevien yritysten uudistamiseen ja kasvun edistämiseen maaseudulla. Kuluvan vuoden kehittämisresursseja voidaan pitää varsin hyvinä.

Lähde: Pohjois-Karjala ELY-keskus tiedote 6.3.2024

Maatilojen investointituet Pohjois-Karjalassa

Pohjois-Karjalan maataloilla luottoa tulevaan – kaksi valtakunnallisesti merkittävää navettainvestointia maakuntaan

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on saanut kaksi yli miljoonan euron avustumäärän sisältävää navettainvestointihakemusta. Asiantuntijoiden mukaan se kertoo siitä, että tietty varovaisuus on nyt poissa ja tulevaisuuteen uskalttaa taas investoida.

Pohjois-Karjalan ELY-keskukseen on saatu elokuun puoliväliin mennessä 19 maatalojen investointihakemusta. Rahallisesti suurimmat investointihakemukset koskevat kahta lypsykarjanavetta. Molempiin rakennushankkeisiin on haettu yli miljoona euroa investointitukea. Investointitukea voi saada 25–50 prosenttia investoinnin hyväksytyistä kustannuksista.

Maatilainvestoinneista vastaava yritysasiantuntija Tapio Leinonen Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta toteaa hakemusten lukumäärän olevan samaa tasoa kuin aikaisempina vuosina. Aikaisempina vuosina näkynyt tietty varovaisuus, on nyt kuitenkin poissa.

Tämän suuruusluokan investointihakemuksia ei Suomessa tällä valintajaksolla ole tullut kuin kaksi, joista molemmat Pohjois-Karjalaan.

Kustannuskriisi on koetellut erityisesti maataloja. Tuotannossa käytetään runsaasti ostoja muun muassa lannoitteita, rehuja ja energiaa, joiden kustannuksia Ukrainan sota on nostanut huomasti. Valoa tunnelin päässä kuitenkin näkyy jo ja kotimaista tuotantoa arvostetaan kuluttajien keskuudessa.

Keväällä MTK:n ja Kantar TNS:n tekemä tutkimus näytti, että Pohjois-Karjalassa uskotaan vahvimmin tulevaisuuden investointeihin kotieläinsektorilla.

– Muusta maasta poikkeavaa investointihalukkuutta pidettiin aluksi mahdollisena tilastoharhana, mutta nyt se näyttäisi konkretisoituvan, Leinonen kertoo.

Erityisesti nuoret viljelijät investointihalukkaampia

Suurimmat investointihakemukset tulevat luonnollisesti usein nuorilta viljelijöiltä tai tiloilta, joilla on jo jatkaja

tiedossa. Nuorilla on investointihalukkuutta ja uusia ideoita.

Pohjois-Karjalassa nuorten viljelijöiden hakemuksia on tullut tänä vuonna seitsemän. Määrä on nousemaan päin verrattuna esimerkiksi viime vuoteen. Nuorten viljelijöiden tuesta ja omistajanvaihdoksista vastaava yritysasiantuntija Mauri Räsänen korostaa tuen vaikutusta alueelle:

Aloitustukien merkitystä voi kuvata sillä, että yksi maatila luo viljelijäperheen lisäksi keskimäärin kuusi välillistä työpaikkaa.

Toimivien maatalojen sukupolvenvaihdosten määrä on muutaman menneen vuoden aikana ollut alhainen, mikä on johtanut siihen, että viljelijöiden ikärakenne on voimakkaasti vanhenemaan päin. Viljelijöiden ikääntyessä jatkaville ja tuotantoon kehittäville tiloille tulee nykyistä runsaammin resursseja esimerkiksi peltoa käytettäväksi, mikä on selkeä mahdollisuus nuorille viljelijöille.

Rahat riittävät, mutta eivät vielä liiku

Suurien yllättävien investointihakemusten vuoksi Pohjois-Karjalan ELY-keskus on pyytänyt rahoitusapua ministeriöltä (Maa- ja metsätalousministeriö), joka on suhtautunut asiaan positiivisesti. Näin ollen rahat riittänevät myös tuleviin hakemuksiin, ja muitakin hakijoita on tällä valintajaksolla mahdollista rahoittaa.

– Tällä ohjelmakaudella on erityisesti turvattava suurempien ja runsaasti investoineiden tilojen jatkuvuus, ettei johdyt kehittämistoimet valuisi hukkaan maatalouden lopettamisen myötä, Räsänen lisää.

Vuoden 2023 aikana myönteisen tukipäätöksen saaneet eivät voi vielä hakea avustuksen maksua tai lainan nostolupaa. Näiden tukipäätösten osalta maksu- ja nostolupahakemuksia voidaan jättää Hyrrä-tietojärjestelmässä myöhemmin syksyllä.

Lähde: Pohjois-Karjala ELY-keskus tiedote 27.9.2023

Rahavirrat 2022 ja tilastoja 2023

AgrInfo Maatilojen rahavirta

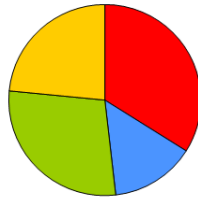
Heinävesi, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	8,02 milj. €	(9%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	34	2,72		
MAATALOUDEN TULOTUET	14	1,14		
METSÄTULOT (MAANV.)	28	2,27		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	23	1,88		

Kokonaistuloitaan Suomen 242. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 82 kpl (-1%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	2,72 milj. €	(23%) *	%	milj. €
MAITO	9	4,2		
NAUDANLIHA	0	0,12		
SIANLIHA	0	0,00		
MUU LIHA	3	0,7		
KANANMUNAT	0	0,00		
VILJAT	7	1,03		
MUUT KASVIT	61	16,043		
Yhteensä	80			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 221. suurin kunta

** Viijelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR

Kantar Agri Oy

MAASEUDUN TULEVAISUUS

3.11.2023

AgrInfo Maatilojen rahavirta

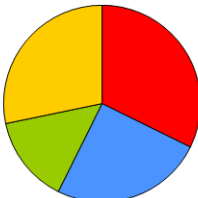
Joensuu, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	26,50 milj. €	(7%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	32	8,56		
MAATALOUDEN TULOTUET	25	6,64		
METSÄTULOT (MAANV.)	14	3,82		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	28	7,49		

Kokonaistuloitaan Suomen 97. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 236 kpl (-2%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	8,56 milj. €	(20%) *	%	milj. €
MAITO	26	9,1		
NAUDANLIHA	17	419,1		
SIANLIHA	0	0,00		
MUU LIHA	15	10,2		
KANANMUNAT	4	0,38		
VILJAT	48	10,081		
MUUT KASVIT	124	13,109		
Yhteensä	230			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 108. suurin kunta

** Viijelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR

Kantar Agri Oy

MAASEUDUN TULEVAISUUS

3.11.2023

AgrInfo Maatilojen rahavirta

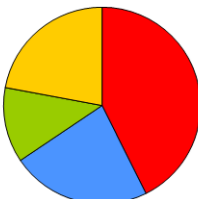
Kitee, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	36,79 milj. €	(11%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	43	15,69		
MAATALOUDEN TULOTUET	23	8,43		
METSÄTULOT (MAANV.)	12	4,55		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	22	8,12		

Kokonaistuloitaan Suomen 55. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 277 kpl (-2%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	15,69 milj. €	(20%) *	%	milj. €
MAITO	39	12,7		
NAUDANLIHA	21	322,6		
SIANLIHA	0	0,00		
MUU LIHA	6	4,5		
KANANMUNAT	0	0,01		
VILJAT	73	9,137		
MUUT KASVIT	135	42,654		
Yhteensä	274			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 54. suurin kunta

** Viijelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR

Kantar Agri Oy

MAASEUDUN TULEVAISUUS

3.11.2023

AgrInfo Maatilojen rahavirta

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Iloantsi, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	8,33 milj. €	(5%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	27	2,29		
MAATALOUDEN TULOTUET	22	1,83		
METSÄTULOT (MAANV.)	16	1,35		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	34	2,86		

Kokonaistuloitaan Suomen 236. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 92 kpl (-1%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	2,29 milj. €	(28%) *	%	milj. €
MAITO	6	1,8		
NAUDANLIHA	8	62,2		
SIANLIHA	0	0,00		
MUU LIHA	5	15,5		
KANANMUNAT	0	0,00		
VILJAT	4	2,04		
MUUT KASVIT	68	46,106		
Yhteensä	91			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 236. suurin kunta

** Viijelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR

Kantar Agri Oy

MAASEUDUN TULEVAISUUS

3.11.2023

AgrInfo Maatilojen rahavirta

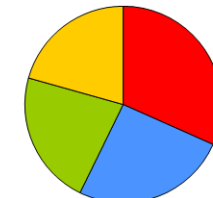
Juuka, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	15,70 milj. €	(12%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	32	4,97		
MAATALOUDEN TULOTUET	26	4,01		
METSÄTULOT (MAANV.)	22	3,47		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	21	3,24		

Kokonaistuloitaan Suomen 164. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 125 kpl (-1%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	4,97 milj. €	(29%) *	%	milj. €
MAITO	20	6,7		
NAUDANLIHA	11	153,4		
SIANLIHA	0	0,00		
MUU LIHA	3	0,1		
KANANMUNAT	0	0,00		
VILJAT	20	7,034		
MUUT KASVIT	68	5,023		
Yhteensä	122			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 171. suurin kunta

** Viijelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR

Kantar Agri Oy

MAASEUDUN TULEVAISUUS

3.11.2023

AgrInfo Maatilojen rahavirta

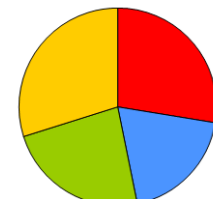
Kontiolampi, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	8,14 milj. €	(7%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	28	2,24		
MAATALOUDEN TULOTUET	19	1,57		
METSÄTULOT (MAANV.)	23	1,90		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	30	2,43		

Kokonaistuloitaan Suomen 238. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 74 kpl (-4%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

Yhteensä	2,24 milj. €	(25%) *	%	milj. €
MAITO	4	1,2		
NAUDANLIHA	3	25,6		
SIANLIHA	0	0,00		
MUU LIHA	7	0,9		
KANANMUNAT	0	0,00		
VILJAT	19	12,026		
MUUT KASVIT	39	33,074		
Yhteensä	72			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 238. suurin kunta

** Viijelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR

Kantar Agri Oy

MAASEUDUN TULEVAISUUS

3.11.2023

AgrInfo Maatilojen rahavirta

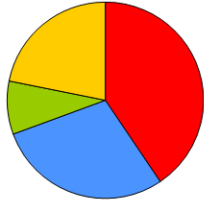
Liperi, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	36,48 milj. €	(14 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	41	14,79		
MAATALOUDEN TULOTUET	29	10,52		
METSÄTULOT (MAANV.)	9	3,19		
SIVUANSIOT/LITÄNNÄISELINKEINOT	22	7,97		

Kokonaistuloitaan Suomen 56. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 238 kpl (0 %)

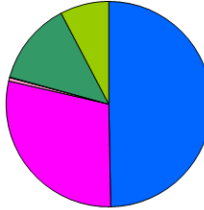
MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	14,79 milj. €	(31 %)*	%	milj. €
	tn tai milj. l	Tuotanto	%	milj. €
MAITO	44	14,4	50	7,35
NAUDANLIHA	15	1112,5	29	4,28
SIANLIHA			1	0,08
MUU LIHA	8	4,9	0	0,01
KANANMUNAT	0	0	0	0,00
VILJAT	84	13	13	1,93
MUUT KASVIT	85	8	8	1,14
yhteensä	236			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 60. suurin kunta

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. woteen)

Lieksa, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	21,69 milj. €	(10 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	36	7,79		
MAATALOUDEN TULOTUET	28	6,15		
METSÄTULOT (MAANV.)	19	4,06		
SIVUANSIOT/LITÄNNÄISELINKEINOT	17	3,69		

Kokonaistuloitaan Suomen 124. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 153 kpl (1 %)

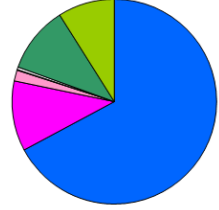
MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	7,79 milj. €	(19 %)*	%	milj. €
	tn tai milj. l	Tuotanto	%	milj. €
MAITO	43	10,2	67	5,24
NAUDANLIHA	12	224,5	11	0,86
SIANLIHA			2	0,13
MUU LIHA	9	5,2	0	0,01
KANANMUNAT	0	0	0	0,03
VILJAT	21	11	11	0,82
MUUT KASVIT	62	9	9	0,70
yhteensä	147			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 114. suurin kunta

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. woteen)

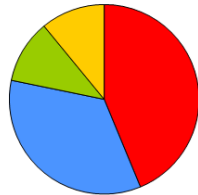
Nurmes, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	32,61 milj. €	(11 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	44	14,27		
MAATALOUDEN TULOTUET	34	11,24		
METSÄTULOT (MAANV.)	11	3,53		
SIVUANSIOT/LITÄNNÄISELINKEINOT	11	3,57		

Kokonaistuloitaan Suomen 65. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 206 kpl (-4 %)

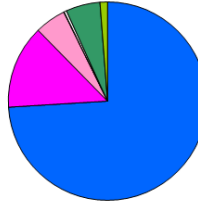
MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	14,27 milj. €	(22 %)*	%	milj. €
	tn tai milj. l	Tuotanto	%	milj. €
MAITO	50	20,6	74	10,56
NAUDANLIHA	29	506,2	14	1,95
SIANLIHA	4	367,7	5	0,72
MUU LIHA	14	6,4	0	0,01
KANANMUNAT	0	0	0	0,06
VILJAT	19	6	6	0,80
MUUT KASVIT	89	1	1	0,17
yhteensä	205			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 63. suurin kunta

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. woteen)

Outokumpu, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	9,78 milj. €	(12 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	27	2,64		
MAATALOUDEN TULOTUET	30	2,97		
METSÄTULOT (MAANV.)	21	2,01		
SIVUANSIOT/LITÄNNÄISELINKEINOT	22	2,16		

Kokonaistuloitaan Suomen 215. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 77 kpl (-1 %)

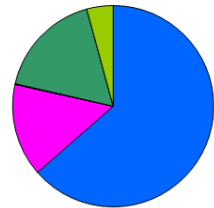
MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	2,64 milj. €	(24 %)*	%	milj. €
	tn tai milj. l	Tuotanto	%	milj. €
MAITO	9	3,3	64	1,68
NAUDANLIHA	12	102,5	15	0,39
SIANLIHA	0	0	0	0,00
MUU LIHA	0	0	0	0,00
KANANMUNAT	0	0	0	0,00
VILJAT	21	17	17	0,45
MUUT KASVIT	33	4	4	0,11
yhteensä	75			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 225. suurin kunta

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. woteen)

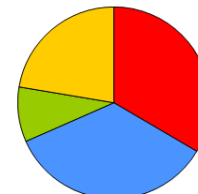
Polvijärvi, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	20,49 milj. €	(12 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	33	6,86		
MAATALOUDEN TULOTUET	35	7,16		
METSÄTULOT (MAANV.)	9	1,90		
SIVUANSIOT/LITÄNNÄISELINKEINOT	22	4,58		

Kokonaistuloitaan Suomen 129. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 170 kpl (0 %)

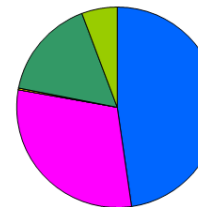
MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	6,86 milj. €	(37 %)*	%	milj. €
	tn tai milj. l	Tuotanto	%	milj. €
MAITO	25	6,4	48	3,27
NAUDANLIHA	25	536,3	30	2,06
SIANLIHA	0	0	0	0,00
MUU LIHA	4	11,2	0	0,02
KANANMUNAT	0	0	0	0,00
VILJAT	57	16	16	1,11
MUUT KASVIT	58	6	6	0,39
yhteensä	169			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 131. suurin kunta

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. woteen)

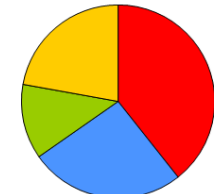
Rääkkylä, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	15,22 milj. €	(11 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	39	5,99		
MAATALOUDEN TULOTUET	26	3,95		
METSÄTULOT (MAANV.)	13	1,91		
SIVUANSIOT/LITÄNNÄISELINKEINOT	22	3,37		

Kokonaistuloitaan Suomen 168. suurin kunta

Tilojen lukumäärä 106 kpl (-1 %)

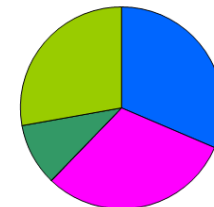
MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	5,99 milj. €	(25 %)*	%	milj. €
	tn tai milj. l	Tuotanto	%	milj. €
MAITO	13	3,7	31	1,88
NAUDANLIHA	8	479,5	31	1,84
SIANLIHA	0	0	0	0,00
MUU LIHA	4	1,0	0	0,00
KANANMUNAT	0	0	0	0,00
VILJAT	30	10	10	0,60
MUUT KASVIT	50	28	28	1,67
yhteensä	105			

Maatalouden myyntituloitaan Suomen 152. suurin kunta

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan

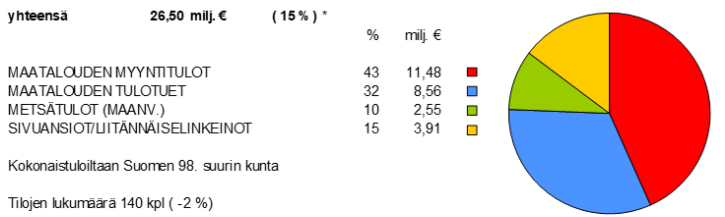
*(suluissa muutos-% ed. woteen)

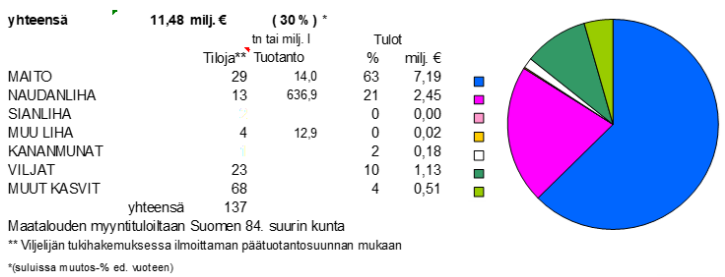
AgrInfo Maatilojen rahavirta

Tohmajärvi, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

MAATALOUDEN MYYNITITULOT (brutto, ei sis. alv)

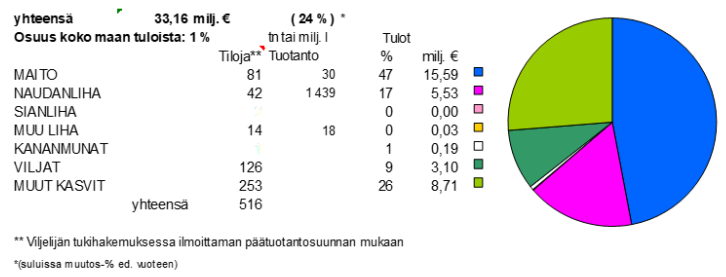
AgrInfo Maatilojen rahavirta

Keski-Karjalan seutukunta, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

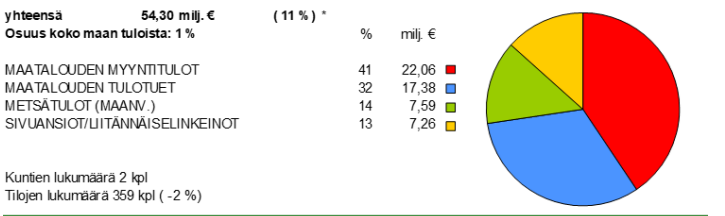
MAATALOUDEN MYYNITITULOT (brutto, ei sis. alv)

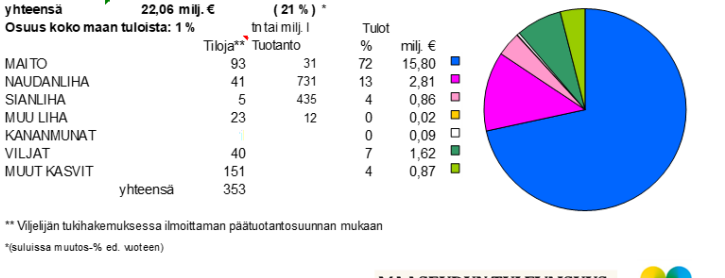
AgrInfo Maatilojen rahavirta

Pielisen Karjalan seutukunta, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

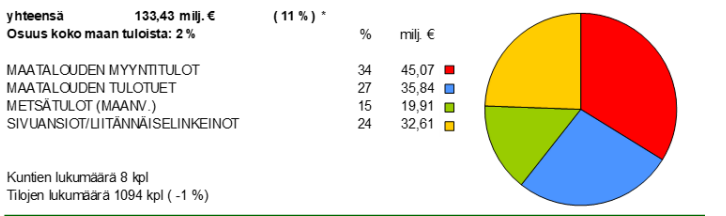
MAATALOUDEN MYYNITITULOT (brutto, ei sis. alv)

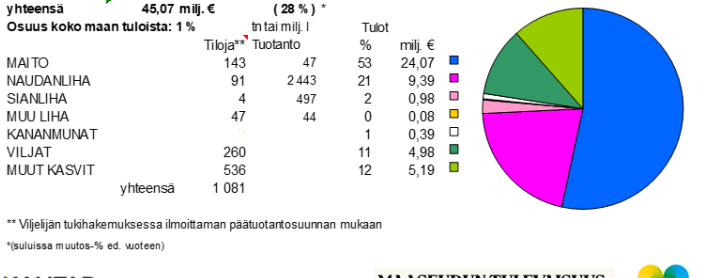
AgrInfo Maatilojen rahavirta

Joensuun seutukunta, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

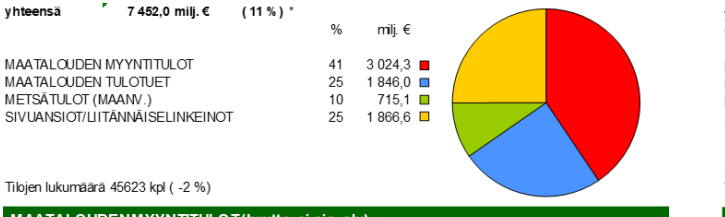
MAATALOUDEN MYYNITITULOT (brutto, ei sis. alv)

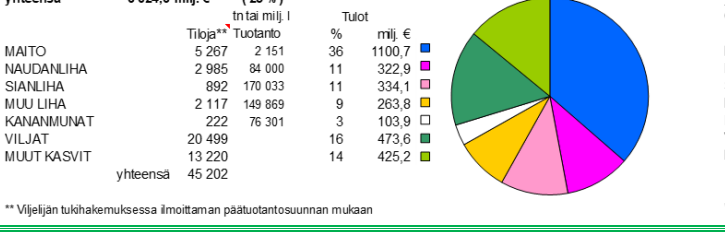
AgrInfo Maatilojen rahavirta

Koko maa, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

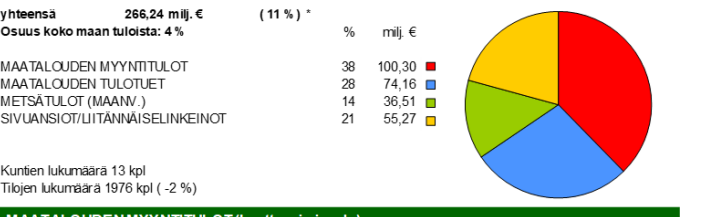
MAATALOUDEN MYYNITITULOT (brutto, ei sis. alv)

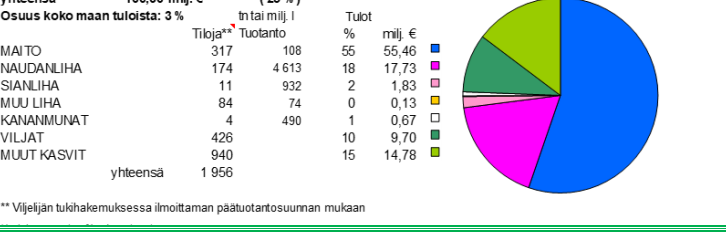
AgrInfo Maatilojen rahavirta

Tuottajaliitto POHJOIS-KARJALA, 2022

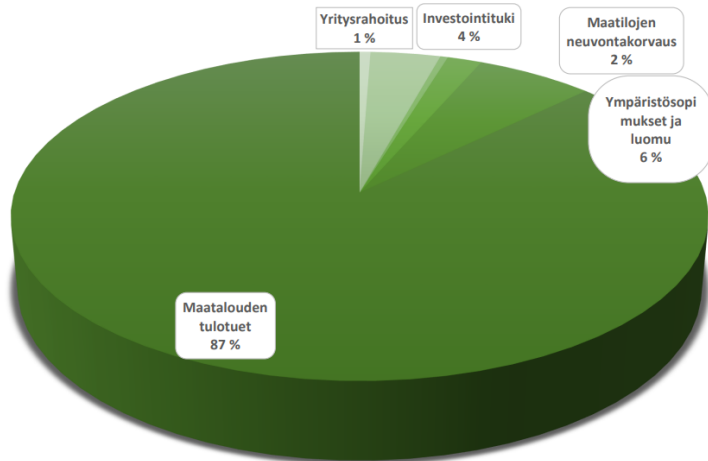
MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

MAATALOUDEN MYYNITITULOT (brutto, ei sis. alv)

Pohjois-Karjalan maaseudun kehittäminen lukuina vuonna 2023

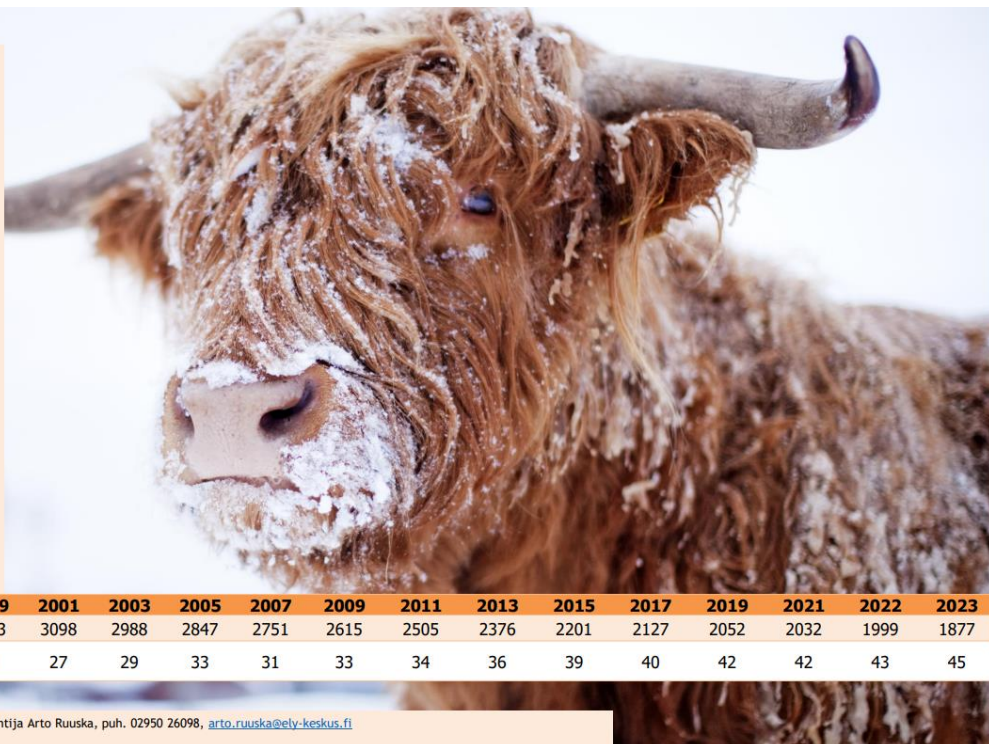
Tukimuoto	€
Yritysrahoitus	404 922
Nuoren viljelijän aloitustuki	280 000
Maatalouden tulotuet*	60 795 362
Ympäristösopimukset	89 785
Luomukorvaukset	4 273 877
Investointituki	2 596 760
Maatilojen neuvontakorvaus	1 283 784
YHTEENSÄ	69 724 490

*Maatalouden tulotukiin kuuluvat mm. luonnonhaittakorvaus, perustuki, viherryttämistuki, ympäristökorvaus, kansalliset tuet ja kotieläintuet.

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yksikön päällikkö Timo Tanskanen, puh. 02950 26170, timo.tanskanen@ely-keskus.fi

Pohjois-Karjalan maatalousyrittäjyys lukuina vuonna 2023

- Pohjois-Karjalan peltopinta-ala on 85 145 hehtaaria, joista luomutuotannossa on 19 324 hehtaaria. Maksetun luomukorvauksen määrä v. 2023 oli yhteensä 4 273 877 € (v. 2022: 4 436 734 €)
- Maataloustukia haki yhteensä 1877 tilaa, joista luomusitoumustiloja on 253 (332 kpl vuonna 2022)
- Kaikkien maatilojen keskipeltopinta-ala oli 45,36 hehtaaria; luomutilojen keskipeltopinta-ala oli 76,38 hehtaaria ja tavanomaista tuotantotapaa harjoittavien tilojen 40,53 hehtaaria.

Vuosi	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2022	2023
Tuenhakijat (kpl)	4449	3909	3513	3098	2988	2847	2751	2615	2505	2376	2201	2127	2052	2032	1999	1877
Maatilojen keskipinta-ala (ha)	19	21	24	27	29	33	31	33	34	36	39	40	42	42	43	45

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

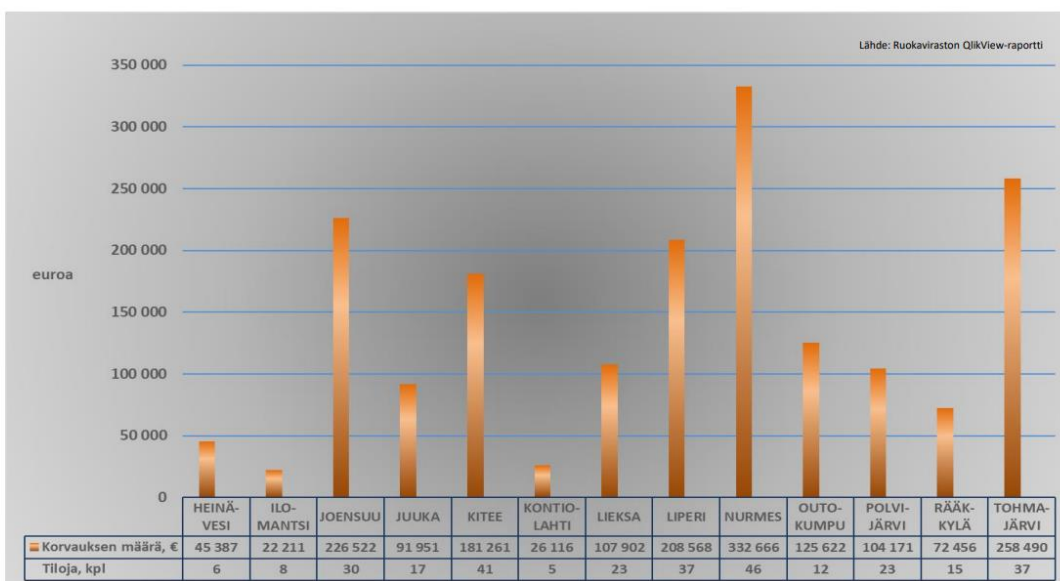
Maatalousyrittäjyys vuonna 2023

- Maa- ja elintarviketuotannolle maksetut tulotuet olivat 60,8 miljoonaa euroa (v. 2022: 69,16 milj.€)
- Luonnonmukainen tuotanto ja ympäristösopimukset 4,4 miljoonaa euroa (v. 2022: 5,1 milj. €)
- Maatalouden investointiavustukset yhteensä 2,6 miljoonaa euroa.
- Sukupolvenvaihdoksia maatalousyrityksissä rahoitettiin 7 kpl

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yksikön päällikkö Timo Tanskanen, puh. 02950 26170, timo.tanskanen@ely-keskus.fi, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

Eläinten hyvinvointikorvaus (EHK) vuonna 2023 Pohjois-Karjalassa

- Korvausta maksettiin yhteensä 300 maatilalle yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa vuoden 2023 aikana
- Edellä mainitussa tilamäärässä (300) on mukana v. 2022 sitoutuneiden tilojen EHK-korvauksen loppumaksut
- Kaikkien kotieläintilojen määrä, joilla oli mahdollisuus hakea EHK-sitoumusta, on 502 kpl → sitoutumisaste 59,8 %
- Vuoden 2023 EHK-sitoumuksen on antanut 257 kotieläintilaa → v. 2023 ”todellinen” sitoutumisaste 51,2 %

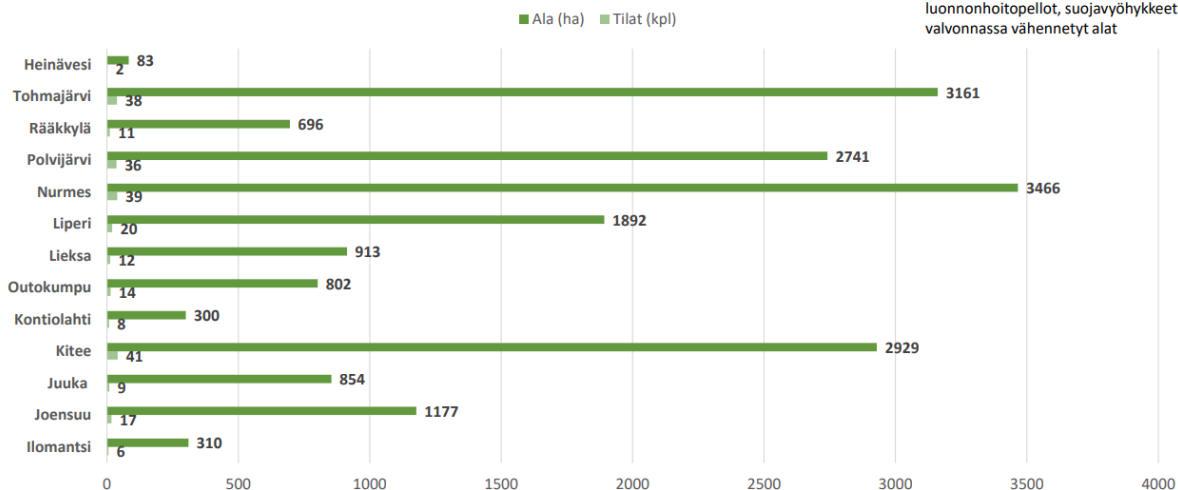

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

Luomutuotanto kunnittain vuonna 2023

- Pohjois-Karjalassa oli yhteensä 253 luomusitoumustilaa.
- Luomuhehtaareja oli yhteensä 19 323, joka on n. 23 prosenttia Pohjois-Karjalan peltopinta-alasta. Vastaava luku valtakunnan tasolla on n.13 prosenttia.
- Luomukorvausta maksettiin yhteensä 4,3 miljoonaa euroa.
- Luomutilan keskikoko on 76 hehtaaria.*

* Hehtaarit ovat maksettujen luomukorvausten mukaan ja niistä puuttuvat mm. maisema- ja luonnonhoitopellot, suojavyöhykkeet ja valvonnassa vähennetyt alat

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, maaseutuasiantuntija Merja Ignatius, puh. 0295 026 054, merja.ignatius@ely-keskus.fi

Luomutuotanto suhteessa kokonaispeltopinta-alaan vuonna 2023

- Luomun osuus kokonaispeltopinta-alasta Pohjois-Karjalassa oli n. 23 prosenttia (koko maa n.13 %).
- Eniten luomupeltoja kokonaispeltopinta-alaan verrattuna oli Nurmeksessa, Tohmajärvellä ja Polvijärvellä.

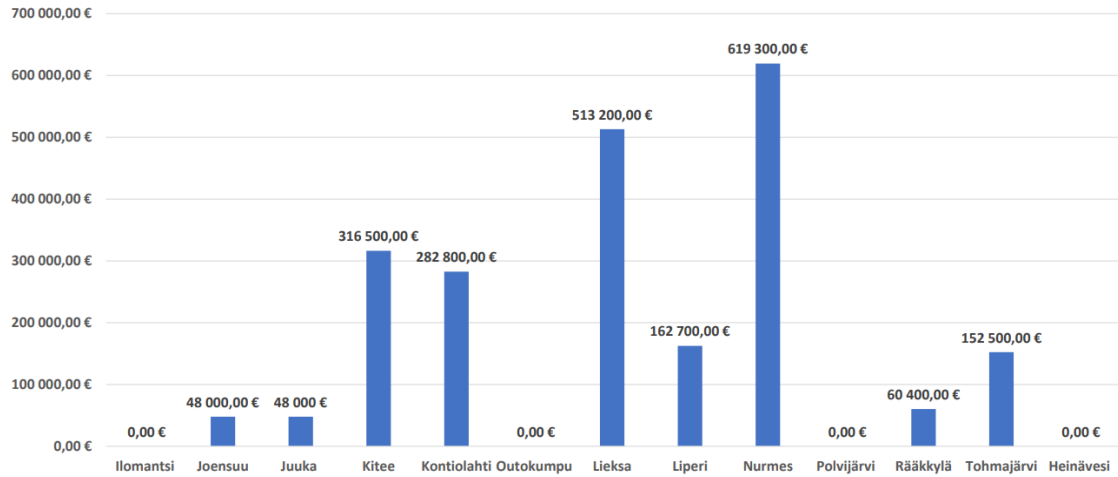

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, maaseutuasiantuntija Merja Ignatius, puh. 0295 026 054, merja.ignatius@ely-keskus.fi

Maaseuturahaston yritysrahoitus Pohjois-Karjalassa vuonna 2023

- Yritysrahoitusta haettiin 33 kohteeseen 2,2 miljoonaa euroa
- Varsinkin investoinnit energiatehokkuuden kehittämiseen ovat kiinnostaneet yrityksiä

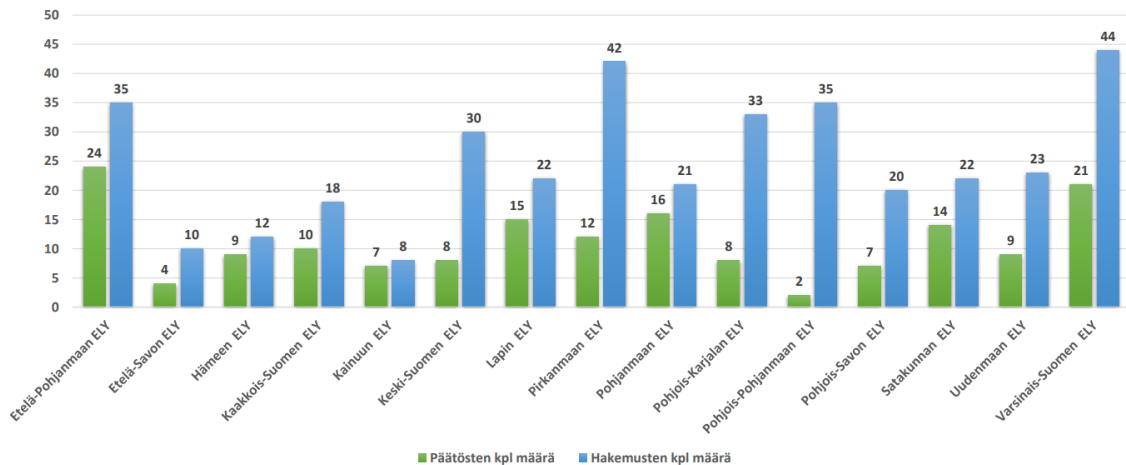
Yritystukihakemukset 2023

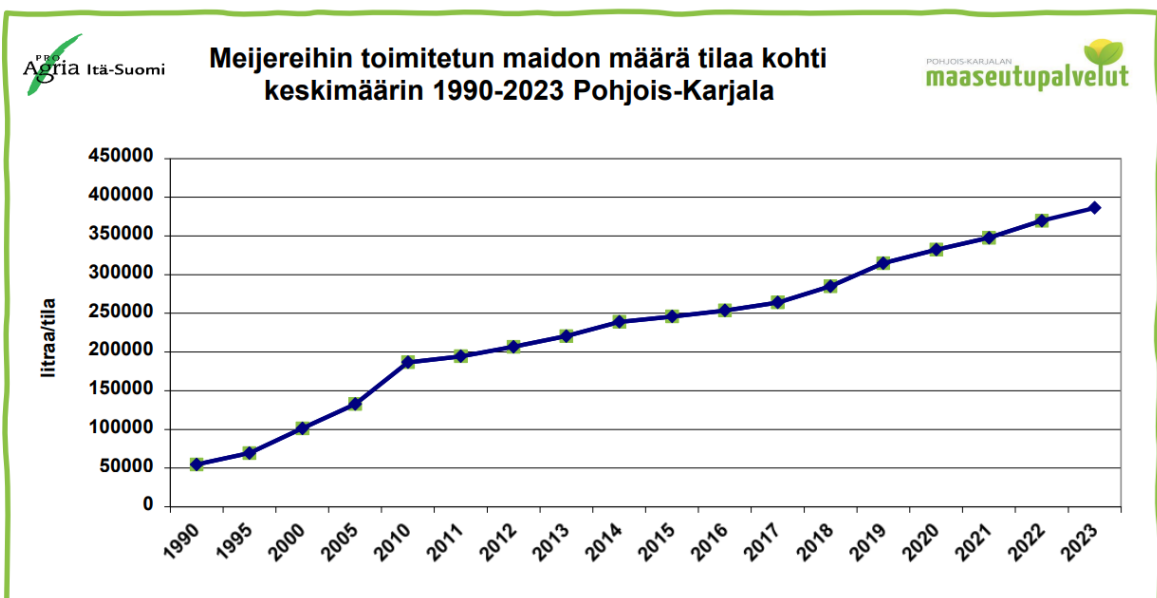
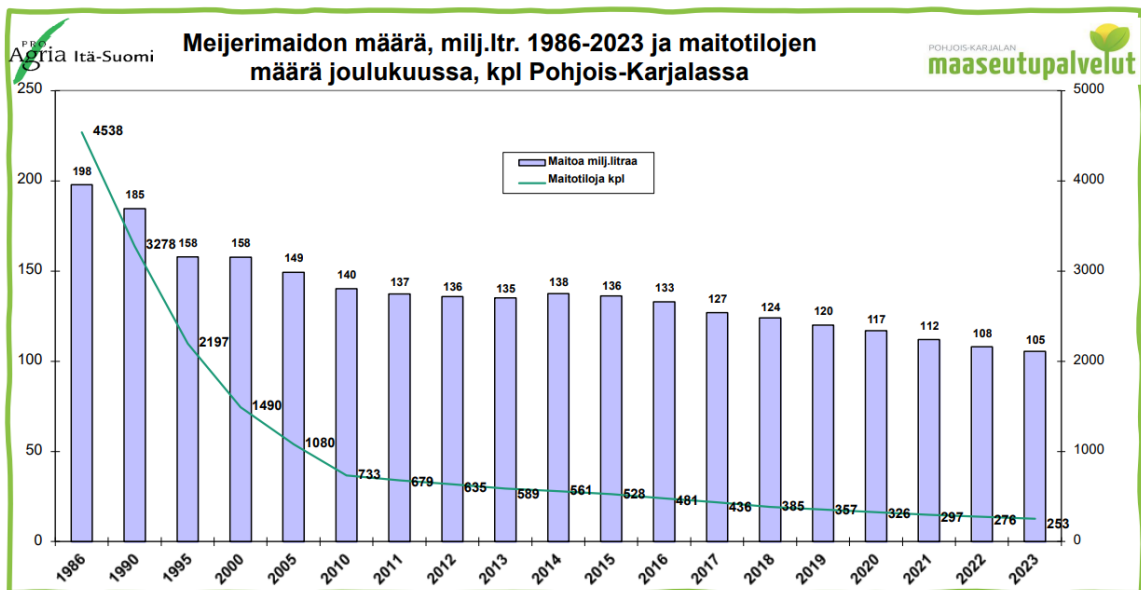
Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Jarmo Heikkilä, puh. 0295 021 165, jarmo.heikkila@ely-keskus.fi, yritysasiantuntija Tapani Mikkonen, puh. 0295 026 079, tapani.mikkonen@ely-keskus.fi, yritysasiantuntija Mauri Räsänen, puh. 0295 026 100, mauri.rasanen@ely-keskus.fi

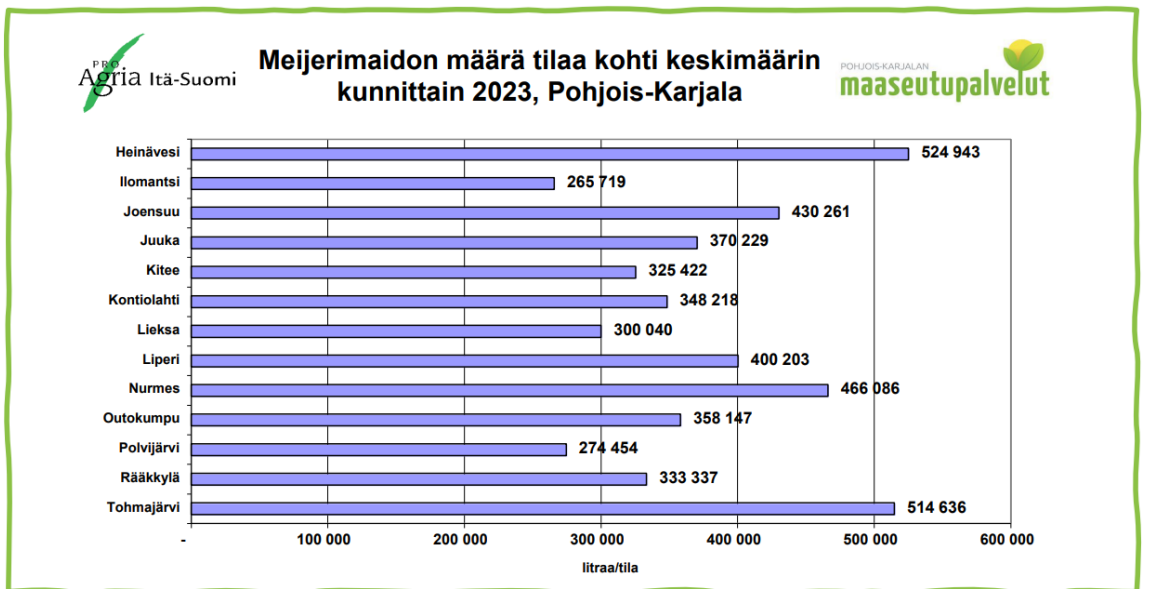
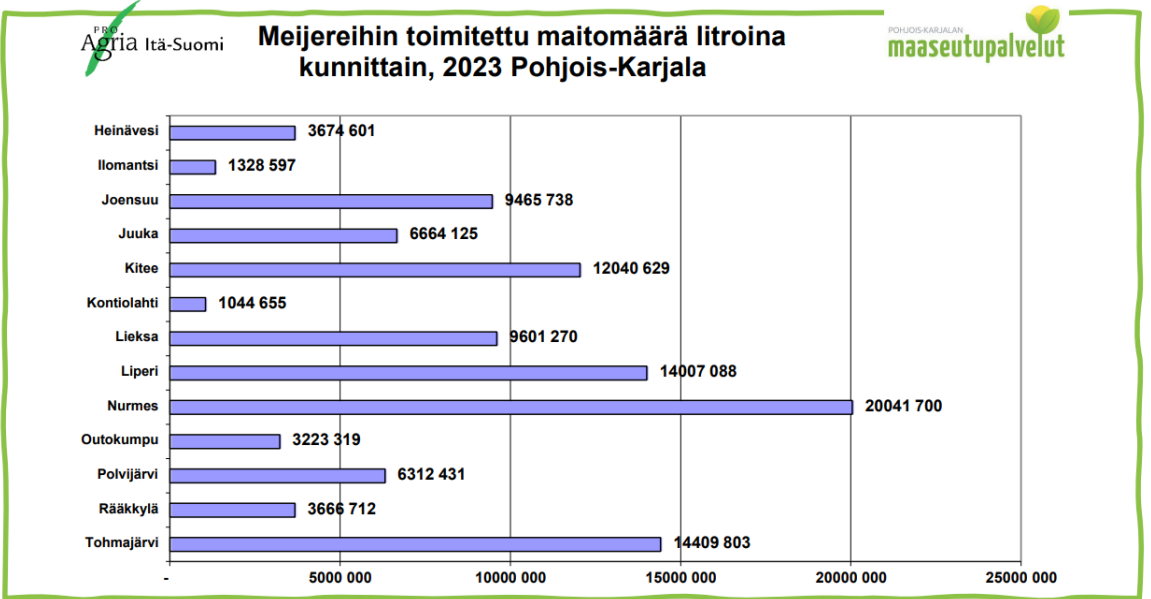
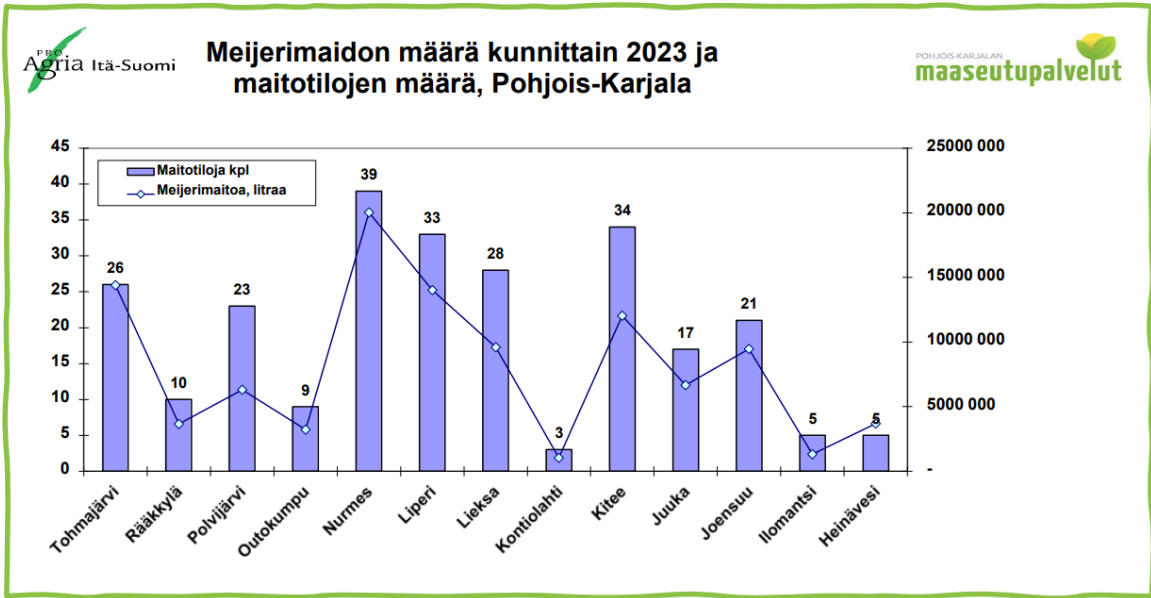
Maaseuturahaston yritysrahoitus vuonna 2023

- Koko Suomi yhteensä 375 yritystukihakemusta (36 milj. €), Pohjois-Karjala 33 kpl (2,2 milj. €)
- Koko Suomi yhteensä 165 rahoitettua hanketta (9,91 milj. €)
- Pohjois-Karjalassa 8 rahoitettua hanketta (0,4 milj. €)

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Jarmo Heikkilä, puh. 0295 021 165, jarmo.heikkila@ely-keskus.fi, yritysasiantuntija Tapani Mikkonen, puh. 0295 026 079, tapani.mikkonen@ely-keskus.fi, yritysasiantuntija Mauri Räsänen, puh. 0295 026 100, mauri.rasanen@ely-keskus.fi

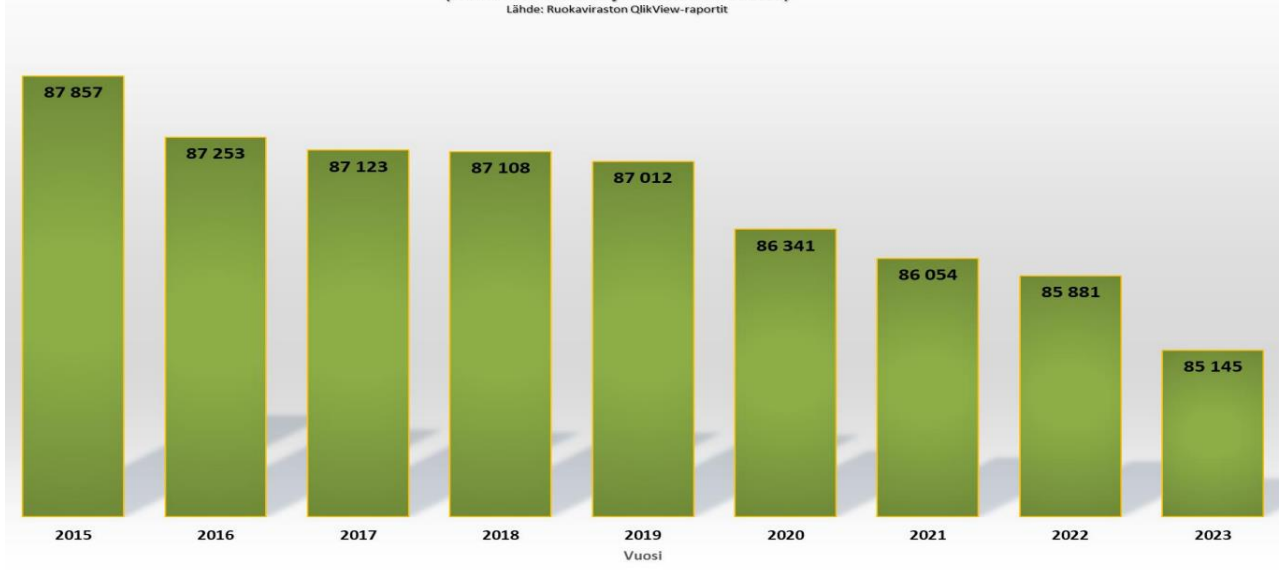
Lähtötiedot v. 2023

Kunta	tuottajia, kpl	maitomäärä	tuottajia joulukuussa	maitoa/tila
Heinävesi	7	3 674 601	5	524 943
Iloantsi	5	1 328 597	5	265 719
Joensuu	22	9 465 738	21	430 261
Juuka	18	6 664 125	17	370 229
Kitee	37	12 040 629	34	325 422
Kontiolahti	3	1 044 655	3	348 218
Lieska	32	9 601 270	28	300 040
Liperi	35	14 007 088	33	400 203
Nurmes	43	20 041 700	39	466 086
Outokumpu	9	3 223 319	9	358 147
Polvijärvi	23	6 312 431	23	274 454
Rääkkylä	11	3 666 712	10	333 337
Tohmajärvi	28	14 409 803	26	514 636
P-Karjala	273	105 480 668	253	386 376
v. 2022	293	108 308 887	276	369 655
vähennemä	20	2 828 219	23	

Tukihakemuksella ilmoitetun peltoalan määrän kehitys hehtaareina Pohjois-Karjalassa vuosina 2015-2023

(Heinävesi mukana jokaisessa vuodessa)

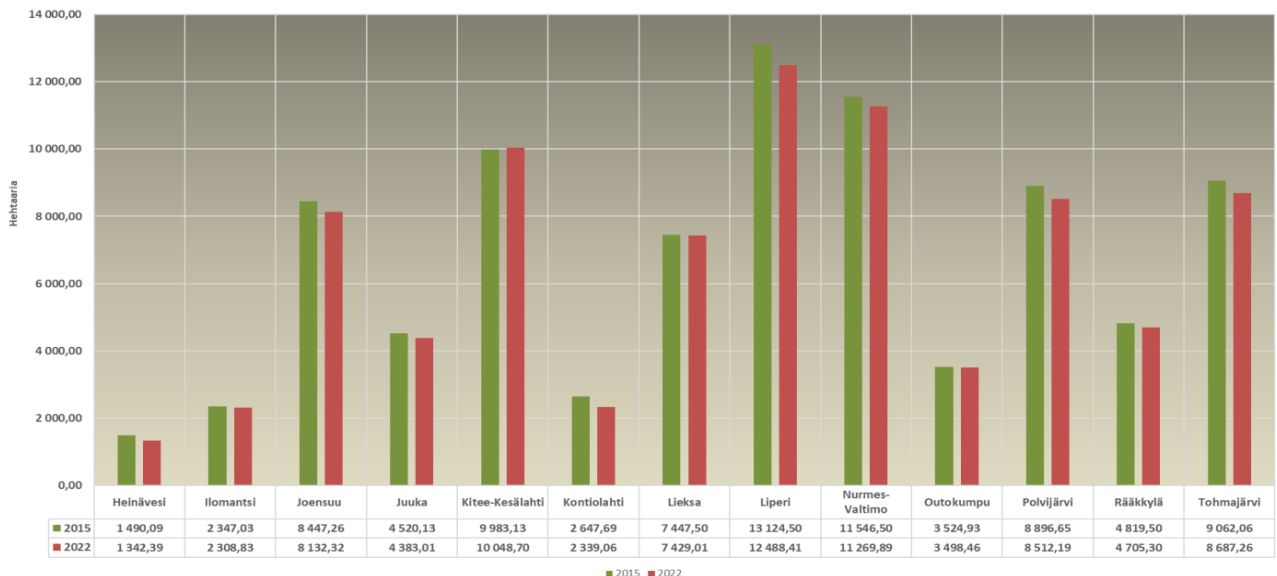
Lähde: Ruokaviraston QlikView-raportit

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

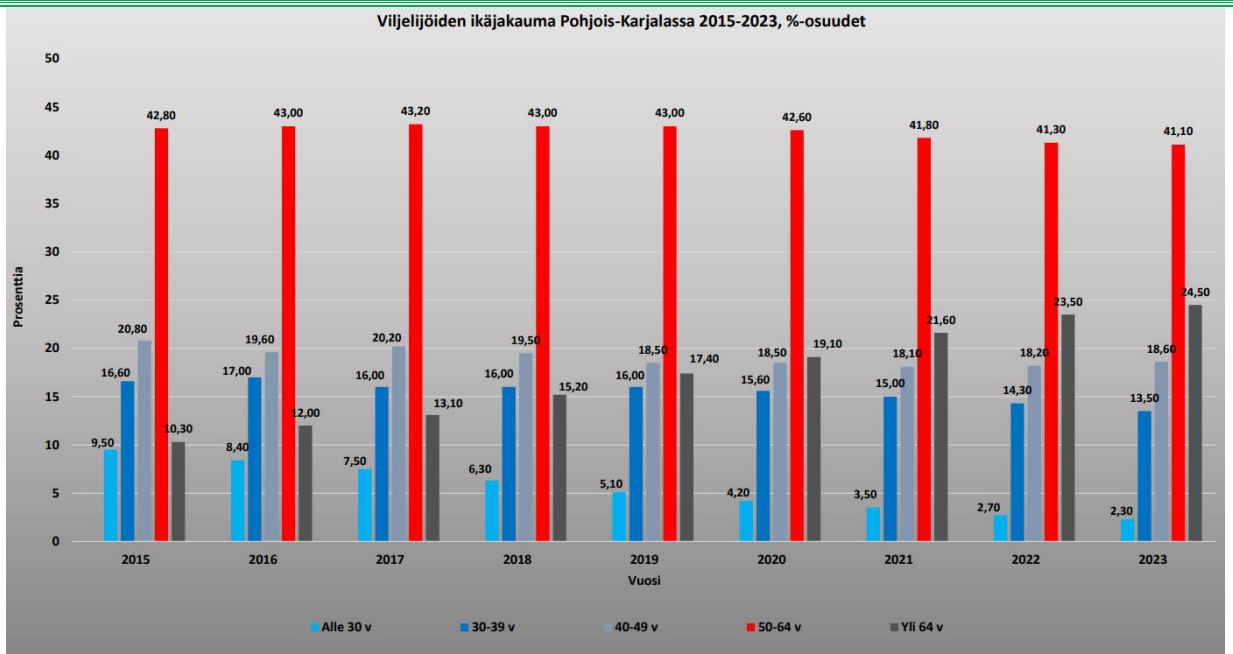
Tukihakemuksella ilmoitetun peltoalan määrä kunnittain Pohjois-Karjalassa vuosina 2015 ja 2023 Kokonaispeltoala v. 2015: 87 857 ha ja v. 2023: 85 145 ha (Heinävesi mukana)

Lähde: Ruokaviraston QlikView-raportit

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi Lähde: Ruokaviraston QlikView raportit.

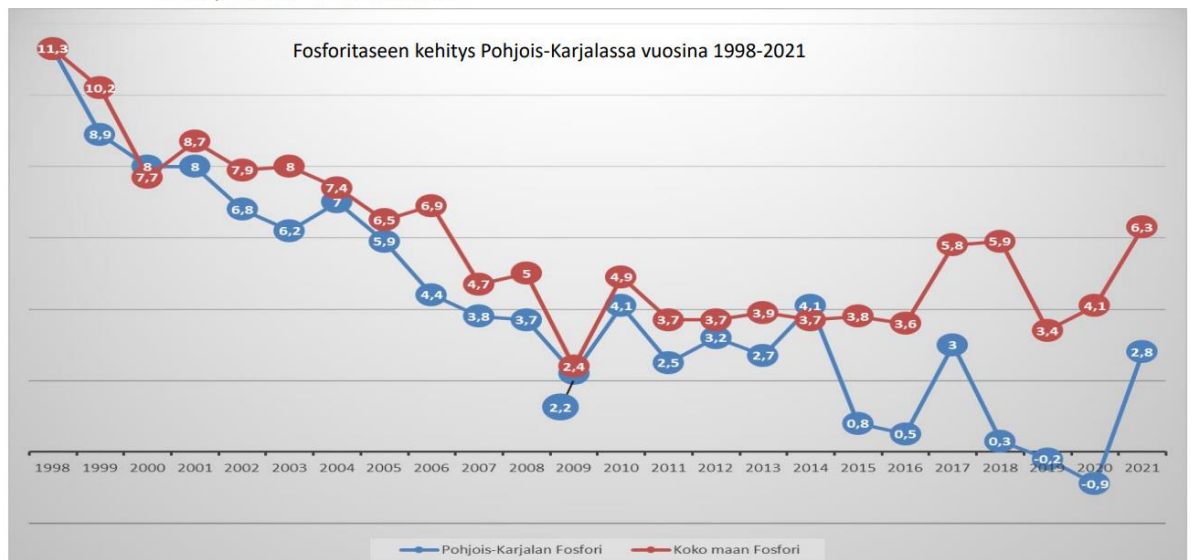
Ympäristösopimukset vuonna 2023

- ❖ Vuonna 2023 oli voimassa 31 alkuperäisrotujen kasvatussopimuksia ja yksi alkuperäiskasvien ylläpitösopimus
- ❖ Ympäristösopimusten kesto on viisi vuotta.
- ❖ Alkuperäisrotuja ovat itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarja, suomen-, ahvenanmaan ja kainuunharmaaslampaat, suomenhevoset ja maatiaiskanat ja -kukat
- ❖ Alkuperäiskasvilajikkeella eli ns. maatiaislajikkeella tarkoitetaan viljelykasvin kantaa, joka on luonnostaan sopeutunut kasvualueensa ympäristöolosuhteisiin.
- ❖ Vuonna 2023 tuli käsitteilyyn 113 kpl maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maisemanhoidon sopimushakemusta
- ❖ Kosteikkojen hoitohakemuksia tuli käsitteilyyn 20 kpl vuonna 2023

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, maaseutuasiantuntija Kaisa Rummukainen, puh. 0295 026 097, kaisa.rummukainen@ely-keskus.fi

Ympäristökorvaus - Fosfori-tase.

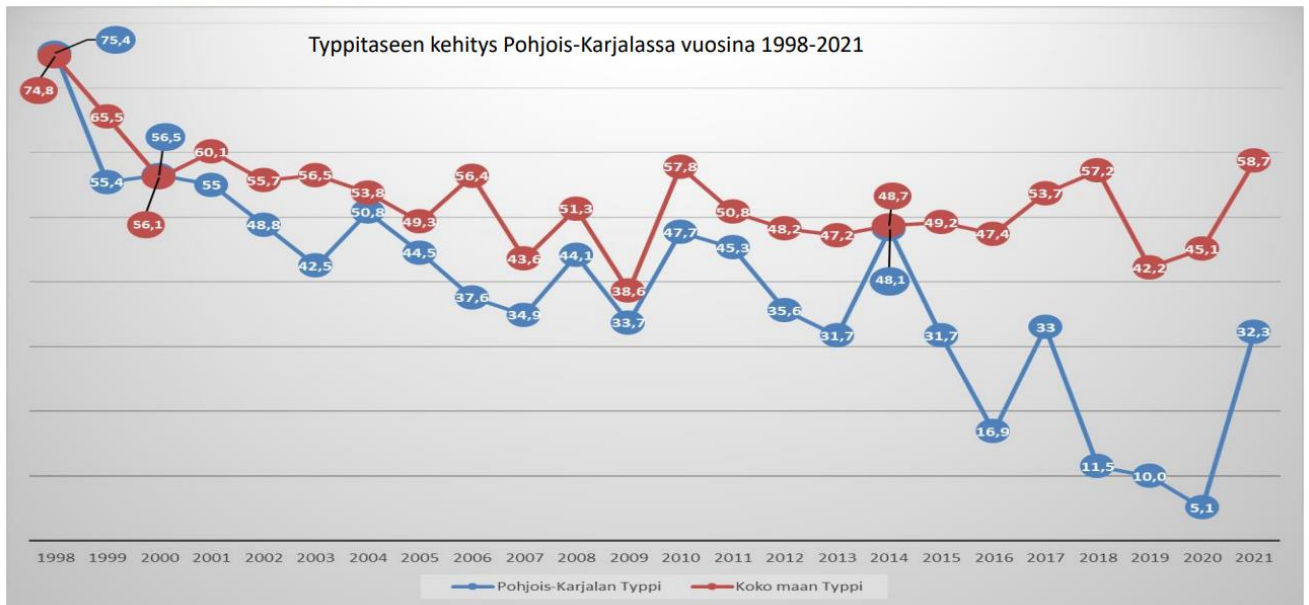
Fosforitase kertoo lannassa, lannoitteissa ja siemenissä tulevan sekä pellolta poiskorjatussa sadossa poistuvan fosforimäärän erotuksen.

Kun fosforin lisäys ja poistuma ovat yhtä suuria, fosforitase on nolla. Fosforilannoituksen ja -taseen hienosäätö vaikuttaa maan fosforitilaan ja siitä riippuvaan ravinteiden kulkeutumisiin vesistöihin.

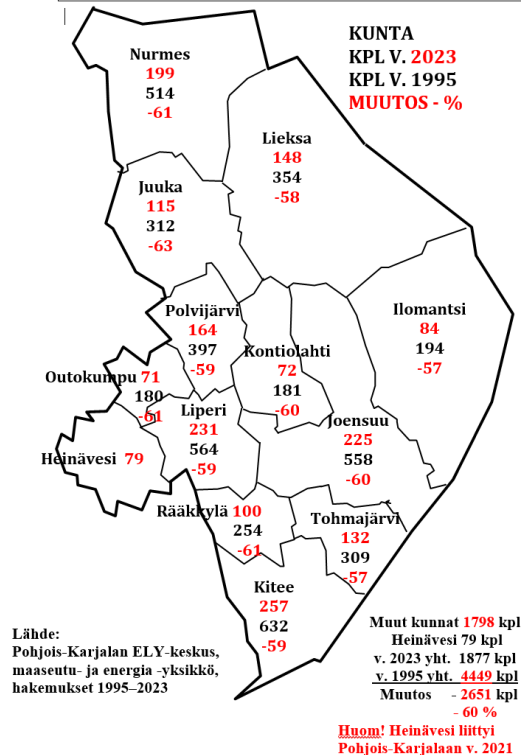
Ympäristökorvaus - Typpitase.

Typpitase kertoo kasvustolle lannoitteissa annetun typpimäärän ja sadon mukana pellolta poistuneen typpimäärän erotuksen. Mitä pienempi typpitaseen arvo on, sitä vähemmän typpeä jää peltoon altistumaan huuhtoutumiselle vesistöihin.

Typen poistuminen pellolta sadon mukana on tärkeää niin ympäristön kuin peltoviljelyn talouden kannalta. Typpi on kallias tuotantopanoksena, joten sen huuhtoutumista tulee välttää. Satoon sitoutunut typpi kertoo kasvien tehokkaasta typen hyödyntämisestä, jolloin typpeä jää peltoon vähemmän ja huuhtoutumisriski sekä ravinnekuormitus pienenee.

EU-tulotukia hakeneet tilat 2023

MTK:n metsäedunvalvonta vuonna 2023

Metsäteollisuus suhdannekuopassa kysynnän hidastuttua

Suomessa toimivalle metsäteollisuudelle maailmankaupan heikentyminen näkyi selvästi. Maailmanmarkkinahinnat laskivat edellisen vuoden huipuista huomattavasti kaikilla tuotteilla, joskin hintojen lasku tasaantui ja kääntyi osin nousuun loppuvuodesta. Tuotantomäärät vähenivät merkittävästi erityisesti loppuvuodesta.

Puukaupassa ja hakkuissa heikompi väli vuosi

Puukauppa kävi alkuvuodesta jopa paikoin ennätyskovaa, mutta alkoi hyytymään kesän jälkeen keskimääräistä alhaisemmaksi. Loppuvuoden puun ostojen hiipumisen seurauksena ostomäärät jäivät aiempaa alhaisemmiksi. Yksityismetsien puukauppamäärä oli 32,7 miljoonaa kuutiometriä Metsäteollisuus ry:n jäsentilaston perusteella, jossa oli laskua 7 prosenttia edellisvuodesta.

Hakkuumäärät jäivät keskimääräistä alhaisemmiksi. Vuoden 2023 hakkuumäärä yksityismetsistä oli yhteensä n. 42 miljoonaa kuutiometriä marraskuun loppuun mennessä. Vuoden 2023 markkinahakkuut olivat yhteensä n. 54 miljoonaa kuutiometriä marraskuun loppuun mennessä. Hakkuita vähensi suhdanteen heikkeneminen. Markkinahakkuut olivat noin -8 prosenttia pienemmät verrattuna edellisen vuoden vastaavaan tilanteeseen.

Teollisuuden pystyvarantotasot vaihtelivat vuoden aikana hakkuu- ja ostoajankohtien mukaisesti. Korkeimmillaan pystyvarannot olivat kesäkuussa, jonka jälkeen ne alkoivat laskemaan hiljalleen. Pystyvarannot olivat vielä marraskuussa kuitenkin edellisvuotta korkeammalla tasolla.

Puuraaka-aineen tuonti vakiintui alhaiselle tasolle

Puun tuonti vakiintunut noin 5 miljoonan kuutiometrin tietämille Venäjän puun tuonin tippumisen jälkeen. Vuonna 2023 puuta tuodaan LUKEn ennusteen mukaan vajaa 5 miljoonaa kuutiometriä. Tuonin ennustetaan kuitenkin nousevan 5,4 miljoonaan kuutiometriin vuonna 2024.

Raaka- ja sivutuotepuun tuonti oli 4 miljoonaa kuutiometriä lokakuun loppuun mennessä 2023. Havupuun osuus tuonnista oli noin 1,1 miljoonaa kuutiometriä ja lehtipuun noin 1,3 miljoonaa kuutiometriä. Sahahaketta oli tuotu noin 1,1 miljoonaa kuutiometriä.

Raaka- ja sivutuotepuun vienti Suomesta oli noin 1,6 miljoonaa kuutiometriä lokakuun loppuun mennessä.

Pohjois-Karjalaan hakkuuainekomuksia vuonna 2023 tehtiin lähes 4,1 miljoonaa kuutiota. Mikäli tuo puutavara hakattaisiin vuoden 2023 LUKEn julkaisemilla keskihinoilla, toisi se kantorahatuloloja metsänomistajille noin 186 miljoonaa euroa.

Työtä jäsenten eteen

MTK ja metsänhoitoyhdistykset tekevät monipuolista työtä jäsentensä eteen. Vuosi 2023 oli yksi lähistorian vilkkaimmista. EU edunvalvonnassa tapahtui paljon, kotimaassa valmistui mm. uusi hallitusohjelma ja puumarkkinoilla metsänomistajille haettiin entistä parempaa asemaa. Jokaisessa kunnassa metsänhoitoyhdistykset olivat monella tapaa jäsentensä tukena ja apuna.

Moni metsäprosessi on vielä EU-koneistossa kesken ja vaikuttaminen eri instituutioihin sekä keskeisiin sidosryhmiin jatkuu niin Suomessa kuin Brysselissäkin. Vuosi 2023 käytännössä minimoitiin EU:n aiheuttamia vahinkoja ja aloitettiin jo valmistautuminen tämän vuoden EU vaaleihin.

Eduskuntavaalien kymmenen teesiä ja uuden hallituksen ohjelmaan vaikuttaminen olivat kotimaan edunvalvonnan keskiössä. Orpon hallitusohjelmaan onnistuttiin hyvällä ja laajalla vaikuttamistyöllä saamaan läpi keskeiset metsänomistajille tärkeät kirjaukset. Hallitusohjelma lupaa, ettei hakkuille tule rajoituksia eikä monimuotoisuuden turvaamisessa yksityismetsissä käytetä pakkokeinoja. Iso kirjaus on myös hallituksen julkilausuma tahto parantaa EU ennakkovaikuttamista.

Maankäyttösektorilla vilkasta

MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten asiantuntijat tukivat maanomistajia sadoissa aurinko- ja tuulivoimahankkeissa. Maanomistajien neuvotteluryhmiä perustettiin ja tarjousten analysoinnissa avustettiin. Metsänomistajia paljon puhutusta kelvottoman heikoista lunastuskorvauksista erityisesti sähkönsiirtolinjojen osalta saatiin kirjaus hallitusohjelmaan johtoalueiden lunastuskorvausten nostamisesta ja lunastuslain uudistamisesta. Olimme puolustamassa metsänomistajien ja koko metsäelinkeinon etuja lukuisissa kuntien ja maakuntien kaavoitusprosesseissa ja alueellisten metsäohjelmien valmistelussa sekä kohtuullistamassa hirvikantatavoitteita.

Maailman paras puumarkkinatieto

Vuonna 2023 tehtiin merkittäviä harppauksia markkinaseurannan analysointityökalujen kehittämisessä, www.mtk.fi sivuille. Tämä siksi, koska metsänomistajajärjestö ei voi kilpailulainsäädännön vuoksi antaa puulle tavoitehintoja, vaan jokainen metsänomistaja ja metsänhoitoyhdistys tekee ihan omat johtopäätöksensä. Päätöksenteon tueksi tuotiin aiempaa enemmän tietoa lopputuotemarkkinoista ja esimerkiksi runkohinnoittelusta. Pian niistä saadaan OmaMetsä-palvelun kautta entistä helpokäyttöisempiä niin metsänhoitoyhdistysten asiantuntijoille kuin metsänomistajillekin. Puumarkkinaedunvalvonnan tarpeet kasvavat, kun tarjouksia tehdään yhä useammalla hinnoittelutavalla.

Uudet palvelut

Metsään kohdistuu myös uudenlaista kysyntää. MTK ja metsänhoitoyhdistykset pyrkivät kääntämään kysynnän rahaksi metsänomistajille esimerkiksi luontoarvojen markkinapaikan, www.luontoarvot.fi palvelun kautta, palvelun jatkokehittäminen aloitettiin Sitran rahoituksella vuonna 2023. Metsänhoitoyhdistykset lisäsivät entisestään suojeleu-neuvontaa ja suojeleukohteiden välitystä metsä- ja suojeleu-rianomaisille toiveiden mukaisesti.

Metkaan valmistautuminen

Vuonna 2023 viimeisteltiin myös uuden METKA järjestelmän käyttöönottoa. Järjestelmä tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia metsänomistajille. Metkan myötä monimuotoisuutta merkittävästi lisäävä kulutus palaa tuettavaksi työlajiksi. Ajoimme päättäväisellä vaikuttamisella läpi senkin, että uuden metkan taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea voidaan myöntää jo viiden vuoden kuluttua aiemmin samalle kohteelle myönnetyn tuen maksamisesta eikä ennakkosuunnitteluburokratiaa enää tarvita.

MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n toimintavuosi 2023

I. Toiminta-alue ja jäsenet

1. Toiminta-alue

Toiminta-alueena on Pohjois-Karjalan maakunta, johon kuuluvat seuraavat

Kunnat: Heinävesi, Ilomantsi, Juuka, Liperi, Kontiolahti, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi
Kaupungit: Joensuu, Kitee, Lieksa, Nurmes ja Outokumpu

2. Jäsenet

MTK yhdistykset (13)

MTK yhdistysten yhteenlaskettu jäsenmäärä oli vuoden päättyessä **4422**. Yhdistyskohtaiset jäsenmäärät selviävät jäsentilastosta takakannessa.

Heinävesi, Ilomantsi, Joensuun Seutu, Juuka, Keski-Karjala, Kiihtelysvaara, Lieksa, Liperi, Outokumpu, Pielinen, Polvijärvi, Viinijärvi, Värtsilä

Osuusmeijerit: Osuuskunta Maitosuomi ja Osuuskunta Tuottajain Maito

Osuusteurastamot: Osuuskunta Lihakunta

Osuuskaupat: Pohjois-Karjalan Osuuskauppa

Keskinäinen vakuutusyhtiö: LähiTapiola Itä

Kunniajäsenet

Olli Laaninen, talousneuvos Liperi, johtokunnan jäsen v. 1987 - 2010, puheenjohtaja v. 2003 - 10, varapuheenjohtaja v. 1996 - 2002, kunniajäsen v. 2012 - .

II. Liiton johtokunta, valiokunnat, edustajat, tilintarkastajat ja toimihenkilöt

1. Johtokunta

Puheenjohtaja: maanviljelijä Kalle Myllynen Pielinen, puheenjohtaja v. 2023 - , jäsen v. 2014 - **Varapuheenjohtaja:** maanviljelijä Osmo Koponen Viinijärvi, varapuheenjohtaja 2018 -, jäsen 2015 -, **Muut jäsenet:** maatalousyrittäjä Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala, jäsen 2023 -, maanviljelijä Suvi Juopperi Juuka, jäsen 2016 -, maanviljelijä Jukka Kinnunen Keski-Karjala, jäsen v. 2023 -, maanviljelijä Marita Miettinen Kiihtelysvaara, jäsen v. 2019 -, maanviljelijä Timo Vatanen Joensuun Seutu, jäsen 2023 -, maanviljelijä Miika Väänänen Joensuun Seutu, jäsen v. 2020 - 2023 ja Laura Willman Kiihtelysvaara, jäsen v. 2023. Johtokunnan ja valiokuntien sihteereinä ovat toimineet liiton toimihenkilöt.

2. Valiokunnat, toimikunnat ja työryhmät

Työvaliokunta: Puheenjohtaja Kalle Myllynen, Pielinen, varapuheenjohtaja Osmo Koponen, Viinijärvi, Sirpa Kukkonen Liitto ja Jari Rouvinen Liitto, **Pohjois-Karjalan metsävaliokunta:** Kalle Myllynen Pielinen, Osmo Koponen Viinijärvi, Timo Vatanen Joensuun Seutu, Sirpa Kukkonen Liitto ja Jari Rouvinen Liitto, **Maaseutunuorten valiokunta:** Puheenjohtaja Miika Väänänen Joensuun Seutu, varapuheenjohtaja Simo Gröhn Juuka, Ville Huhtilainen Keski-Karjala, Ella Huttunen Keski-Karjala, Asmo Miinalainen Viinijärvi, Suvi Peiponen Lieksa ja Osmo Koponen Viinijärvi (Johtokunnan edustaja) ja sihteeri/asiamies Krista Autio MTK-Pohjois-Savo, **Viljakaupan tarkkailijat:** Ville Hirvonen Rääkkylä ja Osmo Koponen Viinijärvi

Itä-Suomen MTK-liittojen yhteisvaliokunnat ja työryhmät:

Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunta: Jukka Kinnunen Keski-Karjala ja Pekka Partanen Keski-Karjala sekä sihteeri Jari Rouvinen Liitto **Erikoiskasvaliokunta:** Pauli Sinkkonen Joensuun Seutu ja Antti Tolvanen Keski-Karjala **Jäsenpalveluvaliokunta:** Maarit Pakarinen Keski-Karjala,

Miika Väänänen Joensuun Seutu ja sihteeri Sirpa Kukkonen Liitto, **Kuluttajatyövaliokunta:** Suvi Juopperi Juuka ja Miika Väänänen Joensuun Seutu, **Lihavaliokunta:** Ilkka Romppanen Keski-Karjala ja Laura Willman Kiihtelysvaara, **Luomuvaliokunta:** Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala, Ari Horsmanheimo Polvijärvi, Mervi Kervinen Heinävesi sekä asiantuntijajäsenenä Pasi Hartikainen Keski-Karjala **Maitovaliokunta:** Jukka Kinnunen Keski-Karjala, Asko Miettinen Kiihtelysvaara ja Kalle Myllynen Pielinen, **Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta:** Suvi Juopperi Juuka, Marita Miettinen Kiihtelysvaara/Mela ja Laura Willman Kiihtelysvaara, **Peltokasvivaliokunta:** Ville Hirvonen Rääkkylä ja Osmo Koponen Viinijärvi, **Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta:** Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala, Marita Miettinen Kiihtelysvaara ja Kari Pennanen Keski-Karjala.

3. Edustajat

MTK: Johtokunta: Asko Miettinen, **Valtuuskunta:** Urpo Leminen, Kalle Myllynen ja Kari Pennanen. Varajäsenet: Osmo Koponen, Pirjo Nevalainen ja Ilkka Romppanen, **Kuluttajatyövaliokunta:** Miika Väänänen, **Maitovaliokunta:** Asko Miettinen, **Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta:** Kari Pennanen. **Mainion toimitusneuvosto:** Jari Rouvinen

Atria Oyj:n yhtiökokoukset: Kalle Myllynen, varaedustaja Jari Rouvinen, **Fennoskandian vihreän vyöhykkeen Karjalan valiokunta** Marita Miettinen, **Itä-Suomen vapaaehtoisen maapuolustuksen neuvottelukunta:** Veli-Matti Ahlqvist, **Joensuun Seudun Leader:** kokousedustaja Marita Miettinen, varaedustaja Timo Vatanen **Karelia à la Carte valiokunta:** Marita Miettinen, **Kirkkokatu 18 ja 21 sekä Metsätalon, Asunto Oy Joensuun Niskakatu 32 ja Asunto Oy Yrittäjienpurren yhtiökokoukset:** Jari Rouvinen, varaedustaja Sirpa Kukkonen, **Maanomistajien Arviointikeskus Oy:** Kalle Myllynen, varaedustaja Jari Rouvinen,

M-Group Oyj:n, Nordea Oyj:n sekä Reka (Neo) Industrial Oy:n yhtiökokoukset: Kalle Myllynen ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Maatalouden alueellinen valmiustoimikunta:** Kalle Myllynen, Osmo Koponen, Ilkka Romppanen ja Jari Rouvinen, **MSL:n Pohjois-Karjalan aluejärjestö ry:** **hallitus:** Marita Miettinen, kokousedustaja Marita Miettinen ja varaedustaja Timo Vatanen, **Pohjois-Karjalan Kauppakamari:** Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan ELY-keskus:** **Neuvottelukunta:** Kalle Myllynen, **Manner-Suomen maaseutuohjelman Pohjois-Karjalan alueellinen ohjausryhmä:** Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan alueellisen maahanmuuttoasian toimikunta:** Jari Rouvinen **Vesienhoidon yhteistyöryhmä:** Jari Rouvinen, **Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):** Jari Rouvinen, **Maakuntakaavan 2040 1.vaiheen ohjausryhmä:** Jari Rouvinen, **Riverian luonnonvara-alojen yhteistyöryhmä:** Jari Rouvinen, **Suurpetoneuvottelukunta:** Ilkka Romppanen ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan riistakeskuksen hallitus:** varajäsen Ilkka Romppanen, **Pohjois-Karjalan riistakeskuksen hirvineuvottelukunta:** Ilkka Romppanen ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan Työ- ja elinkeinotoimisto:** **Pohjois-Karjalan työvoima- ja yrityspalvelu-neuvottelukunta:** Jari Rouvinen, **ProAgria Itä-Suomi:** **Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hankkeen ohjausryhmä:** Jari Rouvinen ja Miika Väänänen, **Hanhipelto -hanke:** Jari Rouvinen **Verkostot maatilainvestointien voimaksi ohjausryhmä:** Jari Rouvinen

Suomen riistakeskus: Tohmajärven susireviirityöryhmä: Jarkko Makkonen, varaedustaja Ilkka Romppanen, **Liperin, Polvijärven ja Outokummun susireviirityöryhmä:** Asko Ikonen, varaedustaja Jukka Rummukainen, **Välitä viljelijästä -verkosto:** Jari Rouvinen, varaedustaja Marita Miettinen, **Huovi-yhteyshenkilö** Jari Rouvinen, varaedustaja Kalle Myllynen, **Elvar-työryhmä** (elinkeinohuoltovarmuusryhmä): Jari Rouvinen varaedustaja Kalle Myllynen. **Maaseutuammattiin ry:** hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja Jari Rouvinen. **Opintoretkioppaat:** Maiju Hukka, Ella Huttunen, Suvi Juopperi, Hanna Kaihoniemi, Marita Miettinen, Sanna Neuvonen, Ville Puhakka ja Miika Väänänen **Helmi- ja metso-ohjelmien ohjausryhmä** kenttäpäällikkö Seppo Niskanen ja varaedustaja Timo Vatanen

4. Tilintarkastaja ja toiminnantarkastaja

Liiton tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Joen Tilintarkastajat Oy, vastuullisena tilintarkastajana Matti Holopainen, KHT sekä toiminnantarkastajana Ilkka Romppanen Kiteeltä ja varatoiminnantarkastajana Kari Pennanen Kiteeltä.

5. Toimihenkilöt

Agronomi, MMM, maanviljelijä Jari Rouvinen, toiminnanjohtaja 1.2.2021 - , Tradenomi AMK Sirpa Kukkonen, toimistos sihteeri 27.1.2003 - , Krista Autio, maaseutunuorten asiamies 1.1.2023 -

**ELÄMÄ
ON SOMA**

Jos et halua vatkata sopimusten kanssa, on Priima ainut sähkösopimus, jonka enää tarvitset. Tee sähkösopimus ja hyödynnä MTK-jäsenetusi. Alennuksen saat ilmoittamalla jäsennumerosi. Tutustu ja tilaa: www.pks.fi

Jäsenetu:
kuukausimaksu
0 €

PKS
Sähkökauppa

III. Liiton toiminta

1. Yleiset kokoukset

Kevätkokous

Kevätkokous pidettiin hybridinä 5.4. Utran Uittotuvan Sorvaamo-salissa sekä Teams -etäyhteydellä. Johtokunnan puheenjohtaja Kalle Myllynen toivotti kaikki osallistujat tervetulleeksi ja avasi kokouksen. Avauksessaan hän nosti esille kysymyksen mistä löytyvät maatalouden ja maaseudun puolestapuhujat niin maakunnissa kuin koko Suomessa ja mistä saadaan indeksi- ja inflaatiokorotus maataloustuloon? CAT27 strategian asetukset eivät ole vielä valmiina ja kylvöjä pitää suunnitella ilman tarkkaa tietoa tukiehdoista. Tämä aiheuttaa turhautumista niin viljelijöissä kuin paikallisessa maataloushallinnossa.

Lomituspalvelujohtaja Salla Heinonen Pohjois-Karjalan lomituspalveluista piti ajankohtaiskatsauksen. Lomituspäivien määrä on laskenut hieman karjatilojen vähenemän myötä ollen noin 33000 päivää/v. Lomitettavia tiloja on 385 ja yrittäjiä 592. Lomituspäivien määrä on laskenut 4385 päivää edellisestä vuodesta. Työvoimapula vaivaa edelleen lomitusaloja. Osa-aikaisten lomittajien määrä on kasvussa erityisesti Tohmajärven ja Nurmeksen alueella (n. 35 % lomituspäivistä). Ongelmaa on yritetty ratkaista ammattiopisto Riverian kanssa mm. ukrainalaisten koulutuksella. Heinonen ennusti myös lomituspalvelualueiden yhdistämisen jatkuvan myös tulevaisuudessa. Seuraava tarkastelu lomitusalueita koskien tapahtuu tällä tiedolla vuonna 2025.

Keskustelussa nostettiin esille nuorten tekijöiden pitovoiman puute lomitustyössä. Sijaisapu lomituksissa on ollut myös ongelmia saada apua joka päivä pidempi aikaisissa lomituksissa esimerkiksi äitiyslomien aikana. Lomitusnetin käyttöä suositellaan kaikissa yhteydenotoissa, koska se varmistaa tiedon välittymisen lomituspalveluille. Puhelimen kautta välitetyt lomituspyynnöt voivat jäädä huomioimatta, jos kyseinen henkilö ei töissä sinä päivänä.

MTK:n toiminnanjohtaja Jyrki Wallin piti edunvalvonnan ajankohtaiskatsauksen. Aluksi Jyrki muisteli MTK:n liittokokouksen järjestelyjä Joensuussa vuodelta 2002 ja melkein toteutunutta Aunuksen matkaa vuodelta 1993. Suomi oli silloin suuren murroksen edessä EU jäsenyyden kynnyksellä ja nyt olemme juuri liittyneet Natoon. Maatalous on joutunut sopeutumaan koko tämän ajan ja marssi jatkuu.

Kilpailulainsäädäntö on rajoittanut kohtuuttomasti markkinaedunvalvontaa tällä hetkellä. Heikoimman aseman vahvistaminen pitää olla tavoitteena kilpailulain päivityksessä. On turhauttavaa pyrkiä tekemään tehokasta markkinaedunvalvontaa, kun kaikkia sanomisia pitää suunnitella lakiasiantuntijoiden kanssa.

Markkinoilta on saatava lisää rahaa, koska tukiratkaisujen kautta indeksi- ja inflaatiokorotusten saaminen on todella vaikeaa, johtuen budjettileikkaustarpeista Suomessa ja EU:ssa. Ukrainan todennäköinen EU – jäsenyys tulee aiheuttamaan seuraavan CAP ohjelman valmistelulle aivan uudenlaisia haasteita. Paineita tulee olemaan maatalouspolitiikan rahoituksen siirtymisestä jäsenmaiden kansalliseen budjettiin entistä enemmän.

Ukrainan sota on nostanut huolen ruokaturvasta ja huoltovaramuudesta aivan uudelle tasolle, joka tuodaan esille myös parlamentaarisen maatalousryhmän loppuraportissa. Raportti antaa hyvän pohjan myös hallitusohjelman kokoamiseen

maatalouden osalta, koska sillä on kaikkien eduskuntapuolueiden tuki.

Viljelijän markkina-aseman parantaminen, viennin edistäminen ja ruuan tuotannon pitkän ajan toiminta edellytysten turvaaminen ovat peruskiviä, joille kotimaisen ruuan tuotannon tulevaisuutta pyritään rakentamaan.

Välihuomiona Sanna Marin ilmoitti erostaan puolueen puheenjohtajan tehtävistä kello 11, joka aiheutti tiettyjä spekulatioita hallitusneuvotteluihin liittyen.

MTK:lla oli hyvin maltillinen euromäärä käytettävissä eduskuntavaaleissa (70 000 euroa), joka oli noin 10 % vastaavien etujärjestöjen vaalituista. Tukea saaneista ehdokkaista (76 henkilöä) meni läpi 46 eri puolueista, eli osumatarkkuus oli kohtuullisen hyvä. Tavoitteena on, että MTK on aina ”mukana” hallituksessa, sen kokoonpanosta riippumatta.

Vihreän siirtymän osalta maataloudessa on kysymys esimerkiksi siitä millä traktorit kulkevat jatkossa. Dieselmoottorit voivat jo nyt käyttää ei fossiilisia polttoaineita, kunhan niiden hinta saadaan järkevälle taloudelliselle tasolle.

Järjestön tulevaisuuden kannalta on tärkeää järjestäytymisaste ja yhtenäisyyden vaaliminen. Jos järjestäytymisaste putoaa kovin alhaiseksi, vaikeuttaa se samalla järjestön uskottavuutta edunvalvonnassa. Jäsentiedotuksen laatua ja määrää pitää kehittää järjestössä. Ihmisten tiedon saannin ja hakemisen hajaantuminen, pakottaa lisäämään tiedotuksen monikanavaisuutta.

Keskustelun aluksi nostettiin esille järjestön näkyvyyden puutteen omaan jäsenistöön päin. Tiedon saanti sirpaloituu ja MTK:n pitää huolehtia toimiansa näkyvyydestä erityisesti somessa. Osuuskuntien hallintohenkilöiden osallistumisaktiivisuus kokouksiin ja keskusteluun pitää saada nousuun. Lisäksi kokouksissa pitää myös uskaltaa avata suunsa. Itä-Suomen maatalouden säilyvyydestä on huolehdittava, niin liitto kuin keskusliitto tasolla, joka vaatii selvät kirjaukset myös hallitusohjelmaan.

Keskusteluissa kehoitettiin päivittämään järjestön jäsenkortti tälle vuosituhannele. Oivan käytön helppoudessa on vielä kehittämisen varaa. Toivottiin myös, että Itä-Suomi ohjelmaan on saatava lihaa luitten ympärille. Kirjauksia on jo monessa paperissa, mutta työkalut puuttuvat.

Mhy Pohjois-Karjalan johtaja Harri Välimäki kertoi metsäedunvalvonnasta. Markkinatilanne on hyvä, johtuen Venäjän rajan kiinni menosta. Mhy:n toimintaa edunvalvonnassa rajoittaa myös kilpailulaki. Se ei myöskään mahdollista tehokasta markkinaviestintää jäsenistölle. Asiaan tarvitaan muutos, jos heikomman asiaa myös metsäketjussa halutaan parantaa. Metsänhoitopalvelujen myynti on kehittynyt suotuisasti, erityisesti energiapuun lisääntyneen kysynnän ansiosta. Lopuksi Välimäki kannusti osallistumaan aktiivisesti metsäliiton edustajiston vaaleihin.

Kokous hyväksyi liiton toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen johtokunnan esityksen mukaisesti sekä antoi vastuuvapauden tilivelvollisille.

Kokouksen kannanotossa painotettiin, ettei Itä- ja Pohjois-Suomen maatalous kestä enää lisäleikkauksia tulevassa hallitusohjelmassa.

Kokoukseen osallistui 38 kokousedustajaa, etänä 7 ja paikan päällä 31 edustajaa. Muita osallistujia oli yhteensä 7 henkilöä, etänä 1 ja paikan päällä 6. Kokouksen puheenjohtajana toimi Ilona Alhoniemi Valtimolta sekä sihteerinä Sirpa Kukkonen

ja Jari Rouvinen Liitosta. Pöytäkirjantarkastajina ja äänenlaskijoina toimivat Mika Rautiainen Keski-Karjalasta Tohmajärveltä ja Timo Vatanen Joensuun Seudulta Tuupovaarasta.

MTK-Pohjois-Karjalan kevätkokouksen kannanotto

Itä-Suomen maatalous ei kestä lisäleikkauksia hallitusohjelmassa

Itä- ja Pohjois-Suomen kotieläintalous kärsii huomattavia menetyksiä CAP27 strategian toimeenpanon yhteydessä. Vaikean kustannuskriisin kourissa sinnittelevät kotieläintilat ovat menettämässä tukiratkaisun myötä 3–4 kuukauden maataloustulon. LFA:n kotieläinkorotuksen leikkausta ei pystytä kompensoimaan muilla tukitoimilla, kuten ennakkoon lupailtiin. Kotieläintuotanto vastaa edelleen 75 % maatalouden markkinatuotoista Itä-Suomessa ja sitä on mahdotonta korvata muilla tuotantomuodoilla lyhyellä aikavälillä.

Valtionvarainministeriön ennen vaaleja ulostuoma leikkauslista kohdentaisi säästöt maatalouden osalta erityisesti pohjoiseen tukeen, joka on suurin kansallisista maataloustukimuodoista. Mikäli tämä uhkakuva toteutuu, joutuvat Itä-Suomen kotieläintilat yhtä aikaa 3-leikkurin kouriin. Edelleen jatkuva kustannuskriisi, CAP27 heikennykset ja hallituksen säästökuuri iskevät samaan aikaan tilojen talouteen, joka on jo entuudestaan kriittisellä tasolla.

Parlamentaarinen maatalouden arviointiryhmä totesi loppuraportissaan, että tuottajien asemaa elintarvikeketjussa on vahvistettava ja ruuan huoltovarmuus ja alkutuotannon toimintaedellytykset pitkällä aikavälillä on turvattava. On tärkeää, että tämä linjaus koskee maataloustuotantoa myös Itä-Suomessa. Ilman elinvoimaista maataloutta, on vaikeaa pitää yllä elinvoimaista maaseutua, huoltovarmuutta ja maanpuolustusta.

Juuri valitut kansanedustajat puolueeseen katsomatta ovat paljon vartiointia hallitusohjelmaneuvotteluissa. Itäsuomalaiset viljelijät haluavat tehdä osansa kestävästä kotimaisesta ruokaketjun kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi myös tulevaisuudessa. Lisäleikkauksilla ei saa romahduttaa alueen maataloutta, joka sinnittelee jo historiallisen hankalassa taloustilanteessa. Me emme voi vaatia myöskään EU:ta säilyttämään ruuantuotantoa koko EU:n alueella, jos me kansallisilla päätöksillä tuhoamme sen Itä-Suomesta.

Juhlapuheiden aika on nyt ohitse, tarvitsemme tekoja ja lujaa maata päätösten pohjaksi kotimaisen ruokaketjun turvaksi koko Suomessa!

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin hybridinä 5.12., Sanomalehti Karjalaisen auditoriossa Joensuussa sekä Teams-etyhteydellä. Liiton johtokunnan puheenjohtaja, maanviljelijä Kalle Myllynen avasi kokouksen ja avauspuheessaan puheenjohtaja nosti esille kasvukauden ja tukien maksatusaikataulun mukanaan tuomat ongelmat tilojen maksuvalmiudelle. Nämä aiheuttavat haasteita myös tulevina vuosina, ellei tukien ja laskujen eräpäiviä saada synkronoitua. Kuluttajien ostovoima on laskenut, joka näkyy elintarvikemarkkinoilla. Tarvitsemme markkinoille kolmannen ostajan vientimarkkinoilta. Hallitusohjelma on hyvä, mutta sen toteutuminen vaatii seuranta- ja rahoituksen lakivalmistelujen ja rahoituksen kohdentamisen osalta. Erityisesti kiinteistöveropohja ja rakentamis- ja maankäyttölaki ovat tärkeitä maaseutuyrittämisen kannalta.

MTK:n järjestötoiminnanjohtaja Perttu Pyykkönen piti edunvalvontakatsauksen. Hän nosti esille Itä-Suomi ohjelman tarpeellisuuden. EU:n itärajalle tarvitaan oma turvallisuus- ja kehittämisohjelma, joka rahoitetaan EU:n budjetista. Tämä on

erityisen tärkeää Suomelle, jonka alueella sijaitsee noin puolet EU:n itärajasta. Asia on noussut entistä ajankohtaisemmaksi viimeisinä viikkoina Venäjän aloittaman häirintäkampanjan vuoksi. Asiasta laadittiin myös lehdistötiedote.

Ruoka- ja energiaturva sekä huoltovarmuus ovat tärkeitä Suomelle ja EU:lle. Tästä työstä pitäisi viljelijöille tulla myös kohtuullinen korvaus. Ennallistaminen, monitorointi ja metsäkatot asettavat haasteita yrittämiselle niin maalla kuin metsässä. Omaisuudensuojaan liittyvät lunastuslain uudistus, monimuotoisuuskartta ja peto- ja riistapolitiikka. Näihin liittyvissä lainsäädännön uudistuksissa pitää huomioida maanomistajien ja yrittäjien näkökulmat. Tukien maksuaikataulut, Makeran tulevaisuus ja erityisesti viennin edistäminen ovat tärkeitä otsikoita järjestön edunvalvonnassa lähiaikoina. Järjestötoiminnassa uudella MTK-Akatemialla tulee olemaan tärkeä rooli koulutuksessa. Markkinaedunvalvonnan ja kuluttajatyön rooli tulee näkymään koulutussisällössä. Maakuntavaikuttaminen nostetaan myös keskiöön. Siihen kuuluvat kaavoitus-, energia-, ympäristö ja maanomistajuuksasiat. Valiokunta-, verkosto- ja foorumi uudistukset tulevat olemaan keskiössä, kun sitoutetaan entistä suurempaa määrää järjestön jäsenistöä maatalouspoliittiseen keskusteluun. Vuonna 2024 asiaa pilotoidaan ja tavoitteena on saada foorumit toimintaan vuoden 2025 alussa. Alueellinen yhteistyö Mhy:n kanssa tulee lisääntymään maakunnallisten edunvalvontaohjelmien myötä. Jäsentiedotusta pyritään parantamaan vuoden 2024 lanseerattavalla OIVA äpillä.

Keskusteluissa nostettiin esille Itä-Suomen uhat hybridivaikutuksen osalta esim. teleyhteyksissä ja lypsyroboiteissa. MTK-Akatemia nähtiin hyvänä uudistuksena, jolla voitaisiin innostaa uusia ihmisiä mukaan järjestötoimintaan ja faktatietojen löytämiseen. Mukaan voitaisiin haastaa myös osuuskuntia ja muita sidosryhmiä. Maaseudun ihmisten ja yrittäjien näkökulmat tulisi saada paremmin esille somessa. MTK-Akatemian koulutus voisi auttaa jäsenistöä hyödyntämään olemassa olevaa faktatietoa tässä keskustelussa.

MaitoSuomen toimitusjohtaja Ilpo Lukkarinen piti maitoalan katsauksen. Hän toi esille aluepolitiikan ja puolustuspolitiikan yhteenkuuluvuuden myös tulevaisuudessa. EU:n ulkorajarahaston perustaminen olisi hyvin tärkeää alueen elinvoimaisuuden säilyttämiseksi, joka luo pohjaa myös huoltovarmuudelle ja rajan puolustamiselle.

Lukkarinen iloitsi Valion nousemisesta jälleen Suomen 3. parhaaksi mainetutkimuksessa. Tämä on tärkeää koko maito- ja eläintuotannon pärjäämiselle niin kotimarkkinoilla kuin viennissä. Valio vastaa noin 25 % Suomen ruokaviennistä. Lapinlahden Valion tehtaan tuotannosta menee vientiin jopa tätäkin suurempi osuus. EU:n maidontuotanto on kasvanut 0.7 %, kun Suomessa se on laskenut 1.2 %. MaitoSuomen osalta tuottajien määrä on laskenut 8 % ja tuotanto 1.2 %. Syksyn kehitys maitomäärän suhteen on ollut positiivinen. Kausivaihtelu tuotannossa on tasoittunut viime vuosien aikana.

Teollisuustuotteiden hinnoissa maidossa on palattu normaalitasolle maailmanmarkkinoilla hintapiikin jälkeen. Varastojen arvon alentuminen EU:ssa ja globaalilla tasolla on nopeuttanut hintojen laskua. Valion osalta kehitys on ollut maltillisempaa. Kiinan varastojen alhaisuus ennustaa hintakehityksen kääntymistä lähitulevaisuudessa. Maidon hinnan kehitys Suomessa on pysynyt maltillisena EU:n keskihintoihin verrattuna. Kuluttajien ostovoimassa on tapahtunut suuri muutos viime vuoden aikana. Palkankorotusten toteutumisen pitäisi kuroa sitä umpeen pikkujuljauksena tulevina vuosina. Investointien osalta Pohjois-Karjalassa suurin ongelma on pankkirahoituksen ehtojen kiristyminen ja julkisen rahoituksen määrälliset

rajoitukset. Ruuan kulutus nousee 50 % vuoteen 2050 mennessä. Maailman ruokajärjestelmässä eläinperäisellä, kasvi-pohjaisella ja solumaataloudella tulee olemaan kullakin oma roolinsa. Maidon tuotannon kannattavuus Suomessa luo pohjaa myös viennille, mikäli pystymme vastaamaan mm. ympäristöpolitiikan haasteisiin.

Keskusteluissa kannettiin huolta maatalouden kilpailukyvästä koskien aurinkovoimaloiden maanhankintaan, joka koskee myös maatalousmaata. Korostettiin viljelijöiden oikeutta pitää kiinni sitomastaan hielestä. Sitä ei pidä ilmaiseksi lahjoittaa enempää sijoittajille kuin kansalliseen hiilitaseeseen. Kannettiin huolta tuotannosta luopuvien maidontuottajien määrästä maakunnassa. Navettainvestointeja tarvitaan, jos haluamme pitää kiinni nykyisestä tuotannosta. Korostettiin, että maidon tuotannon kannattavuus on tärkein navettainvestointeja rajoittavatekijä. Valtiontakauksen nosto 300 000 eurolla 800 000 € on parantanut vakuusvajausta merkittävästi, mutta tuottojen ja kulujen suhde ei ole vielä tasapainossa.

Kokous hyväksyi liiton ja maaseutunuorten toimintasuunnitelmat vuodelle 2024 ja liiton talousarvion sekä vahvisti palkkiot vuodelle 2024. Liiton johtokunnasta erovuorossa olivat Osmo Koponen Viinijärvi, Timo Vatanen Joensuun Seutu ja Miika Väänänen Joensuun Seutu. Esitettiin ja valittiin seuraavat henkilöt johtokuntaan Osmo Koponen, Timo Vatanen ja maaseutunuorten edustajaksi Ella Huttunen. Johtokunnan jäsenten määrää pienennettiin yhdellä ja eroa pyytäneen Laura Willmannin paikkaa ei täytetty. MTK:n valtuuskuntaan valittiin varsinaiseksi edustajaksi toimikaudeksi 2024–2025 Osmo Koponen Viinijärveltä ja varajäseniksi Jouni Mäkisalo Joensuun Seudun Kontiolahdelta ja Ilkka Romppanen Keski-Karjalasta Kiteeltä. Vuosille 2023 ja 2024 tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Joen Tilintarkastajat Oy vastuullisena tilintarkastajana Matti Holopainen ja toiminnantarkastajaksi Ilkka Romppanen Kitee ja varalle Kari Pennanen Kiteen Kesälahdelta.

Kokous nimesi seuraavat valiokunnat ja toimielimet liiton virallisiksi toimielimiksi ja valtuutti liiton johtokunnan valitsemaan niihin edustajat: Horisontaaliset: Elinkeinopoliittikka ja yrittäjyys-, kuluttajatyö-, luomu-, osaaminen ja hyvinvointi-, ympäristö ja maankäyttövaliokunta. Tuotanto-kohtaiset: Liha-, maito-, erikoiskasvi- ja peltokasvivaliokunta. Liiton omat: maaseutunuorten ja metsävaliokunta. Luottamushenkilöneuvosto (Luottamushenkilöpäivät) liiton johtokunta, yhdistysten puheenjohtajat, sihteerit ja johtokunnan jäsenet, keskusliiton ja liiton valiokuntien jäsenet).

Kokoukseen osallistui 39 virallista edustajaa, etänä 12 ja paikan päällä 27 sekä muita osallistujia, etänä 1 ja paikan päällä 4 henkilöä, yhteensä 44 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Hannu Gröhn Nurmeksesta ja sihteerinä Jari Rouvinen Liitosta. Pöytäkirjantarkastajina ja ääntenlaskijoina toimivat Kai Sarrokunnas Polvijärveltä ja Touko Laukkanen Joensuun Seudulta.

MTK-Pohjois-Karjalan syyskokouksen vetoisuus

Kotimaista ruokaa joulupöytiin ja maaseutunuorten joulutulet Maaseutunuoret lanseerasivat viime vuonna ruokavaliion nimeltä fingaani. Sen noudattaminen on helppoa, koska se sopii kaikille. Fingaani pyrkii syömään mahdollisimman suomalaista ruokaa, oli hän sitten sekasyöjä tai veegaani.

Fingaani arvostaa ja tukee samalla kotimaista maataloutta, ruokaketjua ja huoltovarmuutta, joiden merkitys on korostunut viime vuosien kriisien myötä. Hänen ei tarvitse olla valinnois-

saan absolutisti, koska kaikkea ruokaympyrän raaka-aineita emme voi Suomessa tuottaa.

Fingaani seuraa kotimaisuuden ja lähiruuan merkintöjä kaupassa ja ravintolassa ja kysyy alkuperämaata epäselvissä tilanteissa. Näin toimimalla hän pystyy varmistamaan puhtaan ja turvallisen kotimaisen ruokaketjun säilymisen ja kehittymisen myös tulevaisuudessa.

MTK:n maaseutunuoret polttavat joulutulia perjantai-iltana 22 joulukuuta pääteiden varsilla kiitoksena kaikille fingaaneille ja niiksi aikoville. Tämän vuoden teemana on ”Ruokaa omasta maasta”. Haastamme mukaan myös koko kotimaisen ruokaketjun ”pellolta pöytään” saakka. Olette tervetulleita piipahamaan tulilla joulumielellä ja vesi kielellä!

Liiton kevätkokous pidettiin Utran Uittotuvalla 5.4.

Liiton syyskokous pidettiin Karjalaisen auditoriossa. Esitelmää pitämässä Perttu Pyykkönen MTK:sta.

2. Johtokunnan kokoukset

Liiton johtokunta piti vuoden 2023 aikana 9 kokousta. Kokouksessa käsitellyt asiat on merkitty 81 pykälään. Työvaliokunta valmisteli asioita johtokunnalle. Johtokunta käsiteli kokouksissaan valiokuntien pöytäkirjat ja muistiot, liiton toimintaan ja talouteen liittyviä asioita, ajankohtaisiin maa- ja metsätalouteen sekä maaseutuyrittämiseen, hankkeisiin sekä muita järjestötoimintaan liittyviä asioita.

Kokous 13.1. liiton toimisto ja Teams

- nimettiin valiokunnat ja valiokuntien jäsenet, edustajat eri tehtäviin sekä liiton laskujen hyväksyjät
- vahvistettiin erilaiset korvaukset liiton luottamushenkilöille ja toimihenkilöille

- käsiteltiin järjestöasioissa luottamushenkilöpäiviä
- käsiteltiin talousasioissa yhdistysten jäsenmaksusaantoa ja rästejä vuodelta 2022 ja Evli ja eQ-rahastojen tilannetta
- päätettiin kummiyhdistyksistä
- tiedotettiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista, kuten CAP-neuvottelutuloksesta, Maaseutuammattiin ry:n jalautumisesta Pohjois-Karjalaan sekä alueellisista kansanedustajien vaalipaneeleista
- keskusteltiin muissa asioissa johtokunnan ja toimihenkilöiden kokous- ja koulutusmatkasta, maaseutunuorten asiamiehen ostopalvelusopimuksesta sekä tiedotettiin eläinlääkäri- ja lomitusasioiden kyselystä

Kokous 16.2. Break Sokos Hotel Koli ja Teams

- käsiteltiin liiton tilinpäätös ja päätettiin ylijäämän käytöstä
- päätettiin ja myönnettiin Osuuspankin säilytys sopimuksen ja arvo-osuustilin käyttöoikeuksista
- käsiteltiin järjestöasioissa liiton kevätkokouksen ajankohdasta, tiedotettiin vaalipaneelin osallistujista ja tulevista vaalipaneeleista
- päätettiin PopSockets -pidikkeiden tilauksesta
- tiedotettiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista, kuten Grune Wochen onnistumisesta, koordinaatio -hankkeen yhteistyöstä sekä keskusteltiin yhteistyötahojen maa- ja metsätalouden ammattiosaamisesta
- päätettiin muissa asioissa eduskuntavaaliehdokkaiden vaaliavustuksista

Kokous 14.3. liiton toimisto ja Teams

- tiedotettiin liiton kevätkokouksen paikasta ja puhujista sekä yhdistysten kevätkokousten varaustilanteesta
- päätettiin uusien tilintarkastajien ja toiminnantarkastajien hausta
- tiedotettiin tulevista tapahtumista, kuten Maitopäivästä ja Maaselällä -kulttuurikiertueesta
- tiedotettiin MTK-yhdistysten jäsenmaksujen kertymistilanteesta
- tiedotettiin koordinaatio -hankkeen etenemisestä
- tiedotettiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista, kuten metsäkatoasetuksesta
- tiedotettiin muissa asioissa MTK:n valtuuskunnan ajankohdasta ja päätettiin yhteisen lausunnon antamisesta muiden liittojen kanssa Itä-, Keski- ja Pohjois-Suomen huomioinnista CAP27 ohjelmakaudelle,
- tiedotettiin muissa asioissa toimintakertomuksesta, Kirkkokatu 18 autohallin ja pihakannen korjaushankkeesta, maaseutunuorten sähköistä,
- päätettiin muissa asioissa johtokunnan ja toimihenkilöiden kokous- ja koulutusmatkasta sekä keskusteltiin jäseneduista

Kokous 21.3. Teams -kokous

- tiedotettiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista, kuten yhdistysten maatalouspoliittisesta katsauksesta
- päätettiin henkilöstöasioista
- keskusteltiin uuden varaston ostamisesta
- keskusteltiin yhdistysten kevätkokousasioista
- päätettiin muissa asioissa liiton kevätkokouksen ajankohdasta sekä liiton edustajasta Tapion järjestämään metsänhoitosuosituksen tilaisuuteen

Kokous 5.5. Salpakankaan Helmi ja Teams

- päätettiin varastotilan ostamisesta
- keskusteltiin kokouksiin osallistumisista
- tiedotettiin MTK-yhdistysten jäsen- ja EV-maksujen kertymistilanteesta
- tiedotettiin tulevien tapahtumien järjestelyistä, kuten Maitopäivästä ja Jaska musiikkikomediasta
- tiedotettiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista, kuten MTK:n johtokunnan vastauksesta Itä-, Keski- ja Pohjois-Suomen liittojen kysymyksiin CAP27 ohjelmakaudesta, hanhiasioista, MTK:n ja SLC:n tilaisuudesta Säätytalon edessä, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon alueen kansanedustajille järjestettävästä tilaisuudesta sekä rajaseuturahastosta
- tiedotettiin muissa asioissa eri tapahtumista ja MTK:n jäsenlaskun paperilaskulisästä
- kokouksen yhteydessä pidettiin myös yhteispalaveri maaseutunuorten kanssa, jossa tiedotettiin Maaseutuammattiin toiminnasta, mietittiin yhteistoimintaa eri tapahtumissa sekä kerrottiin nuorten ja johtokunnan toiveita

Kokous 9.6. Teams -kokous

- hyväksyttiin talousasioissa Grune Woche 2022 maksatushakemus
- tiedotettiin talousasioissa Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon MTK/maaseutupalveluiden Silta kehittämishankkeen etenemisvaiheista
- päätettiin talousasioissa Yrittäjien purren kolmion remonttitarpeesta sekä tiedotettiin MTK-yhdistysten jäsen- ja EV-maksujen kertymistilanteesta
- tiedotettiin eri tapahtumista, kuten Maitopäivän onnistumisesta ja Jaska -musiikkikomedian ilmoittautumistilanteesta ja sen kustannuksista, kansanedustajatapaamisesta, johtokunnan ja toimihenkilöiden retkipäivästä, syksyn luottamushenkilöpäivistä sekä pikkujoulusta
- tiedotettiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista, kuten Kantar TNS kehittämisenäkymistä, metsäkadosta ja ennallistamisesta, hallitusneuvotteluista, ruokaviraston taloudellisesta tilanteesta sekä riistapelloista
- tiedotettiin muissa asioissa PKS:n neuvotteluista

Kokous 24.–25.8. sähköpostikokous

- päätettiin INKA-hankkeen toteutuksesta yhteistyössä MTK-Pohjois-Savon kanssa

Kokous 21.9. Teams -kokous

- päätettiin valiokuntavainnoista ja henkilöstöasioista sekä tiedotettiin erovuoroisuuksista
- tiedotettiin järjestötapahtumista kuten johtokunnan retkipäivästä, maaseutunuorten ja kansanedustajien tapaamisesta, MTK Hankintojen ja yhteistyökumppaneiden tilaisuudesta, luottamushenkilöpäivistä, Melan hyvinvointipäivästä, maakunnallisesta pikkujoulusta ja liiton syyskokouksesta
- tiedotettiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista, kuten EU-komission kyselystä susikannasta ja sen vaikutuksista sekä valkopeskianhista
- päätettiin laatia kirjelmä EU-komissiolle susikannasta ja sen vaikutuksista
- päätettiin talousasioissa EuroCard -kortin käytöstä
- tiedotettiin talousasioissa MTK-yhdistysten jäsen- ja EV-maksujen kertymistilanteesta

- päätettiin muissa asioissa lannanlevityksen jatkoaikahakemuksen jättämisestä yhdessä MTK-Keski-Pohjanmaan kanssa
- keskusteltiin muissa asioissa maitotilojen tuotantosuunnitelmien muutoksista

Kokous 30.10. liiton toimisto ja Teams

- päätettiin talousarviosta vuodelle 2024 ja sen esittämisestä syyskokoukselle
- päätettiin toimintasuunnitelmasta vuodelle 2024 ja sen esittämisestä syyskokoukselle
- tiedotettiin järjestöasioissa luottamushenkilöpäivistä, maakunnallisesta pikkujoulusta, MTK:n maaseutunuorten valiokunnan IKS esityksistä, yhdistysten syyskokousten varaustilanteesta
- päätettiin järjestöasioissa liiton syyskokouksen asioista
- tiedotettiin talousasioissa MTK-yhdistysten jäsen- ja EV maksujen kertymistilanteesta
- päätettiin Pursitien remontista ja sen tekijästä
- päätettiin muissa asioissa Pohjois-Karjalan vesienhoidon yhteistyöryhmän edustajista, INKA-hankkeen rekrytointiryhmästä sekä hankipaimen -hankkeen edustajista sekä tiedotettiin tuottajaorganisaatio -hankkeesta ja peltokasvi- valtuuskunnan perustamisesta
- tiedotettiin ja keskusteltiin ajankohtaisista maatalouspoliittisista asioista, kuten tukien maksatusaikataulun siirroista, investointitukien lisärahoista, huoltovarmuusasioista, MTK-Hankintojen jäsenetuehduksesta, maakuntaliitolle esitettävistä kärkihankkeista, yhteistyöstä P-K:n yrittäjien kanssa sekä MTK-jäsenedusta metsästystarvike- liikkeeseen

3. Valiokuntien ja muiden toimielinten kokoukset

Valiokunnat

Liitossa toimi kertomusvuonna kaksi omaa valiokuntaa; työ- ja maaseutunuorten valiokunta. Mhy Pohjois-Karjalan kanssa toimi metsävaliokunta. Liitto muodosti yhdessä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen (MTK-Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Savo) kanssa elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyys-, erikoiskasvi-, jäsenpalvelu-, kuluttajatyö-, liha-, maito-, osaaminen- ja hyvinvointi-, peltokasvi- sekä ympäristö- ja maapoliittiset valiokunnat. Valiokuntien pöytäkirjat on käsitelty liiton johtokunnan kokouksissa, jolloin on päätetty esille tulevien asioiden jatko toimenpiteistä.

Metsävaliokunta kokoontui kaksi kertaa 24.1. hybridikokouksena MTK liiton toimistolla ja 28.8. Maaseutuhotelli Kivennavalla Muuruvedellä. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Päivikki Otronen Mhy Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä MTK:n Metsänomistajien kenttäpäällikkö Seppo Niskanen.

Maakunnallisen metsävaliokunnan muodostavat MTK liiton puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja toimistos sihteeri, Metsänhoitoyhdistyksen puheenjohtaja ja johtaja sekä MTK liiton ja Metsänhoitoyhdistyksen luottamushenkilöt.

Kevään kokouksessa mm. linjattiin metsäedunvalvonnan painopisteet vuodelle 2023, käsiteltiin Pohjois-Karjalan maakuntakaavaa, suunniteltiin eduskuntavaalitulaisuuksia sekä kuultiin Maaseutuammattiin ry:n ja jäsenhankintakampanjan esittelyt.

Syksyn kokous oli yhteiskokous Pohjois-Savon metsävaliokunnan kanssa. Se pidettiin Maaseutuhotelli Kivennavalla ja kokoukseen oli kutsuttu myös alueen kansanedustajat ja MEP.

Ajankohtaiskatsauksen ja keskustelujen lisäksi ohjelmassa oli maastokohde.

Työvaliokunta kokoontui kuusi kertaa; 10.2., 10.3., 3.5., 23.8., 20.10. ja 19.12. liiton toimistolla ja Teams- etäyhteydellä. Kokouksessa asiat on merkitty 59 pykälään. Kokouksissa valmisteltiin mm. johtokunnan kokousasioita, järjestö- ja talousasioita, henkilövalintoja, ostopalvelusopimusta, muistioita ja henkilöstön loma-ajankohtia. Päätökset on alistettu johtokunnan hyväksyttäväksi. Työvaliokunnan kokouksiin ovat osallistuneet jäsenten lisäksi toimihenkilöt. Valiokunnan puheenjohtajana toimi liiton puheenjohtaja ja muina jäseninä varapuheenjohtaja, toimistos sihteeri ja toiminnanjohtaja.

Maaseutunuorten valiokunta kokoontui neljä kertaa; 15.1., 27.2., 1.4. ja 13.9. Valiokunnan valintakokouksen pidettiin 24.11 sekä Itä- ja Keski-Suomen maaseutunuorten valiokuntien yhteiskokoukset 28.1. ja 13.10.

28.1. liiton toimisto ja Teams-kokous

- Valiokunnan järjestäytyminen. Valittiin puheenjohtajaksi Miika Väänänen ja varapuheenjohtajaksi Simo Gröhn.

Maaseutunuorten valiokunta järjestäytyi 15.1. Puheenjohtajana jatkaa Miika Väänänen (keskellä) ja varapuheenjohtajana Simo Gröhn (oik.). Maaseutunuorten asiamies Krista Autio (vas.)

27.2. Teams -kokous

- Tapahtumien ja viestinnän suunnittelua

1.4. Bomba Nurmes

- Kesätapahtumien suunnittelua
- Budjettitoteuman katsaus
- Keskusliiton maaseutunuorten valiokunnan paikan ehdokasasettelua
- Kummitilatoiminnan suunnittelua
- Maaseutuammattiin toiminnan tiedotusta

13.9. Teams -kokous

- Valintakokouksen järjestelyt
- Syksyn toiminnan suunnittelua ja budjetin tarkastelua
- Kummitilatoiminnan suunnittelua ja kummitilojen valinnat

24.11. valintakokous, Ravintola Kerubi

- Valiokuntaan asettuivat ehdolle Ella Huttunen, Suvi Peiponen, Kaisa Peura ja Anni Tiainen. Suvi, Kaisa ja Anni valittiin tehtäviin. Ella Huttunen toimii valiokunnassa johdokunnan edustajana.
- Käytiin läpi tulevat ja valtakunnalliset tapahtumat sekä vahvistettiin maaseutunuorten toimintasuunnitelma vuodelle 2024

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui kaksi kertaa 21.4. etänä ja 24.10. Hirvensalmella. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riku Kalmari MTK-Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana Pekka Partanen MTK-Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä Jari Rouvinen MTK-Pohjois-Karjalasta.

Valiokunta kokoontui vuoden aikana kahdesti. Keväänkokous pidettiin etäkokouksena 21.4 ja sen tärkeimpänä aiheena oli parlamentaarisen maatalouden kannattavuutta pohtineen työryhmän loppuasiakirjan analysointi. Toisena pääaiheena oli MTK:n ja ETL:n elintarvikeketjun kehittämisohjelma, jota tullaan käyttämään hallitusohjelman suositusten pohjana. Valiokunta laati keskustelun pohjalta kannanoton, jossa kannettiin huolta tilojen maksuvalmiudesta ja kotieläintilojen kannattavuudesta, mikäli kansallisten tukien leikkaus kohdistuu pohjoiseen tukeen.

Toisen kokouksen aiheena 24.10 Hirvensalmella oli uusi pakastekuivausteknologia ja sen mahdollisuudet avata uusia vientimahdollisuuksia pk-yrityksille elintarvikeketjussa. FrostDry Oy:n edustaja Hannu Tamminen esitteli ensimmäisen kaupallisen kokoluokan laitteiston koetuloksia ja teknologian mahdollisuuksia edistää ruokavientiä erityisesti pitkää säilyvyyttä vaativille markkinoille.

Keskustelussa nousi esille pitkäjänteisen vientiohjelman tarve elintarvikkeille, joilla pystymme vahvistamaan suomalaista maabrändiä ja tukemaan myös pk-yritysten vientiponnistuksia isojen yritysten rinnalla. Toiveena oli myös saada uudesta pakastekuivausteknologiasta veturi tuotekehitykselle IKS alueelle.

Lisäksi keskusteltiin valiokunnan roolista ja painotuksista tulevaisuudessa. Toimintaa toivottiin suunnattavan jatkossa aluekehitykseen vaikuttamiseen, uusiin innovaatioihin ja yrittämisen mahdollisuuksien tutustumisiin. Järjestön valiokunta- ja verkostouudistuksen kokonaisuudesta riippuu myös IKS alueen valiokuntien tulevaisuus ja toimintamallit, joihin palataan viimeistään syksyllä 2024.

21.4 Kokouksen kannanotto ja keskustelun pääkohdat

MTK:n Itä- ja Keski-Suomen yrittäjä- ja elinkeinopolitiikan valiokunnan kannanotto

Arvoisa kansanedustaja,

Maatalouden taloudellinen tilanne on edelleen hyvin haasteellinen. Valiokuntamme kantaa erityistä huolta aloittavien ja nuorten maatalous- ja maaseutuyrittäjien tilanteesta. Sukupolvenvaihdosten määrä on viimeisien vuosien aikana romahtanut Itä- ja Keski-Suomen alueella.

Toivomme alueen kansanedustajien vaikuttavan hallitusohjelmaan erityisesti seuraavien asioiden osalta:

1. Sukupolvenvaihdoksissa ja isommissa investointihankkeissa ongelmaksi on noussut korkotuen enimmäismäärän (35 000 €) alhainen taso suhteutettuna nopeasti nousevaan

korkotasoon. Tuen enimmäismäärää tulisi pikimmiten korottaa nykyisen korkotason edellyttämälle tasolle.

2. Tilojen maksuvalmiuden turvaaminen kuluvalle CAP27 ohjelmakaudella vaatii syksyisen tukien maksun ja korkotukilainojen hoitokulujen maksamisen synkronointia. Peltovalvontojen myöhästyttäminen siirtää tukien ennakoidenkin maksun pysyvästi joulukuulle. Force major tilanne pitää hoitaa valtion toimesta, joko korkotukilainsäädäntöä päivittämällä tai keskitetysti pankkien kanssa viljelijöille kuluttomasta maksuaikataulun muutoksesta sopimalla (koskee uusien lainojen rating ehtoja).
3. Valtiovarainministeriö on ehdottanut 200–300 miljoonan leikkausta kansallisiin maataloustukiin. Tästä suurin leikkaus kohdistuisi pohjoiseen kotieläintuotukseen ja samoille tiloille, jotka jo CAP27 tukiratkaisussa ovat menettäneet 10–50 000 euroa riippuen tilakoosta. Kyseinen leikkaus johtaisi Itä-Keski- ja Pohjois-Suomen maatalouden nopeaan alas ajoon, koska maito- ja nautakarjalat muodostaa edelleen sektorin taloudellisen selkärangan alueella. Maatalouden markkinatuloista maidon - ja naudanlihan osuus on edelleen 70–80 % ja sen korvaaminen esim. peltoviljelyllä on mahdotonta.

Parlamentaarinen maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien arviointiryhmä esittää loppuraportissaan toimia elintarvikeketjun toimintaedellytysten parantamiseen, ruoantuottajien aseman parantamiseen elintarvikeketjussa sekä huoltovarmuuden ja alkutuotannon pitkän aikavälin toimintaedellytysten varmistamiseen koko maassa.

Toivomme, että työryhmän toimenpide-ehdotukset huomioidaan hallitusohjelmassa hallituksen kokoonpanosta riippumatta. **Maatalouden ja ruuantuotannon säilyminen koko maassa on Suomen yhteinen asia.**

Toivomme teidän alueemme kansanedustajina vievän viestiä eteenpäin, jotta voimme varmistaa kotimaisen ruuantuotannon jatkumisen tulevaisuudessa myös Itä- ja Keski-Suomessa.

Keskustelun pääkohdat:

- Yleinen huoli tukien maksuaikataulusta ja niiden vaikutuksesta maksuvalmiuteen ja lainojen ratingiin
- Korkotukilainojen maksimimäärän riittävydestä korkojen noustessa ja tilakokojen kasvaessa.
- OY muotoisten tilojen SPV suunnittelusta ja sen osaamisesta. Vievät paljon aikaa ja virheitä on kallista korjata.
- EU:n metsäkatoesityksen vaikutukset maatalousrakentamiseen sekä naudanlihan ja maidontuotantoon. Lisäksi pohdittiin voiko puulla jatkossa edes lämmittää saunaa isommista rakennuksista puhumattakaan.
- CAP 27 tukiratkaisun vaikutuksen kotieläintuotannon kannattavuuteen. Esim. Luomumaidolla tuet putoavat 15 %.
- CAP:n osalta huolta kannettiin myös ruuan tuotannon kannustumista verrattuna passiiviviljelyyn.
- Elintarvikemarkkina valtuutetun tiedonsaantimahdollisuuksista ja niiden hyödyntämisestä markkinaedunvalvonnassa.
- Tasausvarauksen riittävydestä, sitten kun kannattavuus saadaan taas kuntoon.
- CAP ohjelman yksinkertaistamisesta, kohta kukaan ei osaa täyttää tukihakemusta!
- SPV osajien riittävydestä erityisesti pienemmissä pankeissa.
- Lunastuslain päivittäminen tähän päivään. 200 €/ha ei ole käypäkorvaus siirtolinjojen pohjasta.

- Huoltovarmuus ja maanpuolustus ovat Itä-Suomen prioriteetit maataloudessa, joista kuuluu myös saada korvaus.
- Maa- ja metsätalous tarvitsevat myös työntekijänsä ja kaikkia niitä ei saada suomesta edes nyt.
- TKI toimintaa tarvitaan viennin tueksi.

24.10 Kokouksen yhteenveto:

Pakastekuivaus teknologian mahdollisuudet (Hannu Tamminen, FrostDry Oy)

Hannu Tamminen kertoi pakastekuivausteknologian kehittämisestä uusista mahdollisuuksista.

Teknologian taustalla on Lyotech Oy:ssä 10 vuoden aikana tehty tuotekehitys, jota on pilotoitu lähes kaikilla kotimaan markkinoilla olevilla raaka-aineilla. Ainostaan hunajan hyvin rasvaisten tuotteiden pakastekuivaus ei onnistu. Laadun paraneminen, energian säästö ja molekyyliarakenteen säilyminen ovat suurimpia edistysaskeleita nykyisiin pakastekuivausteknologioihin verraten.

Huoltovarmuus, Ukrainan kriisi ja Nato jäsenyys, ovat asioita, jotka ovat nostaneet kiinnostuksen pakastekuivattuja elintarvikkeita kohtaan aivan uudelle tasolle. Pitkään säilyvät, kevyet ja terveelliset elintarvikkeet ovat monien valtioiden ja organisaatioiden hankintalistoilta.

Pakastekuivatut elintarvikkeet voidaan ”vettää” takaisin alkuperäiseen muotoon ja laatuun noin 98 prosenttisesti. Suurin hyöty saavutetaan logistiikkakustannusten säästöissä ja säilyvyyden parantumisessa. Oikein pakattuina elintarvikkeet säilyvät 5–30 vuoteen, jolloin niitä voidaan hyvin käyttää myös kriisi ja katastrofialueilla.

Suomen osalta suurin potentiaali kohdistuu elintarvikeviennin kehittämiseen. Pakastekuivaetuille tuotteille on olemassa aivan uusia vientimahdollisuuksia laadun paranemisen myötä ja mikä parasta, kannattavuutta pystytään myös oleellisesti nostamaan, jolloin koko ketjuun jää enemmän jaettavaa.

Ensimmäinen kaupallisen tason laitteisto on parhaillaan koeajossa Hirvensalmella. Kiteellä on puolestaan menossa hanke ensimmäisen yrityksen ja TKI keskuksen perustamiseksi uuden pakastekuivausteknologian ympärille. Liikkeelle on tarkoitus päästä vuoden 2024 aikana.

Pakastekuivaus ketjun rakentamisen tarpeet

Alkutuotannon osalta pakastekuivauksessa tärkeintä on raaka-aineen laadun säilyttäminen alkupakastukseen saakka. Tämä tarkoittaa toimivaa kylmäketjua mahdollisimman lähellä korjuu- tai keruupaikkaa sekä alkupakastusta mieluummin jo samana päivänä. Laadukkaan alkupakastuksen jälkeen pakastekuivaus voidaan tehdä 1–2 vuoden aikana.

Alkuun päästään nykyisilläkin laitteistoilla, mutta extra laadun takaamiseksi tarvitaan jatkossa terminaaliverkosto, johon raaka-aineet kootaan alkupakastusta varten.

Viennin osalta tarvitaan myös toimenpiteitä marjalajikkeiden ja viljelyteknologian kehittämiseksi vastaamaan kunkin markkinan kulutustottumuksiin.

PK- yritysten elintarvikeviennin mahdollisuudet

Pienemmille yrityksille uusi teknologia avaa mahdollisuuksia omaan tuotekehitykseen ja viennin aloittamiseen pienemmillä panostuksilla paremman säilyvyyden ja alhaisempien kuljetuskustannusten ansiosta. Raaka-aine hankinnassa tarvitaan laajempaa alueellista yhteistyötä ja koko ketjun keskinäistä

laatuun ja määriin sitoutumista, jotta viennistä voidaan kehittää meille ns. kolmas ostaja elintarvikemarkkinoille. Viennin kehittäminen kokonaisuudessaan on erittäin tärkeää alkutuotannon kannattavuuden parantamiseksi, koska ostovoima ja kotimaisuuden suosiminen ovat olleet nopeassa laskussa kotimarkkinoilla. Tie ei ole helppo, mutta luultavasti ainoa mahdollinen, mikäli haluamme säilyttää nykyisen alkutuotannon tason Suomessa ja mieluusti vielä lisätä sitä.

IKS alueen valiokuntatoiminnan kehittämistarpeet ja tulevaisuus

Järjestön verkostouudistukset ja toimintatapojen virtaviivaistaminen valtakunnallisesti sekä säästöpaineeet pakottavat miettimään uudestaan myös alueellisia valiokuntarakenteita.

IKS alueen luottamusjohto linjasi yhteiskokouksessa Helsingissä 6.10, että valiokuntarakenne alueella säilyy entisellään (jäsenpalvelu valiokuntaa lukuun ottamatta) ainakin vuoden 2024 ajan.

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnan osalta toivottiin keskustelua valiokunnan roolista, koska sillä ei ole olemassa vastinpartia maakunnallisessa vaikuttamisessa.

Päivän aiheeseen liittyen nähtiin tärkeäksi uusiin innovaatioihin ja kehittämishankkeisiin tutustuminen ja tiedon levittäminen niihin liittyen.

Alustavassa keskustelussa esille nousivat tarpeet aluekehittämisen (Itä-Suomi ohjelman) resurssien turvaamiseen liittyvät asiat, sekä vihreän energian ongelman ratkaiseminen erityisesti 5-tien itäpuolella. Tarvitsemme kaikkien alueen toimijoiden keskinäisen yhteistyön tiivistämistä, jotta pystymme nostamaan alueen elinkeinojen kehittämisen uuteen nousuun erittäin haastavassa taloustilanteessa. Haasteet koskevat niin julkista sektoria kuin yritystoimintaa ja ilman nopeaa reagointia aluetta uhkaa näivettyminen.

Kokouksessa päätettiin edistää omalta osaltamme MTK:n esitystä EU:n itäraja ohjelmasta ja rahastosta, joka tähtää raja-alueen elinkeinotoiminnan ja huoltovarmuuden turvaamiseen ja kehittämiseen.

Muita asioita

Noora Räsänen muistutti MUKI hankkeen työpajoista, joissa käydään lävitse maatalousmuovien kierrätyksen tulevaisuutta ja kehittämistä lähitulevaisuudessa.

Muovien kierrättämisen liikkeelle saanti nähtiin erittäin tärkeäksi, etteivät nurkat täyty aivan mahdottomasti. Muovien ympärillä tehtävä kehitystyö eri hankkeissa on myös yksi esimerkki asioista, joita valiokunta voi toiminnassaan edistää.

Erikoiskasvivaliokunta kokoontui kaksi kertaa, 31.3. etänä ja 8.11. Ravintola Kaks Ruusua Varkaus ja etänä. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Antti Vauhkonen MTK-Etelä-Savosta, varapuheenjohtajana Antti Tolvanen MTK-Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä Sirpa Lintunen MTK-Pohjois-Savosta.

Ensimmäisessä kokouksessa 31.3. käsiteltiin markkinatilannetta, tulevan satokauden näkymiä ja tukivalvonnan muuttamista satelliittivalvonnaksi.

Toisessa kokouksessa 8.11. käsiteltiin satotilannetta ja meneillään olevia edunvalvonta-asioita. Sateinen syys aiheutti erikoiskasveille laatuongelmia. Keski-Euroopassa oli myös vaikeat sääolosuhteet sadonkorjuuajana.

Komission kestävä kasvinsuojeluaineiden suunnitelma on ”ei-sitova” 30 % 2030 mennessä. Viitevuosina ovat 2015–2017. Painotus tulee olemaan käyttömäärissä, ei tehoaineessa. Tätä seikkaa on kritisoitu komissiolle, mutta muutosta ei ole vielä saatu aikaan. Komissiolla tulee olemaan sähköinen järjestelmä, johon käyttötiedot kirjataan. Tukes valmistautuu Suomessa raportointiin. Kasvinsuojeluruiskut tulisivat Trafin rekisteriin.

Ensi kesän Minor Use- lupien hakemista valmistellaan nyt.

Valiokunta evästi Tukesin vierailulle lähtijöitä siitä, että riskit kasvavat tuotannon epäonnistumiselle, jos kasvinsuojeluaineiden käyttöä joudutaan vähentämään radikaalisti. Valiokunta muistutti myös, että lupaprosessi kestää liian kauan, mutta vaikutukset rajoituksista tulevat nopealla aikataululla tiloille. Tukes katsoo vain tehoainetta, ei vaikutuksia ruuantuotantoon.

Keskustelussa nousi esiin tarve työnjohtokoulutukselle. Koulutus tukisi erikoiskasvitilojen työnjohtajien osaamista ja toimisi myös mahdollisena verkostoitumispaikkana. Koulutuksen ajankohdan pitäisi olla talvikausi ja sen pitäisi loppua ennen maaliskuuta. Vastaavatyypinen koulutus on ollut tarjolla Varsinais-Suomessa. Toisena asiana keskustelussa nousi esiin myös tarve tilalle tilattavasta ensiapukoulutuksesta.

Kuluttajatyövaliokunta kokoontui etäyhteyksin kaksi; 13.2. ja 6.9. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Harri Tuomainen MTK-Pohjois-Savosta, varapuheenjohtajana Marianne Huhtala MTK-Keski-Suomesta ja sihteerinä Heini Mämmi MTK-Pohjois-Savosta.

Kuluttajatyövaliokunta vei eteenpäin asioita vuonna 2023 liittyen muun muassa MTK-materiaalikauppaan, kannusti alueen viljelijöitä osallistumaan osta tilalta päivään sekä kannusti alueensa yhdistyksiä ja viljelijöitä osallistumaan peltokylttikampanjaan.

Kokkaa kotimaista -kampanja on saanut kannatusta osassa yhdistystä niin, että sitä on alettu tehdä systemaattisesti joka vuosi. Keräilymahdollisuus kaupoissa on helpottanut yhdistysten ruokalahetyksen toimintaa. Ruokamäärä oppilaille on helppo määrittää nykyään Excelissä. Pohjois-Karjalassa on päästy kampanjalla valtakunnallisiin uutisiin.

Kuluttajatyössä sosiaalinen media tulisi valjastaa paremmin kotimaisesta ruoantuotannosta viljelijöille viestimiseen ja kohderyhmät tulisi tavoittaa eri sosiaalisenmedian kanavissa tavoitteellisesti tulevaisuudessa.

MTK-Pohjois-Savon liitto toteutti lisäksi peltokylttikampanjaa valtakunnallisella tasolla. Kampanjan tarkoitus oli selkeyttää suomalaisen ruoan sanomaa kuluttajille hankkeen myötä. Apurahalla tuotettiin peltokylttejä MTK-yhdistysten käyttöön. Kampanjaa toteutettiin koko valtakunnan kampanjana, joten vaikuttavuus oli erittäin laaja. Viestintä kytkettiin MTK ry:n kuluttajaviestintään koko vuoden 2023 ajan huipentuen maaseutunuorten joulutuliin. Kampanja toteutettiin MTK-yhdistysten toivealoitteesta.

Peltokylttikampanjan myötä tuotiin esille ruoan matkaa pelloilta pöytään; kylttejä asetettiin ympäri Suomea keskeisille paikoille; kylien ja kaupunkien teiden varsilla oleville pelloille. Kylteissä näkyi myös somessa käytettävä kampanjan hashtag (#tarinaruoasta). Kylteillä tuotiin kuluttajaviestintänä esille ruoan tarinaa pelloilta pöytään jatkumona aina maaseutunuorten joulutulien kiitosviestiin. Kylttien vallitsevina teemoi-

na toimivat: huoltovarmuus, sadon valmistuminen, suomalainen työ, suomalainen ruoka luo ilmasto- ja ympäristötyötyjä.

Kuva. Peltokylttikampanjaan osallistuneiden kuvia #tarinaruoasta tagilla Instagramissa.

Lihavaliokunta kokoontui kolme kertaa; 17.3. etänä, 24.4. Savonlinnassa ja 2.11. Toivakassa. Valiokunta antoi vuoden aikana kolme tiedotetta julkisuuteen ja päättäjille, osallistui MTK:n liha-alan verkoston toimintaan. Valiokunnalle tiedotettiin liha-alan ja maatalouspolitiikan asioista. Valiokunnalla oli käytössä Teams-tiimi. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Lauri Jaatinen MTK-Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana Paavo Sävilammi MTK-Etelä-Savosta ja sihteerinä toiminnanjohtaja Jari Kauhanen MTK-Pohjois-Savosta.

17.3. Kokous oli etäyhteydellä

Kokouksessa keskeiset käsiteltävät asia olivat:

Valiokunnan kokouksessa tekemät esitykset ja tehdyt toimet

Kokouksessa valiokunta järjestäytyi ja käsiteltiin mm. metsäkatoasetuksen tilannetta, tukimaksujen aikataulua, tukimuu-
tosten tarpeita ja salmonellavakuutusten tilannetta. Panosten kustannusten nousut ovat taantumassa, korkojen nousu puolestaan kurittaa lihatiloja.

Valiokunta päätti tehdä tiedotteen, jossa esitettiin myös toimenpiteitä:

Suomalainen liha tuo ruokaturvaa ja on tärkeä osa huoltovarmuutta

Lihantuotanto on suomalaisen elintarviketeollisuuden suurin toimiala. Itä- ja Keski-Suomessa tuotetaan nurmiviljelyyn sopivien peltujen johdosta valtaosin naudanlihaa ja pienessä määrin sianlihaa. Suomalainen liha tuo ruokaturvaa ja on tärkeä osa huoltovarmuutta. Suomalainen liha on lähiruokaa ja eläinten rehu tulee pääsääntöisesti omilta pelloilta. Pohjoinen maaperämme soveltuu hyvin rehuntuotantoon, mutta on hankalampi hyödynnettävissä muiden elintarvikkeiden tuotantoon. Eläinten terveys ja hyvinvointi turvataan kaikissa tuotannon vaiheissa ja monilta osin yli lainsäädännön tason. Suomalainen liha on vapaata salmonellasta ja kasvuhormoneista. Antibioottien käyttö on lihantuotannossa hyvin vähäistä muihin maihin verrattuna.

Haluamme pitää kiinni korkeasta lihanlaadusta. Jotta tässä, onnistumme, tarvitsemme toimia mm. salmonellan torjuntaan ja vakuuttamiseen. Salmonellavakuutusten hinta on noussut etenkin sikatiloille kohtuuttoman kalliiksi. Tilojen talous ei kestä kasvanutta vakuutuskustannusta. Tuotannon pitäminen salmonellavapaana vaatii useita valtion tukitoimenpiteitä. Tarvitaan bioturvaa tukevia tukiratkaisuja investointitukiin sekä valtion salmonellarahastoa, josta rahoitetaan salmonella-

saneerauksien kustannuksia. Tarvitaan jatkoa lopetettujen eläinten korvauksiin sekä salmonellan erityisvakuuksien ja salmonellavalvontaohjelmaan.

Lihatilojen kannattavuuskriisi ei ole ohi. Kustannustaso on jäänyt korkealle tasolle ja tuottajahintojen nousu ei ole riittänyt kattamaan kulujen nousua. Kustannusten nousua vauhdittaa nyt etenkin korkojen nousu, mikä tuo suuret lisämenot pääomavaltaiselle lihantuotannolle. Huonon kannattavuuden johdosta luopumista ja kasvatuspaikkojen vähentämistä on jo niin paljon, että lihantuotantoon tarkoitettujen vasikoiden välitys on pahasti ruuhkautunut. Teollisuuden on pystyttävä puolustamaan kotimaisen lihan hintaa tässä tilanteessa. Vientimahdollisuudet tulee nyt käyttää täysimäärisesti hyväksi.

Lihatilojen taloutta uhkaa tukimaksujen siirtymä. Tukimaksuja on siirtymässä, lokakuulta joulukuulle ja joulukuulta vuoden 2024 helmi-huhtikuulle. Lihatilojen maksuvalmius ei millään kestä tukimaksujen siirtymiä. Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ja poliittisten päättäjien on tehtävä kaikki mahdollinen, että tukien ennakkomaksujen mahdollisuus saadaan käyttöön. Maksun tulee alkaa viimeistään lokakuussa. Tässä on pakko onnistua, asia on huoltovarmuuskysymys. Ruokaa tuottavia tiloja ei saa päästää kaatumaan siksi, että hallinto ei pysty maksamaan viljelijöille kuuluvia rahoja niin, että viljelijäkin voi maksaa laskunsa ajallaan.

24.4. kokous Jukka Nousiainen Mäntyselkä OY:n nauttila, Savonlinna.

Kokoukseen oli kutsuttu IKS-alueen kansanedustajia, tiedotusvälineiden ja lihatalojen MTK:n edustajia.

Kokoukset keskeiset asiat olivat:

Kokouksessa käytiin keskustelua liha-alan ajankohtaisista kehittämis- ja tukiasioista sekä hallitusohjelman tavoitteista. Keskustelua oli mm nauttilojen kannattavuudesta, vasikka – ja eläinliikenteestä, metsäkatoasetuksen vaikutuksesta, lihavaliokunnan ja verkostojen toiminnan kehittämisestä. Toivottiin aluevaliokuntien ja MTK:n lihavaliokunnan yhteistyön tiivistämistä.

Markkinatilanteesta todettiin, että arvo-osien kauppa ei käy hyvin. Kauppa seuraa tarkasti panoshintojen muutoksia. Investointitukien avaamisesta keskusteltiin myös. MTK ottaa siihen kantaa kesän ja alkusyksyn aikana. Selvyys asiaan on hyvä saada. Yhteistä kantaa tulee hioa. Sopimustuotannon kehittämistä tulee tehdä myös naudanlihan tuotannossa. EU:n elpymisrahasto olisi otettava Itä- ja Keski-Suomessa käyttöön. Tilojen pääomittaminen ja vakuuksien järjestäminen on tärkeää, jotta tuotantoon voidaan investoida.

Valiokunta antoi kokouksesta julkisuuteen ja kansanedustajille seuraavaan tiedotteen:

Itä- ja Keski-Suomen MTK liittojen lihavaliokunta pitää välttämättömänä, että uusi hallitus tarttuu viivyttelöttä turvaamaan kotimaisen ruuan riittävyden myös lihan osalta. Maatalouden Parlamentaarinen kannattavuustyöryhmän tavoitteet pitää viedä eteenpäin. Näitä ovat mm. elintarvikeketjun toimintaedellytysten parantaminen, ruuantuottajien aseman parantaminen elintarvikeketjussa ja huoltovarmuus ja pitkän aikavälin toimintaedellytysten turvaaminen. Lisäksi MTK ja ETL ovat ehdottaneet hallitusohjelmaan ruoka-alan kasvuohjelmaa edellisten tavoitteiden toteuttamiseksi.

Lihavaliokunta nostaa konkreettisina asioina jo tulevalle kasvukaudelle

- Maatilojen käyttöpääomarahoitukseen tarvitaan korkosuojaus ja vakuuksien järjestäminen myös eläinluottoihin.
- Maksuvaikeuksissa olevien tilojen lainojen järjestelyohjelmat
- Tulevaan tukimaksujen viiveeseen tarvitaan valtion väliaikainen rahoitus jo syyskuussa
- Korvauskelvottomat alat tulee ottaa korvauskelpoisuuden piiriin sen mukaisesti, kun korvauskelpoista alaa on poistunut tai poistuu tukihakemuksilta. Korvauskelpoisuuden siirron kaupparamalli maanomistajien välillä tulee muuttaa niin että korvauskelpoisuuden siirto hoidetaan hallinnollisena hakuna ELY:n alueella.
- Kotieläintuotannon supistumisesta säästävät varat on käytettävä täysimäärisesti jatkavalle tuotannolle.
- Tuotannon kehittämistä estävää EU:n ja kotimaista lainsäädäntöä tulee muuttaa esimerkiksi mm. EU:n metsäkatoasetus ja Suomen lannoitelain tulevat rajoitukset karjanlannan käytölle.

Pitemmällä aikavälillä tulee tehdä maataloustukijärjestelmän remontti. Se on aloitettava nykyisen Cap 2027 ohjelman välitarkastuksella. Painopiste tulee tukien maksussa siirtää ruuan tuottamisen tukemiseen. Myös kotieläintuotannon ongelmakohtat tulee ratkaista mm. luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorituksen poistumisen kompensointi ja eläintenhyvinvointikorvauksen saaminen kattavammin koskemaan kaikkia lihantuotannon aloja kuten hieho- ja vasikkakasvattamoja.

Itäinen Suomi sisältäen myös Keski-Suomen tarvitsee oman investointiohjelman EU:n itäisen ulkorajan elpymis- ja kehittämisrahaston kautta alueen maatalouden ja elintarvikejalostuksen kehittämisen tukemiseksi. Asia tulee kirjata hallitusohjelmaan.

2.11. kokous Sun Toive, Toivakka ja tutustuminen Lauri Jaatisen tilan biokaasulaitokseen

Keskeiset käsiteltävät asia olivat;

Ruokaviraston maksujärjestelmissä on vielä ongelmia. Nautapalkkioiden maksua ei saa teknisten ongelmien takia mitenkään tämän vuoden puolelle ja maksut ovat vasta helmikuussa. Erityisesti ongelma on AB- alueen nauta- ja maitotiloilla, jossa iso osa tuista siirtyy seuraavan vuoden puolelle. Myös EHK-maksut siirtyvät seuraavalle vuodelle, asialla on iso merkitys etenkin sikatiloille. Biotooppitukien siirtyminen on ongelma emo- ja lammastiloille. Tukien maksu tulee saada aikaisemmaksi 2024 ja niille pitää olla eräpäivät-

Sianlihan tuotannossa haasteina ovat etenkin eläintaudit, sikarutto. Salmonellan varalle on oltava salmonellarahasto. Naudanlihan tuotantoa vaivaa heikko kannattavuus. Välikasvatusvasikoiden paikat eivät ole tasapainossa. Hiehoja ja lehmia teurastetaan nyt paljon ja ruuhkaa on.

Investointitukien avaamisesta on keskusteltu ja linjauksena on, että ne avataan naudan osalta maaliskuussa. Investointien käynnistyminen menee kuitenkin vuoteen 2025, koska suunnittelu vie aikaa ja korkeat korot ja rahoituksen saatavuus vähentää investointimahdollisuuksia. Itä-Suomen asema tulee huomioida investointien avaamisessa.

Valiokunta antoi kokouksesta seuraavan tiedotteen, joka meni tiedotusvälineiden lisäksi myös kansanedustajille:

Maataloustukien maksut siirtyvät merkittävästi myöhemmäksi, kuin mitä aiemmin on ollut. Lokakuussa maksettuja tukia siirtyy yli 400 miljoonaa euroa joulukuulle. Marras- joulukuussa maksettuja tukia siirtyy maksettavaksi seuraavan vuoden kevääseen ja kesään, kuten nautapalkkion 1. erä ja sikatilojen eläintenhyvinvointikorvaus.

Maatilojen rahoitustilannetta myöhemmät maksuajat heikentävät merkittävästi. Maataloustuilla maksetaan tuotantoon kuuluvia välttämättömiä kustannuksia, kuten peltojen vuokrat, lainojen lyhennykset ja korot, koneurakointi laskut ja satokaudelle hankittuja tuotantopanoksia. Ilman tukia maatilojen kassavarat eivät riitä maksujen hoitamiseen eräpäivinä. Maatilojen laskuja jääkin nyt enemmän rästiin ja maksuille haetaan useammin lisäaikaa. Kauppiat ja urakoitsijat joutuvat odottamaan saataviaan kuukausia pidempään. Erityisen kestävämmäksi tilanne on muodostumassa aloilla, jossa tukien osuus on suuri, kuten naudanlihantuotannossa. Siirtyvät määrät ovat niin suuria, että niitä ei voi korvata millään muilla yritys- tai palkkatuloilla.

Itä- ja Keski-Suomen lihavaliokunta vaati Ruokavirastoa ja Maa- ja metsätalousministeriötä ratkaisemaan tukimaksujen tekniset ongelmat niin, että nautapalkkiot saadaan maksuun joulukuussa. Sikatilojen eläintenhyvinvointikorvaus tulee maksaa mahdollisimman ajoissa vuoden 2024 alussa, eikä vasta kesäkuussa. Tukimaksuille tulee antaa tarkat päivämäärät. Tarkat päivämäärät tarvitaan tilojen väliaikaisen rahoituksen järjestämiseen ja maksamattomien laskujen maksuajoista sopimiseen.

Ruokaviraston ja Maa- ja metsätalousministeriön tulee aloittaa välittömästi toimet, että vuoden 2024 tukien maksujen eräpäivät aikaistuvat ja ne ilmoitetaan tarkasti tuensaajille. Tavoitteellinen maksuaikataulu, jossa ilmoitetaan arvioitu maksukuukausi ei riitä maataloilille eikä maatalouden rahoittajille. Tarvitaan tieto eräpäivistä, milloin maksut ovat maatilojen tileillä. Maa- ja metsätalousministerin ja viime kädessä koko hallituksen tulee varmistaa se, että maatalouden tukien maksut tapahtuvat sovitusti ja sillä aikataululla, että maatilojen häiriötön toiminta voi jatkua.

Tukimaksujen myöhempi maksuaika tarkoittaa maataloilille yli 5 miljoonan euron lisääntyneitä rahoituskuluja. Tämä on jotakin muuta mitä hallitusohjelma lupasi, ettei valtion toimesta aiheuta maataloudelle lisäkuluja. Pahimmillaan tukimaksujen siirtyminen on johtanut päätöksiin luopua kokonaan tuotannosta, koska rahoituksen järjestäminen ei ole ollut enää mahdollista.

Valiokunta vetoaa vielä pankkeihin, että tukimaksuista johtuviin maksuongelmiin löydetään kullekin tilalle toimiva kohtuuhintainen ratkaisu. Pankkien korkokatteet ovat suuret, joten nyt olisi yhteiskuntavastuun paikka pankeillakin huolehtia maatilojen rahoituksen turvaamisesta ilman ylimääristä kuluja ja koronkiskontaa.

Luomuvaliokunta kokoontui kerran 3.3 Varkaudessa. Toinen suunniteltu kokous peruuntui yhteensattumien takia joulukuulta. Valiokuntalaiset osallistuivat myös valtakunnalliseen luomualan toimintaan. Valiokunnalle tiedotettiin luomualan ja maatalouspolitiikan asioista. Valiokunnalla oli käytössä Teams-tiimi. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Tuomo Tikka MTK-Pohjois-Savosta, varapuheenjohtajana Marisa Hukkanen MTK-Etelä-Savosta ja sihteerinä toiminnanjohtaja Jari Kauhanen MTK-Pohjois-Savosta.

3.3. kokous Ravintola Kaks Ruusua, Varkaus ja etänä.

Valiokunnan keskeiset käsiteltävät asia olivat;

Luomuasiantuntija Lumi Drozzin, MTK:sta kertoi luomun ajankohtaista teemoista. Luomu yleisesti pärjää kriisissä hyvin. Yhdysvalloissa luomumyynti oli noussut vuodesta 2008 lähtien. Luomuruoan myynti: 61,9 miljardia dollaria (2020) Euroopassa ennätyselliset 54,5 miljardia euroa (2021), mutta myynnin uskotaan kääntyneen laskuun viime vuonna. Ranskassa luomutuottajat yhdessä vaativat valtiolta enemmän tukea. Saksassa tavoite saavuttaa 30 % luomutuotantopinta-alasta; ravintolat ja ruokalaitokset ottavat enemmän luomua tarjontaan. Virossa luomuruokabuumi laskevien energiahintojen ja kutistuneen hintakuilun ansiosta. Suomessa luomumyynti 375 miljoonaa euroa (2022), kuluttajat valitsevat hinta edellä.

Maitoalla on luomutuotantoon investoitu paljon viime vuosina. Tarjonta kasvanut ja tuotantometodit parantuneet. Kuluttajien heikentynyt ostovoima ja kasvaneet kustannukset kurittaneet luomutuottajien kannattavuutta. Puheita tavanomaiseen tuotantoon siirtymisestä on ollut Ruotsissa, keskustelu rantautunut myös Suomeen. Viimeisin tilanne (tammikuussa) on, että luomumaitotilallisia ei ole siirtynyt tavanomaiseen tuotantoon vielä.

Luomu 2.0 hankkeen vuoteen 2030 tähtäävän suunnitelman tavoitteena on, että 25 prosenttia peltoalasta on luomutuotantotalaa, luomukeruuuala on kaksikertaistunut 14 miljoonaan hehtaariin ja viljeltyä kalaa tai muita vesiviljelytuotteita on saatavilla kotimaan markkinoilla sekä vientiä varten.” Toimeenpanosuunnitelma” on julkaistu helmikuussa ja se painottaa tutkimukseen, neuvontaan, koulutukseen ja keskinäiseen yhteistyöhön panostamista. Yhtenä tavoitteena on tehdä Suomesta luomuruoan vientimaa.

Luomussa ovat ongelmana korkeat kustannukset ja heikko kannattavuus. Ammattitaitoisten työntekijöiden löytäminen on myös haastavaa. Maatalousyrittäjät ja ruoan tuottajat kohtaavat enemmän haasteita taantumassa kuin muut alat. Kuluttajien mieltymykset ja arvot kulutuksessa vaikuttavat myyntiin. Eurooppalaisilla luomukuluttajilla on omia erityispiirteitä.

Tuottajilla on käytössä tuttuja ja uusia toimenpiteitä, tuotantokäytäntöjä ja tehokkuuden suunnittelua ja ennakoimista sekä uutta teknologiaa. Mahdollisuuksia on myös markkinoilla, kysyntä kasvaa maailmalla.

Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa luomu on kasvussa ja myös kasvipohjaiset tuotteet ovat nousussa. Cap 27 tavoitteena on, että peltopinta-alasta on 20 % luomua, ei pakote. Kuluttajia ei voi pakottaa ostamaan, kasvun on tapahduttava markkinaehtoisesti. Rahoitus tukee 20 % tavoitetta. Investointituet ovat myös luomulle.

Mitä muita tarpeita luomukentällä on? Esim. Proluomu: kuluttajaymmärrys ja -tietoisuus nousee EU-rahoitteisesti. Luomusta ei ole samalla tavalla dataa kuin tavanomaisesta tuotannosta. Pohdittavaksi jäi miten luomun ylitarjonta erityisesti esim. maito ja kananmuna, myös tavanomaisessa tuotannossa kamppaillaan. Onko arvoa siirtyä tavanomaiseen?

Keskustelussa nousi vielä esille markkinoilla erottuminen, isot toimijat eivät panosta riittävästi luomubrändiin. Luomun hiilensidonnasta keskusteltiin myös.

Valiokunnan esitykset ja tiedote

Valiokunnan päätti antaa seuraavaan tiedotteen:

Luomutuotanto on tärkeä osa kestävästä ruokajärjestelmästä ja huoltovarmuutta. Luomussa pyritään mahdollisimman suureen omavaraisuuteen tuotannossa käyttävien panosten suhteen. Luomuviljelylle on asetettu uudelle Cap-ohjelmakaudelle määrälliseksi tavoitteeksi kasvaa 20 prosenttiin peltopinta-alasta. Tavoitetta kohden lähdetään takamatkalta ja edellytykset tavoitteen saavuttamiseksi vaatii nopeita päätöksiä luomutuotannon kasvun esteiden poistamiseksi.

Viljelijän luomutuotteista saatava hinta laskeutuu lähes samalle tasolle kuin tavanomaisesta saatava hinta. Luomu ei kasva enää markkinoilla. Heikentyneen kysynnän, kohonneiden kustannusten yhä tiukemmaksi muuttuvien luomuehtojen johdosta erityisesti luomukotieläintiloja on siirtymässä tavanomaiseen tuotantoon.

Kun markkina ei kasva, ei luomualaa tule kasvattaa tukivetoisesti. Ensin tulee saada luomumarkkinat tasapainoon ja sitten kasvattaa luomualaa markkinoiden kysynnän mukaan. Valiokunta haastaa elintarviketeollisuuden panostamaan luomuun, jotta luomun kasvun tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Luomutuen maksu on esitetty siirrettäväksi hakuvuoden lokakuulta seuraavan vuoden huhtikuuhun. Viljelyn kustannukset on pystyttävä maksamaan viljelyvuoden aikana. Tuotteista saatava hinta ei kata viljelykustannuksista kuin osan, siksi tukien maksujen ajankohdalla suuri merkitys tilojen maksuvalmiuden kannalta. Kaikkien tukien maksuun tulee saada ennakkomaksujen järjestelmä ja ennakoiden maksut on aloitettava lokakuussa kuten oli päättyneellä ohjelmakaudella. Myös luomutuen ennako on maksettava lokakuussa.

Polttoöljyn ja dieselin kustannusten alentamisella on tärkeä merkitys luomutiloille. Energiaveropalautus on jatkettava täysimääräisesti EU:n sallimissa rajoissa kuten oli vuoden 2021 osalta.

Luomun tarkastus- ja lupamaksut ovat merkittävä kuluera ja ajaa erityisesti pieni erikoiskasvit tuotantotiloja pois luomusta. Myös valvojen saaminen alalle alkaa olla hankalaa nykyisillä maksu- ja korvauskäytännöillä. Tehty muutos valvontamaksuihin ei ole riittävä. Valiokunta esittää tarkastus- ja lupamaksuista luopumista. Samalla luomutilojen valvontaa voi kehittää enemmän omavalvonnan suuntaan.

Korvauskelvottomat pellot on osa tuotantoa kehittävien kotieläintilojen rehuomavaraisuutta. Ilman korvauskelpoisuutta ei saa luonnonhaitta- eikä ympäristökorvausta, eikä luomutukea. Korvauskelvottomia aloja tulee ottaa korvauskelpoisuuden tukihauassa ns. jonotusjärjestelmän kautta niin, että korvauskelvottomien peltöjen jonoa voidaan poistaa sitä mukaa, kun korvauskelpoista peltoa poistuu viljelystä.

Maitovaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, 7.3. ja 29.11. Valiokunnan puheenjohtaja toimi Tuomas Pietiläinen MTK-Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana Perttu Sirviö MTK-Pohjois-Savosta ja sihteerinä toiminnanjohtaja Vesa Kallio MTK-Etelä-Savosta ja toiminnanjohtaja Jari Kauhanen MTK-Pohjois-Savosta.

7.3. Teams-etyhteydellä

Maatalouden kannattavuustilanne on korjattava heti, syksyllä on myöhäistä

Itä- ja Keski-Suomen maitovaliokunta vaatii välittömiä toimenpiteitä maatalouden kannattavuustilanteen korjaamiseksi. Mikäli tätä ei tehdä, voidaan unohtaa puheet myös huoltovarmuudesta.

Monella tilalla mietitään nyt, mitä tulevana keväänä peltoihin kylvetään. Maailmalla viljan hinta on rajussa nousussa, mutta hintataso Suomessa on pysynyt alempana. Mikäli Suomen hintatasoilla ei kannata keväällä kylvää viljaa, ei sitä ole syksyllä kotieläintiloille ostettavana.

Samaan aikaan moni nautakarjatilalla on rakentanut tuotannon vahvasti oman nurmirehun tuotannon ja ostoviljan varaan. Tämän vuoksi kaikkien tulee saada sellainen tuottajahinta tuottamistaan tuotteista, että niitä kannattaa tuottaa ja niitä on varaa ostaa. Tämä on erityisen tärkeää rehuviljamarkkinoiden osalta.

Koko elintarvikeketjun sekä yhteiskunnan tulee ryhtyä toimiin nyt, jotta kevään kylvöille kannattaa lähteä ja mahdollisimman moni tila sen tekee. Nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa ei ole muuta vaihtoehtoa kuin turvata kotimainen maataloustuotanto kaikin mahdollisin keinoin.

Näistä keinoista akuutein on raha, jota ilman tilat eivät pysty toimimaan. Tässä rinnalla kulkee tuotantopanosten saatavuuden turvaaminen. Tilanne talouden parantamiseen on nyt, syksyllä se on monelle tilalle myöhäistä.

Nykyisessä tilanteessa monipuolisesta ja hajautetusta maataloustuotannosta on pidettävä kiinni koko maassa. Itä- ja Keski-Suomessa kotieläintuotanto on tässä keskeisessä roolissa. Mitä vaikeammiksi ajat menevät sitä tärkeämmäksi muodostuu kotieläintuotannon turvaaminen koko maassa.

Suomalainen kotieläin on maanpuolustaja tuottaessaan maitoa, lihaa, lämpöä ja lantaa. Suomalainen viljelijä on maanpuolustaja, kun hänelle annetaan mahdollisuus kannattavaan maataloustuotantoon.

Luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotus on palautettava Suomen CAP27-suunnitelmaan

Nykyisellä ohjelmakaudella maatalouden tukijärjestelmään kuuluva luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotus ei sisälly Suomen EU-komissiolle toimittamaan CAP27-suunnitelmaan. Lausuntokierroksella koko kotieläinsektori yksimahaisista märehitjoihin vaati tuen säilyttämistä.

Maatalouden kustannusten hallitsematon nousu jatkuu ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan pahentaa ja pitkittää tilannetta entisestään. Sota Euroopassa tulee aiheuttamaan myös merkittäviä ongelmia elintarvikemarkkinoille eikä kaikkia vaikutuksia pystytä vielä edes arvioimaan. Näköpiirissä ei ole mitään tekijää, mikä korjaisi tilannetta lyhyellä aikavälillä.

Nykyisessä tilanteessa jokaisen maan on tehtävä kaikkensa oman maataloustuotantonsa toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tämä edellyttää koko maatalouden tuotantokapasiteetin ylläpitämistä. Siihen tarvitaan nopeita toimia tuottajahintojen korottamiseksi sekä tukipolitiikan oikeaa kohdentamista.

Kotieläimet pystyvät kriisienkin aikana muuttamaan ihmiselle syötäväksi kelpaamatonta rehua maidoksi, lihaksi ja kananmuniksi sekä tuottamaan lannan kautta ravinteita pelloille. Tämän tuotannon ylläpitämiseksi on tehtävä kaikki mahdolliset toimenpiteet niin markkinoilla kuin tukipolitiikassa.

Itä- ja Keski-Suomen maitovaliokunta esittää maa- ja metsätalousministeriölle ja MTK-keskusliitolle, että ne aloittavat välittömästi valmistelun, jolla Suomen CAP27 -suunnitelmaa täydennetään lisäämällä siihen luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotus nykyisen ohjelmakauden tavoin.

Kotieläin korotus on tehokas ja tarkka toimenpide, jolla maatalouden tuki saadaan kohdennettu aktiiviseen tuotantoon kotieläintiloille. Esillä olleet kompensatiot mm. eläinten

hyvinvointikorvauksen ja kansallisten tuotantoon sidottujen tukien kautta eivät pysty paikkaamaan kotieläinkorotuksen menetyksiä.

Monipuolisesta maataloustuotannosta on pidettävä kiinni koko Suomessa. Itä- ja Keski-Suomessa kotieläintuotanto on tässä keskeisessä roolissa eikä sen toimintaedellytyksiä saa millään tavoin vaarantaa. Mitä vaikeammiksi ajat menevät sitä tärkeämmäksi muodostuu kotieläintuotannon turvaaminen koko maassa.

29.11. Teams-etäyhteydellä

Maidon tuottajahintojen nousu on taittunut ja talous on menossa taantumaan. Kuluttajien maksukyky on heikentymässä, mikä näkyy myös myynissä. Suomi jää jälkeen maidon tuottajahintakehityksestä. Siihen on syynä Suomen kotimarkkinoiden alhainen hintataso.

Kustannustaso pysyy korkealla ja kustannukset voivat vaihdella paljon tiloittain ja tuotantopanosten ostohetken mukaan. Hintojen seuraamiseen menee paljon aikaa. Tuotannon alhaisuus pitää maidon hintatasoa vakaana. Kotimaan tuotanto on alentunut, mutta myös kulutus on alentunut. Taloustohtorin mukaan maitotilojen yrittäjätulo romahtaa 11 000 euroon.

MTK:n esitykset ruokaturvan varmistamiseksi.

1. Energia ja kiinteistöveropalautuksen jatkaminen
2. Sähkön kustannusten hillitseminen ja kompensointi
3. Maksuvalmiuden vahvistaminen
4. Kilpailuoikeuden kehittäminen

Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta kokoontui kaksi kertaa; 3.2. etänä ja 18.9. Jyväskylässä liiton toimistolla ja etänä. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Sanna Hämäläinen MTK-Etelä-Savosta, sihteerinä Sari Hintikka MTK-Keski-Suomesta ja varasihteerinä Heini Mämmi MTK-Pohjois-Savosta.

Ensimmäisessä kokouksessa esiteltiin maatilojen Tinderhanketta, jolla etsitään keinoja saada lisätuloja osa-aikaviljelijöille tai tuotannosta luopuville maatilojen moniosaajille. Melan puheenvuorossa kuulumme, että hyvinvointialueiden muutokset ovat monella alueella siirtänyt työterveyshuollon järjestelyvastausta kunnilta hyvinvointialueille. Hinnat ovat nousseet monilla alueilla merkittävästi, ja tämä on vähentänyt kiinnostusta liittyä/pysyä työterveyden piirissä. Kokouksessa kuultiin myös maatalousalan korkeakoulutuksen vaihtoehtoista ja työllistymisestä. Agrologiopiskelijoista naisia on n. 80 % ja noin 33 % hakijoista on joko itsellä tai lähipiirissä maatila. Keskustelussa kiinnitettiin huomiota lomittajien osaamistason ja saatavuuteen.

Syksyn kokouksessa valiokunta päätti tehdä Melalle kannanoton lomituspalveluista sekä viestiä jäsenilleen maatilojen varautumisesta jäsen sähköpostin välityksellä.

Itä- ja Keski-Suomen osaamisen ja hyvinvointivaliokunnan kannanotto lomituspalveluista:

”Lomitusalueudistuksen myötä useita lomitussyksiköitä laitettiin yhteen. Osa uusista lomitusalueista on toiminut vuoden 2023 alusta, osa taas on ollut toiminnassa jo vuoden 2022 alusta. On ymmärrettävää, että uusien yhteisten toimintatapojen käyttöönotto voi olla haastavaa. Aikaa on kuitenkin kulunut jo sen verran, että alun ongelmat pitäisi olla jo selätetty.

On käynyt ilmi, että alueellamme esiintyy runsaasti ongelmia yhtenäisten toimintatapojen käyttöönotossa ja jopa eriarvoista kohtelua tilojen välillä. Lomitusalueen sisällä on erilaisia

käytäntöjä, eivätkä kaikki noudata sovittu toimintatapoja. Esimerkkinä tilanne: hallinto ilmoittaa ilman yhteistä sopimista maatilayrittäjän kanssa lomittajan työajan olevan jatkossa yksiosainen. Lypsykarjatilalla tämä on todella hankala asia, kun kyseessä ei ole robottitila. Edellä mainittu tilanne vaatii yrittäjältä myös lomitusalain tuntemista, ettei hänen oikeutensa tule poljetuksi. Tilanne on yrittäjiä kuormittava. On ymmärrettävää, että ihmetystä aiheuttaa se, miksi toista yrittäjää kohdellaan samalla lomitusalueella eri tavalla kuin toista.

Valiokunta on huolissaan myös siitä palautteesta, mitä osalta lomittajia tulee. Palaute on koskenut, että työnjohtaja ja lomittajia on jopa irtisanoutunut epäkohtien vuoksi. Tilanne on erittäin huolestuttava, kun pidettyjä ja työnsä osaavia lomittajia lähtee pois.

Koska Mela tekee sopimukset kuntien kanssa lomitussyksiköiden toiminnasta, tulee Melan myös valvoa, että lomitussyksiköt toimivat lomitusalain mukaan kaikilta osin ja että yrittäjien saama palvelu ei riipu siitä, kuka hänen asioitaan hoitaa. Samasta syystä Mela ei voi myöskään jättää huomiotta paikallisyksiköissä esiintyviä työnjohdollisia ongelmia.

MTK liitot tekivät kyselyn lomitusalueiden toiminnasta alkuvuodesta 2023. Tulokset olivat joidenkin lomitussyksiköiden osalta hälyttäviä. Kysely tulee uusia tammikuussa 2024 niin, että kysymykset vastaavat vuoden 2023 kysymyksiä. Tällöin pystytään vertaamaan tilanteen kehittymistä. Esitämme myös, että Mela puuttuu saadun palautteen perusteella esiintyviin epäkohtiin ja velvoittaa alueemme yksiköiden noudattavan yhteisiä sovittuja sääntöjä lomitusten suhteen.

Alla ote jäsenviestistä liittyen maatilojen varautumiseen.

Varautuminen vahvistaa

Oletko miettinyt kuinka maatilat työt hoituvat jos sinulle itsellesi tapahtuisi jotain? Tai entäpä puolisollesi? Miten toimintaympäristön häiriöt, kuten pitkä sähkökatko tai vedensaannin ongelmat vaikuttavat tilan toimintaan? Oletteko tehokkaasti varautuneet tarttuvan eläintaudin taltuttamiseen?

Varautumista kannattaa miettiä etukäteen jo silloin, kun asiat ovat hyvin. Valmiiksi mietityt toimintatavat säästävät kriisitilanteissa kallista aikaa ja mahdollistavat niin maatilatilan, kuin sen asukkaidenkin elämän jatkumisen nopeasti kriisin jälkeen.

Siispä suosittelemme, että tutustutte maavaran sivustoihin. Alla painikkeet, joista pääset tutustumaan varautumisen työkaluihin ja sivustolta saat ladattua ilmaiseksi **varautumissuunnitelmapohjan**.

[Varautumisen työkaluihin pääset tästä](#)

[Pääset tutustumaan varautumisen oppaaseen tästä](#)

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta kokoontui kaksi kertaa, 18.4. Teams etäyhteydellä sekä 9.11. retkikokouksena Joroisissa. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Veli-Matti Ahlqvist MTK-Pohjois-Karjalasta, varapuheenjohtajana Markku Paananen MTK-Pohjois-Savosta ja sihteerinä MTK:n kenttäpäällikkö Seppo Niskanen.

Kevään kokouksessa kuultiin energia-asiantuntija Anssi Kainulaisen esitelmä hiilimarkkinoista sekä maankäyttöasian-

tuntija Juho Ikosen esitelmä aurinko- ja tuulivoiman ajankoh-
taisista.

Syksyn kokouksessa Joroisissa paikalla oli 10 osallistujaa ja
etänä 4 osallistujaa. Kokouksen alkuun Joroisten kunnanjohtaja
ja Jaako Kuronen esitteli kunnan roolia energiahankkeissa,
joista keskeisin tällä hetkellä on aurinkovoima. Valiokunta
kävi aihepiiriin liittyen vilkasta keskustelua ja kokouksen
pääteeksi tutustuttiin aurinkovoima-alueeseen.

Työryhmät

**Itä- ja Keski-Suomen MTK-yhdistysten luottamushenki-
löpäivät pidettiin 15.–16.2.** hybridinä Break Sokos Hotel
Kolilla Lieksassa. Järjestelyvastuuvooro oli MTK-Pohjois-
Karjalalla. Ensimmäisenä päivänä lounaan jälkeen Luontokes-
kus Ukon auditoriossa liiton puheenjohtaja Kalle Myllynen
toivotti osallistujat tervetulleeksi. Päivän aluksi MTK:n
valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen kertoi etänä
MTK:n valtuuskunnan työskentelystä ja kehittämistoiveista.
Toiminnanjohtaja Jari Kauhanen ja järjestöasiantuntija Heini
Mämmi MTK-Pohjois-Savosta esittelivät jäsenhankinnan ja
nuorten toiminnan Tervetuloa järjestöön pilotointi - sekä
peltokyltti- ja digi -hankkeet. MTK:n säätiön toiminnasta
kertoi MTK:n säätiön asiamies Timo Rytkönen etänä. Iltapäi-
vän kahvien jälkeen kukin liittoalueet pitivät omat kokouksen-
sa omista ajankohtaisista aiheistaan.

Toisena päivänä aamupäivällä kuulumme etänä eri katsaukset:
maalaispolitiikan tilannekatsaus, maatalousjohtaja Johan
Åberg MTK, edunvalvonnan tavoitteet ja tärkeimmät vaali-
teemat, johtaja Päivi Nerg MTK, Tritom-palvelu jäseniemme
hyödyksi, tuotejohtaja Jyrki Hyyrönmäki Dataspace sekä
MTK:n jäseneduista, Merja Elomaa MTK Hankinnat Oy.

Luottamushenkilöpäiville osallistui kaiken kaikkiaan 94
henkilöä, paikan päällä 91 henkilöä ja etänä 3, Pohjois-
Karjalasta oli 25 henkilöä, paikan päällä 23 ja etänä 2.

**Syksyn luottamushenkilöpäivät pidettiin hybridinä 7.–
8.11. Break Sokos Hotel Kolilla** yhdessä Mhy Pohjois-
Karjalan valtuuston, hallituksen ja toimihenkilöiden kanssa.
Päivät avasivat ja toivottivat osallistujat tervetulleeksi Mhy
Pohjois-Karjalan valtuuston varapuheenjohtaja Ville Kuivalai-
nen ja liiton puheenjohtaja Kalle Myllynen. Avauksen jälkeen
kuulumme päätöksen teosta EU:ssa MTK:n kansainvälisten
asioiden johtaja Juha Ruipon ja metsäjohtaja Marko Mäki-
Hakolan kertomina. Itäsuomalaisesta edunvalvonnasta Poh-
jois-Karjala ensin Itä-Suomen kärkenä puhui maa- ja metsäta-
lousministeri Sari Essayah videoyhteydellä. Lounaan jälkeen
kuulumme, että miten maakuntaliitto toimii edunvalvojana
maa- ja metsäasioissa, metsä- ja ilmastoasiantuntija Sari
Koivulan kertomana. MTK:n näkökannat esittelivät Marko
Mäki-Hakola ja Juha Ruippo. Kahvien jälkeen kuulumme
metsästä asiaa, mihin menet metsäinen Suomi? metsäneuvos
Erno Järvisen esittämänä etänä.

Toisena päivän olivat omat kokouksensa kummallakin ryhmit-
tymällä. Ennen lounasta Niina Mäntyniemi ja Satu Peltonen
pitivät ajankohtaiskatsauksen Maaseutuammattiin ry:n toi-
minnasta.

Luottamushenkilöpäiville osallistui kaiken kaikkiaan 55
henkilöä, paikan päällä 54 henkilöä ja etänä 1, MTK-Pohjois-
Karjalan ja yhdistysten edustajia oli 23 henkilöä, paikan päällä
22 ja etänä 1.

*Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan valtuuston sekä Poh-
jois-Karjalan MTK-yhdistysten ja MTK-liiton neuvottelupäi-
vien osallistujien vetoamus ministeri Sari Essayahille.*

Arvoisa ministeri Essayah, kiitämme kokoukseemme
7.11.2023 lähettämästänne videotervehdyksestä ja samalla
haluamme tuoda tietoonne alla olevat maanomistajien ja
maaseudun asukkaiden huolenaiheet.

Maaseudulla asuu paljon luonnon lähellä viihtyviä nuoria
perheitä. Asuinpaikan valinnalla on haluttu tarjota lapsille
turvallinen ja terveellinen kasvuympäristö sekä luonnonlähei-
siä harrastusmahdollisuuksia. Valitettavasti petokantojen
kehitys vähentää maaseudun kiinnostavuutta asuinpaikkana
sekä siten vaikuttaa laajemminkin koko maaseudun elinvoi-
maisuteen. Eläintenpidon hankaluudet ja jatkuvat susikydyt-
tykset laittavat perheiden maaseutuasumisen mielekkyyden
koetukselle.

Susitalanne on kehittynyt todella huolestuttavaan suuntaan.
Pahimmillaan pedot vievät karjaa jo karjasuojista, eikä tuotan-
toeläintenmenetyksistä maksettava korvaus ole lähelläkään
todellista aiheutunutta vahinkoa. Susikanta ei ole enää missään
nimissä kohtuullisen suuruinen. Suden lisäksi karhukannan
kehitys aiheuttaa suurta huolta. Esimerkiksi metsissä työsken-
televien ihmisten kohtaamiset petojen kanssa tulevat yleisty-
mään ja riskit petojen aiheuttamista henkilövahingoista tulevat
kasvamaan.

Metsästysseura on monella maaseutukylällä viimeinen ihmisiä
yhteen kokoava voima. Jatkuvasti paheneva petotilanne
hankaloittaa huomattavasti nykymuotoista koirametsästystä ja
siten onnistunutta kannansääntelyä. Johtaan paheneviin
hirsien aiheuttamiin liikenne- ja metsävahinkoihin. Puhumat-
akaan tärkeän metsästyskumppanin ja perheenjäsenen, koiran,
menettämisestä.

Maakuntamme hirvikanta on jakaantunut hyvin epätasaisesti.
Täällä on suuria alueita, joilla liiallinen hirvikanta aiheuttaa
merkittäviä tuhoja niin taimikoille, kuin myös varttuneemmil-
le puustoille ja luonnon monimuotoisuudelle. Alueellisella
tasolla voitaisiin jo nyt päättää verotuksen kohdentamisesta,
mutta vain näennäisesti tehtävä kohdennus ihmetyttää vahin-
gonkärsijöitä. Yhtenä syynä ongelmiin on se, että paikallisella
tasolla riista-asioista päättävissä elimissä, kuten riistanhoi-
toyhdistysten hallitukset ja alueellinen riistanneuvosto, on
täydellinen vallan epäsuhta maanomistajien ja metsästäjien
välillä.

Nyt sekä hirvi-, että petopolitiikka ovat menneet valitustehtai-
luksi ja juristien väliseksi kisailuksi. Laissa ja oikeudessa
unohtuu sekä maaseudun asujien oikeus turvalliseen elämään,
että maanomistajien oikeus oman elinkeinonsa harjoittami-
seen. Pyydämme, että käynnistätte välittömästi lainsäädäntö-
prosessit, jotka johtavat sekä riistahallintolain, että metsästy-
slain uudistamiseen. Uudistusten tavoitteena tulee olla maan-
omistajien päätösvalan merkittävä kasvattaminen riistahallin-
nossa ja petopolitiikan hoitaminen maaseudun ihmisiä tyydyt-
tävällä tavalla, muun muassa sallimalla kannanhoidollinen
metsästys.

Tuotantoeläimiin kohdistuneiden petovahinkojen korvaukset
pitää nostaa todellista vahinkoa vastaavalle tasolle. Pyydämme
myös, että käynnistätte mahdollisimman pikaisesti hallitusoh-
jelmassa luvatut toimet valkuposkihanhiongelman poista-
miseksi ja vahinkojen korvaamiseksi.

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen toimihenkilöpäivät pidettiin 20.6. liiton toimistolla Kuopiossa ja 31.8.-1.9. Marjoniementilalla Uraisilla Keski-Suomessa.

Kesän tapaamisessa mietimme syksyn toimintaa. Syksyn toimihenkilöpäivillä profiloimme eri jäsenryhmiä ja kävimme läpi liitoittain näkemykset ja tavoitteet valiokuntatoiminnalle ja niiden pohjalta jatkokehittämisen linjaukset.

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen johtokuntien kokouksessa 6.10. Helsingissä kävimme läpi liittojen strategista yhteistyötä sekä Itä- ja Keski-Suomen alueen valiokuntien toimintaa ja sen kehittämistä.

Valiokunta- ja strategiatyöskentely

MTK:n arvot ovat myös liittojen arvojen pohjana, jatkuvuus yli sukupolvien, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, yrittäjäyys, avoimuus ja asiantuntevuus. Toiminta-alueella Heinävesi on muuttunut MTK-Pohjois-Karjalaan maakuntamuutoksen takia, mutta MTK-Joroinen on edelleen MTK-Etelä-Savon aluetta maakuntamuutoksesta huolimatta. MTK:n strategiassa on kolme kärkeä. Markkinavaikuttamisen osalta mahdollisuudet pitäisi teroittaa, mitä voi tehdä. Jäsenyyteen täytyy panostaa, jotta esim. jäsenviestintä onnistuu sähköpostitse.

Valiokuntatyössä tulee olla mielekkyyttä ja se syntyy osallisuudesta ja työn vaikuttavuudesta, asioista, joita nostetaan esiin ja saadaan eteenpäin. Osassa valiokuntia mielekkyuden puute näkyy huonona kokousaktiivisuutena. Kokoukset ovat sinänsä arvokkaita ajankohtaiskatsauksineen, mutta niiden kohderyhmä on pieni. Tästä syntyy kysymys, voiko saman saavuttaa ja enemmän jos ajankohtaiskatsaukset olisivat laajempia jäsentapahtumia? Osin valiokunnat tekevät sinänsä arvokasta tiedote- ja kannanottoa. Niidenkin kohdalla on vaikuttavuuden tarkastelua tehtävä. Tiedotteet ja kannanotot eivät useinkaan pääse läpi mediassa. Valiokuntatyötä voi katsoa tehottomaksi resurssien käytöksi, kun keskusliiton valiokunnalla on samassa asiassa valtakunnallinen vaikuttajarooli. IKS- alueella on resurssien ohjaaminen ja tehokas käyttö toiminnallinen kehittämistarve, jota ohjaa osaltaan liittojen taloustilanne.

IKS-valiokunnilla on kullakin ohjesäännöt, jotka pohjautuvat aikaan ennen koronaa. Nyt on valmiuksia siirtyä pääosin verkkopohjaisiin kokouksiin, joka säästää aikaa ja tuo asioiden käsittelyyn joustavuutta.

Päätettiin, että nykyisistä valiokunnista jäisi pois jäsenpalveluvaliokunta. Muut valiokunnat jatkavat ja niiden toimintaa kehitetään.

Itäisen Suomen kehittäminen ja IKS-liittojen toiminta

Kävimme toiminnanjohtaja Jari Rouvisen johdolla läpi Itäisen Suomen kehittämistä ja IKS- liittojen toimintaa ja niiden tavoitteita. Pohdimme, että miten IKS- alueen liitot ovat itäisen Suomen kehittämistyössä mukana. Pohjois-Karjalalla ja Pohjois-Savolla on ylimaakunnallinen INKA-hanke rahoitus käsittelyssä. Mukana ovat MTK-liittojen lisäksi maaseutupalvelut. Keski-Suomessa on ”Ilmastonmuutokseen varautuva viljelijä”-hanke, tämän järjestämiä webinaareja voitaisiin levittää muualle IKS-alueelle. Biokaasu-hankkeissa tarvitaan jatkuvaa tiedonvaihtoa.

Järvi-Suomen brändin alla on matkailu, ruokamatkailu ja ruokavienti. Maakunnallisia merkkejä ovat Karelia a la Carte, ERG, D.O Saimaa.

Järvi-Suomelle vihreä energia on tärkeää, sillä ilman sitä alueelle ei tule investointeja.

- tuulivoimaratkaisut myös viitostien itäpuolelle
- aurinkovoima

- bioenergiaratkaisut (biokaasu+ synteettinen metaani)
Uuden tutkateknologian kehittäminen on tärkeää, sillä se mahdollistaa tuulivoiman rakentamisen myös viitostien itäpuolelle. EU:n rajaseurarahasto on keskiössä tässä rahoituksessa. Samalla tarvitaan myös uusia siirtolinjoja (400 kw). Päätettiin, että kysytään MTK-Kaakkois-Suomi mukaan itäisen alueen kehittämiseen.

C-liittojen yhteistyötoiminta

C-liitot kokoontuivat kertomusvuoden aikana kahdestihybridinä; 4.4. ja 13.11. Toimintavuoden C-liittojen puheenjohtajana toimi Timo Kankaanpää MTK-Etelä-Pohjanmaalta ja sihteerinä Jari Rouvinen MTK-Pohjois-Karjalasta.

4. Aloitteet, esitykset, kannanotot, kirjelmät, kyselyt ja lausunnot

- 27.1. Mhy Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Karjalan lausunto Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle Pohjois-Karjalan maakuntakaavasta 2040, 2. vaiheesta
- 10.2. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen luomuvaiokunnan tiedote: Luomuviljelyn edistämässä kirittäväää
- 6.2. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta asetukseksi investointituen kohdentamisesta VN/5423/2020-MMM-34
- 10.3. Eteläisten sekä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen maitovaiokuntien tiedote: Vasikkaruuhka on purettava koko ketjun yhteistyöllä
- 15.3. Itä-, Keski- ja Pohjois-Suomen MTK-liittojen kirjelmä MTK:n valtuuskunnalle ja johtokunnalle Itä-, Keski- ja Pohjois-Suomen tavoitteiden huomioimisesta CAP27 ohjelmakaudella
- 28.3. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen lihavaiokunnan tiedote: Suomalainen liha tuo ruokaturvaa ja on tärkeä osa huoltovarmuutta
- 5.4. MTK-Pohjois-Karjalan kannanotto Itä-Suomen maatalous ei kestä lisäleikkauksia hallitusohjelmassa
- 21.4. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen elinkeino- ja yrittäjyysvaiokunnan kannanotto kansanedustajille hallitusohjelman vaikutuksista maatalouden taloudelliseen tilanteeseen Itä- ja Keski-Suomessa
- 11.5. MTK-Pohjois-Karjalan puoltava valitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle valkuposkianhien liittyvässä poikkeuslupa-asiassa
- 6.6. Maanomistajien, MTK-Joensuun Seudun ja MTK-Pohjois-Karjalan lausunto Kontiolahden Lehmon alueen osayleiskaavasta
- 3.8. Susi on peto - mielipidekirjoitus Sanomalehti Karjalainen
- 4.9. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta kiireellisestä rahoitustuesta maataloustuottajien taloudelliseen elinkelpoisuuteen vaikuttavista erityisongelmista kärsiville maatalousaloille
- 18.9. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen osaamisen ja hyvinvointivaiokunnan kannanotto Melalle lomitusedistuksesta
- 22.9. MTK-Pohjois-Karjalan kannanotto EU:n Komissiolle alueen susitilanteeseen
- 5.10. MTK-Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Savon kirjelmä Savo-Karjalan kansanedustajille: Tarvitsemme panostuksia maatalouteen ja itäisen Suomen kehittämiseen

- 9.10. MTK-Pohjois-Karjalan maaseutuunnuorten valiokunnan kirjelmä Savo-Karjalan kansanedustajille: Tarvitsemme panostuksia sukupolvenvaihdoksiin ja maatalouteen
- 6.11. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen lihavaliokunnan tiedote: tukien maksut ajoissa ja maksuille eräpäivät
- 7.12. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen maitovaliokunnan tiedote: Vauhtia tilatason biokaasutuotantoon

Kyselyt:

- 27.1. Kysely: Millainen kokemus sinulla on maatalouslomituksista? Ovatko lomittajat osaavia, palveleeko hallinto?
- 7.4. Kysely: Oletko tyytyväinen kunnallisen eläinlääkintähuollon toimivuuteen?
- 3.5. Kysely MTK:n jäsenille maatilojen taloustilanteesta ja tuotantosuunnitelmista
- 8.5. MTK-liittojen henkilöstökysely
- 8.6. Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kysely Pohjois-Karjalan energiasektorin nykytilasta ja sen maankäytöllisistä kysymyksistä
- 3.7. Kysely metsäkatoasetuksen vaikutuksista maito- ja lihanautatiloille
- 23.8. Kysely: Elokuun kasvukausikysely viljelijöille
- 5.9. MTK:n jäsenviestintäkysely MTK-liitoille, yhdistyksille ja metsänhoitoyhdistyksille

Eläinlääkintäkyselyn tiedote

Kunnallisten eläinlääkärien osaaminen ja ammattitaito saavat kotieläintilallisilta kiitosta – isot päiväystyöalueet ei

MTK- ja SLC-liittojen tekemässä kyselyssä selvitettiin kotieläintilojen tyytyväisyyttä kunnallisen eläinlääkintäpalvelun toimivuuteen. Vastauksia saatiin 57 kaupungin / kuntien yhteistoiminta-alueelta, neljää lukuun ottamatta kaikista Suomen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköistä. Tyytyväisimpiä oltiin ennalta sovittujen tilakäyntien toteutumiseen ja tyytymättömmimpiä eläinlääkärin saatavuuteen ilta- ja viikonloppupäivystyksissä. **Alueellisen eläinlääkintähuollon toimivuus ja eläinlääkärien osaaminen ja ammattitaito saivat kummatkin kouluarvosanaksi 9.** Kyselyn tulosten perusteella parhaiten pärjänneet yksiköt löytyvät Pohjois-Suomesta (Peruspalvelukuntayhtymä Selänne) ja Lapista (Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuolto ja Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta).

Kyselyn tulosten perusteella eläinlääkärin tarve on melko tasaista kaikissa tilakokoluokissa. **Suurin osa vastaajista käytti kunnallista eläinlääkintäpalvelua muutaman kerran vuodessa (44 %) tai muutaman kerran kuukaudessa (33 %).** Lisäksi 67 % vastaajista ilmoitti, ettei käytä yksityisen eläinlääkärin palveluita ollenkaan. Vaikka yksityisen eläinlääkärin käyttö onkin suurinta isoilla kotieläintiloilla, on kunnallisen eläinlääkärin käyttö heilläkin edelleen ensisijaista.

Eläinlääkärin toiminnasta huomautettavaa viimeisen 12 kuukauden aikana ilmoitti 11 prosenttia vastaajista,

tapausten vaihdella epäonnistuneista vasikoiden nupoutuksesta aina isoihin rahallisiin menetyksiin tuotantoeläimen menettämisen tai unohtuneen vuosiraportin kirjaamisesta aiheutuneen tulonmenetyksen muodossa. Yksiköitä, joiden eläinlääkärien toiminnasta ei löytynyt mitään huomautettavaa, oli valtakunnallisesti muutamia.

Yksiköiden eroja tarkasteltiin niiden suuren määrän vuoksi aluehallintovirastoittain. Keskiarvoilla mitattuna **isoa eroa eri virastojen välillä ei muodostunut**, mutta vaihtelua virastojen sisäلتä eri yksiköiden väliltä kyllä löytyi. Tilallisten kokemukset tulevat ehkä parhaiten ilmi vapaista kommentteista, joissa **eläinlääkäreille annettiin kiitosta hyvästä ammattitaidosta ja kritisoitiin isojen päiväystyöalueiden vaikutusta tilan**

arkeen ja eläinlääkärien työkuormaan. Jatkuvasta kiireestä johtuen eläinten hyvinvoinnin kehittämiseksi tiloilla tehtävä vähemmän kiireellinen työ uhkaa jäädä tutun eläinlääkärin kanssa tekemättä. Uusien eläinlääkärien saamisesta alueelle ja sijaisten tuotantoeläinpraktiikan osaamisesta kannettiin huolta, kuten myös palvelun tulevaisuudesta ja alan houkuttelevuudesta. Palvelun halutaan olla toimivaa, lähellä ja varmistettua, ja sen kehittämiseksi tuli monia hyviä huomiota.

Valtakunnallinen eläinlääkintähuollon ohjelma (EHO) ohjaa kiireisen eläinlääkäriavun järjestämisestä siten, että 90 % akuuteista eläinlääkintää vaativista tapauksista avun saa alle kolmessa tunnissa ja alle 100 km etäisyydeltä (ei koske Lappia ja Kainuuta). Huomionarvoista on, että **saatujen vastauksien perusteella alle kolmen tunnin määreestä jäädään arkena niukasti (88 % vastaajista), mutta ilta- ja viikonloppupäivystyksien osalta tavoitteesta jäädään selvästi (76 % vastaajista).**

Kunnallisen eläinlääkintäpalvelun toimivuutta kotieläintilallisen näkökulmasta selvitettiin nyt ensimmäisen kerran valtakunnallisesti ja 78 % vastaajista koki kyselyn aiheen tärkeänä tai erittäin tärkeänä. Kyselyn toteutti MTK-Pirkanmaa. Kysely lähetettiin sähköpostitse ja kohdennettiin MTK:n ja SLC:n jäsentiloille, joilla oli jäsenrekisterin mukaan tuotantoeläimiä. Vastauksia kyselyyn tuli 1149 kappaletta ja vastausprosentiksi muodostui 16,04 %. Kyselyyn sai vastata Suomeksi ja Ruotsiksi.

MTK:n jäsenyytyväisyyskysely Asiantuntijuus MTK:n vahvuutena

Jäsenyytyväisyyskysely tehtiin loppuvuodesta 2023. Kyselyyn vastasi noin 2300 metsänomistajajäsentä ja 1700 viljelijäjäsentä.

Viljelijöiden keskuudessa maa- ja metsätalouden edunvalvonta nähdään selvästi keskeisimpänä jäsenyyteen sitovana tekijänä. Toiseksi tärkeimmäksi mainitaan jäsenpalvelut ja neuvonta.

Metsänomistajajäseniä jäsenyyteen sitoivat ensisijaisesti jäsenpalvelut ja neuvonta ja vasta toiseksi edunvalvonta.

Jäsenenä pysyminen ja jäsenyyden suosittelu on MTK-järjestössä vahvaa, mutt jäsenyydestä koettu hyöty ja toiminnan tunteminen ovat melko heikolla tasolla.

Ne jäsenet, jotka käyttivät jäsenpalveluita, osallistuivat toimintaan, ja hyödynsivät jäsenviestintää, olivat selvästi tyytyväisempiä tarjontaan ja tunsivat järjestön parhaiten.

Viljelijöistä noin 20 % ja metsänomistajista noin puolet vastanneista ei ollut osallistunut mihinkään järjestön järjestämään toimintaan tai tilaisuuksiin. Noin 15 % vastaajista ei käyttänyt mitään jäsenpalveluita (jäsenviestintä, tilaisuudet, koulutus, asiantuntijaneuvonta)

Vuoden 2018 kyselyyn verrattuna järjestö kertoo toiminnastaan ja päätöksistään jäsenilleen aiempaa paremmin. MTK:n, erityisesti keskusliiton, toiminnan tuntemisessa on tästä huolimatta selvää heikkenemistä.

Alle 40-vuotiaat ja 41-54 -vuotiaat jäsenet tuntevat järjestön huonoimmin ja ovat vähiten sitoutuneita. Kuitenkin nuoremmat jäsenet olivat myös selkeästi aktiivisin ryhmä käyttämään järjestön jäsenpalveluita. Asiantuntijuus nähtiin edelleen MTK-järjestön tärkeimpänä ominaisuutena ja vahvuutena.

5. Järjestötoiminta

5.1. Koulutus- ja kurssitoiminta

Järjestön kokous- ja koulutuskäytännöissä palattiin osin takaisin koronaa edeltäneisiin käytäntöihin hyödyntäen kuitenkin ne hyvät kokemukset, mitä työn monipaikkaisuudesta oli korona-aikana saatu. Järjestön koulutuksessa painotettiin aiempaa enemmän jäsenten elinkeinoja tukevaan koulutukseen.

- 20.1. Tervetuloa luottamushenkilöksi, Teams. Valmennuksessa käytiin läpi MTK:n perustehtäviä, rakenne ja luottamushenkilöiden rooliin liittyviä kysymyksiä
- 31.1.–1.2. Tuulivoimakoulutus, Teams
- 31.1.–1.2. Liittojen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja koulutus, Tampere Valmennuksen tavoitteena oli pohtia puheenjohtajan roolia ja vastuuta liiton strategiseen johtamiseen, talouteen ja työnantajavastuuseen liittyvissä kysymyksissä. Valmennuksessa tuetaan puheenjohtajan osaamista jäsenten erilaisten elämäntilanteiden kohtaamisessa.
- 26.–27.1. Kuinka viestii kuluttajille – valmennus, Helsinki. Valmennuksessa etsittiin ja kehitettiin uusia innostavia toimintatapoja maa- ja metsätalouden asioista kertovaan kuluttajatyöhön.
- 2.2. MuKi-into 1: Muovijätteen käsittely maatilalla
- 13.2. Näin huolehdit maatilayrityksen tietoturva. Lyhyessä täsmä koulutuksessa perehdyttiin maatilayrityksen tietoturvaan. Kouluttajana toimi tietohallintopäällikkö Kimmo Kallionalusta MTK:sta
- 14.2. Valiokuntien ja verkostojen valmennuspäivä, teams
- 15.2. Tietosuoja-asetuskoulutus luottamushenkilöille
- 16.2. MuKi-info 2: Muovijätteen käsittely puutarhatilalla
- 16.2. Maankäyttösektorin osaamisfoorumi ja VYR:n viljaseminaari
- 17.2. Kokoustekniikan perusteet
- 20.2. Näin teet tekstityksen videoon, Teams
- 21.2. Elintarvikekauran viljely
- 22.2. Mistä uskallat säästää naudanlihantuotannossa
- 23.2. Ajankohtaista maatalousmuoveista
- 27.2. Näin teet kuvanmuokkausta Canvalla
- 6.3. Näin muokkaat PDF-tiedostoja Canvalla
- 13.3. Näin teet facebook postuksen
- 14.3. Kiertolannoitteet osa 1. Ovatko kierrätyslannoitteet yhtä tehokkaita kuin mineraalilannoitteet? Mitä laki sanoo kierrätyslannoitteiden käytöstä?
- 15.3. Kiertolannoitteet osa 2. Mitä kierrätyslannoitteiden käytössä tulee ottaa huomioon? Mitä kokemuksia viljelijöillä on?
- 16.3. Kiertolannoitteet osa 3. Mistä kaikista biomassoista ravinteita voidaan ottaa talteen? Miten niistä jalostetaan lannoitteita?
- 16.3. MuKi-info 3: Maatilamuovijätteen varastointi ja logistiikka
- 21.3., 30.3. MTK:n luennot korkeakouluopiskelijoille
- 22.3. Nurmesta bisnestä kasvitilalle
- 23.3. Rukiin viljely, kannattavuus, markkinat ja viljelykierto
- 27.–28.3. MTK-yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien valmennus, Helsinki Valmennuksen tavoitteena oli tarkastella luottamushenkilörooliin liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja valmentaa roolissa tarvittavia taitoja osallistujien tekemän suunnitelman mukaisesti.
- 28.3. Tunnelimarjat, viljely, kannattavuus, markkinat ja viljelykierto
- 30.3. Investointi- ja aloitustuet -info
- 4.4. Maaseutuyrittäjä työnantajana, Teams

- 18.4.2023 Kokkaa kotimaista ja koululaisten maatilavie-railut- info MTK-yhdistyksille
- 18.4. Minä ja Metsä - Mitä metsänomistajuus on?
- 19.4. Maatilan hyödynnettävissä olevat yritys - ja hanketuet, Teams
- 20.4. MuKi-info 4: Muovijätteen kierto uudeksi raaka-aineeksi
- 20.4. Kausityövoima-asioiden ajankohtaisinfo
- 25.4. Luomuinfo ja luomun kyselytunti
- 25.-26.4 Järjestö tutuksi uusille toimihenkilöille, kevät 2023
- 27.4. MuKi-info 5: Onko maatilamuoville korvaajaa?
- 3.5.2023 MTK:n väkeä Säätytalon edustalla tapaamassa hallitusneuvottelijoita
- 5.5.2023 Eväitä ja vinkkejä Päivä Maalla- tapahtuman järjestämiseen
- 5.5.2023 Hiilensidontaseminaari: Onko EU ohittamassa vuosisadan mahdollisuuden? Hiilenpoistomarkkinoilla kaikki voivat voittaa
- 5.5.2023 Luomuinfo ja luomun kyselytunti
- 5.5.-30.6.2023 EU-avustajat – uuden ohjelmakauden koulutus, kevät 2023
- 7.6. Toimihenkilöiden vaikuttajavalmennuksen startti, Teams
- 13.6. MTK-liittojen nettisivupäivittäjien nörttitunti
- 16.3. Eläköön maaseutu foorumi -vaalipaneeli, Helsinki
- 8.8. Jäsenkoulutus – jäseninfo Syksyn teemapäivät, Suomalaisen ruoan päivä, lähiruokapäivä ja moni muu, miten osallistua.
- 4.9. Hyvinvointi webinaari; fyysinen ja kognitiivisen ergonomian parantaminen, Teams
- 15.9. 13.10, 17.10. Toimihenkilövalmennus: Vaikuttajataidot lehtikirjoitus, Teams
- 26.9. Nettisivujen päivitys MTK-Pohjois-Karjala, Teams
- 2.10. Näin käytät MTK:n verkkopalveluja, Teams
- 9.10 Näin hyödynnät WhatsAppia
- 24.–25.10. Järjestö tutuksi uusille toimihenkilöille
- 3.11., 1.12., Toimihenkilövalmennus: Asiantuntijana somessa
- 13.11. Näin tuota selkeää verkkosisältöä yrityksesi tai yhdistyksesi toiminnasta, Teams
- 15.–16.11. Toimihenkilövalmennus TV-haastattelu
- 11.–12.12. Toimihenkilövalmennus: Vaikuttava puhe

CAP-koulutukset

- 24.2. CAP27-Ympäristösopimus
- 1.3. CAP-27 Maatilan investointituet, aloitustuet ja neuvo-korvaus sekä Leaderin tuet
- 16.3. CAP27 – Kasvinviljelytilojen viljelysuunnittelussa huomioon otettavat tukiehdot
- 22.3. CAP 27 – Puutarha- ja avomaan kasvitilojen viljely-suunnittelussa huomioon otettavat tukiehdot
- 24.3. CAP 27 – Karjatilojen viljelysuunnittelussa huomioon otettavat tukiehdot
- 28.3. CAP27-tukihakukoulutukset keväällä 2023 / Pinta-alaperusteiset tuet
- 30.3. CAP 27- Ympäristösitoumus ja -korvaus sekä ekojärjes-telmä

Pohjois-Karjala: Teams koulutuksien tallenteet ovat tilaisuuk-sien jälkeen katsottavissa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen YouTube-kanavalla.

- 20.2. CAP27 viljelijätukien koulutuskierron, Kitee
- 21.2. CAP27 viljelijätukien koulutuskierron, Joensuu + Teams
- 22.2. CAP27 ohjelmakausi starttaa - mikä muuttuu -seminaari, Joensuu + Teams

- 24.2. CAP27 viljelijätukien koulutuskierron, Nurmes
 1.3. Maaseuturahoituksen vuositiedotus 2022, Teams
 15.3. Viljelijätuet, teemakoulutus. Aktiiviviljelijän, maatalousmaan ja maataloustoiminnan määrittelmä. Teams.
 17.3. Viljelijätuet, teemakoulutus. Ehdollisuuden vaatimukset. Teams
 21.3. Yritystuet CAP27 -koulutus
 22.3. Viljelijätuet, teemakoulutus. Ympäristösopimukset, ei-tuotannolliset investoinnit. Teams
 24.3. Viljelijätuet, teemakoulutus. Ekojärjestelmä ja suorat pinta-alatuet. Teams
 28.3. Viljelijätuet, teemakoulutus. Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus ja tuotantoehdot. Teams
 29.3. Hanketuet CAP27 -koulutus
 30.3. Viljelijätuet, teemakoulutus. Ympäristösitoumus. Teams
 4.4. Rakennetuet CAP27 -koulutus. Teams

SPV-koulutukset

- 31.1. Liperi
 2.2. Hammaslahti
 9.2. Kitee
 14.2. Valtimo
 21.2. Lieksa

Marraskuu 2022- huhtikuu 2023 Vaikuttajavalmennus:

Tavoitteena antaa valmiuksia MTK:n edunvalvonta- ja vaikuttamistyöhön kansallisesti ja kansainvälisesti. Valmennuksen aikana osallistujat ymmärtävät omat vahvuutensa ja kehittymisalueensa maa- ja metsätalouden vaikuttajina, kirkastavat omat tavoitteensa sekä saavat valmiuksia toimia luottamushenkilöinä järjestön kaikilla tasoilla. Valmennus sisältää osallistujien laajan vaikuttamisen, neuvottelemisen ja retorikan taitojen valmennuksen. Vuoden 2023 koulutukset olivat 7.–10.2. ja 15.–16.3.

Oiva-Verkko-Opisto

MTK:n koulutus tarjoaa jäsenilleen ja jäsenyyttä harkitseville monipuolista koulutusta ja mahdollisuutta kasvattaa niin ammatillista osaamista kuin työkaluja toimia järjestötoimijana järjestön eri rooleissa. Valmennuksen keskiössä on jäsenistön ja luottamushenkilöiden vaikuttajataitojen kehittäminen. Osa tilaisuuksista järjestetään lähellä jäseniä, maakunnissa, osa lähellä tärkeitä valtakunnan vaikuttajatahoja, Helsingissä sekä osa verkossa etänä. Tarjoamme myös verkko-opistossa koulutuksia. Verkko-opistosta löydät myös kaikkien webinaarien tallenteet.

Osoite: <https://moodle.mmg.fi/mtk/login/index.php>

Kirjautu:

Jäsenet kirjautuvat sisälle Oiva-jäsentunnuksilla.

Toimihenkilöt kirjautuvat työ sähköpostiosoitteellaan.

Osaan koulutuksista pyydetään kurssiavain.

Opistosta löytyvät mm. seuraavat aineistot:

- Ajankohtaista: koulutuskalenteri, MTK:n pelisäännöt kunnioittavaan keskusteluun, jäsenillat ja webinaarit, metsänomistaja-webinaarit
- Ammatillinen osaaminen: Maatilan ja metsätilan omistajavaihdokset, maatilan paloturvallisuus, työnantajakoulutus, minä ja metsä-webinaarit, ympäristökoulutus-webinaarisarja, CAP2027, maankäytön suunnittelu
- Vaikuttaminen ja viestintä: Kokkaa kotimaista 2023 yhdistyksille ja liitoille, jokatyypin viestintätaidot jäsenille
- Mhy luottamushenkilöt: Mhy hallitusten jäsenten koulutus, Mhy uudet valtuutetut
- MTK:n tietosuojakoulutus

Jäsenillat

9.2. Mitä tekee eduskunnan puoluerajat ylittävä maatalousryhmä?

9.3. Rivijäsenestä vaikuttajaksi – Miten EU-kylässä voi vaikuttaa?

30.3. CAP27

4.5. Ruokavienti

Webinaarit

21.2. Metsät ja huoltovarmuus

28.2. Onko perintömetsä vain riesa?

16.3. Ilmastonmuutos ja metsät

17.3. Maatalousluonnon monimuotoisuus

23.3. Ympäristösopimukset. Aiheina maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus, ei-tuotannolliset investoinnit, koskevat, alkuperäiskasvit, neuvon hyödyntäminen suunnittelussa ja Helmi-kunnostus.

14.4. Maankäyttö ja lunastukset

19.4. Petovahingot kotieläintiloilla

20.4. Viljamarkkinat ja kylvöt

26.4. Puumarkkinakatsaus

16.6. Tuotantokohtaiset kehitysnäkymät Kantrin tutkimustuloksista

14.8. Lintuinfluenssan torjunta sadonkorjuussa

19.10. Metsätalouden tuet kemerasta metkaan

23.10. Näin käytät ChatGPT:tä tiedonhaussa – Voiko tietoon luottaa?

23.10. Näin saat somekanavasi loistoon

7.11. Maatilan omistajanvaihdos – SPV

13.11. Näin tuotat selkeää verkkosisältöä yrityksesi tai yhdistyksesi toiminnasta

28.11. Metsätilan omistajanvaihdoswebinaari

5.12. Tuottajaorganisaatio – mahdollisuus kotieläintiloille

Verokoulutukset

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liitot järjestivät yhteistyössä verokoulutuksen etätilaisuutena 30.–31.1. Kouluttajina toimivat Timo Sipilä, MTK ja Hannu Vuoriniemi, Vuoriniemi Consulting Oy.

5.2. Luennot ja tiedotustoiminta

Tiedotustoimintaa hoidettiin liitosta omilla kotisivuilla pohjois-karjala.mtk.fi ja facebookissa MTK-Pohjois-Karjala r.y., toimittamalla lehdistölle ja muille tiedotusvälineille sekä poliittisille päättäjille maa- ja metsätaloutta ja liiton toimintaa koskevaa ajankohtaista aineistoa. Valtakunnan tason tiedotamista hoidettiin Maaseudun Tulevaisuuden välityksellä. Sisäistä tiedotustoimintaa tehtiin pääasiassa sähköpostilla.

Liiton toimihenkilöt pitivät maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan merkitystä, järjestöä, sen toimintaa, maatalous- ja maaseutupolitiikkaa sekä viljelijöiden kaupallisia järjestöjä käsitteleviä luentoja jäsenille, erilaisille sidosryhmille, vierailijoille jne.

5.2.1. MAASEUDUN TULEVAISUUS

Liiton toimisto toimi Maaseudun Tulevaisuuden tilaus- ja ilmoitusten välittäjänä. Lisäksi liitosta toimitettiin uutismateriaalia ja -vinkkejä Maaseudun Tulevaisuus -lehden toimitukseen, joka sijaitsee Helsingissä, Simonkatu 6:ssa.

5.2.2. MAINIO-JÄSENLEHTI

Mainio ilmestyy kahdesti vuodessa, ja se postitetaan jäsenmaksuun kuuluvana jokaiseen MTK- ja Mhy yhdistysten jäsentalouksiin. Siinä kerrotaan tietoa MTK:n toiminnasta, saavutuksista ja maaseutuelinkeinoille tärkeistä asioista järjestön jäsenten näkökulmasta.

5.3. Kuluttajatyö

Kokkaa kotimaista -kampanja

Kokkaa kotimaista -koulukampanja on ihastuttanut kouluissa jo kolmena syksynä, alkaen vuodesta 2020. Yli 30 000 kasi-luokkalaista on kokkaillut MTK-yhdistysten toimittamista raaka-aineista herkullisen aterian. MTK:n toiminnassa aktiivisesti mukana olevat toimijat halki Suomen huolehtivat kampanjan jalkauttamisesta ja ruokailon levittämisestä.

Kokkaa kotimaista. Kuva: Kati Laszka

Laadukkaat raaka-aineet ja oivaltavat reseptit ruokailon lähteinä

Kokkaa kotimaista -materiaali pitää sisällään kotimaiset raaka-aineet pää- ja jälkiruokaan sekä sähköisen oppimateriaalin ja oppilaille jaettavan reseptivihkosen. Vuoden 2023 ruokaohjeet ja herkulliset inspiraatiokuvat on toteuttanut keittiömestari Kati Laszka. Suomalaiset, monipuoliset ja laadukkaat raaka-aineet sopivat moneen makuun ja ruokavalioon.

Pääraaka-aineita syksyn kampanjassa ovat kotimainen siipi-karjanliha, makoisat tomaatit, yrtit ja kasvikset sekä mainiot maitotuotteet, kuten kerma ja tuorejuusto. Lisäksi kotoisa peruna, mahtava proteiininlähde herne ja kotimainen pasta sekä maukkaat monipuoliset omenat ja pehmainen kaura, tällä kertaa makeana herkkuna omenapaistoksen päällä.

Reseptit reissaavat, laadukkaat raaka-aineet ovat paikallisia!

Ruoka ja ruokavalinnat ovat aina ajankohtaisia, ja somekanavat tarjoavat nuorille jatkuvana virtana erilaista, herkullista ja innostavaa sisältöä sekä ideoita. Laadukkaiden raaka-aineiden merkitys ja kotimaisuus saattavat välillä painua takalalle. Kokkaa kotimaista -kampanja haluaa innostaa ruuanlaittoon ja tarjoaa oppilaille kassillisen kotimaisia raaka-aineita.

Kivojen reseptien myötä saattaa syttyä oivallus: reseptit reissaavat, raaka-aineet ovat paikallisia! Yhdessä kokatun ja nautitun aterian voima on vaikuttava. Yhteisessä ruokapöydässä voidaan keskustella vaikkapa seuraavista aiheista: Mitä ruuan alkuperä merkitsee? Tiedätkö mistä ruoka tulee? Millainen ruoka maistuu sinulle tai perheellesi? Millaisia makumuistoja tai perinteitä ruokaan liittyy?

Ruotsinkieliset koulut mukaan kampanjaan Kokkaa kotimaista -mallin tavoitteena on kertoa suomalaisesta ruuan-tuotannosta herkullisella ja konkreettisella tavalla. Samalla malli herättelee kokeilemaan ruuanlaittoa sekä tutustuttaa

oppilaat suomalaiseen ruokaan, ruuantuottajiin ja suomalaiseen, rikkaaseen ruokakulttuuriin.

Kokkaa kotimaista -kampanja on osa MTK:n toteuttamaa ruokakasvatusta ja kouluysteistyötä. Tänä vuonna kampanja uudistuu mukavilla tavoilla: Kampanja-aika pitenee helmi-kuun loppuun saakka, ja SLC-yhteistyön myötä kampanja laajenee Kocka inhemskt -kampanjanimellä myös ruotsinkielisiin yläkouluihin.

Kokkaa kotimaista -ruokakasvatusmalli on tehty kotitalousopettajille helpoksi toteuttaa: Paikallinen tuottajayhdistys toimittaa oppimateriaalin kotitalousopettajalle ja vie koululle kotimaisia raaka-aineita sisältävän ruokakassin.

MTK-yhdistykselle:

1. Hei kotitalousopettaja, esimerkki sähköpostista.
2. Ohje MTK-yhdistykselle.
3. Laskutusohje, Kokkaa kotimaista.
4. Esittelyaineisto esim. MTK-yhdistyksen johtokunnalle

Kokkaa kotimaista -kampanjan mahdollistaa MTK-Säätiö. Kampanjan toteutuksessa on mukana myös Maaseudun Sivistysliitto. Teoriaosuuden pohjana on Ruokaa! Kestävä maatalous ja ruuantuotanto -kirja, joka on sähköisenä tiedostona materiaalien osana.

Kampanjamateriaali löytyy MSL:n verkko-opistosta: <https://moodle.msl.fi/course/view.php?id=181>

Kampanja oli yksi MTK-yhdistysten kannustimista

Keskusliitto maksoi kotimaiset ruoka-aineet yhdistykselle laskua vastaan (kopio kuitista).

Kokkaa kotimaista -kampanjan tavoitteena oli MTK:n näkökulmasta:

1. Lisätä nuorten kiinnostusta ruoanvalmistukseen sekä parantaa heidän ruoanvalmistustaitojaan.
2. Tutustuttaa oppilaita suomalaiseen ruokaan ja ruuantuottajiin
3. Tarjota opettajille luonteva tapa hyödyntää MTK:n erinomaista RUOKAA! -oppikirjaa kotitalouden opetuksessa.
4. **Olla kiinnostava ja haluttu kumppani koulujen ruokakasvatusta toteuttavien tahojen joukossa.**
5. Jakaa ruokailoa!

Sisältö kahdelle tai kolmelle oppitunnille

- 45 min teoriaa ruuantuotannosta (Mistä ruoka tulee? -osiossa)
- Kahoot-tietovisa kotimaisesta ruuantuotannosta ja ruokajärjestelmästä (Testaa tietosi -osiossa)
- 3 reseptiä kotimaisesta ruuasta sekä opettajan lisämateriaali opetuksen tueksi

”Järjestöjuhdat” MTK-liittojen ja yhdistysten käyttöön

Vuonna 2018 kaikilla MTK-tuottajaliitoilla otettiin käyttöön peräkärri, jonka sisällöstä saa nopeasti kasaan helpon esitelypisteen mihin tahansa tapahtumaan melkein missä tahansa. MTK-yhdistysten järjestö- ja kuluttajaviestinnän Juhta -peräkärriin on pakattu mm. pop up -telta, mainosteline, säänkestävät tuolit, pöytä ja kuormaustarvikkeet. Kärri on tarkoitettu paikallisen järjestöviestinnän ja kuluttajatyön tekemiseen. Järjestöjuhta varataan liiton toimistolta. Järjestöjuhdan oli liikenteessä kesän ja syksyn aikana Lieksassa ja Polvijärvellä.

Yhdistys	Kust. yht €	€ /oppilas	Koulut	Op. määrät
MTK-Joensuun Seutu yht. 384 oppilasta	1742,42	4,54	Kontiolahden koulu	yht. 384
			Lehmon koulu, Kontiolahti (kevät 2024)	
			Nepenmäen koulu (kevät 2024)	
			Pielisjoen koulu	
			Pyhäselän koulu (kevät 2024)	
			Uimaharjun koulu	
			Rantakylän normaalikoulu (kevät 2024)	
MTK-Liperi	211,19	3,52	Ylämyllyn koulu	60
MTK-Outokumpu	156,54	9,21	Outokummun Kummun koulu	17
MTK-Pielinen (kevät 2024)	501,74	6,60	Kirkkokadun ja Valtimon kou- lut	76
Yhteensä	2611,89	4,86		537

5.4. MTK-yhdistysten toiminta

Pohjois-Karjalan alueella on 13 MTK-yhdistystä. Liperin ja Tohmajärven kunnissa sekä Joensuun kaupungissa on kaksi MTK-yhdistystä. MTK-yhdistysten toiminta on ”aalloittaista” vaihdellen ajoittain vilkkaista toimintavuosista hiljaisempiin vuosiin.

Tiedotus

Yhdistysten tiedotus on painottunut entistä enemmän sähköiseen viestintään. Jäsenkirjeitä lähetetään enää hyvin harvoin. Kokouksista ja toiminnasta tiedotetaan paikallislehdissä, nettisivuilla, facebookissa ja whatsappilla. Yhdistykset tilasivat Maaseudun Tulevaisuus lehteä julkisiin toimintakuntansa paikkoihin vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Kaikilla yhdistyksillä ovat omat nettisivut käytössä. Kymmenen yhdistystä liiton ohella on facebookissa.

Päiväkoti-, koulu- ja nuorisotyö

Yhdistykset pitivät yhteyttä alueensa päiväkoteihin ja kouluihin. Useimmat yhdistykset järjestivät vierailuita yhdessä Maaseutuammattin ry:n kanssa.

EU-tukiverkosto

Eu-avustajavakuutustoiminta muuttui vuonna 2023. Uutena toimintamuotona MTK tarjosi EU-tukiverkoston tukihakemuksia muille viljelijöille täyttävälle MTK-yhdistyksen jäsenille. Verkostoon liittyvällä tuli olla oma vakuutus toimintaa varten. EU-tukiverkostossa oli mukana MTK-Kiihtelysvaarasta Pentti Vatanen.

Paikallinen vaikuttaminen

Kuntatasolla asioiden seuraaminen ja niihin vaikuttaminen palvelujen käyttäjien kannalta etenkin lomitusta-, työterveys- ja ympäristöasioissa ovat MTK-yhdistysten valitsemien vastaavien ja puheenjohtajien vakiintunutta toimintaa.

Yhdistysten vapaamuotoiset tilaisuudet

Yhdistysten vapaamuotoisten tilaisuuksien järjestäminen piristyi ja erilaisia tilaisuuksia järjestettiin vaihtelevasti. kuten liikuntatapahtumia ja retkiä. Salivuorojen ja uimahallimaksujen osittainen maksaminen jäsenilleen jatkui tänäkin vuonna.

Toukosiunauksia järjestettiin yhteistyössä Eläkeliiton Pohjois-Karjalan piirin kanssa. MTK-yhdistykset ovat huolehtineet yhdessä tilojen väen kanssa kahvituksesta ja tilaisuudet on pidetty pääasiassa maatilolla. Syksyllä Tuottajien kirkko-

pyhiä järjestettiin useilla paikkakunnilla ja kahvituksen hoitivat MTK-yhdistykset

Yhdistyksen johtaminen ja kokoustoiminta

Yhdistysten toimintaa johtavat 6-12-jäseniset johtokunnat, jotka kokoontuivat yhdistyksittäin vaihdellen 2-6 kertaa vuoden aikana. Ne vastaavat yhdistyksen taloudesta, jäsenhankinnasta sekä kehittävät jäsenetuja paikallisesti.

Kevätkokoukset pidettiin normaalissa aikataulussa maaliskuuhuhtikuussa. Syys- ja vuosikokoukset pidettiin marras-joulukuun aikana.

Kokouksissa muistettiin virallisten kokousasioiden lisäksi uusia maatalousyrittäjiä yrityksen sukupolvenvaihdoksista lapiolla ja muilla näkyvillä lahjoilla. MTK-yhdistyksissä elää myös rotinaperinne, jolloin yhdistyksen jäsenperheisiin syntyneitä vauvoja ja vanhempia muistetaan leivonnaisin ja lahjoin. Myös määrävuosia täyttäneitä muistetaan monissa yhdistyksissä.

Liiton järjestämille vuosittaisille luottamushenkilöpäiville osallistuttiin edelleen kattavasti.

Yhdistysten kannusteet

MTK-yhdistysten toiminta on erittäin arvokasta ja tärkeää järjestökokonaisuudessa. Keskusliitto/MTK-Säätiö tuki ja kannusti MTK-yhdistyksien toimintaa kahdeksantena vuonna peräkkäin rahakannustein.

Koululais- ja/tai päiväkotitempauksia tehtiin vain muutamassa yhdistyksessä.

14.4. MTK-Viinijärvi Normaalikoulun luiko 1.vuosikurssi, ikäluokka 16-17 vuotiaat, 45 osallistujaa

24.5. MTK-Liekka Rantalalan koulun 2. luokka, vuonna 2014 syntyneet lapset, 26 osallistujaa

28.7. MTK-Viinijärvi Polvijärven 4H yhdistys Viinijärven kerho, ikäluokka 6-13 vuotiaat, 20 osallistujaa

25.9. ja 26.9. MTK-Juuka Päiväkoti Puuhelmi, ikäluokka 1-5 vuotiaat, 59 osallistujaa

26.9. ja 29.9. MTK-Viinijärvi Liperin Ylämyllyn koulu 2. luokkalaiset, 96 osallistujaa

Kokkaa kotimaista -kampanjaa toteutettivat MTK-Joensuun Seutu, MTK-Kiihtelysvaara, MTK-Liperi, MTK-Pielinen ja MTK-Outokumpu.

Yhdistykselle maksettiin myös bonusta, jos sen jäsenten edunvalvontamaksujen summa on suurempi vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022

Toimintakilpailu

Tuottajayhdistysten toimintakilpailua ei järjestetty neljäntenä vuonna peräkkäin.

Yhdistymisneuvottelut

1.2.2023. Heinävesi, Ilomantsi, Joensuun Seutu, Kiihtelysvaara, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Viinijärvi – yhdis-

22.8. Polvijärvi päivässä oli mukana myös Elsi Katainen

tykset kävivät neuvotteluja MTK-yhdistysten yhdistymisestä. Outokummusta ei ollut ketään paikalla.

Yhdistysten rekisteriselosteiden päivitys

EU:n yleinen tietosuoja-asetus on tullut sovellettavaksi 25.5.2018 lukien. Se edellyttää yhdistyksen tekevän päätöksiä yhdistyksen jäsenrekisterin rekisteriselosteesta, jäsenrekisteriin sisältyvien henkilötietojen käsittelijöiden koulutuksesta ja henkilötietojen käsittelyä koskevista sopimuksista. Rekisteriselosteen päivittäminen tehtiin jokaisessa MTK-yhdistyksessä alkuvuoden 2023 aikana.

23.5. Toukosiunas Honkavaaran Perinnepihassa

5.5. Maaseutunuorten toiminta

14.–15.2. Maaseutunuorten kevätparlamentti ja eduskuntavierailu. Ohjelmassa oli myös mm. Maaseudun aarteen etsintä -maaseutunuorten paneelikeskustelu poliittisten nuorisojärjestöjen kanssa

22.–24.3. Tanhuvaaran kuntoremontti (vuoden 2022 seurantajakso)
Osallistujia 11 henkilöä.

1.4. Sähly Nurmes Hyvärilä, mukana oli 25 pelaajaa. Sählyturnauksen voitti Pohjois-Savon ”Kuoropojat” -joukkue.

13.-15.4. Kevättrieha Levi

1.5. Vappuravit, Joensuu

7.7. Okra, Seinäjoki

22.7. Rölli ja metsänhenki Sinkkola Joensuu. Osallistujia 36 henkilöä

9.10. Kansanedustajien tapaaminen Kukkola, Joensuu

MTK-Pohjois-Karjalan maaseutunuoret järjestivät perinteisen kansanedustajien tapaamisen Kukkolassa Joensuussa. Kansanedustajista tilaisuuteen osallistui vain Krista Mikkonen.

4.11. Maaseutunuorten syysparlamentti, Lappeenranta

Karjalamanuja Syysparlamentissä Lappeenrannassa. Vasemmalta: Miika Väänänen, Ella Huttunen, Touko Laukkanen, Anni Tiainen, Simo Gröhn, Ville Huhtilainen

8.–10.11. Tanhuvaaran Kuntoremontti, I jakso.

Osallistujia 15 henkilöä.

24.11. Maaseutunuorten valintakokous ja Cosmic keilailu

22.12. Maaseutunuorten joulutulet

Maaseutunuorten joulutulet ovat säilyttäneet perinteensä ja tuoneet iloa joulumatkaajille jo lähes kolmen vuosikymmenen ajan. Tämä ihana perinne juontaa juurensa aina EU-neuvotteluajoista, ja vuosien saatossa Etelä-Pohjanmaalla alkanut perinne on leviytännyt ympäri maata.

Klo 15. Juuka, 6-tien varrella
Klo 18. Karvionkanava/ Heinävesi, Valtatie 23 varrella
Klo 15. Kiteenlahti, Kiteenlahdentie 36.
Klo 15. Valtimo, 6-tien varrella Karhunpäätien risteys
klo 14–17 Agrihuolto Turusen hallilla, os. Karhunpääntie 16.
Klo 15–18. Viinijärvi, Kuopiontien tie 9 ja Varraudentie 23 risteys

27.12. Kinkun sulattajaiset, Aittaranta

27.12. Pakohuone – Menneisyyden salaisuudet, 7 henkilöä

Pakohuoneessa mukana
vas. Kaarina Virta,
Ella Huttunen,
Antti Matikainen,
Asmo Miinalainen,
Outi Miinalainen,
Suvi Peiponen,
edessä Miika Väänänen

5.6. Järjestötapahtumat

10.–11.1. Maakuntakierros Maaseutunuorten asiamies Krista Autio

11.1. AVI eläinlääkäri tapaaminen, Kuopio

12.1. Pohjois-Karjalan tilusjärjestelyt, Liiton toimisto

Tilaisuuteen osallistui Maanmittauslaitokselta Visa Korhonen ja Mika Summala, liitosta toimistos sihteeri Sirpa Kukkonen ja toiminnanjohtaja Jari Rouvinen

13.1. Hanketoimijoiden kehittämispalaveri, Teams

16.1. Riveria koulutusryhmä CAP27

Yleisölle avoimet vaalipaneelit

MTK-Pohjois-Karjala, MTK:n paikallisyhdistykset ja Mhy Pohjois-Karjala järjestivät kolme yleisölle avointa vaalipaneelia kolmella eri paikkakunnalla. Paneelien aiheet liittyivät maa- ja metsätalouteen, maaseutuyrittäjyyteen, maaseudun palveluihin ja asumiseen, huoltovarmuuteen, luonnonsuojeluun sekä maaseudun kehittämiseen. Puolueiden edustajat kertoivat ratkaisukekseiksi maa- ja metsätalouden sekä koko maaseudun parhaaksi. Tilaisuudet kestivät noin kaksi tuntia. Kahvitarjoilut alkoivat puolituntia ennen tilaisuuksien alkua. Tilaisuuksiin kutsuttiin puolueiden edustajat kd, kesk, kok, ps, sd, vas, vih ja ln

Paikat:

- **keskiviikko 8.2. klo 19.00 alkaen**, Hyvärilän Nuoris- ja matkailukeskus (auditorio), Lomatie 12, Nurmes
- **lauantai 25.2. klo 13.00 alkaen**, Hotelli Kiteenhovi, Hovintie 2, Kitee
- **torstai 2.3. klo 18.30 alkaen**, Penttilä Sali, Koulukuja 1, Liperi

Vaali-paneelit	8.2. klo 19/Nurmes	25.2. klo 13/Kitee	2.3. klo 18:30/Liperi
kd	Ahti-Pekka Vornanen	Ahti-Pekka Vornanen	Ahti-Pekka Vornanen
kesk	Asko Miettinen	Asko Miettinen	Timo Väänänen
kok	Marjo Vallius-Hyttinen	Kari Kulmala	Markku Eestilä
ps	Harri Väänänen		Harri Väänänen
sd	Emilia Kangaskolkka	Vilho Mikkonen	Sanna Rissanen
vas	Maija Kuivalainen	Markku Maasilta	Leena Heikkinen
vih	Ari Marjeta	Tuomo Kondie	Ninni Saarinen
ln		Kirsi Hirvonen	Pertti Nylund

2.3. Maaseutupolitiikan neuvosto Mane-hanke Hyvä elämä Pohjois-Karjalassa, Valamo

15.3. Maaseututoimijoiden treffit, Teams

27.4. Välitä viljelijästä treffit, Teams

4.5. Riverian Luonto ja ympäristö -työelämäfoorumi

11.5. OECD käynti Pohjois-Karjalassa

24.5. Pohjois-Karjalan maatalouden haasteet, Joensuu

1.6. Maailman maitopäivä ja lehmien laitumelle lasku -tilaisuus, Mäntysaaren maitotila, Valtimo

Maailman maitopäivää ja samalla lehmien laitumelle lasku -tilaisuutta vietettiin Mäntysaaren tilalla Valtimolla. Isäntinä Jonna ja Jukka-Pekka Saari. Tilaisuuteen osallistui hyvin porukkaa ja sitä oli mahdollista seurata myös striimattuna. Maitopäivä järjestettiin yhteistyössä Faban, HKScanin, Maaseutuammattiin ry:n, MaitoSuomen, Mhy Pohjois-Karjalan, MTK:n, PIKESin, Pohjois-Karjalan Karjakerhon, ProAgria Itä-Suomen, Riverian, Savonian, MTK-Pielisen ja MTK-Pohjois-Karjalan kanssa. Juonnosta vastasivat Jonna Saari ja Kalle Myllynen. Tarjolla oli HKScanin ja Valion tuotteita.

Maailman maitopäivä 1.6. on YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n alulle panema juhla, jota vietetään eri puolilla maailmaa.

Maailman maitopäivää vietettiin Jonna ja Jukka-Pekka Saaren maitotilalla Valtimolla. Tilaisuudessa oli hyvin yleisöä ja näytteilleasettajia.

Maitopäivän yhteydessä vietettiin myös lehmien laitumelle lasku -tilaisuutta.

1.6. Maidontuotannon pyöreä pöytä, Puukarin Pysäkki

Maailman maitopäivän yhteydessä 1.6 kokoontui myös maidontuotannon pyöreä pöytä Puukarin Pysäkillä Valtimolla. Kokouksessa päätettiin elvyttää maakunnan maitoryhmän toiminta ja asetettiin tavoitteeksi säilyttää maidontuotanto vähintään nykyisellä tasolla vuoteen 2030 saakka. Tämä vaatii uusia investointeja noin 20–25 miljoonan litran edestä ja tavoitteen saavuttaminen tarvitsee yhteisen tahtotilan ja saumatonta yhteistyötä sidosryhmien kesken.

16.6. tiedotustilaisuus Ala-Mäkelän tilalla, Marjo ja Urpo Leminen, Polvijärvi

Pohjois-Karjalassa on vahvin usko nautakarjasektorin tulevaisuuteen Suomessa. Kantar TNS:n tekemän tutkimuksen

mukaan Pohjois-Karjalassa on prosentuaalisesti vahvin usko tulevaisuuden investointeihin kotieläinsektorilla. Jopa hieman yllättävän tuloksen taustalla on vahva pohjatyö eri hankkeissa, joissa on tehty suunnitelmia sukupolvenvaihdoksia ja investointeja varten. Erityisesti maidon osalta tulevaisuuden näkymät näyttävät nyt mahdollistavan taloudellisesti kannattavat investoinnit. Kantarin tutkimuksen tuloksesta pidettiin tiedotustilaisuus Ala-Mäkelän tilalla Polvijärvellä.

5.7. Jaska -musiikkikomedian Utran Uittotupa, Joensuu
Mhy Pohjois-Karjala, MTK-yhdistykset ja MTK-Pohjois-Karjala järjestivät yhteisen jäsenillan jäsenistölle Utran Uittotulvalla Joensuussa. Tilaisuudessa näimme ja kuulumme loistavan Jaska -musiikkikomedian Jaakko Tepon elämästä. Tilaisuuteen osallistui 338 jäsentä. Yhteiskuljetukset järjestettiin Nurmeksesta ja Kiteeltä.

Jaska-musiikkikomediaan osallistui Mhy:n ja MTK:n väkeä runsaasti, osallistujia oli 338 henkilöä.

9.8. PKS – MTK webinaari sähköasioista, Teams

5.9. Lomittajien ammattitaitokilpailu, Kitee

8.–9.9. Silva metsänäyttely Laulurinne, Joensuu
Mhy Pohjois-Karjala, MTK-Pohjois-Karjala ja Karjalan Metsätilat osallistuivat yhteisteltalla Silva -metsänäyttelyyn. Liiton apujoukkoina olivat Krista Autio, Merja Kohonen, Marita Miettinen ja Miika Väänänen.

Silva metsänäyttelyssä kävi runsaasti messuväkeä. Osastolamme vieraili mm. runsaasti koululaisia.

Teknologia muuttuu vuosien saatossa ja hevosvoimat.

9.9. Lähiruokapäivä

Valtakunnallista lähiruokapäivää vietettiin samaan aikaan 9.9. Silva -metsänäyttelyn kanssa. Pohjois-Karjalassa lähiruokapäivään osallistuttiin seuraavilla paikkakunnilla - Lammu, Leppälahti

- Maaseutumuseo Täähkä, Liperi
- Luomutila Hassinen/Ullan Aito&Herkuu, Kitee
- Lähiruokatori, Rääkkylä
- Lähiruokatuottajat, Silva Metsänäyttely
- Maatilamatkailu Kankaan Tila Oy, Juuka
- Maatilamatkailu VillaValkea ja Navettavalkea, Tohmajärvi
- Maatila Uusitupa,
- Marjamäen Pappilan lähiruokatori
- Marttakahvio, Joensuu
- NEM, Kontiolahti
- Niittykummun maatila, Joensuu
- Pohjoisen Saimaan lähiruokapäivä, Heinävesi, Liperi, Rääkkylä
- Puromäen Puutarhan lähiruokatori, Liperi
- Puutarha, Kitee
- Päivilän sanktuarin säätio, Liperi
- Satamaravintola – kahvila Kermacotan lähiruoka- ja saunaelämyspäivä
- Sissola, Ilomantsi Mekrijärvi
- Yläpihan Tila, Valtimo

30.9. Liperin Leipäpäivä – sadonkorjuutapahtuma, Liperin koulukeskus

3.10. Välitä viljelijästä treffit, Maatilamatkailu Hirvonen

4.–6.10. Keskusliitossa ja eduskunnassa vierailu sekä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen johtokuntien yhteiskokous Helsinki

Liiton toimihenkilöt ja johtokunta kävivät vierailulla keskusliitossa ja eduskunnassa. Keskusliitossa kuulumme maatalouspolitiikan ajankohtaiset Juha Lappalainen, jäsenmaksuista ja MTK-Akatemiasta Perttu Pyykkönen, tuuli ja aurinkoasioista Juho Ikonen sekä elinvoimalinjan ajankohtaisista asioista Leena Kristeri. Eduskuntavierailulla tapasimme alueemme kansanedustajia täysistunnon jälkeen. Perjantaina 6.10 oli Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen yhteiskokous, jossa käsiteltiin ajankohtaisia yhteisiä asioita kuten IKS:n valiokuntatyöskentelyä, strategioita. Kansanedustajista tilaisuuteen osallistui täysistunnon jälkeen Hanna Räsänen ja Krista Mikkonen. Perjantain lounaalle osallistuivat Hanna Räsänen ja Seppo Eskelinen. Luovutimme kirjelmän Savo-Karjalan vaalipiiriin kansanedustajille 5.10. tapaamisessa.

Savo-Karjalan vaalipiirin kansanedustajille Helsingissä 5.10.2023

Tarvitsemme panostuksia maatalouteen ja itäisen Suomen kehittämiseen

Maatalouden ja ruokaketjun talousahdinko ei ole ohitse. Alkutuotanto kamppailee edelleen kannattavuuden kanssa ja tulonjako elintarvikeketjussa on yhä epätasapainossa.

Maatalouden Parlamentaarinen kannattavuustyöryhmä asetti kolme päätavoitetta ruokaketjun kehittämiseksi tulevalla hallituskaudella, joiden toteuttamista tulee kiirehtiä.

1. **Elintarvikeketjun toimintaedellytysten parantaminen** (kilpailu- ja elintarvikemarkkina-lakien päivitys, viennin edistäminen)
2. **Ruuantuottajien aseman parantaminen elintarvikeketjussa.** (tiedonsaanti ketjun sisällä ja tuottajaorganisaatiot)
3. **Huoltovarmuus ja pitkän aikavälin toimintaedellytysten turvaaminen** (yhteisen tahtotilan luominen ja tuonti-riippuvuuden vähentäminen)

Tarvitsemme myös ruoka-alan kasvuohjelmaa edellisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Mielestämme tärkeimmät tavoitteet ohjelman sisällä ovat:

1. **Ruokaviennin kaksinkertaistaminen 2027 mennessä 4 mrd. euroon**, joka vaatii panostuksia TKI-toimintaan (120 milj.) sekä pitkäaikaiseen vientiohjelmaan. Viennin kasvattaminen parantaa samalla huoltovarmuutta, tuo lisää työpaikkoja ja vahvistaa alkutuottajan asemaa elintarvikeketjussa.
2. **Ruokaketjun energiatuotannon mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen** (biokaasu ja kiertotalousratkaisut lannoitetuotannossa).
3. **Luonnonvara-alan koulutuksen turvaaminen ja kehittäminen.** Ruokavienti ja kiertotalous tarvitsevat osaajansa.

Tukimaksujen myöhästyminen on tuomassa vakavia rahoitusongelmia maataloille, maatilojen maksuvalmiuden varmistamiseen tarvitaan nopeasti toimia

Tukimaksujen aikaisempia vuosia myöhemmät maksuajat ovat olleet tiedossa jo vuoden, mutta silti maatilojen varautuminen tähän muutokseen on osoittautunut vaikeaksi. Kassavaroja ei yksinkertaisesti ole saatu kasvatettua sitä määrää, mikä kompensoisi tukimaksujen siirtymän. Tukien maksuajoihin ei ole luvattu parannusta tälle syksy. Nyt tarvitaan maksuajajärjestelyjä ja maksujen eräpäivien siirtoa sinne asti, kun tukien maksut alkavat. Syksyn suuria kustannusmaksuja ovat mm. lainojen lyhennykset, peltovuokrat, urakointimaksut ja välttämättömät panoshankinnat, esim. kotieläintilojen rehut.

Toivomme kaikilta pankkiryhmiltä vastaantuloa eräpäivissä ja myös hallinnollisia päätöksiä korkotukilainojen lyhennysten eräpäivien siirrosta vastaamaan muuttuneita tukien maksuajkoja. Asialla on jo kiire.

Maatilojen lainojen lyhennyksiin tarvitaan eräpäiväsiirrot sinne asti, kun tukien maksut alkavat. Tämä on pankin ja viljelijän sovittavissa. Eräpäivien siirroissa on tärkeää, että esitys tulee suoraan pankeilta, jotta maatilojen luottojen rahoitusehdot eivät heikkenisi ja rahan hinta ei ennestään nousisi. Hallituksen ja eduskunnan tulee nyt toimia niin, että eräpäivien siirto oikeasti toteutuu ilman kustannuksia viljelijöille.

Korvauskelvottomien peltöjen saaminen korvauskelpoiseksi

Hallitusohjelman mukaan hallitus ryhtyy toimenpiteisiin aktiivisessa ruoantuotannossa olevien peltöjen saamiseksi korvauskelpoisuuden piiriin. Asian suhteen ei ole tullut vielä esityksiä.

Tukihaun tietojen mukaan korvauskelpoinen ala oli tänä vuonna n. 2 187 600 ha. Suomen CAP-suunnitelmassa tavoiteltu korvauskelpoinen ala on 2 204 000 ha, johon on varattu rahoitus. Tänä vuonna CAP-suunnitelman ja tukihaussa olevan alan välinen ero on siis 16 400 ha. Lisäksi uutta jakovaraa syntyy vuosittain 5 000–10 000 ha peltöjen viljelystä poistumisen johdosta.

Peltöjen jakaminen korvauskelpoisiin ja korvauskelvottomiin yli ohjelmakausien voi olla ristiriidassa EU-lainsäädännön kanssa, jossa edellytetään, että tuet maksetaan syrjimättömin perustein. Samoin Suomen perustuslaissa oleva yhdenvertaisuuden toteutuminen tuenhakijoiden kohdalta tulisi tutkia. Korvauskelpoisuuden siirto viljelijöiden välillä ei ole osoittautunut toimivaksi. On törmätty tapauksiin, joissa sijoittajat ovat ostaneet peltöjä, myyneet niiltä korvauskelpoisuuden ja sen jälkeen metsittäneet ne hiilikauppaa varten.

Korvauskelpoisuuden saaminen korvauskelvottomille aloille voidaan hoitaa ilman uusia budjettivaroja siten että viljelystä poistuneiden lohkojen korvauskelpoisuus jaetaan ELY-keskuksittain takaisin korvauskelvottomille lohkoille hakumenettelyn kautta.

Kunnallisen maaseutuhallinnon turvaaminen on aluehallintouudistuksessa olennaista:

Aluehallintouudistuksen toteutuksessa on huolehdittava siitä, että maaseutuhallinnon palvelut säilyvät kunnissa. Tällä turvataan aluetuntemuksen säilyttäminen maaseudun kehittämisessä. Asiantuntemus ja kuntien kehittämisrahoitus auttavat alkuselitysten tekoa ja kehityshankkeiden liikkeelle lähdössä. Yhteistyö ja vaikutusarvioiden teko päätösten valmistelussa paikallistasolla vaikeutuu, jos asiantuntijalautakunnat häviävät. Maaseutusihitteerit arvioivat myös hanhi-, susi- ja muut viljelytuhot ja ovat mukana ennalta ehkäisevässä toiminnassa. **Asiakaslähtöisesti toimivat YTA-alueet ovat hyvä esimerkki hajautetusta hallinnosta, jota ei saa hukata aluehallintouudistuksessa.**

Itä-Suomen ruokaketjun ja aluekehityksen turvaaminen

Itä-Suomi haki CAP27-ratkaisussa omaa investointiohjelmaa alueen maatalouden ja elintarvikejalostuksen kehittämisen tukemiseksi. Lupauksista ja hyvästä tahdosta huolimatta tämä hanke ei ole edennyt. Asiaa ei kuitenkaan ole unohdettu ja MTK on tehnyt valtakunnan tasolla avauksen, että Suomi ryhtyy vahvasti ajamaan **EU:n itäisen ulkorajan elpymis- ja kehittämisrahastoa.**

Miljardien rahoitus ja useamman vuoden ohjelma tarvitaan vahvistamaan EU:n turvallisuudelle kriittisten alueiden taloutta. Rahaston avulla voitaisiin varmistaa investointien liikkeelle saaminen myös koko ruokaketjussa. Elintarviketuotannon ja jalostuksen säilyminen ja kehittyminen alueella on tärkeää myös huoltovarmuuden ja maanpuolustuksen näkökulmasta.

On tärkeää etsiä vaihtoehtoisia rahoitusratkaisuja Itä-Suomen taloudellisen kehityksen turvaamiseksi. Tässä työssä tarvitaan vahvaa itäsuomalaista vaikuttamista, että saisimme asian

liikkeelle hyvin nopeasti EU:n päässä. Aikaikkuna EU:n päässä on hyvin pieni, koska samaan aikaan suunnitellaan jo Ukrainan jäsenhakemusta ja jälleenrakennusta, joka tulee sitomaan valtavia pääomia. Nato jäsenyys ja itärajan turvaamisen tuomat vaatimukset tulee hyödyntää täysimääräisesti Itä-Suomen kannalta.

Vihreän energian turvaaminen alueelle on kehityksen elinehto

Tarvitsemme Itä-Suomen yhteisrintaman vihreän energian edistämiseen. Esim. Vetylaakso ry:n toiminnan tukeminen, vie eteenpäin myös koko Suomen energiaomavaraisuutta ja ilmastonmuutostavoitteiden saavuttamista. Puolustusvoimille pitää turvata kehittämisvarat uuden tutkateknologian kehittämiseen. Tässä pitää hyödyntää EU:n yhteisen puolustuksen rahoitusinstrumentit ja NATO yhteistyö. Fingridin investointisuunnitelmaan 2023- pitää saada 400 kv siirtolinja Kajaanista-Pohjois-Karjalan kautta Suomenlahdelle.

Haluamme tehdä osamme Suomen ruuantuotannon, huoltovarmuuden ja tasapainoisen aluekehityksen varmistamiseksi. Pidetään yhdessä huolta siitä, että meillä on työkalut näiden tavoitteiden toteuttamiseksi.

12.10. PKS-MTK sähkömarkkina webinaari, Teams

25.–26.10. Meijän Kujo, Koli

1.11. MTK Hankintojen ja S-Business-kampanjapäivä Marjalan ABC, Joensuu

Liitto osallistui MTK Hankintojen ja S-Business-kampanjapäivään Joensuun Marjalan ABC:llä. Tilaisuudessa oli myös autojen ja mönkijöiden esittelyä. Tilaisuuden päivän sää ei ollut suosiollinen, räntää ja lunta tuli taivaan täydeltä. Tilaisuuteen ilmoittautui 83 MTK-yhdistysten ja Mhy:n jäsentä.

14.11. Melan hyvinvointipäivä Kimmel Joensuu

Melan hyvinvointipäivää vietettiin Kimmelissä Joensuussa. Tilaisuuden ohjelmassa kuultiin puheenvuorot Myel-työtulon vaikutuksista maatalousyrittäjän elämänpolulla, Matalan kynnyksen apua ja tukea Maaseudun Tukihenkilöverkosta Mari Kärki-Puustinen, Henkisestä joustavuudesta ja stressin hallinnasta Kimmo Rätty Pohjois-Karjalan Kriisikeskuksesta sekä Stressistä ja työssä jaksamisesta näyttelijä, käsikirjoittaja, ohjaaja, ylemmän erityistason psykoterapeutti Kari Ketonen. Iltapäiväkahvin lomassa esiintyi Jouni Laasonen ja Osku.

20.11. Uusia mahdollisuuksia pakastekuivaamalla – PAKU-hankkeen päätösseminaari, Kitee

24.11. Maakunnallinen pikkujoulu Original Sokos Hotel Kimmel, Joensuu MTK-Pohjois-Karjalan jäsenperheille ja maaseudun ystäville tarkoitettua maakunnallisista pikkujouluu vietettiin marraskuun viimeisenä perjantaina. Pikkujouluun osallistui 100 henkilöä. Yhteistyökumppaneiden tervehdyksen piti LähiTapiola Idän edustaja Harri Asikainen. Illan tähtiesiintyjänä olivat Anna Abreu (Las Palmas) ja Burn Out bilebändi (Sirkkala -Sali).

Maaselkä -kiertue

Pohjois-Karjalan Kylät ry ja Teatteri-Traktori toteuttavat Maanselkä -kulttuurikiertueen vuoden 2023 aikana. Ohjelmassa oli Teatteri-Traktorin esitys GURU: Koominen tarina pohtii sitä, onko hiekkatie tasaisempaa naapurikylällä? Kenellä olisi viimeinen sana ja viisaus siitä, miten täällä on elettävä? Esityksiä oli 15 eri kylillä maaliskuu-marraskuun aikana, ja katsojia yhteensä 598. Tuotannosta vastasivat

Pohjois-Karjalan Kylät ry ja Teatteri-Traktori. Yhteistyössä olivat mukana Maaseudun Sivustysliiton Joensuun kulttuuriryhdistys ry, Pohjois-Karjalan maaseutupalvelut, MTK Pohjois-Karjala, Rantalalan Virta -kulttuuriryhdistys ry, kylät ja Taiteen edistämiskeskus

5.7. MTK järjestöremontti ja Oiva

MTK:n johtokunta asetti keväällä 2016 edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkösen tekemään tarvittavan selvityksen ja toimienpide-ehdotuksen järjestön uudeksi toimintamalliksi. Uusi toimintamalli piti sisällään myös esityksen uudeksi jäsenmaksumalliksi. Selvitystyötä esiteltiin MTK:n valtuuskunnan syyskokouksessa 2017. Tavoiteaikatauluksi asetettiin vuosi 2020. Uusi jäsenpalvelualusta Oiva otettiin käyttöön 7.1.2021. Oiva -jäsenportaali avautui jäsenille 2.3.2021. <https://oiva.crmieportal.com/login> .

Vuoden 2023 jäsenmaksulaskutus onnistui teknisesti hyvin ja tähän auttoi se työ, mitä tehtiin jäsenrekisterin tietojen eheytyksen osalta.

Uudistuksen tavoitteena oli, järjestön kaikkien jäsenpalvelujen kehittäminen OIVA -palvelualustalle. Palvelualusta avaa jäsenelle kaikki MTK:n tarjoamat edunvalvontaan liittyvät resurssit tilatasolle saakka sekä laajennetun jäsenetupalvelun, jota on tehty yhdessä LRF:n (Ruotsin MTK) kanssa. Jäsenmaksu-uudistuksen seurauksena jäsen maksaa kaikissa tapauksissa MTK:n valtuuskunnan määräämän tuotantosuu- taisen jäsenmaksun eli edunvalvontamaksun MTK:lle, olipa tila jäsenenä MTK- tai Mhy- yhdistyksessä. Samalla jäsenmaksut yhtenäistyvät koko Suomessa. Samankokoinen tila maksaa samansuuruista edunvalvontamaksua eripuolella Suomea. Edunvalvontamaksu tai merkittävä osa siitä palautuu liittojen käyttöön. MTK -yhdistyksille jää ns. tilamaksu, jonka yhdistys itse päättää.

Valtuuskunnassa vuodelle 2023 päätetyt maksuperusteet

Yleinen Edunvalvontamaksu	14,-
Metsäedunvalvonta	7,-
Maaseutuyrittäjä htv alle 3	100,-
Maaseutuyrittäjä htv yli 3	200,-

Maatalousperusteinen osa

Ha/ey-luokkarajat	Pelto-ha, €	Ey, €
3-9,99	70	40
10-19,99	90	50
20-39,99	130	70
40-59,99	170	95
60-79,99	220	125
80-99,99	280	155
100-149,99	370	180
150-199,99	400	180
200 -	420	180

Oivakoulutukset:

Laskutukseen valmistautuminen: 9.1., 11.1. 19.12.

Laskutusprosessin uudistus ja laskujen käsittely: 6.2., 8.2., 13.2., 15.2.

Uusi käyttöliittymä: 16.11., 20.11.

5.8. CAP 27 oli pettymys Itä-Suomen kannalta

Ponnistelut Järvi-Suomen oman maatalousohjelman osalta eivät johtaneet käytännön tuloksiin CAP27 maaohjelman osalta. Saimme paljon ymmärtämystä itäisen Suomen ongelmille CAP27:n ja Itä-Suomi ohjelman visiotyöryhmässä, mutta itse ohjelma ei lopulta toteutunut.

Tehdystä työstä on kuitenkin ollut hyötyä kansallisen Itä-Suomi ohjelman jatkovalmistelussa ja sekä MTK:n EU:n Itäraja ohjelma aloitteen liikkeelle saamisessa.

Valmistelussa mukana olleita asioita saatiin myös CAP 27 maaohjelmaan valtakunnallisesti. Niistä tärkeimmät olivat **nuorten viljelijöiden aloitustuen korotus, maatalousinvestointien valtion takauksen korottaminen ja korvauskelpoisuuden ELY-kohtainen palautusohjelman käyntiin saaminen vuoden 2024 alusta**. Lisäksi ympäristöohjelman kohdentamisalueista luovuttiin ja koko maa on jälleen samalla viivalla ympäristökorvausjärjestelmän suhteen.

Suurimmat ongelmat CAP27 toimeenpanossa vuonna 2023, koskivat maksatusaikatauluja, LFA:n kotieläinchorotusten leikkauksia ja byrokratian sekä valvontataakan kasvua. Kotieläin tiloilla tukileikkaukset merkitsivät 10–50 000 euron menetystä tilakoon mukaan ja niiden kompensointi muilla tukimuodoilla ei onnistunut suunnitellussa muodossa. Eläintuotteen maksatuksen siirtyminen usealla kuukaudella eteenpäin aiheutti monelle tilalle maksuvalmiusongelmia.

Pankkien lainoitusehtojen kiristyminen näkyi myös uusien investointien viivästyminä ja hankaloitumisina. Suurin ongelma isoissa rakennusinvestoinneissa on vakuuksien löytyminen. Tämä näkyy erityisesti Itä-Suomessa, jossa miljoona investoinnin rakennuksen vakuusarvo on lähellä nollaa ja peltojen arvostus on jo metsähehtaareita alhaisempi. Tämä vaikeuttaa erityisesti nuorien yrittäjien investointeja, koska heitä rasittavat vielä SPV:hen liittyvät lainakulut.

Iloisena uutisena vuoden aikana voidaan pitää, kuitenkin kahden suuren (3:n robotin kokoluokan) navettainvestoinnin liikkeelle lähtöä maakunnassa. Toinen niistä on hyvässä vauhdissa ja toinen kipuilee pankkirahoituksen kanssa, edellä mainituiden syitten takia.

Energiainvestointeja (aurinkopaneeleita) maataloilla tehtiin rivakasti vuoden 2023 aikana yhteensä noin 40 tilalla. Iahdutavaa oli myös muutaman isomman biokaasuhankkeen nytkäytäminen eteenpäin maakunnassa. Tämä mahdollistaa nurmialoille uutta taloudellista hyötykäyttöä ja edistää osaltaan vihreää siirtymää maataloudessa.

Jatkuvuuden kannalta tärkeintä oli tuettujen SPV kauppojen elpyminen. Vuoden 2023 aikana toteutui 7 nuoren viljelijän tukeen oikeutettua sukupolven vaihdosta, kun muutaman viimevuoden saldo on ollut 2–3 per vuosi.

Luomusopimusten määrässä tapahtui suurin pudotus naismuistiin. Sopimusten määrä putosi 332 tilasta 253 tilaan. Eli pudotusta oli noin 24 prosenttia. Suurin syy tähän oli kyllästyminen byrokratiaan ja tuottajahintojen lasku suhteessa kustannuksiin. Kuluttajat äänestivät myös kukkarolla ja luomun kysyntä suorastaan romahti erityisesti kotieläintuotteissa. Esimerkiksi vain 10 % tuotetusta luomulihasta pystyttiin myymään eteenpäin luomuna.

5.9. MTK oli vahvasti mukana Itä-Suomi vaikutamisessa ja hallitusohjelmassa

MTK:n keskusliitto ja MTK:n itäiset liitot tekivät aloitteen EU:n Itäraja ohjelmasta huhtikuussa 2023, joka kattaisi koko EU:n Venäjän rajaseudut. Asiaa edistettiin vuoden aikana, niin kotimaassa kuin Brysselissäkin. Tavoitteena on saada ohjelma mukaan vuonna 2024 aloittavan EU:n komission ohjelmaan. Asia on saanut alustavaa vihreää valoa ja sitä on tarkoitus pitää esillä vuoden 2024 EU vaalien kärkiteemana Itä-Suomessa.

Myös muilla etujärjestöillä on ollut ohjelmissaan mukana Itäisen Suomen erityisohjelmat. **Saavutettavuus, vihreä energian hankkeet ja sähkön siirto, sekä investointiympäristöön liittyvät asiat ovat näiden ohjelmien kärkihankkeita ja myös erityisalueen perustamista itäiseen Suomeen ehdotettiin**. Kokonaisturvallisuus, joka pitää sisällään alueen elinvoiman, huoltovarmuuden ja asuttuna pitämisen, nousi esille myös presidentin vaaleissa loppuvuodesta.

Eduskuntavaalit pidettiin huhtikuun alussa ja maa sai hallitusneuvotteluiden päätteeksi oikeistohallituksen. Maatalousministeriksi nousi kristillisen liiton Sari Essayah Lapinlahdelta. Järjestön oli voimakkaasti mukana omalla maaseutuohjelmallaan niin vaaleissa, kuin seuranneissa hallitusneuvotteluissa. Voidaan perustellusti sanoa, että kädenjälkemme tuli näkyviin hallitusohjelmassa. **Tähän vaikutti osaltaan myös taustalla vaikuttanut parlamentaarisen maatalouden kannattavuutta tutkineen työryhmän yksimielinen tuki ruokaketjun ja huoltovarmuuden kehittämiseksi**.

Tärkeimpiä lakiuudistuksia hallitusohjelmassa ovat elintarvikemakkinaj- ja hankintalain sekä kilpailulainsäädännön päivitykset ja uudistukset. Näiden avulla pyritään edistämään oikeudenmukaista tulojakoa ruokaketjussa. **Pohjois-Karjalan kannalta tärkeitä kirjauksia olivat myös tavoite siirtää valkopeskivanhan metsästäväiden lajien joukkoon vaarantamatta korvausten maksua ja petojen kannanhoidollisen metsästyksen edistäminen**. Molemmat uudistukset edesauttavat kotieläintalouden säilyttämistä ongelma-alueilla maakunnassa.

5.10. Viennin kehittäminen nousi edunvalvonnan keskiöön

Elintarvikemarkkinoiden kehittämiseksi päätettiin laittaa jalalle elintarvikeketjun kasvu- ja vientiohjelma, jonka avulla pyritään edesauttamaan alkutuotannon neuvotteluasemaa ruokamarkkinoilla ja vahvistamaan huoltovarmuutta. Ongelmaksi viennin edistämisessä nousi kuitenkin Suomen ruokavientiohjelman lakkaaminen vuonna 2023, kun sen sisällöstä, vetäjästä ja rahoituksesta ei päästy yhteisymmärrykseen hallitusneuvottelujen aikana. Tämä näkyi käytännön toimissa siinä, ettei Itä-Suomesta pystytty osallistumaan esimerkiksi Grune Wochelle vuonna 2024 rahoituksen puuttuessa.

Vuoden mittaan viennin kehittämisen tarve tuli entistä ajankohtaisemmaksi kauppatietäjien halpuutuskilpailun kiristytessä. PTT:n joulukuussa julkaistussa tutkimuksessa selvisi, että 72 prosenttia kuluttajista valitsee ruokaostoksensa pääosin hinnan perusteella ja ikäluokasta 20–40-vuotiaat vain 30 prosentille kotimaisuus on tärkeää. Nämä faktat taustalla ruokaviennin kehittäminen on ruokaketjulle elinehto, mikäli haluaa saada edes kohtuullista hintaa myös kotimarkkinoilta, jossa kaupalla on koko ajan tuontikortit käsissään. Suomen ruokavientiohjelman tarvetta korosti myös Suomen sijoittumisen jumbosijalle EU-maiden ruokavientivertailussa.

Tältä pohjalta Itä-Suomeen ruvettiin puuhaamaan omaa ruokaketjun kasvu- ja vienti hanketta vuoden 2023 lopulla. Kaakkois-Suomi sai rahoituksen omille hankkeille vuoden vaihteessa ja niiden avulla aloitettiin elintarvikemaisterikoulutus Kouvolassa XAMK:ssa ja elintarvikeinsinööri koulutus Lappeenrannan yliopistossa. Pohjoisemman Itä-Suomen hankkeen valmistelu siirtyi vuoden 2024 puolelle.

5.11. Pakastekuivaus investointi Kiteelle viivästyi

Pohjois-Karjalan elintarvikeketjun kehittämisen kärkihanke oli edelleen pakastekuivauslaitoksen käynnistäminen Kiteen

Puhoksessa. Hankeen pohjaksi alkutuotannon osalta Pro-Agria Itä teki selvitystyön kiinnostuksesta pakastekuivaukseen ja palvelujen ostamiseen keväällä 2023 Itä-Suomen alueella. Selvityksen pohjalta, kiinnostus teknologiaa kohtaan osoittautui riittävän suureksi ja sen pohjalta Nordic Frost Dry Oy uskalsi lähteä suunnittelemaan yrityksen perustamista Kiteelle. Matkan varrelle tuli eteen kuitenkin muutamia ongelmia, jotka ovat hidastaneet investointia. Ensimmäinen liittyy uuden pakastekuivausteknologian kaupallisen kokoluokan laitteiston viivästyntymiseen, osien saatavuusongelmien takia ja toinen on vakuusongelmaan pankkirahoituksessa. Jälkimmäisen osalta myös MTK Pohjois-Karjala osallistui neuvotteluihin MMM:n kanssa ongelman ratkaisemiseksi. Investointipäätös asiassa siirtyi vuoden 2024 puolelle.

5.12. Yli maakunnallinen INKA hanke ei toteutunut

MTK-Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo hakivat ELY:n maaseuturahoituksesta ylimaakunnallista INKA kehityshanketta maakuntien ELYiltä. Inka hankkeen tavoitteena oli innostaa ja kannustaa alueen maaseutuyrittäjiä yritysten kehittämiseen ja tasoittaa tietä uusille investoinneille, jotta alueen alkutuotannon määrä ja laatu saataisiin säilytettyä.

Hanke oli jatkumoa Pohjois-Savossa toteutetulle ”Innostu tiedosta” hankkeelle, joka saavutti hankkeen 4 vuoden aikana 8000 osallistujaa. INKA hankkeessa olivat hakijoina MTK liitojen lisäksi alueen maaseutupalvelut. Pohjois-Savon Ely hyväksyi hankkeen, mutta Pohjois-Karjalan puolella pisteytys ei riittänyt rahoitukseen. Tarkkoja tietoja pisteytyksen perusteista ei kerrottu. Päätimme kuitenkin valmistella uuden hankkeen yhteistyökumppaneiden kesken tammikuun hakuun seuraavalle vuodelle.

5.13 Lintupelto- ja karkotushankkeet helpottivat hanhiongelmia

Karkotushankkeet Keski-Karjalassa ja Liperissä saatiin liikkeelle keväällä 2023. Liperin osalta suurin ongelma oli hankkeen valmistelun venyminen keväälle, jolloin viljelijät eivät pystyneet varamaan parhaiten sopivia peltoja lintupeltoiksi. Tiukasta aikataulusta huolimatta karkotushankkeissa onnistuttiin kohtuullisesti, jota auttoi hanhien kevätmuuton kohtuullisen nopea eteneminen. Varjopuolena oli hanhiongelman siirtyminen naapurikuntien puolelle.

Lintupeltoja perustettiin maakuntaan yhteensä noin 3900 ha alalle, joista 2600 ha sijaitsi Keski-Karjalan alueella ja 400 ha Liperissä. Näille alueille saatiin kohdistettua melko hyvin myös karkotushankkeiden toiminta.

Korvausten hakemisen osalta pientä hämmennystä viljelijöiden keskuudessa aiheutti CAP27 lintupeltojen ja RauLako lainsäädäntöön liittyvien korvauskäytäntöjen sekoittuminen. Lintupeltojen osalta myös hitaampi maksatuskäytäntö ja vahinkojen kuvantamisen ongelmat aiheuttivat nurinaa viljelijöiden keskuudessa. Asioita selvennettiin POKELY:n ja lintutyöryhmien toimesta vuoden mittaan ja kokonaisuus pitäisi hahmottua paremmin kaikille vuoden 2024 aikana.

Kokonaisvahingot vuonna 2023 jäivät lähes puolet pienemmiksi edelliseen vuoteen verrattuna (4954 ha v.2023 ja 9424 v. 2022 ha). Alustava korvaussumma hanhivahingoista asettuu n. 1.4 miljoonaan ja on 40 % vuotta 2022 pienempi.

Lintutyöryhmät tekivät aloitteet ympäristöministeriölle hanhikoordinaattorin toimen ja LUKE:n hankerahoituksen

sen jatkamisesta ja kutsuivat ministerin tutustumaan ongelmaan keväällä 2023

Hanhipeltojen ja siihen liittyvän karkotustoiminnan organisointi ja tutkimustoiminta ovat vielä pahasti keskeneräisiä. Tarvitaan alueellisesti toimivat lintupelto- ja lintupaimenverkostot, jotka pystyvät vastaamaan kasvavaan kannan kasvuun valkospokihanhiin osalta. Tämä ei ole mahdollista ilman tähän työhön keskittävää henkilöresurssia.

Hanhituhojen määrä on kasvussa ja ennaltaehkäiseviin toimiin on panostettava, etteivät korvaussummat räjähdä käsiin. Viljelijöillä ei olevaraa kantaa yhtään lisää kustannuksia hanhITUHOISTA ja valtion talous pääsee vähemmällä, jos panostetaan ennaltaehkäisemiseen.

Hanhituhojen ennaltaehkäisy vaatii lintupeltojen lisäksi tehokkaat karkotusmenetelmät ja pelotevaikutuksen ylläpidon. LUKE:n hanhitutkimukset ovat edelleen pahasti kesken kevät- ja syyskarkotuksen osalta. Tarvitaan luotettavaa tutkimustietoa päätöksenteon pohjaksi karkotus- ja tappamislupien osalta, jotta voimme varmistaa lintupeltojen toiminnan tulevaisuudessa.

Valkospokihanhi ongelmaan ei ole näköpiirissä ratkaisua lähitulevaisuudessa, koska hanhikanta jatkaa kasvuaan ja päätöksenteko on hidasta EU tasolla. Siksi on tärkeää, että meillä käytettävissä riittävät työkalut ongelman haittojen kurissa pitämiseen.

Lintutyöryhmät antoivat kannanoton Ministeri Essayahille:

Arvoisa Ministeri

Lintutyöryhmät ovat huolissaan erityisesti valkospokihanhivahinkojen lisääntymisestä ja viljelijäväestön turhautumisesta valkospokihanhiin aiheuttamien ongelman hoitoon. Orpon hallitusohjelmassa on esitetty valkospokihanhiin siirtämistä metsästettävien lajien joukkoon. Valkospokihanhiin metsästyksen lisäksi tulisi turvata myös vahingonkorvauskäytännön jatkuminen ja vahinkoja ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan tähtäävien hankkeiden rahoitus. Orpon hallitus on ollut toiminnassa kohta vuoden, eikä valkospokihanhiin aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi ole saatu aikaan mitään näkyvää. Joensuun seudun ja Keski-Karjalan lintutyöryhmät sekä Pohjois-Karjalan maaseutupalvelut ja MTK Pohjois-Karjala toivovat, että tämä Itä-Suomen maataloutta pitkään vaivannut ongelma otetaan vakavasti. Valkospokihanhiä koskevat lainsäädäntövalmistelut tulee käynnistää välittömästi, viimeistään toukokuun alkuun mennessä.

Esitämme maa- ja metsätalousministeri Sari Essayahille kutsun tulla Pohjois-Karjalaan kevään 2024 aikana tutustumaan valkospokihanhiin aiheuttamiin moninaisiin ongelmiin.

5.14 Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelma vastaa vastuullisuuteen

Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelman (Jäsmi) rahoittamat hankkeet jatkoivat toimintaansa vuoden 2023 aikana. Muovien keräyksen logistiikkaa (JAMK) ja hyötykäyttöä suunniteltiin yhdessä eri sidosryhmien kanssa muovit kierto-ohjelmassa. Alustavien tietojen mukaan maatalousmuovien valtakunnallinen kierrätysjärjestelmä pitäisi saada liikkeelle vuoden 2025 aikana. Sen toteutuksessa tullaan hyödyntämään JÄSMY hankkeen tietopohjaa erityisesti keräilyn osalta.

Toisessa hankkeessa (LUT) kartoitettiin biomassojen alueellista sijoittumista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksia agrokologisissa symbioosisissa. Käytännössä kysymys biomasso-

jen hyödyntämisessä kiertolannoitteina ja energian tuotannossa. Tätä tietoa tullaan hyödyntämään mm. Valion uuden 2.0 ruokajärjestelmän kehittämisessä ja lantakaasu Oy:n toiminnan suunnittelussa.

Jäsmyn on myös tavoitteena kehittää ”vastuullisuustyöalusta”, johon koottaisiin keskitetysti kaikki Järvi-Suomen alueella tehty maatalouden ympäristö- ja ilmastotyö yksiin kansiin. Tätä alustaa voidaan edelleen hyödyntää Järvi-Suomen ruokabrändin rakentamisessa ja ruokaviennissä.

Jäsmyn koordinaattorihenkilö vaihtui vuoden lopulla ja Harri Hakalan työtä jatkaa Marjut Henttonen Etelä-Karjalasta.

5.15. Metsäkatoasetus ja ennallistaminen

CAP27 ohjelman hyväksyminen toi mukanaan myös ympäristön hoitoon ja ilmastoon ison määrän toimia. Metsäkatoasetus aiheutti vuoden mittaan paljon harmaita hiuksia edunvalvonnassa. Kotieläinsektorilla navettojen rakentaminen oli jäissä, kun kansallista linjausta asetuksen vaikutuksesta rakentamisen alta kaadettavaan puustoon ei saatu aikaan. Hämmennystä aiheuttivat myös komission erilaiset versiot pellonraivauksen vuosiluvuista, liittyen metsäkadon määrittelyyn ja tuotteiden markkinakelpoisuuteen.

Ennallistamisasetus annettiin marraskuussa. Pitkällisen väännön jälkeen Suomi sai siihen järjestömmekä kaipaamia lievennyksiä. Niistä tärkeimmät olivat turvemaiden vettämispakosta ja 1952 vertailuvuodesta luopuminen. Tärkeä periaatteellinen linjaus oli myös, että ruokaturva ajaa ennallistamisvaatimusten edelle.

Paljon ennallistamisessa kuitenkin jää riippumaan jäsenvaltiokohtaisista tulkinnoista ja painotuksista. Tämä koskee erityisesti vuoden 2030 tapahtuvaa ennallistamisen laajentamista ja kohdennusta.

6. Toimihenkilöiden toiminta

Toimihenkilöiden työhön kuuluu osallistua MTK järjestön eri toimintoihin yhdistys-, liitto- ja keskusliittotasolla. Yhdistystasolla vuosittaista toimintaa ovat yhdistysten syys- ja vuosikokouskierrokset sekä luottamushenkilöpäivien järjestäminen kaksi kertaa vuodessa. Keskusliiton järjestämille toimihenkilöiden 18.-19.1. toimihenkilöpäiville ei osallistuttu ja osallistuimme Kuopion 2-päiväisille toimihenkilöpäiville 27.-28.9. sekä valinta-alueen MTK-liittojen (Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala) valiokuntien ja työryhmien työskentelyyn.

Toiminnanjohtajan vastuualueeseen kuuluivat edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö, yhteiskuntasuhteet, hankkeiden ja ohjelmien ohjausryhmätyö, Itä- ja Keski-Suomen MTK –liittojen kanssa tehtävä yhteistyö mm. osallistumalla yhteisten valiokuntien (maito-, liha-, viljakasvi-, vero-, elinkeino- ja yrittäjyys-, ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta) kokouksiin ja MTK:n eri tiimien ja verkostojen kokouksiin, sihteerinä toimiminen Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnassa sekä liiton talous- ja hallinto-tehtävät. Lisäksi toiminnanjohtaja toimi jäsenenä Mainion -lehden toimitusneuvostossa, Jäsmyn seurantaryhmän puheenjohtajana ja Maaseutuammattiin ry:n varapuheenjohtajana.

Toimistosihteerin vastuualueeseen kuuluivat liiton kirjapito, laskutus ja reskontratoiminta, palkanlaskenta, yhdistysten nettisivujen ja jäsenrekisterin koulutusasiat ja neuvonta sekä liiton johtokunnan sekä työvaliokunnan ja Itä- ja Keski-Suomen jäsenpalveluvaliokunnan sihteerit. Lisäksi

toimenkuvaan kuuluivat kokousjärjestelyjen, ilmoitusten, toimi- ja luottamushenkilöiden matkajärjestelyjen hoitaminen.

Maaseutunuorten asiamiehen vastuualueeseen kuuluivat nuorten toiminnan organisoiminen, tiedottaminen, tapahtumien järjestäminen, nettisivujen ja facebook-ryhmän päivitys sekä yhteistyö IKS-alueen nuorten valiokuntien kesken. Lisäksi toimenkuvaan kuuluivat maaseutunuorten valiokunnan kokousjärjestelyt ja sihteerin tehtävät sekä liiton facebook tiedottaminen.

Liiton sisäisten ryhmien työ ja asioiminen MTK-yhdistysten luottamushenkilöiden sekä jäsenten kanssa sisältyivät koko henkilöstön toimintaan (toiminnanjohtaja, toimistosihteerit, nuorten asiamies). Liiton järjestämät omat kokoukset ja tilaisuudet sekä yhdistystason kokoukset ja tapahtumat olivat toiminnan kannalta myös merkittäviä. Sidoryhmien ja organisaatioiden järjestämiin kokouksiin, tilaisuuksiin, toimituksiin ja yhteistyöelimiin toimihenkilöt osallistuivat järjestön edustajina ja asiantuntijoina.

7. Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee Joensuussa, Siltakatu 20 A 21 B (II-kerros). Liiton toimisto toimii puhelinvarauksella MELA-asiamiesten vastaanottopisteinä.

Kertomusvuoden aikana liiton toimistosta lähetettiin lähetyksiä sähköpostina etunimi.sukunimi@mtk.fi ja kirjeitse. Pääpaino on sähköpostiviestinnässä. Liitto näkyy myös kotisivuilla pohjois-karjala.mtk.fi ja facebookissa MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Toimistoon saatiin vapaakappaleina seuraavat sanoma- ja aikakauslehdet tai sähköiset tiedotteet: AtriaTuottaja, Karjalainen, Luomulehti, Maaseudun Tulevaisuus, Maitotalous, Metsä Groupin Viesti, Metsänomistajat, Tuottajain Maito, Turkistalous ja Viikko Pohjois-Karjala. Esitämme parhaat kiitokset lehdille, jotka ovat lähettäneet toimistoomme vapaakappaleen.

Liiton toimisto sijaitsee osoitteessa Siltakatu 20 A 2. krs.. Samassa osoitteessa on LähiTapiola Idän toimipiste 1. ja 3. kerroksissa.

8. Kilpailulainsäädännön noudattaminen ja kunnioittavan keskustelun pelisäännöt

Ohje kilpailulainsäädännön noudattamiseen

MTK ry on toimialajärjestö ja on erityisen tärkeää, että kilpailulainsäädäntöä noudatetaan kaikissa kokouksissamme.

Kilpailulainsäädännön noudattamisesta muistutetaan kaikkien niiden kokousten yhteydessä, joissa käsitellään kilpailulainsäädännön piiriin mahdollisesti liittyviä asioita. Tällöin esityslistalle otetaan kohta kilpailulainsäädännön noudattamisesta. Tässä kohdassa käydään läpi kielletyt puheenaiheet. Kilpailuoikeus on otettava huomioon, kun esityslista tehdään.

Esityslistalla tulee olla kokouksen avauksen jälkeen kohta: Kilpailulainsäädännön noudattaminen MTK:n kokouksissa. Pöytäkirjassa asia voidaan merkata esimerkiksi näin:

- Todettiin, että kokouksessa noudatetaan MTK:n ohjetta kilpailulainsäädännön noudattamisesta.
- Todettiin, että kokouksessa on/ei ole paikalla kilpailijoiden edustajia.
- Todettiin, ettei esimerkiksi hintoihin vaikuttaminen, hintasignalointi, tulevaisuuden myyntimääristä tai kilpailijoiden sensitiivisistä tiedoista keskustelu kuulu toimialajärjestön edunvalvonnan piiriin.

Jos kilpailuoikeudellisesti arkoja aiheita tai tilanteita nousee esiin, lopetetaan asiakohdan käsittely välittömästi. Kuka tahansa tilanteeseen osallistuva voi nostaa esille vaaran kilpailulainsäädännön rikkomisesta.

Sallittuja keskustelunaiheita ovat esimerkiksi:

- yleinen edunvalvonta viranomaisiin ja poliittisiin päättäjiin päin,
- maatalouspolitiikka ja metsäpolitiikka
- aloitteet, lausunnot ja sääntelymuutokset
- markkinatilanteesta voidaan keskustella julkisten tietojen pohjalta

Kiellettyä on keskustella esimerkiksi:

- hinnoista
- hinnanmuutosten ajoittamisesta
- tuotantomääristä
- kilpailukäyttäytymisen yhdenmukaistamisesta
- muista kilpailijoiden sensitiivisistä tiedoista

Esimerkiksi LUKE:n, Kantarin tai VYR:n laatimista julkisista tilastoista voi keskustella.

On huomioitava, ettei kielletyistä aiheista voida myöskään puhua kokousten ulkopuolella esim. illanistujaisissa. Kilpailulainsäädännössä samalla alalla taloudellista toimintaa harjoittavat yritykset ja yritysten yhteenliittymät, joiksi edunvalvontajärjestötkin tulkitaan, ovat toistensa kilpailijoita.

Voitte pyytää kilpailuoikeudellista koulutusta valiokunnillenne, verkostoillemme, liitollemme ja yhdistyksellenne lakimies Kimmo Tammelta. Lisätietoa kilpailulainsäädännön noudattamisesta toimialajärjestöjen piirissä on saatavilla Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivuilta:

<https://www.kkv.fi/kilpailuasiat/toimialayhdistykset/#milloin-toimialajarjestossa-tapahtuva-yhteistyö-on-kilpailunvastaista>

Kunnioittavan keskustelun pelisäännöt

MTK

KUNNIOITTAVAN KESKUSTELUN PELISÄÄNNÖT

Pelisääntöjä noudatetaan MTK:n jäsenten sekä luottamus- ja toimihenkilöiden välisessä vuorovaikutuksessa kokouksissa ja niiden ulkopuolella.

Metsänomistajat

KUNNIOITA

Kunnioita jokaisen ihmisarvoa sekä fyysistä ja psyykkistä koskemattomuutta. Huolehdi, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun Kunnioita toisten aikaa ja erilaisia mielipiteitä. Luo ilmapiiri, jossa asioista voidaan puhua avoimesti.

OLE LÄSNÄ

Minimoi ulkopuoliset häiriöt keskustelutilanteissa. Älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja. Kuuntele aktiivisesti ja pyri ymmärtämään toisten näkökulmia. Tuo ajatuksesi rohkeasti esiin.

ARVOSTA

Jokainen meistä on yhtä arvokas. Älä arvostele tai lisää stereotyyppioita ketään kohtaan ulkonäön, poliittisen kannan, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen, koulutustaustan, tilan koon, tuotantosuunnan, alkupeuran tai muun vastaavan perusteella.

PUUTU

Jokaisella on oikeus puuttua epäkunnioittavaan keskusteluun. Voit puuttua tilanteeseen myös jälkikäteen. Puheeksi ottaminen voi olla vaikeaa. Käytä tarvittaessa toisen henkilön apua. Älä jää yksin.

9. Maaseutuammattiin ry

Maaseutuammattiin ry:n tarkoituksena on edistää uusien yrittäjien ja osaavien ammattilaisten saatavuutta maa- ja metsätalouteen sekä lisätä alan tunnettavuutta ja verkostoitumista. Yhdistyksen toiminta-alue on Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala.

Tarjoamme lapsille, nuorille ja opettajille mm.

- Mahdollisuutta tutustua vaikkapa metsätyöhön ja metsäkoneisiin toiminnallisen teemapäivän aikana.
- Vierailuja esimerkiksi matkailuyritykseen tai modernille maatilalle.
- Mahdollisuutta kuulla omalla koululla maaseutuyrittäjän tarina koulun penkiltä yrittäjäksi.
- TET- ja kesätyöpaikkoja.

Maaseutuammattiin ry on jatkanut Nuori ja lupaava maaseudulle ja Maaseutu opettaa -hankkeilla käynnistettyä toimintaa.

Yhdistyksen perustaminen

Maaseutuammattiin ry:n perustamiskokous pidettiin 18.8.2011 Kuopiossa ja perustajajäsenet olivat MTK-Pohjois-Savo, Savon koulutuskuntayhtymä, Savonia-ammattikorkeakoulu ja Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä. Yhdistyksen rekisteröintihakemus jätettiin 23.9.2011 ja hyväksyntä tuli 2.1.2012. Maaseutuammattiin ry:n sääntöjä muutettiin kevätkokouksessa 1.3.2023. Sääntömuutos mahdollisti toiminnan laajentamisen Pohjois-Karjalaan. Käytännössä toiminta Pohjois-Karjalassa käynnistyi syksyllä 2023.

Yhdistyksessä on yhteensä 93 jäsentä.

Hallitus

Puheenjohtaja Päivi Mäki, varapuheenjohtaja Jari Rouvinen, MTK-Pohjois-Karjala, muut jäsenet: Laura Kolehmainen, MTK-Pielavesi (Sini Ryymin-Murtorinne, MTK-Iisalmi), Hilka Kämäräinen, Savonia-ammattikorkeakoulu (Heli Tossavainen), Kari Lähivaara, Lähivaara Oy (Harri Nykänen, Metsä Group), Olli Lötjönen, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Riveria, Jukka Nevalainen, Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Oy, Juha Nykänen, Siilinjärven kunta (Antti Jokikokko), Ari Puustinen, Savon ammattiopisto (Pekka Dahlqvist), Virve Rinnola, Ylä-Savon ammattiopisto (varajäsen Kirsi Pulkkinen), Tuomo Rissanen, ProAgria Itä-Suomi (Katri Kostamo), Harri Välimäki, Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala, sihteeri Niina Mäntyniemi

Kokoontumiset ja toiminta

Maaseutuammattiin ry:n hallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 8 kertaa. Näistä 3 oli sähköpostikokouksia. Kevätkokous pidettiin Maaseutuammattiin ry:n toimistolla Kuopiossa 1.3.2023. Kokoukseen oli mahdollista osallistua myös etänä. Syyskokous toteutettiin 12.12. hybridimallilla Maaseutuammattiin ry:n toimistolla Kuopiossa ja etänä.

Yhdistyksen johtoryhmä kokoontui 3 kertaa. Johtoryhmään kuuluivat puheenjohtaja Päivi Mäki, hallituksen jäsen Ari Puustinen, tapahtumakoordinaattori Noora Ratilainen (8/2023 alkaen), tapahtumakoordinaattori/projektipäällikkö Satu

Peltonen ja toiminnanjohtaja Niina Mäntyniemi. Syksyllä mukaan liittyi varapuheenjohtajaksi valittu Jari Rouvinen MTK-Pohjois-Karjalasta. Lisäksi ideatyöryhmä kokoontui kerran Pohjois-Savossa ja kerran Pohjois-Karjalassa. Pohjois-Savossa ideatyöryhmään kuului edustajia Savon ammatti- ja aikuisopistosta, Ylä-Savon ammattiopistosta, Savonia-ammattikorkeakoulusta ja Itä-Suomen yliopistosta. Pohjois-Karjalan ideatyöryhmään osallistui yhdistyksen toiminnan käynnistämistä kiinnostuneita tulevia jäseniä.

Vuonna 2023 oli toimintasuunnitelmaan kirjattu toiminnan painopisteiksi laadukkaasti ydintoiminnan eli oppilaiden ja opettajien opintoretkien lisäksi Nuoret maalle hommiin -kampanja sekä mahdollinen laajentuminen Pohjois-Karjalaan. Nuoret maalle hommiin -kampanjan aikana luotiin nettisivuille tietokanta, jonka avulla on helppo koota ja päivittää maaseudun avoimia TET- ja kesätyöpaikkoja. Lisäksi aloitettiin TET- ja kesätyöpaikkojen hankinta sekä markkinointimateriaalin luonti. Kampanjan aikana myös haettiin ja saatiin rahoitusta kehittämishankkeille: Polkuja maaseudun töihin JTF-rahostosta ja Nuoret maalle hommiin Olvi-säätiöltä.

Kevätkokouksessa 1.3. päätettiin toiminnan laajentamisesta Pohjois-Karjalaan, jossa toteutettiin syksyn 2023 aikana 9 kpl opintoretkeä ja oltiin mukana muun muassa Silva-messuilla. Opintoretkeä toteutui varsinkin syyslukukauden aikana paljon. Pohjois-Karjalan opintoretkillä apuna olivat opintoretkioppaat. Opintoretkiopas perehdytykseen osallistivat Maiju Hukka, Ella Huttunen, Suvi Juopperi, Hanna Kaihoniemi, Marita Miettinen, Sanna Neuvonen, Ville Puhaka, Miika Väänänen.

Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Niina Mäntyniemi. Tapahtumakoordinaattori Noora Ratilainen palasi vanhempainvapaalta 28.7.2023. Nooran sijaisena työskennellyt Satu Peltonen jatkoi elokuun alusta alkaen projektipäällikkö Nuoret maalle hommiin -kampanjassa, aluksi osa-aikaisena ja loppuvuodesta kokoaikaisessa työsuhteessa.

Tapahtumat

Yhdistyksen ydintoimintaa on koulukohtaisten opintoretkien, opettajien opintoretkien sekä muiden alaa esittelevien tapahtumien järjestäminen. Vuoden 2023 aikana toteutimme yhteensä 97 tapahtumaa, joihin osallistui 4 378 osallistujaa. Näistä 9 opintoretkeä toteutettiin syyslukukauden aikana Pohjois-Karjalassa (osallistujia yhteensä 295). Maatalouteen tutustui 2 137 osallistujaa ja metsätalouteen 2 117. Muihin maaseutuammatteihin tutustui 1 140 osallistujaa. Biotalousmahdollisuudet ja luova yrittäjyys -hankkeeseen näistä osallistui 928.

Vuoden 2023 osallistujamäärä ylitti reilusti tavoitteen. Hyvä osallistujamäärä on seurausta lisääntyneestä henkilöresurssista ja myös Biotalousmahdollisuudet ja luova yrittäjyys -hankkeen pilottikoulujen aktiivinen toiminta ja hankkeen tuomat resurssit näkyvät osallistujamäärässä. Toki yhdistyksen toiminnan tunnettuus ja luotettavuus yläkoulujen ja lukioiden keskuudessa vaikuttanee asiaan.

Maaseutuammattiin ry:llä on koordinaatiovastuu Kuopion torilla järjestettävän Elonkorjuujuhlan toteutuksessa. Lisäksi olimme mukana Maitopäivässä Valtimolla, Elävä maaseutu -messuilla Joroisissa, Päivä maalla -tapahtumassa Ylä-Savon ammattiopistolla, Silva-messuilla Joensuussa ja Itä-Suomen ohjauksen päivillä Joensuussa. MaaseutuGaalaa järjestettiin useamman vuoden tauon jälkeen tammikuussa Kiuruvedellä. Lisäksi nyt neljäntenä vuonna peräkkäin toteutettiin yhteistyössä Pohjois-Savon luonnonvara-alan oppilaitosten kanssa 9-luokkalaisten tutustumiskäyntejä pienemmissä ryhmissä

Ylä-Savon ammattiopistolle Peltosalmeille ja Hingunniemelle ja Savon ammattiopistolle Toivalaan.

Hanketoiminta

Vuonna 2023 Maaseutuammattiin ry:llä oli käynnissä yksi hanke ja yksi kampanja: Biotalousmahdollisuudet ja luova yrittäjyys -hanke ja Nuoret maalle hommiin -kampanja.

Biotalousmahdollisuudet ja luova yrittäjyys -hanke käynnistyi 1.1.2019 ja päättyi 30.6.2023. Hankkeen tavoitteena oli: 1. Lisätä opettajien ja opiskelijoiden mielenkiintoa, tietämystä, osaamista ja myönteistä suhtautumista biotalouteen, 2. Rakentaa yläkoulujen ja lukioiden biotalouden opetukseen ajantasaisia ja vaihtoehtoisia toimintamalleja, 3. Parantaa kotiseudun mahdollisuuksien tuntemusta ja 4. Lisätä koulujen yritysysteistyötä ja verkostoitumista. Hankkeen päärahoittaja on Olvi-säätiö ja kokonaisbudjetti koko hankkeelle 591 830,4 euroa. Koko hankkeen aikana opintoretkiin, teemapäiviin ja muihin hankkeen näkyviin tapahtumiin osallistui yhteensä lähes 8 000 osallistujaa!

Maaseutuammattiin ry toteutti vuonna 2023 Nuoret maalle hommiin-kampanjan jonka tavoitteena oli parantaa maaseudun TET- ja kesätyöpaikkojen tarjontaa ja tunnettuutta. Kampanja toimi Pohjois-Savon alueella 1.1.2023-31.12.2023 ja Pohjois-Karjalassa 1.8. alkaen. Kampanjan budjetti oli 50 600 €. Rahoitus saatiin MTK-säätiöltä, Einari Vidgrenin säätiöltä, Pohjois-Savon metsänhoitokoulusäätiöltä, Hyvölan metsäsäätiöltä, Pohjois-Savon maatalouden edistämissäätiöltä, Pohjois-Karjalan maatalousäätiöltä ja Pekka Sirviön säätiöltä.

Kampanjassa toteutettiin TET- ja kesätyöpaikkojen hakusivusto maallehommiin.fi-sivustolle. Sivustolle luotiin toiminnot, jossa työnantajat pystyvät ilmoittamaan avoimet TET- ja kesätyöpaikkansa ja TET- tai kesätyöpaikkaa etsiville luotiin toiminto, josta palveluun ilmoitettuja paikkoja on helppo selata paikkakunnan mukaan.

Jäsenhankinta

Vuoden 2023 aikana jatkettiin edelleen jäsenneuvottelua Pohjois-Savon kuntien kanssa. Jäseniksi liittyi Pohjois-Karjalasta 26 jäsentä. Lisäksi jäseniksi liittyivät Kaavin kunta ja Matkailukartano Kivennapa.

Viestintä

Jäsenille lähetettiin sähköpostitse 3 jäsentiedotetta Pohjois-Savoon ja 2 jäsentiedotetta Pohjois-Karjalaan. Lisäksi yläkouluille ja lukioille lähetettiin 4 uutiskirjettä. Uutiskirjeet lähetettiin MailChimp-uutiskirjeohjelman avulla, joka mahdollistaa tarkemman seurannan ja vakioituneen uutiskirjeen ulkonäön.

Yhdistys viestii aktiivisesti myös nettisivujen ja sosiaalisen median kautta. Facebook-sivuillamme oli 31.12.2023 1 814 seuraajaa (31.12.2022 1 661 seuraajaa). Kasvua viime vuodesta 9,2 prosenttia. Lisäksi viestimme Instagramissa (www.instagram.com/maallehommiin), twitterissä (https://twitter.com/maalle_hommiin?lang=fi) ja Youtubessa (<https://www.youtube.com/channel/UCGJQpLLVy8IwToByuidogGA>). Viime vuonna aloitimme myös TikTokin käyttöä.

Talous

Yhdistyksen perustoiminnan rahoitus on tullut pääosin yhdistyksen jäseniltä perittyinä jäsenmaksuina (87 706,34 euroa) ja toiminta-avustuksina (13 300 euroa). Jäsenmaksuissa nousua 30 152,54 euroa, mikä on seurausta toiminnan laajentumisesta Pohjois-Karjalaan ja laajentumisen myötä tulleista uusista jäsenistä. Lisäksi toteutimme monenlaista varainhankintaa, kuten arvauskilpailua ja hirvijahtia. Varainhankinnan nettotulot olivat 4 972,68 euroa. Lisäksi saimme tukea toimintaamme

johtoryhmämme, ideatyöryhmämme ja erilaisten maatalous- ja metsäpäivien järjestelyihin osallistuneiden henkilöiden työpanoksena.

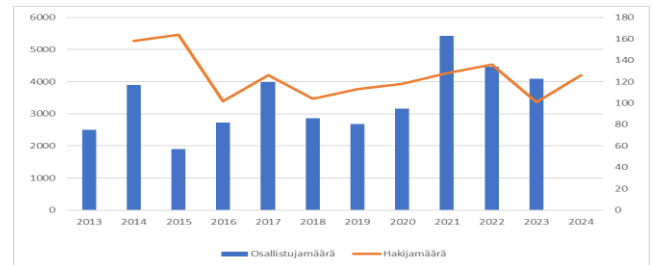
Perustoimintaamme on tukea koululaisten ja opiskelijoiden matkakustannuksia, kun he käyvät osallistumassa erilaisiin maaseututyöpäiviin, -tapahtumiin, -retkiin ja -tutustumisiin. Linja-autokuluja oli vuonna 2023 yhteensä 7 882 euroa. Linja-autokuluihin saimme tukea myös MTK:lta ja Suomen Metsäsäätiöltä. Osa linja-autokuluista oli Biotalousmahdollisuudet ja luova yrittäjyys -hankkeelle kuuluvia kustannuksia.

Tilikauden alijäämäksi muodostui -2 485,52 euroa. Alijäämä on seurausta useammasta syystä. Osaltaan tulokseen vaikutti Biotalousmahdollisuudet ja luova yrittäjyys -hankkeessa kustannukset, ylittyivät noin 5 000 eurolla, Pohjois-Karjalaan laajentuminen, Nuoret maalle hommiin -kampanjalle kohdistetut apurahat ja normaalia suurempi lomapalkkakulu.

Toiminnan tuloksellisuus

Maaseutuammattiin ry:n toiminnan tuloksellisuutta voidaan tarkastella mm. alalle hakeutuneiden määrällä. Alla olevasta kuvasta voidaan todeta, että yhdistyksen järjestämien tapahtumien osallistujamäärällä ja toisen asteen luonnonvara-alan koulutukseen ensisijaisesti hakeneiden määrällä näyttäisi olevan yhteyttä. Toki hakijatilanteeseen vaikuttaa moni muukin asia, kuten alan näkyvyys ja näkyvyyden sävy mediassa, ikäluokan koko jne. Ammatillisen reformin myötä lisääntynyt jatkuva haku koulutuksiin vaikuttaa siihen, että yhteishaku kertoo entistä vähemmän alalle hakeutuvien kokonaismäärästä.

Vuoden 2024 yhteishaussa Pohjois-Savossa luonnonvara-alalle haki yhteensä 126 ensisijaista hakijaa, joka on 25 enemmän kuin vuonna 2023, mutta 10 henkilöä vähemmän kuin 2022. Erityisesti metsäalan hakijamäärät nousivat reippaasti viime vuodesta. Maatalous- ja hevosalan hakijamäärät ovat tavanomaisella tasollaan, maatalousalan hakijamäärä nousi selvästi viime vuodesta. Ainoastaan puutarha-alan hakijamäärä on laskenut ja hyvin vähäinen. Tämä on kuitenkin valtakunnallinen ilmiö, ei pelkästään Pohjois-Savon. Pohjois-Karjalan osalta hakijamäärän kehitysseuranta lisätään vuoden 2024 vuosikertomukseen.

Pohjois-Savossa on tehty nyt vuodesta 2006 alkaen yhdessä työtä alan imagon ja houkuttelevuuden parantamiseksi. Yhteistyöverkostoa ja sen toimintaa kehitettiin ja kehitetään edelleen. Maaseutuammattiin ry:n toiminnan tuloksellisuus on huomattu myös valtakunnallisesti, yhdistys sai valtakunnallista vastuuta, Metsä puhuu uusille osajille -alueellisen markkinoinnin kehittäminen -hankkeessa. Yhdistyksen toiminta laajeni Pohjois-Karjalaan syksystä 2023 alkaen maakunnan toimijoilta tulleen toiveen ja yhdessä tehdyn työn ansiosta. Lisäksi yhdistys pääsi yhtenä kolmesta toimijasta Suomessa mukaan Euroopan Unionin laajuiseen Ruralization-hankkeeseen esimerkkinä hyvästä käytännöstä sukupolvenvaihdoksen edistämisessä. Maaseutuammattiin ry:n toimintamalli on ainutlaatuinen Suomessa.

Maaseutuammattiin ry oli mukana Maitopäivässä 1.6. Onnenpyörä oli ahkerassa käytössä.

10. Hankkeet

10.1. Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hanke

Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hankkeen päätavoitteena on lisätä toteutuneiden omistajanvaihdosten määrää Pohjois-Karjalassa sekä lisätä tietoa erilaisten omistajanvaihdosten vaihtoehtoista perinteisen sukupolvenvaihdoksen rinnalla. Lisäksi tavoitteena on kotimaisen ruoantuotannon esille tuominen sekä maatalousalan positiivisen mielikuvan lisääminen. Hankkeen toteuttajina ovat ProAgria Itä-Suomi, Riveria, Pikes sekä MTK Pohjois-Karjala. Rahoittajina toimii Maaseuturahasto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus sekä maakunnan kunnat.

Hankkeelle haettiin ja myönnettiin jatkoaika 30.9.2023 saakka. Perusteet jatkoajan hakemiselle olivat uuden ohjelmakauden alkaminen sekä Maaseutuammattiin ry:n laajenemisen suunnittelu Pohjois-Karjalaan. Uuden ohjelmakauden ehtoja liittyen nuoren viljelijän aloitustukeen haluttiin tiedottaa talville 2023 suunnitelluissa sukupolvenvaihdos -tilaisuuksissa.

Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hankkeen yksi suurista tavoitteista oli laajentaa Pohjois-Savossa toimiva Maaseutuammattiin ry:n toiminta Pohjois-Karjalaan. Laajenemisen ehtona oli, että Pohjois-Karjalasta löydetään riittävä jäsenmaksutulo sekä henkilö koordinoimaan yhdistyksen käytännön toimintaa Pohjois-Karjalassa. Hankkeen toiminta keskittyi vuoden 2023 alussa Maaseutuammattiin ry:n toiminnan laajenemiseen ja jäsenien hankkimiseen Pohjois-Karjalasta.

Maaliskuun alussa saimme iloisia uutisia: Maaseutuammattiin ry teki kevätkokouksessaan sääntömuutoksen ja jatkossa toimialueena on Pohjois-Savon lisäksi Pohjois-Karjala. Laajenemisen mahdollistajana on lähes 50 pohjoiskarjalaista maa- ja metsätalouden yritystä ja organisaatiota, kuntia ja kaupunkia sekä säätiöitä. Toiminnan tukemisessa ovat mukana kaikki Pohjois-Karjalan alueen MTK:n yhdistykset, MTK Pohjois-Karjala sekä Pohjois-Karjalan metsänhoitoyhdistys.

Maaseutuammattiin ry mahdollistaa jatkossa maaseutuammatteihin sekä maa- ja metsätalouteen liittyvän todenmukaisen tiedon jakamisen peruskoulu- ja lukioasteelle opintoretkien, tapahtumien ja kouluvierailuiden muodossa. Pohjois-Savossa yhdistys on hallinnoinut luonnonvara-alaan liittyviä hankkeita, joiden kohderyhmänä ovat olleet nuoret. Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hanke jalkautti opintoretkimintaa hankkeen päättymiseen saakka. Hankeajana opintoretkille maa- ja metsätalouteen vietiin yhteensä 985 oppilasta ja retkikohteina toimi 44 erilaista maatilaa, metsätyömaata tai muuta maaseutuyritystä. Hankkeen päätyttyä toiminta jatkuu Maaseutuammattiin ry:n toimesta. <https://www.maaseutuammattiin.fi/>

10.2. Grüne Woche 20.–29.1. Berlin

Internationale Grüne Woche on maailman suurin ruoka-alan vuosittainen tapahtuma Berliinissä aina tammikuun kahdella viimeisellä viikolla. Vaikka kyseessä on kuluttajatapahtuma, mitä suomalaiset yritykset usein arvostelevat, niin totuus on se, että koko ruokamaailma on koolla juuri tässä tapahtumassa tammikuussa Berliinissä. Tapahtumassa luodaan maakuvaa,

Hankkeen viimeisenä toimintavuotena toteutettiin puhelinhaastattelukysely maatilan jatkajille. Vastaukset saatiin n. 45 yrittäjältä. Puhelut kohdistettiin vuoden 2018 jälkeen sukupolvenvaihdoksen tehneille tilanpidon jatkajille. Tavoitteena oli saada tietoa sukupolvenvaihdosprosessin toimivuudesta ja mahdollisia kehitysideoita. Neuvonnan tasoon uudet yrittäjät olivat hyvin tyytyväisiä ja kehitysehdotukseksi nousi tiiviimpi jälkihoito sukupolvenvaihdoksen jälkeen.

Alkuvuonna toteutettiin SPV-infokiertue kolmella paikkakunnalla: Liperissä, Hammaslahdella ja Valtimolla. Tilaisuuksissa esiteltiin omistajanvaihdosprosessia, rahoitusta sekä verotusta. Lisäksi jatkajille järjestettiin iltawebinaari, jossa käytiin sukupolvenvaihdosasioita läpi heidän näkökulmastaan. Hanke osallistui loppuajana myös yhteistyötapahtumiin. Koko hankeajana tilaisuuksiin osallistui 501 henkilöä ja webinaarien tallenteita katseltiin yli 1800 kertaa. Hanke oli järjestämissä myös yhteistyötilaisuuksia, joihin osallistui lähes 500 henkilöä.

Vuoden aikana hanke antoi henkilökohtaista apua, neuvoja ja keskustelutukea omistajanvaihdokseen liittyen kymmenille maatalousyrittäjille ja tuleville jatkajille. Hankeajana Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hankkeen toiminnan piirissä oli yli 1000 yrittäjää.

Omistajanvaihdoksia toteutui hankeajana, 1.1.2020-30.9.2023, yhteensä 89 kpl, joista 27 kpl oli nuoren viljelijän aloitusavustuksen saaneita. Sukupolvenvaihdosten määriä ei saatu nousuun, mutta aiheen ollessa hyvin monisyinen, näkyy hankkeen vaikutus varmasti myös tulevana vuosina. Kukaan ei osannut hankkeen alussa aavistaa, kuinka moneen yhteiskunnalliseen muutokseen hankeajana joudumme sopeutumaan: koronapandemiaa seurannut Venäjän aloittama hyökkäyssota ja sitä seuranneet kustannusten nousut. Lisäksi Maitosuomi aloitti sopimustuotannon, joka aiheutti hetkellisen epävakauden maitotilojen sukupolvenvaihdosten osalta. Hankeajana vaihtui uusi CAP-ohjelmakausi, joka osaltaan vaikutti etenkin vuonna 2022 sukupolvenmääriin, kun uuden ohjelmakauden ehtoja tiloilla odotettiin.

Ohjausryhmä näki hankkeen onnistuneen erityisesti tiedotuksessa ja viestinnässä. Monipuoliset yrittäjätarinat videoineen sekä lehtijuttuineen koettiin onnistuneeksi ja ne tavoittivat yleisöä laajasti. Hyvin merkitykselliseksi ja tärkeäksi nähtiin myös Maaseutuammattiin ry:n laajeneminen Pohjois-Karjalaan, joka ei ilman omistajanvaihdos -hanketta olisi onnistunut. Loppukokouksessa todettiin, että omistajanvaihdos -teemaa tulee pitää esillä myös tulevaisuudessa hankkeen päätyttyä, koska jatkajien määrä tulee edelleen vähenemään.

aluebrändiä ja hankitaan tunnettuutta yksittäisille tuotteille ja tuoteperheille. Lisäksi tapahtuma on se alusta, millä solmitaan ja missä ylläpidetään suhteita alan toimijoihin.

Kymmenpäiväisellä kestollaan tapahtuma on raskas rupeama siihen osallistuville. Kääntöpuolena kymmenen päivää antaa mahdollisuuksia hankkia kontakteja ja jopa käyttää jo aikaa

yhden messutapahtuman aikana yhteistyön jatkon suunnittelulle. Lukuisat oheistapahtumat lujittavat verkostoja ja antavat entistä laajemman areenan ulottaa yhteistyötä ja kauppaa ympäri Saksaa sekä muuta maailmaa.

Kohtauspaikkana Grüne Woche on alan toimijoille hyvin laajasti ehdoton ykkönen. Missään muussa tapahtumassa ei ole mahdollisuutta tavata yhtä laajasti alan yrityksiä, kehittäjiä ja viranomaisia. Grüne Woche toteutettiin jälleen tammikuussa 2023 kolmen vuoden koronataun jälkeen.

Valmistautuminen messumatkalle

Ennen opintomatkaa tehtiin messuohjelmaa osallistujien kanssa jo syyskuusta 2022 lähtien

- Osallistujat muodostivat omia messutavoitteitaan ja miettivät yleisön ja yhteistyökumppanien tavoittamista messuosallistumisen aikana.
- Tuotteiden käyttötarkoitusta ja esittelytapaa pohdittiin
- Suunniteltiin kuluttajatutkimusten toteutustapoja
- Valmisteltiin messujen oheistapahtumia, kuten media- ja jälleenmyyjätapaamista ennen messuja Suomen Saksan suurlähetystöllä ja verkostoitumisiltaa Suomen messuosastolla ensimmäisenä messulauantaina

Messuilla tapahtunutta

Messujen tarkoitus oli tuoda esille ELOT –hankkeessa mukana olleita yrityksiä ja hankkeen aikana kehitettyjä uusia tuotteita

- Pohjois-Karjalan osaston isona teemana olivat pakastekuivatut tuotteet
- Myös muita tuotteita messuilla oli esillä, ja näistä kerättiin kuluttajapalautetta.
- Mukana olleita yrityksiä ja tuotteita olivat mm. Metsämeden hunajat (uusimmissa pakastekuivatua mansikkaa ja pakastekuivatua kuusenkerkkää), Akselin Herkkupajan pakastekuivatut mansikat suklaalla ja ilman, Nordic Mealin vegaaniset pakastekuivatut retkiruoat, pakastekuivatua punajuurta, porkkanaa ja marjoja, Porokylän leipomon gluteenittomat kaurakeksit, joissa puolukkaa, mustikkaa tai karpaloa, karjalanpiirakat, Lieksan Laatuherkun riisipuuro, Nokiakan punajuuri- ja porkkana-inkivääri –hillot
- Lisäksi osastolla esiteltiin maakunnan ruokamatkailun mahdollisuuksia: Äksyt Ämmät, Villa Ruusula ja Itärajan Helmi

MTK-Pohjois-Karjalan osuus

MTK Pohjois-Karjala huolehti syksyllä 2021 pakastekuivatujen raaka-aineiden hankinnasta GW:tä varten.

Raaka-aineita hankittiin seuraavilta yrityksiltä:

- Mansikat ja vadelmat, Astikkalan marjatila Kesälahti
- Herukat ja mustikat, Peltolan marjatila Onttola
- Saskatoonit, Koiviselän tila, Liperi
- Porkkanat ja punajuuret, Jaakkolan elintarviketukku, Liperi (Juurekset siivutettiin Riverian Niskakadun yksikössä ennen pakastekuivausta)

Näistä pakastekuivatuihin maistiaistuotteita Lyotech Oy:n (Espoo, Kitee) toimesta vuoden 2022 GW messuille. Kun messut peruttiin Koronan vuoksi, hyödynnettiin osa tuotteista maakunnan eri tapahtumissa pakastekuivaamisen mahdollisuuksien esittelyssä. Tuotteita maistatettiin mm. Vihreiden puoluekokouksessa Joensuussa kesällä 2022 ja lähiruoka tapahtumassa Joensuun torilla syyskuussa 2022. Lisäksi yläasteen oppilaat maistelivat raaka-aineita Kokkaa kotimaista tapahtuman yhteydessä Liperissä.

Hittituotteeksi maistatusten yhteydessä nousivat punajuurilastut, jotka saivat hyvää palautetta joka ikäryhmässä. Syksyllä 2022 varmistui GW:n järjestäminen tammikuussa 2023. Messu osallistumista jatkettiin edellisen syksyn työn pohjalta. Mukaan kuvioon tulivat myös Frost Dry Oy Kiteeltä ja Nordic Meal Tohmajärveltä sekä Nokiakka Joensuusta. Ruokamatkailun osalta Sari Kaasisen vetämä ERG Saimaa hanke tuli myös mukaan meidän osastollemme.

MTK hoiti pääosin näytteille asettajien tavaran keräyksen ja toimituksen messuille. Tavarat koottiin pääosin Joensuun toimistolle, joista ne lähetettiin messuille keskitetysti tammikuun alussa 2023. Muutaman kommelluksen, tietokatkon ja pakkausruulan jälkeen lähetys saatiin, onnellisesti perille hyvissä ajoin ja ehjänä.

Messuilla MTK-Pohjois-Karjalan toiminnanjohtaja osallistui messuosaston rakentamiseen, tuotteiden esittelyyn ja valmisteluun sekä verkostoitumiseen 5 päivän ajan. Toimenkuvaan kuului mm. cocktail-purtavien askartelu, kovettuneiden marjajauheiden hienontaminen vasaralla ja Euroopan kirjeenvaihtajien kahvittaminen takahuoneessa. Ruokavienti vaatii moninaista ja pitkäjänteistä työtä.

10.3. Tervetuloa järjestöön! -hanke

Tervetuloa järjestöön! -hanke oli MTK-säätiön rahoituksella toimiva pilotointihanke. Hankkeen pilotointialueena olivat Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Keski-Suomi. Projektityöntekijänä toimi Krista Autio MTK-Pohjois-Savosta. Toteutusaika oli vuosi 2023.

Hankkeen tavoitteena oli jäsenhankinnan kehittäminen ja parantaminen sekä tuottaa virtuaalinen interaktiivinen esite jäsenmarkkinointia varten. Esite on toteutettu uuden potentiaalisen jäsenhankinnan -näkökulmalla, mitä voidaan hyödyntää mm. messuilla ja tapahtumissa. Esitteessä tuodaan ilmi, millaisia jäsenyyksiä on olemassa MTK:ssa, mitä jäsenyys on ja mitä siitä hyötyy.

Hankkeen tarkoituksena oli tehdä jäsenhankinnasta systemaattista ja houkuttelevampaa muun muassa tehokkaamman viestinnän avulla.

Interaktiivinen ja paperinen esite

Hankkeen konkreettisimpana tuloksena syntyi interaktiivinen jäsenesite. Esitteessä oli tarkoituksena lokeroida erilleen MTK-jäsenyydet eli yrittäjä-, henkilö- ja opiskelijajäsenyys sekä haluttiin korostaa MTK:n hyötyjä, mitä jäsen saisi. Esite on suunnattu potentiaalisille jäsenille. Esitteen suunnittelu ja toteutus JS Suomi.

Esite löytyy täältä:

<https://www.esitteemme.fi/MTK-tervetuloa/WebView>

MTK-Pohjois-Savo | MTK-Pohjois-Karjala | MTK-Keski-Suomi | MTK-Etelä-Savo

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2023	2023	2022
VARSINAINEN TOIMINTA		
<i>TUOTOT; VARSINAINEN TOIMINTA</i>		
Luottamushenkilökoulutus	689,00	0,00
MSL suoritukset	525,00	1025,00
Maaseutunuorten tuotot	314,00	0,00
Muut koulutustuotot	7988,78	1407,00
Vuosikertailmoitukset	3150,00	3100,00
Muut ilmoitustuotot	1829,29	3840,00
Toimistokorvaus MELA	3360,00	3360,00
Muut korvaukset	5634,83	15077,05
Pikkujoulutulot	6605,50	8327,50
Liittokokous	0,00	6370,50
Muut vars. toiminnan tuotot	18270,33	4382,04
Hankerahoitus	-7487,91	
<i>Hanketuotot</i>	24782,50	
<i>Hankekulut</i>	-24782,50	
VAR.S.TOIMINTA TUOTOT YHTEENSÄ	40878,82	46889,09
<i>KULUT: VARSINAINEN TOIMINTA</i>		
Henkilöstökulut	-144111,58	-129557,02
Henkilösivukulut	-25311,90	-29946,26
Poistot	-537,58	-370,91
Muut kulut:Varsin. toiminta		
Matkakulut	-31055,57	-16234,22
Kokoukset	-9574,49	-19611,07
Toimistokulut	-37035,32	-34536,71
Jäsenmaksut	-2181,00	-340,00
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-75293,86	-47603,60
Muut kulut vars. toiminta yhteensä	-155140,24	-118325,60
VAR.S.TOIMINTA KULUT YHTEENSÄ	-325101,30	-278199,79
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-284222,48	-231310,70
VARAINHANKINTA		
<i>VARAINHANKINNAN TUOTOT</i>	245846,64	244209,43
<i>TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ</i>	-38375,84	12898,73
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
<i>SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIM.TUOTOT</i>		
Vuokratuotot	31736,39	38496,98
Osinkotuotot	9767,62	7731,66
Korkotuotot	14153,03	6067,20
Muut sijoitusten tuotot		3203,48
SIJOITUS/RAHOITUSTUOTOT YHT.	55657,04	55499,32
<i>SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIM.KULUT</i>		
Vuokrakulut ja yhtiövastikkeet	-18516,83	-17408,06
Muut sijoituskulut	-58784,33	-3320,47
SIJOITUS/RAHOITUST.KULUT YHT.	-77301,16	-20728,53
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-60019,96	47669,52
<i>TILINPÄÄTÖSSIIRROT</i>		
Varausten muutos	62536,07	-45000,00
TILINPÄÄTÖSSIIRROT YHTEENSÄ	62536,07	-45000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2516,11	2669,52

TASE 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	33384,75	32884,73
Sijoitukset	1281360,97	1328434,37
Pysyvät vastaavat yhteensä	1314745,72	1361319,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	55	3045,54
Muut saamiset	3965,58	26485,85
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4020,58	29531,39
Rahat ja pankkisaamiset	65791,57	41332,64
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	69812,15	70864,03
Vastaavaa yhteensä	1384557,87	1432183,13
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	607198,64	607198,64
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	147276,32	144606,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2516,11	2669,52
Oma pääoma yhteensä	756991,07	754474,96
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	30813,62	95903,98
PAKOLLISET VARAUKSET		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Muut velat	174566,1	87782,51
Pitkäaikaiset velat yhteensä	174566,1	87782,51
Lyhytaikainen		
Ostovelat	22658,46	15103,66
Muut velat	399528,62	478918,02
Lyhytaikaiset velat yhteensä	422187,08	494021,68
Vieras pääoma yhteensä	596753,18	581804,19
Vastattavaa yhteensä	1384557,87	1432183,13

JOHTOKUNNAN ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Johtokunta esittää, että tilikauden 1.1.2023 – 31.12.2023 ylijäämä 2516,11 euroa kirjataan edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille.

Joensuussa 23.2.2024

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAJAT

Veli-Matti Ahlqvist	Ella Huttunen	Suvi Juopperi
Jukka Kinnunen	Osmo Koponen	Marita Miettinen
Kalle Myllynen	Timo Vatanen	Jari Rouvinen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on annettu erilliset tilintarkastus- ja toiminnantarkastuskertomukset.

Joensuussa 22.3.2024

Ilkka Romppanen
toiminnantarkastaja

Joen Tilintarkastajat Oy
Matti Holopainen, KHT
tilintarkastaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n jäsenille

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n (y-tunnus 0207514-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatomisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Joensuu 22. maaliskuuta 2024

Joen Tilintarkastajat Oy
tilintarkastusyhteisö

Matti Holopainen, KHT

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

MTK-Pohjois-Karjala r.y:n jäsenille

Olen MTK-Pohjois-Karjala r.y:n nimeämänä toiminnantarkastajana suorittanut toiminnantarkastuksen, joka koskee tilikautta 1.1.2023 – 31.12.2023.

Hallituksen vastuu

Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toiminnantarkastajan velvollisuudet

Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen kokoukselle.

Jos tarkastuksessa on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai yhdistyslakia tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava tarkastuskertomuksessa (Yhdistyslain 38a §).

Lausunto

Tilinpäätös sisältää olennaisilta osin yhdistyksen tuotot, kulut, varat, oman pääoman, velat ja yhdistyksen antamat vakuudet.

Yhdistyksen hallintoa on hoidettu lain, sääntöjen ja yhdistyksen kokousten päätösten mukaisesti.

Tarkastuksessa ei ole ilmennyt sellaista, josta olisi yhdistyslain 38a §:n mukaan tässä tarkastuskertomuksessa erikseen mainittava.

Joensuussa 22. päivänä maaliskuuta 2024

Ilkka Romppanen
Riihijärventie 20 C
82500 Kitee

MTK-Pohjois-Karjalan toimintasuunnitelma 2024

”Osallistuva vaikuttaja”

Liiton toiminta-ajatus:

MTK-Pohjois-Karjala ohjaa alueensa maa- ja metsätalouden sekä muun maaseutuyrittämisen kehittämistä huomioiden ympäristön ja kuluttajat. Liiton toiminnan päämääränä on elinvoimainen maaseutu, toimivat tilat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivat perusjäsenet.

Toimintasuunnitelma toteuttaa MTK:n strategiaa

MTK:n johtokunta käynnisti tammikuussa 2023 MTK:n strategian päivityksen valtuuskunnan syksyllä 2022 hyväksymän liittokoussasiakirja pohjalta. ”Yhteiset juuret. Yhteinen tulevaisuus” –liittokoussasiakirja peilaa toimintaympäristön muuttumista ja järjestön toimintaa kolmen strategisen painopisteen kautta. Nämä ovat 1) vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja; 2) markkinoilla on menestyttävä; ja 3) järjestön voima on omaksi kokemisessa.

Strategiapäivityksen päämääränä oli määrittää tavoitteet järjestön strategisille painopisteille sekä kehittää toiminnan vaikuttavuuden seuranta. Toimintaympäristön taustaotusten tunnistamisella pyritään kehittämään MTK:n strategista reagoitukykyä ja muutosvalmiutta suhteessa toimialan tulevaan kehitykseen. Haastattelemalla sidosryhmien edustajia sekä sisäisellä henkilöstökyseilyllä kerättiin aineistoa strategiatyön, vastuullisuuskeskustelun ja toimintaympäristön seurannan pohjaksi. Johtokunta hyväksyi päivitetyn strategian kokouksessaan 23.8.2023.

MTK:n strategia

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS

Vihreä siirtymä on merkittävä muutosvoima

Vastuullisuuden merkitys kasvaa

Kokonaisturvallisuus ja huoltovarmuus korostuvat päätöksenteossa

EU:n vahva rooli jatkuu

Tuotantopanosien hintavahtelut voimistuvat

Julkinen keskustelu metsistä on polarisoitunutta

STRATEGIAN PAINOPISTEET

Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

Vahvistamme ja laajennamme omaisuuden suojaamista omistajan päätösvaltaa kunnioittaen kotimaassa ja EU:ssa

Lisäämme kokonaisturvallisuutta ja vahvistamme suomalaisen tuotannon edellytyksiä kehittämällä omavaraisuutta ja kriisinsietokykyä.

Järjestömme ja jäsenemme ovat osaavia, vastuullisia ja ratkaisukeskeisiä yhteistyökumppaneita.

Markkinoilla on menestyttävä

Vahvistamme jäsenemme neuvotteluasemaa edistämällä reilua lainsäädäntöä sekä kehittämällä toimintamalleja ja osaamista.

Kasvatamme maaseudun vastuullisten tuotteiden ja palveluiden kysyntää ja markkina-arvoa sekä jäsenemme osuutta arvonsisästä.

Hyödynnämme vihreän siirtymän tarjoamat uudet liiketoimintamahdollisuudet jäsenemme ansaintaa lisäävällä tavalla.

Järjestön voima on omaksi kokemisessa

MTK-järjestö on yhtenäinen, tasa-arvoinen ja kaikkia jäsenryhmiään edustava yhteisö.

Pidämme hyvää huolta jäsenistämme ja mahdollistamme monipuolisen osallistumisen ja vaikuttamisen.

Kehitämme rohkeasti järjestöamme vastaamaan tulevien toimintaympäristön muutoksiin ja jäsenemme tarpeisiin.

Tarjoamme houkuttelevan jäsenyyden nuorille, potentiaalisille ja toimintaansa kehittäville.

Huolehdimme toimintamme ja taloutemme vastuullisesta tasapainosta järjestöamme kaikilla tasoilla.

MTK-järjestö on erinomainen työpaikka

VISIO

Me huolehdimme, että tulevaisuus kasvaa maalla

Vastuullisuus

TOIMINTA-AJATUS

MTK on etujärjestö, joka edistää jäsentensä taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia sekä maaseutuvarallisuuden kestävä, taloudellista käyttöä ja hoitoa.

Jatkuvuus yli sukupolvien

Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo

Yrittäjyys ja uudistumiskyky

Vaivoisuus ja asiantuntemus

MTK:n toimintasuunnitelman 2024 pääkohtia

1. Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

- Valvomme jäsenten etuja hallitusohjelman toteuttamisessa ennakkovaikuttamisella sekä maanomistajan oikeusturvaa tukevalla toimeenpanolla.
- Vaikutamme EU- ja KV-tasolla: EU-vaalit ja uuden komission työohjelma, CAP toimeenpano, energiamurros, kestävä rahoitus, biodiversiteetti-strategia, ennallistamisasetus.
- Lisäämme kriisinsietokykyä ja huoltovarmuutta ruokaketjussa.
- Edistämme ruoan kasvuohtelmaa.
- Varmistamme uuden metsätalouden kannustejärjestelmän käyttöönoton.
- Toteutamme luonnon monimuotoisuuden tietokarttamme mukaisia toimia.
- Edistämme vastuullisuutta maaseudun elinkeinoissa. Tuomme aktiivisesti esille järjestön vastuullisuustyötä.

2. Markkinoilla on menestyttävä

- Parannamme jäsenemme neuvotteluasemaa varmistamalla nyky-lainsäädännön arvioinnit ja tarvittavien säädöshankkeiden käynnistymisen.
- Lisäämme ruoka- ja tuotantopanosmarkkinoiden tiedon avoimuutta.
- Tuotamme yhteistyökumppaneiden kanssa markkinavaikuttamiseen ja omistajaohjaukseen uutta osaamista.
- Parannamme jäsenemme sopimusosaamista ja edistämme kotimaisten tuotteiden menestymistä julkisissa hankinnoissa.
- Pidämme aktiivisesti esillä ruoka- ja puumarkkinoihin liittyvää tietoa, elinkeinojen taloudellista tilannetta sekä kauppa- ja sopimuskäytäntöjä.
- Hyödynnämme vihreän siirtymän tarjoamat uudet mahdollisuudet jäsenemme tuloja lisäävällä tavalla.

3. Järjestön voima on omaksi kokemisessa

- Teemme laajan edunvalvontatyömme näkyvämmäksi ja ymmärrettävämmäksi kaikille jäsenillemme.
- Tuotamme jäsenille uuden mobiili-jäsenpalveluliittymän ja panostamme jäsentietojen digitaaliseen ylläpitoon.
- Kehitämme valiokuntien ja verkostojen toimintaa jäseniä osallistavaksi.
- Kehitämme järjestön osaamista. Lanseeraamme MTK-Akatemian.
- Tuotamme käsikirjan ja muita materiaalia yhdistystoiminnan tueksi.
- Nostamme järjestäytymisasetetta.
- Tuotamme ja otamme käyttöön uusien jäsenten Tervetuloa järjestöön -paketin
- Yhtenäistämme ja otamme käyttöön järjestön jäsenmaksujärjestelmän.
- Toteutamme vuosikellon mukaiset tutkimukset, joiden tuloksia käytetään kehittämistoimien suunnittelussa

MTK-Pohjois-Karjala toteuttaa itsenäisesti ja yhdessä MTK:n, MTK-liittojen, -yhdistysten sekä MHY:n kanssa yhteisesti sovittuja edunvalvontatehtäviä, jäsenpalveluja, tiedotusta ja yhteiskunnallista vaikuttamista. **Osallistumme MTK:n toimintasuunnitelman toteuttamiseen toimenpiteillä, joilla turvataan pohjoiskarjalaisen maa- ja metsätalouden sekä maaseutuyrityksen toimintaedellytykset jäsentemme parhaaksi.**

”Osallistuva vaikuttaja” MTK – Pohjois-Karjala

1. Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja -kansakunnan elämän tuki ja turva

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Tuemme viljelijöitä kannattavuuskriisistä ylipääsemiseksi alueellisesti koko ruokaketjun kanssa.
- Osallistumme hankkeisiin kumppaneina ja ohjausryhmien jäseninä. Olemme aktiivisia uuden ohjelmakauden kehittämistavoitteiden toteutuksessa ja resurssien kohdentamisen suunnittelussa Pohjois-Karjalan ja Järvi-Suomen osalta. Tässä tärkeimpänä työkaluna on MTK Pohjois-Savon ja maaseutupalveluiden kanssa toteutettava INKA- hanke (lopullinen päätös rahoituksesta joulukuussa 2023)
- Osallistumme Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman ja maaseutuohjelman toteutukseen.
- Viestimme faktapohjaisesti ja asiantuntevasti eri kanavilla.
- Verkostoidumme ja järjestämme alueellisia sidosryhmätapaamisia eri asioiden tiimoilta, *esim. järjestämällä yhdessä sidosryhmien kanssa EU-vaalien tärkeyttä korostavia tapahtumia ja tiedotusta.*
- Osoitamme edelläkävijyyttä vastuullisuusasioissa omalla toiminta-alueellamme.
- Tarjoamme asiantuntemustamme jäsenten, järjestön ja sidosryhmien käyttöön.
- **Osallistumme tulevan ohjelmakauden 2027 suunnitteluun** tekemällä aloitteita ja esityksiä maataloutta koskevissa asioissa, että EU:n yhteinen ja kansallinen maatalouspolitiikka huomioi Pohjois-Karjalan erityistarpeita (Järvi-Suomi ohjelman eteenpäin vieminen kansallisesti ja JÄSMY:n hyödyntäminen edunvalvonnassa).
- **Olemme aktiivisia vihreän energian hankkeiden edistämisessä Itä-Suomessa.**
- Edistämme tilusjärjestelyjä maatilojen kannattavuuden parantamiseksi.
- Edistämme toimenpiteitä, joilla peltojen ruuantuotantokäyttöä lisätään.
- **Osallistumme lomitusjärjestelmän ja uusien jaksamista tukevien toimintamallien kehittämiseen.**
- **Osallistumme Väliä viljelijästä toimintaan.**

2. Markkinoilla on menestyttävä

MTK – Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista julkisista hankinnoista ja kilpailutuksista yhdessä sidosryhmien kanssa.
- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista riskienhallinnasta, sopimuksista ja markkinoiden toiminnasta tuomalla MTK:n kehittämän jäsenpalvelualustan jäsenten tietoisuuteen mm. sähköiset palvelut.
- Lisäämme sidosryhmäyhteistyötä elintarvikeketjussa jäsenyhteisöjen kanssa kaikkia osapuolia hyödyntävällä tavalla.
- Olemme mukana avaamassa vientimarkkinoita erityisesti erikoisviljelyyn ja luonnontuotteille (Grüne Woche ja pakaste-kuivaus -hanke)
- Olemme mukana kiertolanhoitoiden ja bioenergian kehittämishankkeissa, keinolanhoitoiden ja energian hintojen rajun nousun kompensoimiseksi.
- **Hyödynnämme INKA hanketta tilojen markkinaosaamisen lisäämisessä ja taloushallinnon kehittämisessä.**
- **Tuottajaorganisaatioiden perustamisen tukeminen (Tuotto- ja INKA hankkeet)**
- **Jatkamme suomalaisen ruoan kansainvälisen kaupan edistämistä ja edistämme elintarvikeviennin tuplaamista (Pakaste-kuivauksen TKI- toiminnan liikkeelle saaminen Kiteellä)**

3. Järjestön voima on omaksi kokemisessa

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Osallistumme MTK:n järjestötoiminnan kehittämisprojektiin mm. **jäsenhankintaan (IKS alueen jäsenhankinta -hanke).**
- **Jatkamme ja kehitämme asiainhoitoa ostopalvelupohjalta (esim. nuortenasiainhoito)**
- **Liiton johtokunnan jäsenet osallistuvat aktiivisesti kummiyhdistyksensä toimintaan**
- **Osallistumme jäsenpalveluiden kehittämiseen ja otamme käyttöön uusia toimintamalleja jäsenpalveluissa sekä tiedotamme jäsenistöä Oiva -jäsenpalveluportaalista ja sen toimintatavoista.**
- **Kannustamme jäsenistöä osallistumaan LähiTapiolan paloturvallisuus kampanjaan.**
- **Keräämme jäsenpalautetta ja hyödynnämme sitä toiminnan kehittämisessä.**
- **Hyödynnämme uutta teknologiaa jäsenten palveluissa ja järjestön yhteistyössä.**
- **Tuemme asiantuntijapalveluilla yhdistysten toiminnan ja rakenteen kehittämistä.**
- **Hyödynnämme neuvottelupäiviä, valiokuntia, teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja verkostomallia luottamushenkilöiden ja jäsenistön aktivoimisessa, järjestön yhteistyön tiivistämisessä ja järjestön vaikuttavuuden lisäämisessä.**
- **Jatkamme ”JärjestöJuhdan” aktiivista käyttöä yhdistysten ja maaseutuunortien kanssa.**
- **Viestimme toiminnastamme sosiaalisessa mediassa ja omissa julkaisuissamme sekä sähköisissä viestimissä.**
- **Kannustamme ja tuemme yhdistyksiä toteuttaa järjestön eri kampanjoita.**
- **Tuemme Maaseutuammatti ry:n toiminnan liikkeellelähtöä Pohjois-Karjalassa.**
- **Liiton toiminnan sopeuttaminen jäsenmaksutuloihin.**

4. Vahvistamme maanomistajan omaisuudensuojaa ja kohotamme metsänomistajien ja viljelijöiden arvostusta ilmast- ja ympäristötoimijana. (Liiton oma)

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Viestimme biotalouden ja uusien investointien hyödyistä: työllisyys, alue- ja kuntatalous, kansantalous
- Osallistumme maakuntakaavan ohjausryhmätoimintaan.
- Tiedotamme maaseutuohjelman mukaisista rahoitusmahdollisuuksista yhdessä sidosryhmien kanssa edistäen sukupolvenvaihdoksia ja investointeja.
- Osallistumme Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelmalyönn kehittämiseen.
- Osallistumme erilaisiin maakäyttöä ohjaavien ohjausryhmien toimintaan sekä annamme tarvittavia maankäyttöä koskevia asiantuntijalausuntoja ja -apua.
- Etsimme aktiivisesti ratkaisuja ongelmaksi koettujen rauhoitettujen ja riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen vähentämiseksi ja vahinkojen korvaamiseksi.
- Edistämme hanhilupien valmistelun siirtämistä Pohjois-Karjalan ELY-keskukseen ja olemme mukana lintutyöryhmien kanssa valmistelemassa alueellisia hanhipeltoja.
- Tuemme suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittamista. ”Myös maaseudun ihmisillä ja yrittäjillä on oikeus omaan pe- tovapaaseen reviiriinsä”
- Olemme mukana kehittämässä maa- ja metsätilojen hiilikauppaa.

Maaseutunuorten toimintasuunnitelma 2024

Valiokunta kokoontuu viisi kertaa, jonka lisäksi pidetään yksi-kaksi Itä- ja Keski-Suomen maaseutunuorten yhteis- kokousta ja sekä osallistutaan valtakunnalliseen Maaseu- tunuorten Syysparlamenttiin ja kevätparlamenttiin. Nuor- ten toiminta tukee Pohjois-Karjalan liitto ry:n ja MTK ry:n toimintoja. Maaseutunuorilla on oma määräraha liiton bud- jetissa.

Valtakunnallinen toiminta:

- Kevätparlamentti, Laukaa 5.-6.2.2024
- Korkeakoulukonferenssi – luentoja, 15.-19.4.2024
- Farmari, Seinjoki 5.7.2024
- Maaseutunuorten syysparlamentti Jyväskylä 24.- 26.10.2024
- Joulutulet
- Muut MTK ry:n maaseutunuorten valiokunnan kam- panjat

Alueellinen Itä- ja Keski-Suomen alueella

- Kuusenkaristajaiset 19.1. Tahkovouri ja Itä- ja Keski- Suomen valiokuntien yhteiskokous
- Sählyturnaus
- Kuntoremontit Tanhuvaarassa 3.-5.4.2024

Pohjois-Karjalassa

- Laskettelupäivä
- Kesäteatteri
- Kansanedustajien syystapaaminen
- Kaikille avoin valiokunnan valintakokous, marraskuus- sa
- Joulutulet maakunnassa: makkaraa ja glögiä
- Kinkkunsulattajaiset, joulukuussa välipäivinä

Viestintä

Sosiaalinen media; Karjalamanu-brändin alla; instagram, facebook,

Sähköinen uutiskirje kuukausittain.

Vuonna 2022 toteutetaan kirjepostituksella suoralähestymi- nen perheen jäseniin, jotka ovat alle 35- vuotiaita/segmentit huomioidaan. Viestintää selkeytetään viestintäsuunnitelman avulla.

Uusjäsenhankintaan alueellisten maaseutunuorten yhdys- henkilöiden kontantointi ja tukeminen, kuuntelu ja aloittei- den ideoiden eteenpäin toimittaminen. Järjestötyöhön hou- kuttelu, yhteiskuntavaikuttaminen, yrittäjäyys

MTK-Pohjois-Karjalan talousarvio vuodelle 2024

Varsinainen toiminta

Tulot

Luottamushenkilökoulutus....	+	8 000
MSL suoritukset.....	+	1 000
Muut koulutustuotot.....	+	2 000
Vuosikertomusilmoitukset	+	3 200
Muut ilmoitustuotot	+	4 700
Toimistokorvaus MELA	+	3 360
Muut korvaukset	+	8 477
Pikkujoulutulot.....	+	7 500
Hanke kulukorvaukset/sisäiset kulut	+	12 300
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	+	3 550
Varsinaisen toiminnan tulot yhteensä	+	54 087

Kulut

Palkat ja palkkiot.....	-	151 300
Henkilösivukulut	-	24 100
Poistot	-	279
Matkakulut	-	22 800
Kokoukset	-	9 500
Toimistokulut	-	35 270
Jäsenmaksut	-	2 200
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-	59 300
Kulut yhteensä	-	304 749

Varsinaisen toiminnan kulujäämä - 250 662

Varainhankinta

Tuotot

Jäsen- ja kannatusmaksut		
Jäsenmaksut MTK:lta	+	195 812
Jäsenmaksut yhteisöiltä.....	+	16 000
Yhteensä.....	+	211 812

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot

Vuokratuotot	+	41 550
Osinkotuotot.....	+	8 500
Korkotuotot	+	8 500
Yhteensä.....	+	58 550

Kulut

Yhtiövastikkeet	-	18 500
Korkokulut	-	200
Muut sijoitustoiminnan kulut	-	1 000
Yhteensä.....	-	19 700
Sijoitustoiminnan tuottojäämä	+	38 850

Tilikauden tulos ..... - 0

Tilikauden yli/alijäämä ..... - 0

Tuottajain kaupallisten yritysten toiminta Pohjois-Karjalassa

Metsä Group Pohjois-Karjalassa

Vuosi 2023 oli taloudessa matalan aktiviteetin ja heikon kasvun vuosi. Se näkyi selvästi Metsä Groupin liiketoiminnoissa ja kokonaistuloksessa. Metsä Groupin tuotteiden pitkän aikavälin näkymät ovat edelleen hyvät. Suomen metsäteollisuuden historian suurin investointi, Kemin biotuote-tehdas käynnistyi syksyllä 2023.

Metsä Groupin emoyhtiön, Metsäliitto Osuuskunnan hallitus ehdottaa 25.4. kokoontuvalla edustajistolla noin 101 miljoonaa euron voitonjakoa vuodelta 2023. Tästä ylijäämänpalautuksena maksettavan puukauppapohjaisen voitonjaon osuus olisi noin 16 %. Ehdotettu voitonjako on yhtä suuri kuin vuoden 2022 toteutunut voitonjako.

Julkaisimme alkuvuonna 2023 tavoitteemme saavuttaa uudistava metsätalous mitatusti vuoteen 2030 mennessä. Se tarkoittaa, että toimmme talousmetsissä parantavat luonnon monimuotoisuuden kehittymisen edellytyksiä. Biodiversiteetin vahvistuessa metsien vastustuskyky ilmastonmuutoksen aiheuttamiin rasituksiin paranee.

Käytännön esimerkki uudistavasta metsätaloudesta on kesäkuussa käyttöön otettu Metsä Group Plus –hoitomalli. Se turvaa aiempaa paremmin luonnon monimuotoisuutta puun-

korjuussa. Mallin mukaisissa uudistushakkuissa metsänomistajille korvataan toimien aiheuttamia tulonmenetyksiä ylimääräisellä bonuksella.

Laskimme viime elokuussa kuitupuun minimiläpimittaa puunkorjuussa kuudesta senttimetristä viiteen määräaikaisena vuoden loppuun asti. Kokemukset muutoksesta olivat hyviä, ja alemmalla läpimitalla päätettiin jatkaa vuodenvaihteen jälkeenkin.

Puukauppa sujui vuonna 2023 hyvin Joensuun piirillä ja ostimme kaikkia puutavaralajeja sekä pysty- että hankintakaupalla. Kasvatamme hankintapuun ostoa omistajajäsenil-tämme edelleen.

Puukauppa- ja metsänhoitonäkymät vuodelle 2024 ovat erinomaiset. Omistajajäsenet ovat meillä puukaupassa aina etusijalla. Nyt on hyvä aika liittyä Metsä Groupin omistajiin eli Metsäliitto Osuuskunnan omistajajäseneksi.

Lisätietoja:

Olli Harju, Joensuun piiri
Piiripäällikkö, Metsä Group
p. 040 6616026

Puukauppaa ja metsä- palveluja

Tee puukauppa kanssamme!
Nyt on hyvä aika sopia
taimikonhoitotöistä.
Hoidettu taimikko on
tuottava.

Ota yhteyttä omaan
metsäasiantuntijaasi
tai soita puh. 010 7770.

Metsä

LähiTapiola Itä

LähiTapiola Itä palvelee omistaja-asiakkaitaan asiantuntemuksella ja intohimolla

LähiTapiola Idän toimialue yltää Ylä-Savosta Pohjois-Karjalaan aina itärajalta saakka. Olemme yli 80 000 asiakkaamme omistama paikallinen elämänturvayhtiö. Palvelemme henkilö-, yritys- ja maatalo-asiakkaita toimialueellamme 10 toimipisteessä. Yli 100 elämänturvaajaamme ovat apunasi paikan päällä, verkossa ja puhelimitse.

Perustehtävämme on tarjota omistaja-asiakkaillemme turvaa elämässä ja liiketoiminnassa. Kauttamme asiakkaamme saavat käyttöönsä kattavat vahinko- ja henkivakuuttamisen, säästämisen ja sijoittamisen sekä eläkevakuuttamisen palvelut.

Olemme asiakkaidemme omistama yhtiö - emme ulkopuolisten sijoittajien. Teemme yhdessä alueen asukkaiden ja muiden itäsuomalaisten toimijoiden kanssa töitä turvallisen elämän, hyvinvoivan lähiympäristön ja yhteiskunnan puolesta.

Käytämme tuloksemme alueemme elinvoimaisuuden ja alueen ihmisten hyvinvoinnin edistämiseen sekä palveluidemme kehittämiseen. Olemme merkittävä toimija niin paikallisena työnantajana, veronmaksajana kuin asiakkaille tuottamamme turvan ja maksettujen korvausten kautta.

Ennakoi riskit ja turvaa tilasi jatkuvuus

Turvaamme toiminnan riskejä ja tuotantoa. Vakuutat meillä rakennukset ja irtaimiston, metsän, sadon ja tuotantoeläimet. Saat meiltä myös tärkeät henkilövakuutukset ja löydät rahoituksen ja sijoittamisen palvelut.

Maatilalla vahinkojen torjunnassa tärkeintä on ennaltaehkäisy. Milloin sinä olet tarkistanut tilasi vaaranpaikat? Tarjoamme avuksesi tietoa ja työkaluja niin henkilö-, omaisuus- kuin taloudenhallinnan riskien vähentämiseksi. Voit myös tilata meiltä asiantuntijan käymään tilalla – kartoitamme maksutta tilasi mahdolliset riskit.

Oma yhteyshenkilösi auttaa sinua kaikissa vakuutustarpeissasi. Lue lisää: lahitapiola.fi/maatilat

LähiTapiola Yhteismetsän pinta-ala kasvoi vuodessa 250 prosenttia: ”Yhä useampi pieni yhteismetsä harkitsee isompaan liittymistä”

LähiTapiola on aina ollut vahva metsien vakuuttaja. Metsävakuutukset ovat tärkeä tapa suojata omaa metsäomaisuuttaan.

LähiTapiola toi noin kaksi vuotta sitten markkinoille yhteismetsän, johon voi liittää metsänsä mistäpäin Suomea tahansa. LähiTapiola Yhteismetsässä yhdistyy omistamisen helppous, vaivattomuus, vastuullinen ja turvallinen metsänhoito.

Yhteismetsien suosio on kasvanut. LähiTapiola Yhteismetsä on yksi Suomen nopeimmin kasvavista yhteismetsistä. Kokonaistuotto ylsi toisena toimintavuotena (2023) 8,4 prosenttiin ja pinta-ala kasvoi viime vuodesta kaksi ja puolikeräiseksi.

– Takana on nyt kaksi tilikautta ja olemme yksi Suomen nopeimmin kasvavista yhteismetsistä. Jo toista vuotta peräkkäin olemme tehneet vahvan tuloksen. Kokonaistuotto päättyneeltä tilikaudelta oli 8,4 % ja osakkaille maksettiin 3,6 prosentin ylijäämä, kuten viime vuonnakin, kertoo metsätalouden johtava asiantuntija **Marika Makkonen** LähiTapiolasta.

Lue lisää LähiTapiolan yhteismetsästä:

lahitapiola.fi/yhteismetsa

Osuuskunta Maitosuomi

Osuuskunta Maitosuomen päätehtävä on maidonhankinta Valio Oy:lle sekä toiminta-alueensa maidontuotannon tukeminen Valmakaupan ja muiden palveluiden avulla. Maitosuomi noudattaa Valioryhmän yhteistä omistaja- ja maidonhankinnan strategiaa. Omassa strategiassaan osuuskunta määrittelee ydinliiketoiminnot ja niiden tavoitteet.

Vuoden 2023 aikana Osuuskunta Maitosuomi vastaanotti yhteensä 817 miljoonaa litraa maitoa, josta 32 miljoonaa litraa oli luomumaitoa. Tavanomaisen maidon määrä laski -0,6 % ja luomumaidon määrä -11,6 % edellisvuodesta. Maitosuomen osuus valtakunnan maitomäärästä on 37 %. Maidonlähettäjiä oli vuoden lopussa 1676, mikä on 7,9 % vähemmän kuin edellisvuonna. Vastaanotetusta maidosta 96,92 % oli E-luokkaista ja 3,08 % I-luokkaista. Carbo®-ympäristölaskurin täytti vuonna 2023 yhteensä 1281 Maitosuomen tilaa, ja 1.5.2023 voimaan tulleita vastuullisuusohjelman vapaaehtoisia toimenpiteitä valitsi 89 % tiloista.

Osuuskunta Maitosuomi keräili Pohjois-Karjalan alueelta noin 82 milj. litraa maitoa eli 3,15 % vähemmän kuin vuonna 2022. Maitotilojen määrä Pohjois-Karjalan alueella väheni vuoden 2022 aikana 7 %. Tiloja oli vuoden lopussa 211 kpl.

Osuuskunta Maitosuomen liikevaihto oli 535 miljoonaa euroa. Maidon myynti muodosti liikevaihdosta 82,6 %, Valmakauppa 17,0 % ja muu toiminta 0,3 %.

Maitosuomen taloudellinen asema on vakaa. Toiminnan keskeisin tavoite on mahdollisimman korkea jäsenille maksettava maidon tilityshinta, joka riippuu Valion menestyksestä markkinoilla. Osuuskunta säättää maidon tilityshinnan ja jälkitilin

Valiolta saadun tilityksen mukaan. Osuuskunta tekee yhteistyötä muiden valiolaisten osuuskuntien kanssa kustannusten minimoimiseksi.

Valio onnistui vuonna 2023 tavoitteessaan maksaa parhaiden eurooppalaisten osuustoiminnallisten meijeriyriyten tasoista tuottajahintaa, vaikka maitojauheiden ja voin hinnat maailmanmarkkinoilla laskivat jyrkästi vuoden 2022 syksystä. Hinnat ovat hieman elpyneet vuoden vaihteessa 2023–2024, mutta ovat edelleen 25–40 % alhaisemmat kuin vuoden 2022 huippuhinnat. Haasteita tuottajahinnan säilyttämiseen tuli myös kotimaan markkinoilta.

Suomen talouden arvioidaan olevan taantumassa alkuvuonna 2024, ja kuluttajien ostovoiman elyvän vasta loppuvuodesta. Tämä on johtanut kauppojen pyrkimykseen alentaa tuotteiden hintoja ja hintakilpailun kiihtymiseen erityisesti kaupan omien PL-merkkien osalta.

Maitotilayriyten sukupolvenvaihdokset sekä investoinnit ovat tärkeitä tulevaisuuden vastaanotettavan maitomäärän saavuttamiseksi. Investointien huolellisessa valmistelussa tulee ottaa huomioon esimerkiksi rahoitusmarkkinoiden sääntelyn lisääntyminen. Osuuskunta Maitosuomi panostaa vastuulliseen toimintaan ja on tehnyt määrätietoisesti yhteistyötä esimerkiksi pankkien kanssa tilojen investointien sujuvuuden parantamiseksi.

Parhaimmat kiitokset maitotilayrittäjille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2023 yhteistyöstä.

Ilpo Lukkarinen
Toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi

Jäsenelle - kaikki hyödyt samalla sivulla

Jäsenelle sivustolta löydät jäsenenä järjestön jäsenpalvelut ja edut keskitetysti. Kirjautumalla jäsenenä sivustolle, pääset katsomaan ja lukemaan vain jäsenille tarkoitettuja sivuja ja materiaaleja. Samoilla jäsentunnuksilla kirjautut myös jäsenportaaliin.

Edunvalvonta

MTK:n tärkein tehtävä on ajaa jäsentensä asiaa niin yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa kuin markkinoilla. Jäsenenä tuet osaltasi sitä, että maatalousyrittäjän ja metsänomistajan ääni kuuluu päätöksenteossa.

MTK:n jäsenmaksu

MTK: jäsenmaksu koostuu perusmaksusta, edunvalvontamaksusta sekä yhdistyksen omasta jäsenmaksusta. Lisätietoa ja tarkemman kuvauksen jäsenmaksusta löydät jäsenmaksuperusteista.

Jäsenmaksuperusteet 2024

Jäsenmaksu yhteensä																																												
Yhdistysosuus (MTK-yhd./MHY)	Edunvalvontaosuus (MTK)																																											
<p>MTK-yhdistyksen jäsenmaksu</p> <table border="1"> <tr> <td>Perusmaksu X €</td> </tr> </table> <p>Muut MTK-yhd. jäsenmaksut</p> <table border="1"> <tr> <td>Henkilöjäsenmaksu X €</td> </tr> <tr> <td>Opiskelijajäsenmaksu X €</td> </tr> </table>	Perusmaksu X €	Henkilöjäsenmaksu X €	Opiskelijajäsenmaksu X €	<p>Henkilötyövuosiperusteinen edunvalvontamaksu</p> <table border="1"> <tr> <th>Työpanos</th> <th>€</th> </tr> <tr> <td>alle 3 HTV</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>3 tai yli HTV</td> <td>200</td> </tr> </table> <p>TAI</p> <p>Maataloustoimintaan perustuva edunvalvontamaksu</p> <table border="1"> <tr> <th>Luokkarajat ha/ley</th> <th>Pelto-hehtaarit €</th> <th>Eläin-yksiköt €</th> </tr> <tr> <td>3 - 9,99</td> <td>70</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>10 - 19,99</td> <td>90</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>20 - 39,99</td> <td>130</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>40 - 59,99</td> <td>170</td> <td>95</td> </tr> <tr> <td>60 - 79,99</td> <td>220</td> <td>125</td> </tr> <tr> <td>80 - 99,99</td> <td>280</td> <td>155</td> </tr> <tr> <td>100 - 149,99</td> <td>370</td> <td>180</td> </tr> <tr> <td>150 - 199,99</td> <td>400</td> <td>180</td> </tr> <tr> <td>yli 200</td> <td>420</td> <td>180</td> </tr> </table> <p>Metsäperusteinen edunvalvontamaksu</p> <table border="1"> <tr> <td>Etela-Suomi</td> <td>7 €</td> </tr> <tr> <td>Pohjois-Suomi</td> <td>4 €</td> </tr> </table>	Työpanos	€	alle 3 HTV	100	3 tai yli HTV	200	Luokkarajat ha/ley	Pelto-hehtaarit €	Eläin-yksiköt €	3 - 9,99	70	40	10 - 19,99	90	50	20 - 39,99	130	70	40 - 59,99	170	95	60 - 79,99	220	125	80 - 99,99	280	155	100 - 149,99	370	180	150 - 199,99	400	180	yli 200	420	180	Etela-Suomi	7 €	Pohjois-Suomi	4 €
Perusmaksu X €																																												
Henkilöjäsenmaksu X €																																												
Opiskelijajäsenmaksu X €																																												
Työpanos	€																																											
alle 3 HTV	100																																											
3 tai yli HTV	200																																											
Luokkarajat ha/ley	Pelto-hehtaarit €	Eläin-yksiköt €																																										
3 - 9,99	70	40																																										
10 - 19,99	90	50																																										
20 - 39,99	130	70																																										
40 - 59,99	170	95																																										
60 - 79,99	220	125																																										
80 - 99,99	280	155																																										
100 - 149,99	370	180																																										
150 - 199,99	400	180																																										
yli 200	420	180																																										
Etela-Suomi	7 €																																											
Pohjois-Suomi	4 €																																											
<p>MHY:n jäsenmaksu</p> <table border="1"> <tr> <td>Perusmaksu X €</td> </tr> </table> <p>Muut MHY-jäsenmaksut</p> <table border="1"> <tr> <td>Kannatusjäsenmaksu X €</td> </tr> <tr> <td>Yhteisomistajajäsenmaksu X €</td> </tr> <tr> <td>Yhteismetsänosakasjäsenmaksu X €</td> </tr> </table> <p><i>Ei edunvalvontamaksua</i></p>	Perusmaksu X €	Kannatusjäsenmaksu X €	Yhteisomistajajäsenmaksu X €	Yhteismetsänosakasjäsenmaksu X €	<p>Metsäpinta-alaan perustuva jäsenmaksu</p> <table border="1"> <tr> <th>Luokkarajat ha/ley</th> <th>Metsä-ala €</th> </tr> <tr> <td><10ha</td> <td>X €</td> </tr> <tr> <td>10-20ha</td> <td>X €</td> </tr> <tr> <td>20-50ha</td> <td>X €</td> </tr> <tr> <td>50-100ha</td> <td>X €</td> </tr> <tr> <td>100-200ha</td> <td>X €</td> </tr> <tr> <td>200-1000ha</td> <td>X €</td> </tr> <tr> <td>1000-5000ha</td> <td>X €</td> </tr> <tr> <td>>5000 ha</td> <td>X €</td> </tr> </table>	Luokkarajat ha/ley	Metsä-ala €	<10ha	X €	10-20ha	X €	20-50ha	X €	50-100ha	X €	100-200ha	X €	200-1000ha	X €	1000-5000ha	X €	>5000 ha	X €																					
Perusmaksu X €																																												
Kannatusjäsenmaksu X €																																												
Yhteisomistajajäsenmaksu X €																																												
Yhteismetsänosakasjäsenmaksu X €																																												
Luokkarajat ha/ley	Metsä-ala €																																											
<10ha	X €																																											
10-20ha	X €																																											
20-50ha	X €																																											
50-100ha	X €																																											
100-200ha	X €																																											
200-1000ha	X €																																											
1000-5000ha	X €																																											
>5000 ha	X €																																											
<p>Yleinen edunvalvontamaksu kaikille 16€</p>																																												

Kuva: Yhdistysjäsenmaksu on yhdistyskohtainen. Yhdistysjäsenmaksun voi tarkistaa yhdistyksen kotisivuilta tai ottamalla yhteyttä omaan yhdistykseen. Edunvalvontamaksu määräytyy yritystoiminnan laajuuden perusteella ml. sekä maa- että metsätalous.

MTK suosittelee jäsenlaskulle laskutustapana sähköisiä laskutuskanavia. Jäsenlaskuun tulee vuonna 2024 5€ paperilaskutuslisä. Vältä laskutuslisän tilaamalla laskun sähköisenä tammikuun 2024 loppuun mennessä. Yrityslaskutus on nyt mahdollista.

Oivajäsenportaali <https://oiva.crmieportal.com/login>

Oiva-jäsenportaalista löydä omat tietosi, sähköisen jäsenkorttisi ja jäsenlaskusi. Käyttäjätunnuksesi on jäsenrekisterissä oleva sähköpostiosoitteesi, ja salasanan saat määritettyä ensimmäisellä kirjautumisella Oiva-kirjautumissivun "Luo uusi salasana" -linkistä. Jos sähköpostiosoitteesi ei vielä löydy jäsenrekisteristä, voit olla yhteydessä yhdistyksesi jäsensihteerin tai liittoosi. Lisäksi löydät sieltä suorat linkit koulutuskalenteriin, jäsenetuihin, puukauppatilastoihin ja sopimusmallihin. Portaalissa on myös valtakunnallisten medioiden media-seurannat eli isoimpien lehtien ja medioiden uutiskoonti keskitetysti MTK:n, maatalouden ja metsätalouden uutisten osalta. Lisäksi portaalista löydät hiililaskurin ja voit olla yhteydessä suoraan keskusliiton asiantuntijoihin.

Lakineuvonta ja sopimusmallit

MTK:n omat juristit tarjoavat jäsenille monipuolista yritys- ja elinkeinotoimintaan liittyvää opastusta ja neuvontaa. Lisäksi jäsenenä saat käyttöösi valmiita lakimiesten laatimia sopimusmalleja, joita voit suoraan hyödyntää. Mikäli asiiasi edellyttää asiamiehen käyttämistä, suosittelemme olemaan yhteydessä Maanomistajien Arviointikeskukseen, joka tarjoaa MTK- ja Mhy-jäsenille alennuksen oikeudellisista toimeksiannoista.

Aurinko- ja tuulivoimahankkeet

Jäsenille suunnattu kattava materiaalipaketti maanomistajalle

aurinko- ja tuulivoimahankkeiden tueksi. Materiaalipaketista löydät mm. Maanomistajan muistilista aurinko- tai tuulivoimahankkeissa, valmiita vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin, MTK:n mallisopimukset tuuli- ja aurinkovoimalle, tulivoimaoppaan, asiantuntijawebinaarit ja -koulutukset aiheeseen liittyen.

Markkinakatsaukset

Päivittyvät tuotantosunnittain jaotellut maatalouden markkinahinnat ja puukauppatilastot ovat jäsentemme käytössä. Vaatii jäsenkirjautumisen. Lisäksi jäsenten luettavissa on keskiviikkoamuaisin julkaistava viljamarkkinaraportti, joka sisältää katsauksen viljamarkkinoiden hintanäkymiin ja analyysia markkinatilanteesta.

Koulutus ja jäsenwebinaarit

Koulutuksia ja erilaisia jäsenwebinaareja on tarjolla hyvin monipuolisesti. Parhaiten pääset tutustumaan keskusliiton tuleviin koulutuksiin koulutuskalenterin kautta sekä valtakunnalliseen tarjontaan tapahtumakalenterin kautta. Lisäksi **MTK:lla on oma verkko-opisto**, johon pääset kirjautumaan omalla jäsentunnuksella. <https://moodle.mmg.fi/mtk/login/> MTK:n verkko-opistosta löydät koulutusten ja webinaarien tallenteita sekä verkkokursseja ja koulutuskokonaisuuksia. Järjestö järjestää koulutuksia on niin etänä kuin kasvokkainkin.

Jäsenviestintä ja kanavat

Järjestössä on monia erilaisia sähköisiä uutiskirjeitä, joita voit tilata suoraan sähköpostiisi. Näin varmistat ajankohtaisen tiedon saamisen. Haluamiasi uutiskirjeistä voi tilata Oiva jäsenportaalista. Voi myös kuunnella järjestön tekemää

podcastia Maaltavastaajat. Lisäksi järjestö lähettää 2 kertaa vuodessa jäsenlehti Mainion kaikille jäsenilleen. MTK löytyy myös useista sosiaalisen median kanavista. Voit seurata meitä: Facebook, Instagram, X, YouTube, LinkedIn ja TikTok (Finnish Farmers /mtk. ry)

Lisäksi jäsenenä voit seurata eri medioiden uutisia MTK:n, maatalouden ja metsätalouden osalta keskistetyksi mediaseurannasta.

Maankäyttö ja kaavoitus Lisätietoa kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyen jäsenille: kaavoitus ja rakentaminen, maanomistajan muistilista kaavoitukseen ja maakaapeliprojektiit

Maaseutunuoret

Maaseutunuoret ovat alle 35-vuotiaita MTK:n jäseniä. Maaseutunuoret järjestävät tapahtumia ja tilaisuuksia paikallisesti sekä valtakunnallisesti. Joka syys maaseutunuoret kokoontuvat valtakunnalliseen syysparlamenttiin. Syysparlamentissa pääsee kuulemaan alan asiantuntijoita, pohtimaan tulevaa, verkostoitumaan ja tutustumaan muihin maaseutunioriin. Alle 35-vuotiaana MTK:n jäsenenä sinulla on myös monia vaikuttamisen paikkoja järjestössä mm. maaseutunurten valiokunnat, nuorten paikka MTK:n johtokunnassa ja muissa eri toimielimissä. Tutustu toimintaan ja tule mukaan!

Markkinapaikat

KiertoaSuomesta.fi -palvelu on MTK:n luoma digitaalinen myyntikanava viljelijöille, metsänomistajille ja teollisuudelle. Se yhdistää materiaalien myyjät ja ostajat luoden liiketoimintamahdollisuuksia hyödyntämättömille sivuvirroille. Sivuvir-

toja voivat olla esimerkiksi lanta, nurmi, kasvijätteet ja hakkuutätteet.

Talomaalta.fi on verkkopalvelu, jossa maallemuutosta haaveilevat ihmiset sekä kiinteistöjen omistajat voivat kohdata. Palvelun tavoitteena on saattaa yhteen toisilleen sopivat kiinteistöt ja maalle muuttajat. Palvelusta löytyy tietoa sekä malleja sopimusten laatimiseen. Perinteisen kiinteistökaupan tai vuokrasopimuksen rinnalle on tuotu myös sopimusmalli, jossa voidaan sopia asumisesta kiinteistön ylläpitoa vastaan.

Luontoarvot.fi-palvelun avulla maanomistajat voivat tarjota metsissään olevia monimuotoisuuskohteita suojeluun tai tehdä toimia, joilla kohteen monimuotoisuutta parannetaan. Kohteet voivat vaihdella yksittäisistä säästöpuista pysyviin suojelualueisiin tai riistatiheiköistä soiden ennallistamiseen. Vastaavasti luontoarvoista kiinnostuneet kansalaiset, organisaatiot ja yritykset voivat ilmoittaa palvelussa, että haluavat hankkia luontokohteita, rakennepiirteitä tai vaikkapa ennallistamistomia.

Hyvinvointi ja jaksaminen

Maatila tai maaseutuyritys on tyypillinen perheyryitys, jonka menestys ja toiminnan jatkuvuus perustuvat kunkin perheenjäsenen antamaan panokseen. Perheyrytyksen riskienhallintaan kuuluu perheen hyvinvoinnista sekä työkyvyn ja työnolon säilymisestä huolehtiminen. Näistä kaikista kannattaa pitää huolta, eikä huolien tai murheiden kanssa kannata jäädä yksin. Yhteyttä auttavaan tahoon kannattaa ottaa matalalla kynnyksellä, mieluummin hieman ennakkoon kuin liian myöhään.

MTK-Pohjois-Karjalan jäsenedut

Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n kanssa. Yhteistyöllä pyritään siihen, että MTK:n jäsenet voivat saada lakineuvontaa ja -palveluja jäsenetuhintaan. Kun asioit Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n lakimiehen kanssa, kerro heti aluksi, että olet MTK-yhdistyksen jäsen ja että MTK-Pohjois-Karjala on pyytänyt kääntymään kyseisen toimiston puoleen. Tarvittaessa saat sopimushinnat liiton toimistosta.

Yhteystiedot: Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy, Kauppakatu 17 B, Joensuu, puh. (013) 120 731, asianajotoimisto@kontturi.fi, <http://www.asianajotoimisto.com>

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen PKS:n kanssa edullisesta MTK – jäsensähköstä.

Kun asioit PKS:n kanssa, kerro heti aluksi, että olet MTK-yhdistyksen jäsen, niin sinulle voidaan heti kertoa jäsenehdot niin sähköstä kuin muistakin palveluista. Kysy lisää PKS:n asiakaspalvelusta puhelin 013 2663 100, ma-to klo 8-18, pe 9 - 18 tai asiakaspalvelu@pks.fi

Ilmakangas

Kauppakatu 27, Joensuu. Puhelin 040 029 2242. Kaikki normaalihintaiset tuotteet ovh. -20 % (ei koske kultasepän, kellosepän eikä kaivertajan palveluja).

Muut MTK:n jäsenedut- ja palvelut

LähiTapiola myöntää MTK-jäsenille tuntuvia etuja omaisuusvakuutuksista.

- 10 % alennus maatila- ja kotivakuutuksesta
- Maatilavakuutuksen alennus 15 %, jos maatilan turvallisuuskartoitus on tehty tai asiakkaalla on 10 000 euron sijoitus säästöhenkivakuutuksessa

Suonentieto

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen Suonentieto Oy:n kanssa. Suonentieto Oy tarjoaa MTK-yhdistyksen jäsenille MTK-Pohjois-Karjalan alueella 15 % alennuksen normaalihintaisista Suonentieto Oy:n maa- ja metsätalouden ohjelmien hinnaston hinnoista. Etu koskee ohjelmiston pc-version hankintahintoja. Etu ei koske pc-version vuostaisia huoltosopimusmaksuja tai SaaS-pilvipalvelun vuosimaksuja. Lisätietoja; Suonentieto Oy, Lemminkäisenkatu 1, 70500 Kuopio, 017-264 2642, myynti@suonentieto.fi, <http://www.suonentieto.fi>

Sähköpalvelu Martti Kauppinen-sähköturvallisuustarkistus

Milloin viimeksi tuotantotilallasi on tehty sähköturvallisuustarkistus? Jos pääsulakkeen koko on yli 35A, määräaikaistarkistus on tehtävä 15 vuoden välein. Ajan tasalla olevat sähkökuvat ja turvalliset sähkölaitteet turvaavat elinkeinosi. Kun asiat ovat kunnossa säästät vakuutusmaksuissa ja vahinkotapauksissa korvaukset ovat täysimääräisiä. Myös tuotantotilat, joissa sulakekoko on alle 35A, suositellaan sähköturvallisuustarkistusta. Varaa aika: Sähköpalvelu Martti Kauppinen <http://www.sahkopalvelukauppinen.fi/>. Yhteistyössä LähiTapiola Itä ja MTK-Pohjois-Karjala

LähiTapiolan tuotevastuuvakuutus sisältyy jäsenmaksuun. MTK:n jäsenen tuotevastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, kun vahinko johtuu tuotteen virheellisyydestä tai puutteellisuudesta ja josta vahingosta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Vakuutus ei korvaa esimerkiksi vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetulle itselleen. Vakuutus on

voimassa kaikilla maa- ja metsätaloutta harjoittavilla tuottajayhdistysten henkilöjäsenillä. Vakuutus koskee myös maa- tai metsätilaan liittyviä maaseutuyrityksiä.

MTK:n lakipalvelu käytössäsi jäsenmaksun hinnalla

Annamme jäsenillemme monipuolista yritystoimintaan liittyvää opastusta ja neuvontaa. Neuvontatyö on osa laadukasta edun-valvontaa. MTK:n lakineuvonnassa arvioimme ongelmatilanteen vaatimat toimenpiteet sekä neuvomme asian hoitamisessa eteenpäin. Tarjoamme yleistä lakineuvontaa, opastamme viranomaisten kanssa toimimisessa, sekä annamme vinkkejä erilaisiin asiakirjoihin liittyen. Voit ottaa meihin yhteyttä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Mikäli emme pääse vastaamaan, kun soitat, jätä ääniviesti ja kerro asiasi lyhyesti, niin otamme sinuun yhteyttä. Ilmoita yhteydenotossasi myös jäsennumerosi. Sopimusohjat löydät <https://www.mtk.fi/sopimusmallit> ja webinaaritallenteet <https://moodle.mmg.fi/mtk/login/>

Jos tarvitset avustajan oikeudenkäyntiin, neuvotteluun tai lunastustoimitukseen, etsit pesänselvittäjää ja -jakajaa tai haluat laadituttaa asiakirjoja kuten esimerkiksi perukirjan, testamentin, edunvalvontavaltakirjan, avioehtosopimuksen, reklamaation tai sopimuksen, suosittelemme Arvolex Oy:n (ent. Maanomistajien Arviointikeskus) palveluja. Se tarjoaa MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille alennuksen oikeudellisista toimeksiannoista: www.mtk.fi tai www.arviointikeskus.fi, puh. 020 741 1050, asiakaspalvelu@arviointikeskus.fi. Ilmoita yhteyttä ottaessasi jäsennumerosi, sillä jäsenyys tarkistetaan yhteydenoton aluksi. Mikäli et tiedä keneen olla yhteydessä, voit siinä tapauksessa esittää asiasi yleiseen sähköpostiosoitteeseen: lakipalve-lut@mtk.fi. Tarkemmat yhteystiedot löytyvät <https://www.mtk.fi/-/lakineuvonta>. Veropuhelin palvelee jäseniä maanantaisin klo 9–12 puh. 0600 17999

ArvoLex tarjoaa etuna MTK- ja Mhy-jäsenille maksutonta pikaneuvontaa sähköpostitse. Maksuttoman sähköpostipikaneuvonnan lisäksi ArvoLex antaa -10 % alennuksen aikaan perustuvasta palkkiosta MTK:n ja Mhy:n jäsenille, joihin tarkemmat ohjeet alla. ArvoLex Oy on MTK:n, MTK-liittojen ja SLC:n omistama lakitoimisto, jonka asiantuntijat ovat erikoistuneet maa- ja metsätalousyrittäjien ja kiinteistönomistajien lakiasioihin sekä kiinteistöarvioiden laatimiseen.

Merkittävä jäsenetunne on maksuton pikaneuvontapalvelu sähköpostitse MTK- ja Mhy-jäsenille! Lähetä meille sähköpostikysymys [lakimiesvastaa\(at\)arvolex.fi](mailto:lakimiesvastaa(at)arvolex.fi) tai kiinteistöarvioijavastaa@arvolex.fi ja liitä viestiin nimesi, yhteystietosi ja jäsennumerosi, joka löytyy jäsenkortista tai -laskusta.

Asiantuntijamme antaa sinulle kahden arkipäivän kuluessa sähköpostitse pikavastauksen tai -ohjeistuksen. Annamme jäsenille pikaneuvon selvään yksityiskohtaan ja pikaohjeistuksen isomman kokonaisuuden eteenpäinviemiseksi. Tarkistamme jäsenyyden voimassaolon ennen vastausta.

MTK:n EU-avustajaverkostoon voivat liittyvät MTK:n jäsenet, jotka tekevät muille viljelijöille EU-tukihakemuksia. Henkilöillä tulee olla oma vakuutus toimintaan. Täyttöpua haluavan kannattaa ottaa yhteyttä EU-avustajaan hyvissä ajoin ennen tukihaun päättymistä. Osa EU-avustajista avustaa viljelijöitä myös tukivalvonnoissa ja tukipäätöksistä valitettaessa. Tukihakemusten täytössä avustavat myös ProAgrian asiantuntijat ja yksityiset neuvojat.

Maaseudun Työnantajaliitto - MTK:n jäsenetuna tietoa työnantajalle

Maaseudun Työnantajaliiton ja MTK:n yhteistyösopimus tarjoaa käyttöösi ajantasaista tietoa työehdoista ja työnantajana toimimisesta.

Työnantajapuhelin neuvoa MTK:n jäseniä etuhintaan

Jäsenetuhintaista neuvontaa työehtosopimusten tulkinta- ja soveltamiskysymyksistä saa numerosta 0600 17 444. Puhelun hinta on 1,19 euroa minuutilta ja paikallisverkkomaksu tai matkapuhelinmaksu. MTK:n jäsenyys tunnustetaan puhelimeen näppäiltävän jäsennumeron avulla. Oma jäsennumero löytyy jäsenkortilta tai omista jäsentiedoista Oiva jäsenportaalista. Työnantajapuhelin päivystää ti, ke ja pe klo 9.00–12.00. Puhelimeen vastaavat Maaseudun Työnantajaliiton työmarkkina-asiantuntijat.

Energiaedut

Envitecopolis – asiantuntija-apua biokaasuinvestointeihin

Itä-Suomen Murskauskeseuksen muovien noutopalvelu sisältää muovien noudon lastauksineen, kuljetuksen ja käsittelymaksun. Ilmoita tilauksen yhteydessä jäsennumerosi. Palvelu kattaa Suomen Oulun korkeudelta etelään päin saaristoaluetta lukuun ottamatta. Tilauslomake, ajantasaiset hinnat, tarkemmat lajitteluohjeet ja toimitusehdot muoveille löytyvät osoitteessa: muovit.zerowaste.fi

Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy Suomeen on perustettu maatalousmuovien vapaaehtoinen tuottajayhteisö, joka ottaa vastuun kehittää valtakunnallista järjestelmää maatalousmuovien laajamittaista keräämistä ja kierrättämistä varten. Lue lisää Suomen Uusiomuovi Oy:n sivuilta.

Muut edut

Kunnonpaikka - Kylpylähotelli Kunnonpaikka Siilinjärven Vuorelassa tarjoaa MTK ry:n ja Metsänhoitoyhdistysten jäsenille majoitusta erikoishintaan -10 % normaalihinnoista. **Yhteystiedot ja varaukset:** Kylpylähotelli Kunnonpaikka, Jokiharjuntie 3, 70910 Vuorela. Puh. vaihde 044 7476 111, Myyntipalvelu 044 7476 560, Sähköposti myynti@kunnonpaikka.com

Edut maatilan sukupolvenvaihdoksessa muorelle viljelijäille

Onnea uudelle yrittäjälle! Sukupolvenvaihdoksen tehneenä uutena yrittäjänä saat meiltä juuri sinulle tarkoitettuja etuja. SPV-edut edellyttävät tilalla tehtyä sukupolvenvaihdosta ja MTK-yhdistyksen jäsenyyttä.

Hankkija: 100 € lahjakortti verkkokauppaan

Isku: 100 € alennus vähintään 200 € arvoisesta ostoksesta Iskun myymälässä

LähiTapiola: riskienhallinnan ammattilaisen tilakäynti ja sammutin

Valtra: kesähaalarit

Toimi näin, kun olet tehnyt sukupolvenvaihdoksen tilalla:

Yhdistykselle: Toimi näin, kun jäsen ilmoittaa SPV:stä:

1. päivitä jäsenten tiedot oiva-jäsenpalveluportaaliin – olethan sitä ennen asiasta yhteydessä omaan yhdistykseesi.
2. kerro jäsenelle SPV-eduista ja samalla muistakin jäseneduista ja -palveluista, joita jäsenelle on tarjolla
3. ilmoita keskusliittoon Merjalle (merja.elomaa@mtk.fi) jatkajien yhteystiedot. Merja ilmoittaa tiedot SPV-yhteistyökumppaneille, jotka ottavat yhteyttä jäseniin.

MTK Hankinnat Oy

** Lisätietoja: MTK Hankinnat Oy: Merja Elomaa, info@mtkhankinnat.fi, puh. 040 661 8699 www.mtkhankinnat.fi

Jäsenedut meiltä

Jäsenedut ovat taloudellisesti merkittäviä ja niiden tarkoituksena on tukea jäsentemme elinkeinoa ja yrittäjyyttä. Jäsenmaksuja ei käytetä jäsenetujen markkinoinnissa, vaan yhteistyökumppanimme maksavat markkinointikulut.

ahlsell

Alennus koko valikoimasta. Avaa asiakastilin verkossa tai näytä myymälässä jäsenkorttia kassalla.
mtkhankinnat.fi/ahlsell

18 % alennus kaikesta verkkokaupassa. AJ:ta löydät tuhansia varaston, teollisuuden ja toimiston tuotteita.
mtkhankinnat.fi/aj

can-am

180-300 € bonus ajoneuvoista. Lisäksi 15 % alennus lisävarusteista kaupanteon yhteydessä.
mtkhankinnat.fi/canam

CFMOTO

ATV-ajoneuvoista 100 € bonus ja UTV-ajoneuvoista 150 € bonus.
mtkhankinnat.fi/cfmoto

CRAMO

Koneiden vuokraus alennettuun hintaan. Näet jäsenhinnaston kirjautumalla:
mtkhankinnat.fi/cramo

DACIA

300 € bonus uuden Dacian ostosta.
mtkhankinnat.fi/dacia

Kevyiden ja raskaiden ajoneuvojen renkaat, vanteet ja rengaspalvelut alennuksella.
mtkhankinnat.fi/euromaster

300 € bonus henkilöautoista ja 500 € bonus tavara-autoista.
mtkhankinnat.fi/fiat

FINNWIND

Alennusta aurinkoenergiaratkaisuihin maatilalle ja omakotitaloon, pyydä tarjous.
mtkhankinnat.fi/finnwind

5-20 % alennusta IKH:n omista myymälöistä ja valituilta jälleenmyyjiltä. Katso myymälälista verkosta.
mtkhankinnat.fi/ikh

ISKU

21 % alennus listahinnoista – etu voimassa kodin tuotteista myymälässä (ei verkkokaupassa).
mtkhankinnat.fi/isku

Jeep

300 € bonus uuden Jeepin ostosta.
mtkhankinnat.fi/jeep

KRAMP

5-20 % alennus koko Kramp verkkokaupan laajasta maatalouden varaosa- ja tarvikevalikoimasta.
mtkhankinnat.fi/kramp

LEMKEM

Alennusta aurinkoenergiaratkaisuihin maatilalle. Lisäksi -10 % alennus energiaa säästävistä valaistuksesta.
mtkhankinnat.fi/lemkem

LEXUS

250-500 € hankintaetu, jolla voit hankkia tuotteita ja/tai palveluita auton myyneeltä jälleenmyyjältä.
mtkhankinnat.fi/lexus

LYNX

Bonus 150 €. Lisäksi saat 15 % alennuksen lisävarusteista kaupanteon yhteydessä.
mtkhankinnat.fi/lynx

Yhdessä saamme enemmän mtkhankinnat.fi

MAXUS

Bonus 200-1400 € mallista riippuen.

mtkhankinnat.fi/maxus

10 % alennus Motonet-PRO-brändin tuotteista ja vuosiyhitystä tuplana ensimmäisestä eurosta lähtien.
mtkhankinnat.fi/motonetpro

7 % alennusta aurinkovoimailoista tilalle, kotiin tai mökille. Pyydä tarjous.
mtkhankinnat.fi/naps

350 € bonus uuden Nissanin ostosta.
mtkhankinnat.fi/nissan

5-6 % alennus aurinkoenergiaratkaisuksista kotiin, tilalle ja mökille. Pyydä tarjous.
mtkhankinnat.fi/nktekniikka

Huomattava alennus verkko-kaupasta. Alennus vaihtelee tuoteryhmittäin.
mtkhankinnat.fi/onninen

20-50 % alennusta koneiden vuokrauksesta. Katso hinnasto
mtkhankinnat.fi/ramirent

6 % alennus aurinkoenergiaratkaisuksista tilalle ja kotiin. Pyydä tarjous
mtkhankinnat.fi/rasol

5 sentin alennus polttone-
telittraa kohden. Polttoöljystä
alennusta 3,5 senttiä/litra.
Hae S-Business-korttia
mtkhankinnat.fi/sbusiness

Bonus 150 €. Lisäksi saat 15 %
alennuksen lisävarusteista
kaupanteon yhteydessä.
mtkhankinnat.fi/skidoo

250 € bonus uuden Skodan
ostosta.
mtkhankinnat.fi/skoda

10 % alennus hyllynreuna-
hinnoista varasto-ostoista.
mtkhankinnat.fi/stark

500 € bonus uuden Subaru
ostosta. Lue lisää edustasi.
mtkhankinnat.fi/subaru

250-500 € hankintaetu, jolla
voit hankkia tuotteita ja/tai
palveluita auton myyneeltä
jälleenmyyjältä.
mtkhankinnat.fi/toyota

10-46 % alennusta renkaista
maatalous-, metsä- ja maan-
siirtokoneisiin sekä henkilö-
autoihin.
mtkhankinnat.fi/vianor

45-60 % alennusta kaasuisista
ja vuokrapullojen käyttö-
oikeustodistuksista Woi-
kosken jälleenmyyntipisteiltä.
mtkhankinnat.fi/woikoski

UUDET EDUT!

2-72 % alennusta Etran laajasta
valikoimasta henkilö- ja yritys-
jäsenille.
Lue lisää mtkhankinnat.fi/etra

2-10 snt/l alennusta polttonesteistä
ja moottoripolttoöljystä 1.3.2024
alkaen.
Lue lisää mtkhankinnat.fi/seo

LUOTTAMUSHENKILÖT 2024

Pohjois-Karjalan edustajat MTK:n valtuuskunnassa v. 2024

Vars. edustajat:

Nurmes/Pielinen	Kalle Myllynen
Polvijärvi	Urpo Leminen
Liperi/Viinijärvi	Osmo Koponen

Varaedustajat

Kontiolahti/Joensuun Seutu	Jouni Mäkisalo
Juuka	Pirjo Nevalainen
Kitee/Keski-Karjala	Ilkka Romppanen

Liiton ja yhdistysten luottamushenkilöt v. 2022

LIITON JOHTOKUNTA

Nurmes/Pielinen	Pj. Kalle Myllynen
Liperi/Viinijärvi	Vpj. Osmo Koponen
Tohmajärvi/Keski-Karjala	Veli-Matti Ahlqvist
Kitee/Keski-Karjala	Ella Huttunen
Juuka	Suvi Juopperi
Rääkkylä/Keski-Karjala	Jukka Kinnunen
Joensuu/Kiihtelysvaara	Marita Miettinen
Joensuu/Joensuun Seutu	Timo Vatanen

FYÖVALIOKUNTA/METSÄVALIOKUNTA

Liperi/Viinijärvi	Osmo Koponen
Nurmes/Pielinen	Kalle Myllynen
MTK-Pohjois-Karjala	Sirpa Kukkonen
MTK-Pohjois-Karjala	Jari Rouvinen

MAASEUTUNUORTEN VALIOKUNTA

Joensuu/Joensuun Seutu	Pj. Miika Väänänen
Liperi/Viinijärvi	Vpj. Asmo Miinalainen
Kitee/Keski-Karjala	Ville Huhtilainen
Kitee/Keski-Karjala	Ella Huttunen
Lieksa	Suvi Peiponen
Ilomantsi	Kaisa Peura
Kitee/Keski-Karjala	Anni Tiainen
Pohjois-Savo/Asiamies/Sihtööri	Krista Autio

LIITON EDUSTAJAT MTK:N JOHTOKUNNASSA JA VALIOKUNNISSA

MTK:N JOHTOKUNTA

Joensuu/Kiihtelysvaara	Asko Miettinen
------------------------	----------------

MAITOVALIOKUNTA

Joensuu/Kiihtelysvaara	Asko Miettinen
------------------------	----------------

KULUTTAJATYÖVALIOKUNTA

Joensuu/Joensuun Seutu	Miika Väänänen
------------------------	----------------

LIITON EDUSTAJAT ITÄ JA KESKI-SUOMEN MTK-LIITTOJEN YHTEISVALIOKUNNISSA

ELINKEINOPOLITIIKKA JA YRITTÄJYYSVALIOKUNTA

Kitee/Keski-Karjala	Pekka Partanen
Joensuu/Joensuun Seutu	Timo Vatanen

ERIKOISKASVIVALIOKUNTA

Kontiolahti/Joensuun Seutu	Pauli Sinkkonen
Kitee/Keski-Karjala	Antti Tolvanen

KULUTTAJATYÖVALIOKUNTA

Juuka	Suvi Juopperi
Joensuu/Joensuun Seutu	Miika Väänänen

LIHAVALIOKUNTA

Nurmes/Pielinen	Kalle Myllynen
Kitee/Keski-Karjala	Ilkka Romppanen

LUOMUVALIOKUNTA

Heinävesi	Mervi Kervinen
Polvijärvi	Ari Horsmanheimo
Kitee/Keski-Karjala	Pasi Hartikainen

MAITTOVALIOKUNTA

Kitee/Keski-Karjala	Ella Huttunen
Nurmes/Pielinen	Kalle Myllynen

OSAAMINEN JA HYVINVOINTIVALIOKUNTA

Juuka	Suvi Juopperi
Joensuu/Kiihtelysvaara	Marita Miettinen

PELTOKASVIVALIOKUNTA

Rääkkylä	Ville Hirvonen
Liperi/Viinijärvi	Osmo Koponen

YMPÄRISTÖ- JA MAAPOLIITTINEN VALIOKUNTA

Tohmajärvi/Keski-Karjala	Veli-Matti Ahlqvist
Joensuu/Kiihtelysvaara	Marita Miettinen

MTK -YHDISTYKSET**MTK-Heinävesi**

Puheenjohtaja	Pasi Malinen
Siht.	Regina Saarela
Jäs.siht	Mervi Kervinen

MTK-Ilomantsi

Puheenjohtaja	Ville Puhakka
Siht./jäs.siht	Kaisa Peura

MTK-Joensuun Seutu

Puheenjohtaja	Touko Laukkanen
Varapuheenjohtaja	Miika Väänänen
Jäs.siht	Sirpa Kukkonen

MTK-Juuka

Puheenjohtaja	Suvi Juopperi
Siht./Jäs.siht	Arto Tanskanen

MTK-Keski-Karjala

Puheenjohtaja	Veli-Matti Ahlqvist
Siht./Jäs.siht	Maarit Pakarinen

MTK-Kiihtelysvaara

Puheenjohtaja	Asko Miettinen
Sihteeri	Pentti Vatanen
Jäsensihteeri	Laura Pohjanpalo

MTK-Lieksa

Puheenjohtaja	Mika Muikku
Sihteeri	Eveliina Mustonen
Jäsensihteeri	Jaana Jääskeläinen

MTK-Liperi

Puheenjohtaja	Teemu Asikainen
Sihteeri	Jari Rouvinen
Jäsensihteeri	Markku Kuittinen

MTK-Outokumpu

Puheenjohtaja	Jyrki-Pekko Kinnunen
Sihteeri	Tarja Partanen
Jäsens sihteeri	Juha Hirvonen

MTK-Pielinen

Puheenjohtaja	Jonna Saari
Sihteeri	Sanna Neuvonen
Jäsens sihteeri	Satu Tanskanen

MTK-Polvijärvi

Puheenjohtaja	Urpo Leminen
Siht./Jäs.siht	Vilma Kuosmanen

MTK-Viinijärvi

Puheenjohtaja	Mikko Lihavainen
Sihteeri	Päivikki Otronen
Jäsensiheeri	Asko Ikonen

MTK-Värtsilä

Puheenjohtaja	Artturi Väyrynen
Siht./Jäs.siht.	Heikki Raerinne

Pohjois-Karjalan Mela-asiamiehet 2024**Vastaanotto: Vain ajan varauksella**

Ikonen Asko 029 435 2643, asko.ikonen@mela.fi

Kunnat: Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi

Joensuu: MTK-Pohjois-Karjala, Siltakatu 20 A 2.krs

Lieksa: Lieksan maaseutupalvelut, Pielisentie 3

Nurmes: Nurmeksen virastotalo, Kirkkokatu 14

Pasi Auvinen 029 435 2642, pasi.auvinen@mela.fi, Kitee

Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala

Kauppakaari 1, 2. krs, 80100 Joensuu, p. 040 706 9166, pohjois-karjala@mhy.fi. Palvelemme klo 9-15.

Johtaja Harri Välimäki, harri.valimaki@mhy.fi, puh. 050 379 9112

MTK:n kenttäpäällikö Seppo Niskanen, 050 573 0860, seppo.niskanen@mtk.fi

Yrittäjän
talouden kumppani

Meiltä saat henkilökohtaista palvelua. Tavoitat
meidät myös monipuolisissa digipalveluissamme.

op.fi/pohjois-karjala

OP Pohjois-Karjala

LIHAKUNTA

Uusia näkemyksiä ja varmuutta maatalousalan osaamiseen!

Lähde päivittämään ja kehittämään osaamistasi maatalousalan ammattitutkinnon osalla oman ammatillisen tarpeesi mukaan.

Eläinavusteisen hyvinvointipalvelun osaaja

"HoivaFarmari"

Saat koulutuksesta hyvät valmiudet eläinavusteisen hyvinvointipalvelun toteuttamiseen. Tutustut erilaisiin eläinavusteisiin palveluihin ja perehdyt eri eläinlajien ominaisuuksiin ja hoitamiseen.

Lammastaloudesta kiinnostuneille

"LammasFarmari"

Koulutus antaa sinulle hyvät valmiudet toimia lampaiden parissa sekä lampaan villan ja lihan tuottamisessa. Koulutus sopii mm. harrastelampureille.

Maidontuotannon osaajaksi

"MaitoFarmari"

Perehdyt koulutuksessa maidontuotantoon kokonaisvaltaisesti. Koulutus on suunnattu maidontuotannosta kiinnostuneille maatalousalan osaajille sekä maitotilallisille.

Koulutukset ovat työelämäpainotteisia ja niihin on jatkuva haku.

Osaamista maatiloille – kokonaisuus hallintaan

"Ammattilaisfarmari"

Koulutus on tarkoitettu sinulle, joka suunnittelet sukupolven- tai omistajanvaihdosta tai olet sen jo tehnyt. Sinulla on myös halu menestyä yrittäjänä.

Tavoitteena eläinten sorkkien terveys ja hyvinvointi

"Sorkkafarmari"

Saat koulutuksesta hyvät valmiudet sorkkasairauksen tunnistamiseen ja eläinlääkärin tarpeen arviointiin.

Eläinten kuljettajan koulutus

- > Itsenäisesti verkkokurssina suoritettava Eläintenkuljettajan pätevyystodistukseen valmentava koulutus ja tentti, jonka jälkeen sinulle mahdollisuus hakea ruokavirastolta eläintenkuljettajan pätevyystodistus. Lupa on eläinlajikohtainen.
- > Koulutus sisältää hevos-, nauta-, lammas-, vuohi-, sika- ja siipikarjakuljetukset.

VALINTA PAIKALLISUUDEN PUOLESTA

Kaikki paikallisesti tuotetut tai jalostetut tuotteet on PKO:n myymälöissä merkitty Työtä Pohjois-Karjalasta-merkillä, jotta valinta paikallisuuden puolesta on mahdollisimman helppo tehdä.

 PKO

TILAA POLTTOÖLJYÄ S-BUSINESS-KORTILLA

Voit ostaa nyt verkkosivuiltamme polttoöljyä yrityksesi omaan säiliöön toimitettuna ja maksaa tilauksen kätevästi S-Business-kortillasi.

MTK:n jäsenet saavat polttoöljystä 3,5 snt/litra alennuksen.

KYSY TÄÄLTÄ LISÄÄ

Myyntipäällikkö Janne Pussinen
janne.pussinen@sok.fi | p. 0504382458

S-Business.fi

 BUSINESS

MTK-Pohjois-Karjalan alueen yhdistysten jäsentilasto 2023

Yhdistys	Vastuuhlö	Perheen- jäsen	Osakas	Henkilö- jäsen	Opiskelija- jäsen	Kunnia- jäsen	Jäsen- määrä 2023	Jäsen- määrä 2022	Erotus	Tilojen määrä 2023	Tilojen määrä 2022	Erotus
Heinävesi	91	88		6		3	188	193	-5	89	90	-1
Ilomantsi	54	66	2	1			123	131	-8	50	53	-3
Joensuun Seutu	245	403	11	33	3		695	717	-22	243	254	-11
Juuka	107	189	1	7	1		305	333	-28	106	115	-9
Keski-Karjala	390	581	21	18	3	1	1014	1055	-41	382	396	-14
Kiihtelysvaara	59	62		3			124	129	-5	56	59	-3
Lieksa	163	186	2	9	1	1	362	410	-48	163	175	-12
Liperi	113	167	5	6	0		291	294	-3	111	111	0
Outokumpu	94	130	3	9	0		236	256	-20	80	86	-6
Pielinen	158	233	1	5	2		399	411	-12	157	164	-7
Polvijärvi	147	210		9	2	2	370	405	-35	149	160	-11
Viinijärvi	104	132	5	1	1		243	247	-4	95	98	-3
Värtsilä	23	49					72	76	-4	22	24	-2
Yhteensä	1748	2496	51	107	13	7	4422	4657	-235	1703	1785	-82

TIESITKÖ?
MYEL-työtulosi
määrää
tulevan eläkkeesi
ja monen etuuden
suuruuden.

**Arvioi
Mela-turviasi
taso**
mela.fi/laskurit

 Mela